

วารสาร

บัณฑิตวิจัย

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2562) Vol. 10 No. 2 July - December 2019

JOURNAL OF GRADUATE RESEARCH

ISSN 2229-2756 (Print) ISSN 2651-1401 (Online)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

GRADUATE SCHOOL CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

CMRU

วารสารบัณฑิตวิจัย

วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

วัตถุประสงค์

วารสารบัณฑิตวิจัยรับตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research Article) และบทความวิชาการ (Academic Article) ในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจและการจัดการ

เจ้าของ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ที่ปรึกษา

• รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

รักษาราชการแทนอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประเทศไทย

• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประเทศไทย

บรรณาธิการ

• ว่าที่ร้อยเอก ดร.ขจร ตรีโสภณากร

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประเทศไทย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย ไชยชมภู

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประเทศไทย

กองบรรณาธิการ

สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
- รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมรัตน์ นาคนิษฐนันทน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรฉัตร สุบัญญัติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คิพร หวังพัฒน์วงศ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ประเทศไทย

สาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา

- รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญจรัตน์ โจลงานนท์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประเทศไทย
- รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกต อุทโยธา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิดา รัชเวทย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรฉัตร สุบัญญัติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาณี เล็งศรี มหาวิทยาลัยนเรศวร ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ ลีทองอิน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ประเทศไทย
- ดร.วราภรณ์ อนุวรรตน์ ศึกษานิเทศก์ สพป.เชียงใหม่ เขต 3 ประเทศไทย

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการจัดการ

- รองศาสตราจารย์ ดร.จกมลปติมิตร แสงอาสววิริยะ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรุณศิริ ใจมา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อายุส หยุเย็น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประเทศไทย
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร จิตตวิริยานุกุล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ประเทศไทย

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความประจำปี (Reviewers)

บทความวิจัย และบทความวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้รับการตรวจสอบ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายนามต่อไปนี้

• รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา สินทร์ตนศิริกุล	ข้าราชการเกษียณ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี คักดีศิริผล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์พลินไชย	มหาวิทยาลัยนเรศวร ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา สุวรรณศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงศ์ เนียมทรัพย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิข ลิขิตสมบุรณ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.สพสันต์ มหานิยม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขต
กำแพงแสน ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ ศิลปรุ่งธรรม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขต
กำแพงแสน ประเทศไทย
• รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สังข์อ่อน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงฤทัย กาศวิบูลย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัมมะทินนา ศรีสุพรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิกร สีแล	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ
วิทยาเขตชุมพร ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทริกา มณีพันธ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.มงคลชัย บุญแก้ว	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเผ่า	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาณี ปิยพสุนทร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ สิริสุขศิลป์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หยกแก้ว กมลวรเดช

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ประเทศไทย

กองจัดการวารสาร

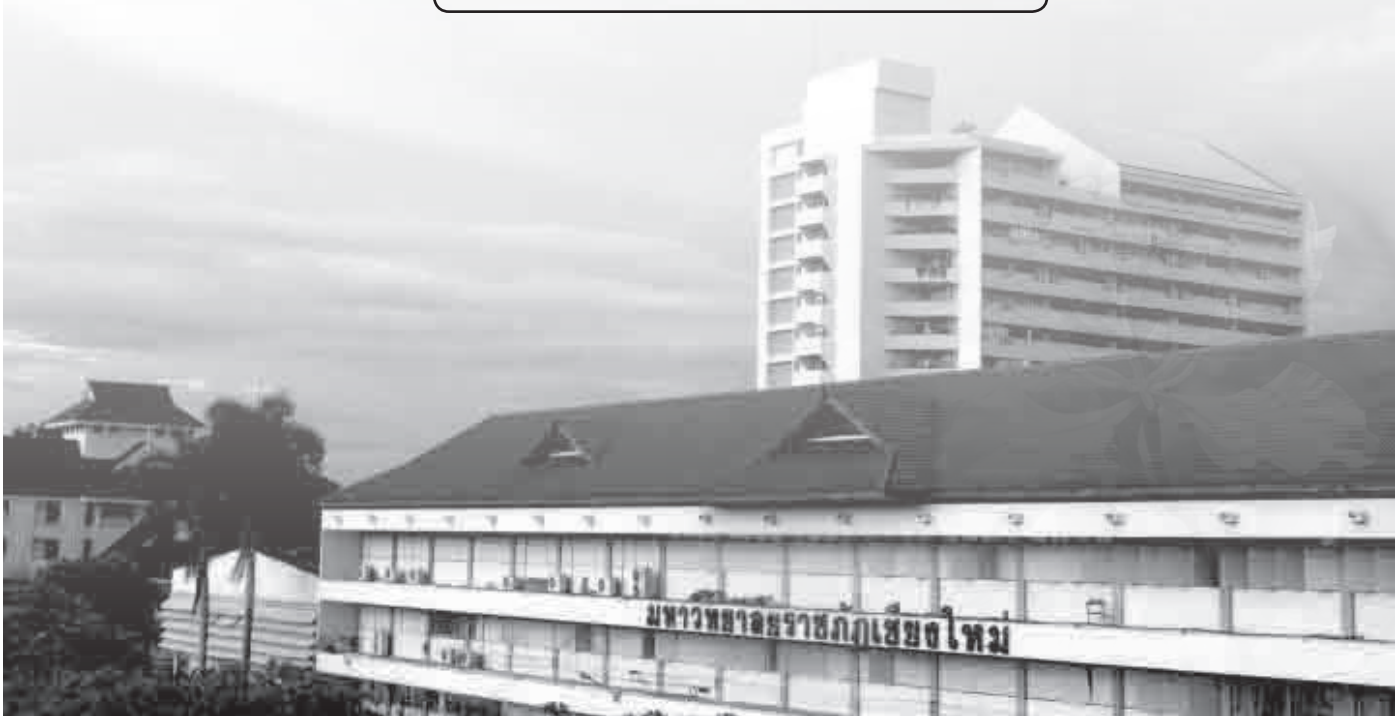
- นางวิไลพัทตร์ จรุงไธสง
- นางกษามาศ ยาสุมุทร์
- นางสาวอรกมล สุวรรณประเทศ
- นางสาววิรณัฐ ตรุณสนธยา
- นายณัฐวัฒน์ ไรจนนุฒิธรรม
- นางสาวกมลรัตน์ เชื้อเสือน้อย
- นางศิริพร ประณต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

วารสารบัณฑิตวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ผ่านการพิจารณาและรับรองคุณภาพวารสารให้อยู่ในฐาน TCI (Thai-Journal Citation Index Centre) กลุ่มที่ 2 สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บทความที่ส่งมายังวารสารบัณฑิตวิจัย กองบรรณาธิการจะตรวจสอบรูปแบบและกลั่นกรองเนื้อหาในเบื้องต้น และจะได้รับการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewer) ก่อนตีพิมพ์

เนื้อหาของแต่ละบทความเป็นทัศนะของผู้นิพนธ์
ซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

วารสารบัณฑิตวิจัย

ข้อมูลวารสาร

ชื่อวารสาร	(ภาษาไทย) วารสารบัณฑิตวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Journal of Graduate Research
ISSN	2229-2756 (ตีพิมพ์)
ISSN	2651-1401 (อิเล็กทรอนิกส์)
หน่วยงานเจ้าของวารสาร	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
บรรณาธิการ	ว่าที่ร้อยเอก ดร.ขจร ตรีโสภณากร
สถานที่ติดต่อ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์	053-885990 โทรสาร 053-885990
E-mail :	banditvijai@gmail.com
เว็บไซต์ของวารสาร	https://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai

ขอบเขตการตีพิมพ์ของวารสาร

สาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจและการจัดการ

นโยบายของวารสารบัณฑิตวิจัย

วารสารบัณฑิตวิจัย มีกำหนดออกเผยแพร่เป็นราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ) คือ ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน) และ ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม) วารสารบัณฑิตวิจัยได้พัฒนาคุณภาพของวารสารจนได้รับการรับรองและอยู่ในฐานข้อมูลวารสารด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานเทียบเคียงกับระดับชาติ และระดับนานาชาติ จึงมีข้อกำหนดในการรับตีพิมพ์ผลงานวิจัยในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการจัดการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ นักวิชาการและนักวิจัย จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ บทความต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออยู่ในระหว่างการเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสาร รายงานหรือสิ่งพิมพ์อื่นใดมาก่อน

ผู้นิพนธ์บทความต้องจัดทำบทความตามแบบฟอร์มที่กองบรรณาธิการวารสารกำหนด ทุกบทความจะต้องมีบทคัดย่อและคำสำคัญไม่เกิน 5 คำ การเขียนบทความจะต้องมีความถูกต้อง และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ ตลอดจนต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณการวิจัย เนื้อหา บทความ หรือข้อคิดเห็นที่พิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้นิพนธ์บทความเท่านั้น กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตวิจัย ใช้เวลา ประมาณ 60 วัน นับจากวันที่บทความได้แก้ไขตามคำแนะนำของกองบรรณาธิการก่อนที่จะส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewer) พิจารณา วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewer) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ท่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์และผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double-blind Peer Review) ถ้ามีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้นิพนธ์บทความทราบ เมื่อผู้นิพนธ์ได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากกองบรรณาธิการแล้วจึงจะได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์ลงในวารสาร บทความอาจถูกตัดแปลง แก้ไขคำ สำนวน และรูปแบบการนำเสนอตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร ภายหลังจากการพิจารณาบทความเรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการจะส่งหนังสือตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่ผู้นิพนธ์บทความ เมื่อการจัดพิมพ์วารสารแล้วเสร็จ ผู้นิพนธ์บทความจะได้รับวารสารที่มีผลงานตีพิมพ์ของท่าน จำนวน 1 ฉบับ บทความที่ผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่าหนึ่งท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรตีพิมพ์เผยแพร่ กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้นิพนธ์บทความทราบแต่จะไม่ส่งต้นฉบับคืนและผู้นิพนธ์บทความจะไม่ได้รับเงินคืน ไม่ว่ากรณีใด ๆ ผลการพิจารณาจากกองบรรณาธิการถือเป็นสิ้นสุด

ทั้งนี้กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ดำเนินการตามขั้นตอนให้แก่ผู้ที่ชำระค่าลงบทความแล้วเท่านั้น หากผู้นิพนธ์บทความมีความจำเป็นเร่งด่วนโปรดส่งตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่นแทน โดยกองบรรณาธิการจะไม่รับบทความหากผู้นิพนธ์บทความไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

กำหนดออกรวสาร

วารสารบัณฑิตวิจัยกำหนดออกราย 6 เดือน (2 ฉบับ/ปี) ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน) กำหนดออกสัปดาห์สุดท้ายของเดือนมิถุนายน

ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม) กำหนดออกสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคม

วิธีการส่งบทความ

ส่งต้นฉบับบทความในรูปแบบไฟล์เวิร์ด (Microsoft Word) ผ่านระบบจัดการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (ThaiJo) ที่ Website: <https://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai> พร้อมทั้งส่งแบบนำส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ หนังสือรับรองก่อนการตีพิมพ์ตามที่วารสารกำหนดและหลักฐานการโอนค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ ทางอีเมลล์ banditvijai@gmail.com

หมายเหตุ นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ จะต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ลงนามรับรองในแบบฟอร์มการนำเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

ค่าธรรมเนียมในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความ

บุคคลภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2,500 บาท / เรื่อง

บุคคลภายนอก มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 3,000 บาท / เรื่อง

วิธีการชำระค่าธรรมเนียมในการตีพิมพ์เผยแพร่บทความ

ชำระผ่านธนาคาร ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (กองทุนบัณฑิตวิทยาลัย)
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เลขที่บัญชี 821-289065-5
ประเภทบัญชี ออมทรัพย์

Journal of Graduate Research

Vol.10 No.1 January – June 2019

Objective

Journal of Graduate Research publishes research and academic articles in the fields of education, psychology, multidisciplinary in humanities and social sciences, economics, and business and management.

Publisher

Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University

Consultants

- Associate Professor Dr. Prapan Thumachai Acting President of Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Kamolnut Pholwan Dean of Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Editor in Chief

- Acting Capt. Dr. Khajorn Treesopanakorn Deputy Dean of Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Assistant Editor

- Assistant Professor Dr. Chalemchai Chaichompoo Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Editorial Board

Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences

- Emeritus Professor Dr. Manat Suwan Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Associate Professor Sanit Sattayopat Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Pathamarat Nakanitanon Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Weerachat Soopunyo Kasetsart University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Sivaporn Wangpipatwong Bangkok University, Thailand

Education and Psychology

- Associate Professor Dr. Banjarata Jolanun Rajamangala University of Technology Lanna, Thailand
- Associate Professor Dr. Somkate Uttayotha Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Anodar Ratchawet Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Weerachat Soopunyo Kasetsart University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Supanee Sengsri Naresuan University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Pornthep Leethong-in Suan Dusit University, Thailand
- Dr. Waraporn Anuvorarat Educational Supervisor, Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3, Thailand

Economics and Business and Management

- Associate Professor Dr. Jongkolbordin Saengadsapaviriya Maejo University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Viroonsiri Jaima Chiang Rai Rajabhat University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Aryut Yooyen Maejo University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Chanintorn Jittawiriyankoon Assumption University, Thailand

Peer Reviewer

- Associate Professor Dr. Kanchana Lindratanasirikul Retired from Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand
- Associate Professor Dr. Jiraporn Pongsritasana Rajamangala University of Technology Bangkok, Thailand
- Associate Professor Dr. Daranee Saksiriphol Srinakharinwirot University, Thailand
- Associate Professor Dr. Teamjan Parnichparinchai Naresuan University, Thailand
- Associate Professor Dr. Nitaya Suwanasei Uttaradit Rajabhat University, Thailand
- Associate Professor Dr. Piyapong Niamsup Chiang Mai University, Thailand
- Associate Professor Dr. Monasit Sittisomboon Naresuan University, Thailand
- Associate Professor Dr. Sobsun Mahaniyom Retired from Kasetsart University, Kamphaengsaen Campus, Thailand
- Associate Professor Dr. Somboon Silrungham Kasetsart University, Kamphaengsaen Campus, Thailand
- Associate Professor Dr. Sunan Sungong Kasetsart University Thailand

- Assistant Professor Dr. Duanghathai Katwibun Chiang Mai University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Tummatinna Seesupan Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Nikorn Silae Physical Education Institute, Chumphon Campus, Thailand
- Assistant Professor Dr. Pram Sounsamut Chulalongkorn University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Poonpong Suksawang Burapha University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Pattarika Maneepun Maejo University, Thailand
- Assistant Professor Acting Sub Lt. Dr. Mongkolchai Boonkaew Suan Dusit University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Wipawan Wongsuwan Kongpao Chulalongkorn University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Suthasinee Piyapasuntra Thammasat University Lampang Campus, Thailand
- Assistant Professor Dr. Saowanee Sirisooksilp Khon Kaen University, Thailand
- Assistant Professor Dr. Yokkaew Kamolvoradej Uttaradit Rajabhat University, Thailand

Manager

- Mrs. Wilaipug Jringthaisong Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Mrs. Kachamat Yasamout Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Ms. Ornkamon Suwanprates Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Ms. Veeranuch Daroonsontaya Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Mr. Natthawat Rojchanawutthitum Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Ms. Kamonrat Chuesuanoi Chiang Mai Rajabhat University, Thailand
- Mrs. Siriporn Pranot Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Journal of Graduate Research has been accredited and categorized under Tier 2 in the field of Humanities and Social Sciences of Thai-Journal Citation Index Center (TCI).

Submitted manuscripts are preliminarily examined for their formats and contents by the board of editors and subsequently reviewed by peer reviewers for further assessments according to the criteria.

**Contents of the article are solely opinions of the author(s)
and the board of editors does not necessarily have to agree with them.**

Journal Information

Name	(In Thai)	วารสารบัณฑิตวิจัย
	(In English)	Journal of Graduate Research
ISSN	2229-2756 (Print)	
ISSN	2651-1401 (Online)	
Affiliation	Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University	
Editor-in-chief	Acting Capt. Dr. Khajorn Treesopanakorn	
Contact	Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University	
	202 Chang Puak Rd., Chang Puak, Muang,	
	Chiang Mai, 50300	
	Tel. 053-885990 Fax. 053-885990	
Email:	banditvijai@gmail.com	
Website	http://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai	

Scope

Education, psychology, multidisciplinary in humanities and social sciences, economics, and business and management

Journal Policies

Journal of Graduate Research is published biannually, January–June for the first issue and July–December for the second issue. The journal has been developed and improved until it has been accredited by and listed in the humanities and social sciences database of the Thai–Journal Citation Index (TCI) in an attempt to maintain its quality at the national and international standards. The journal thus publishes both Thai and English research and academic articles in the field of education, psychology, multidisciplinary in humanities and social sciences, economics, and business and management of graduate students, lecturers, academics, and researchers from various educational institutions. The articles or manuscripts must not be published previously or in the process of reviewing for publication in other journals.

The author is required to prepare his/her manuscript according to the format established by the journal, with an abstract and keywords not exceeding five words. The article must be accurate and ethical as well as not be plagiarized. The contents or opinions in the article are solely of the author and the board of editors does not necessarily have to agree with them.

The duration for considering publication of an article is approximately 60 days from the date that the author receives revising recommendations from the board of editors. The manuscript is reviewed by two reviewers who are specialized in related fields. This journal uses double-blind peer review. The author will be informed of the improvement, revision and/or correction of the contents. After improving the article and going through the process of examination for its accuracy by the board of editors, the article will be published in the journal. The article may be altered or corrected in its styles and presentation format deemed appropriate by the board. The author will be notified by a letter of acceptance when his/her article has been accepted for publication. The author will be given one complimentary issue of the journal where his/her article is published. The author whose article is deemed unsuitable for publication by the reviewers will also be notified accordingly, however, the manuscript and the publication fees will not be returned in any case. The decision of the board of editors is regarded as final.

The board of editors maintains the right to proceed with the entire processes exclusively for those who have paid the publication fees. The board declines to accept any article whose author does not comply with the regulations of the journal.

Publication Frequency

Journal of Graduate Research is issued biannually (2 issues/year).

No. 1 (January–June) out in last the week of June

No. 2 (July–December) out in last the week of December

Manuscript Submission

The manuscript must be in the Microsoft Word file and submitted electronically through the ThaiJo website: <https://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai> The submission form, the approval form and the payment slip are submitted via the journal email at banditvijai@gmail.com

Remarks: Graduate students submitting their articles as a part of their theses or independent studies are required to attach an approval form from their thesis supervisors allowing the article to be published.

Publication Fees

Chiang Mai Rajabhat University personnel	2,500 baht/article
Outsiders	3,000 baht/article

Payment Method

Payment must be paid through Siam Commercial Bank, Chiang Mai Rajabhat University Branch, Account No. 821-289065-5, Account Name: Chiang Mai Rajabhat University (Graduate Studies Fund)

บทบรรณาธิการ

วารสารบัณฑิตวิจัย เป็นวารสารที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 2 สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจและการจัดการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ของปีที่ 10 ทุกบทความจะได้รับการพิจารณา กลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) ที่ตรงตามสาขาวิชา เพื่อให้บทความมีความสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักวิชาการ นอกจากนี้วารสารได้กำหนดแนวปฏิบัติ และจริยธรรมการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารบัณฑิตวิจัยซึ่งผู้นิพนธ์บทความ บรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและมีจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ จึงมั่นใจได้ว่ากระบวนการเผยแพร่บทความในวารสารบัณฑิตวิจัยเป็นไปอย่างถูกต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการตีพิมพ์ระดับนานาชาติ

กองบรรณาธิการขอขอบคุณ คณาจารย์ นักวิจัย และนักวิชาการทุกท่านที่ได้ส่งบทความมาเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารบัณฑิตวิจัยจะเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการที่ดีมีคุณภาพ ขอความร่วมมือจากทุกท่านที่นำความรู้จากบทความในวารสารไปประยุกต์ใช้โปรดอ้างอิงผู้แต่ง ชื่อเรื่องและชื่อวารสารด้วย ผู้สนใจสามารถเข้าไปอ่านหรือสืบค้นบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่แล้วหรือส่งบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ได้ที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/banditvijai>

ว่าที่ร้อยเอก ดร.ขจร ตรีโสภณการ

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิชาการ

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู	1
--	---

ศุภวรรณ เล็กวิไล และ เรียม ศรีทอง

บทความวิจัย

การพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์โดยใช้กิจกรรม	17
--	----

วิจัยจัดการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สุดเฉลี่ยว ไทยกรรณ์, พิชญ์สินี ชมภูคำ และ พวงพยอม ชิดทอง

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์	39
---	----

เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ชาติ คนอยู่ตระกูล, แจ่มจันทร์ ศรีอรุณรัศมี และ ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ

การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถาม	55
--	----

แบบคิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แสงนภา ใจเย็น, ยุพิน อินทะยะ และ ศศิธร อินตุ่น

การพัฒนาการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา	73
---	----

โดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา

แม่จันทรายสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ญาณวรรณ ปิ่นคำ, ยุพิน จันทรเรือง และ อัญชลี เท่งตระกูล

การพัฒนาชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน	93
---	----

เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษา

สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

อัมรินทร์ชญากร พัฒนประสิทธิ์

การพัฒนาหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหักสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา	109
--	-----

วชิรา วิสุกัน, ชาญชัย ยมดิษฐ์ และ สมพร แสงชัย

สารบัญ (ต่อ)

ผลของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย ในรายวิชา CI 3508 กรณี: การพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน <i>ยุพิน อินทะยะ</i>	131
แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ <i>สุวรรณณี กันทะปิง และ สายฝน แสนใจพรม</i>	153
คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย <i>วาสนา ไชยศาสตร์, พนายุทธ เขยบาล และ พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ</i>	175
รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง <i>ณัฐรักษ์ ไชยจักร, ขจร ตริโสภณกร และ พรเทพ ลีทองอิน</i>	195
พฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเข้าที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่ <i>ณพัชญาฐ์ สุขพัชรกรรณ์ และ ปิยพรรณ กลั่นกลิ่น</i>	213
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของผู้สำเร็จ การศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ <i>ชุติมา บุรณณิต, อธิศา สีนาคม, นกัสวรรณ บุญประเสริฐ และ ราตรี เทียงจิตต์</i>	229

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู THE PUBLIC MIND ENHANCEMENT MODEL FOR STUDENT TEACHERS

ศุภวรรณ เล็กวิไล^{1*} และ เรียม ศรีทอง²

Supawan Lekvilai^{1*} and Riam Sritong²

วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 9 แจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์

เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพฯ 10220^{1,2}

College of Teacher Education Phanakhon Rajabhat University, 9 Changwattana Road, Anusawari, Bangkok,

Bangkok, 10220^{1,2}

*Corresponding author E-mail: oaa_2523@hotmail.com

(Received: Jul 23, 2019; Revised: Nov 8, 2019; Accepted: Nov 21, 2019)

บทคัดย่อ

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู เป็นกระบวนการส่งเสริมให้นักศึกษาครูตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมร่วมกัน เน้นการปลูกจิตสำนึกในการพัฒนาตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้เสียสละ และช่วยเหลือสังคม การส่งเสริมให้นักศึกษาครูมีจิตสาธารณะเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคมและทรัพยากรส่วนร่วมนับเป็นการเตรียมแบบอย่างที่สำคัญในกระบวนการฝึกหัดครู เพื่อการฝึกตนเองในการบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่สังคม รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีจิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมในโอกาสได้ปฏิบัติหน้าที่ครูต่อไป

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครูเน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัยเป็นสำคัญ มีองค์ประกอบสำคัญ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน และการประเมินผล โดยมีปัจจัยเอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะที่สำคัญ ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม การลงมือปฏิบัติ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ ด้านผู้สอนหรือวิทยากรที่ควรเป็นต้นแบบที่ดี มีประสบการณ์ตรงด้านจิตสาธารณะ และด้านระยะเวลา การปลูกฝังจิตสาธารณะควรใช้เวลาทั้งในและนอกห้องเรียน มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครูที่จะเป็นทรัพยากรบุคคลสำคัญของประเทศในอนาคตให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก่อเกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

คำสำคัญ: รูปแบบการเสริมสร้าง, จิตสาธารณะ, นักศึกษาครู

¹ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

ABSTRACT

The public mind enhancement model is a process that encourages student teachers to be aware of their public responsibility in society with an emphasis on an awareness of self-development as a role model for social sacrifices and assistance. Enhancing public mind of the student teachers is an important strategy for being responsible for the environment and shared resources. It is an important preparation in the teacher training process for training oneself in community services. Being leaders of children and youths to have public mind consciousness is an opportunity in continuing to perform duties of being good teachers.

The public mind enhancement model for the student teachers focuses on the development of affective and psychomotor domains. There are major elements including principles, purposes, 5-step activity process, and evaluation. The important factors to enhance public mind are arrangement of participatory activities, hand-on practice, learning resources that support the development of public mind competency, good role models of teachers or lecturers, direct experience with public mind, and duration. Public mind should be cultivated both inside and outside of the classrooms, and continued practicing until becoming a habit. This will lead to the public mind enhancement for the student teachers, who will become crucial human resources of the country in the future with desirable characteristics that benefit the society as a whole.

KEYWORDS: Enhancement Model, Public Mind, Student Teachers

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์การเปลี่ยนแปลงในสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และวิทยาการต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดสภาวะโลกไร้พรมแดน เกิดการแข่งขันกันทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง แต่ละประเทศต่างมุ่งก้าวสู่การเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ประเทศไทยจึงต้องเร่งพัฒนาเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ การพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมา มุ่งเน้นการแข่งขัน

ก่อให้เกิดพฤติกรรมและค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ด้วยมุ่งพัฒนาด้านวัตถุเป็นสังคมที่เน้นวัตถุนิยม บริโภคนิยม มากกว่าการพัฒนาด้านใน คือ ด้านจิตใจ จึงทำให้สมาชิกในสังคมมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ขาดสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ไม่คำนึงถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม สภาวะการณ์เช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา ทั้งนี้เป็นเพราะการขาดจิตสำนึกสาธารณะหรือขาดจริยธรรมในการอยู่ร่วมกันเพื่อความสันติสุข จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ ดังที่เกรียงศักดิ์

เจริญวงศ์ศักดิ์ (2561, น. 1) ได้กล่าวว่าถ้าเราไม่ปลูกฝังแนวคิดใหม่ คือการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมแก่คนรุ่นใหม่ ย่อมมาเป็นห่วงสังคมไทยในอนาคตมาก ซึ่งการปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างคุณธรรมจริยธรรมอันเกิดขึ้นภายในหรือที่เรียกว่า “จิตสาธารณะ”

สถาบันครอบครัว เป็นกลไกสำคัญในการสร้างจิตสาธารณะให้เกิดในใจของเด็กและเยาวชนไทย โดยการหล่อหลอมจากพ่อแม่ ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้ให้ ผู้เสียสละช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมส่วนต่าง ๆ ให้เกิดความเข้มแข็งได้ โดยการปลูกฝังแต่วัยเยาว์ให้เป็นผู้ให้อย่างไม่เห็นแก่ตัว เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ในชุมชน สังคม การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นต้น สอดคล้องกับพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ริเริ่มจัดโครงการ “จิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ” โดยเริ่มจากการให้ทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์และข้าราชการบริพารกับส่วนราชการและประชาชนจิตอาสาในชุมชนร่วมกันบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ระหว่างวันที่ 21 ถึง 27 มิถุนายน 2560 ซึ่งต่อมาปรากฏว่ามีประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทั่วประเทศ จำนวนมากสนใจลงทะเบียนเป็นจิตอาสา (วชิษฐ เดชกุญชร, 2560, น. 2) เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคนไทยส่วนใหญ่ตระหนักในความสำคัญของการมี

จิตอาสาที่มุ่งเน้นประโยชน์ให้แก่สังคมโดยรวมเป็นสำคัญ

จากการศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ที่มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรมมีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดีมีจิตสาธารณะ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2560, น. 10) และแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) มุ่งเน้นการปลูกฝังผู้เรียนให้มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย และจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้น โดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมสะท้อนการสร้างวินัย จิตสาธารณะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 51) สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ที่ว่า

“การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ 4) เป็นพลเมืองดี” (สมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย, 2560, น. 1)

ขยายความการเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่นงานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณะกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

จากพระบรมราโชบายด้านการศึกษาด้านการเป็นพลเมืองดี สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญกับการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มุ่งเน้นการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนไทยทั่วประเทศได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ซึ่งจิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประการหนึ่งที่สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 7)

การส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ นักศึกษาครูผู้ที่จะเป็นครูในอนาคต จำเป็น ต้องเรียนรู้และมีความเข้าใจในเรื่องจิตสาธารณะอย่างถ่องแท้เสียก่อน ก่อนจบการศึกษาออกไปทำหน้าที่ผู้ให้การอบรมสั่งสอนเยาวชนไทยให้มีจิตสาธารณะ ผู้เขียนและคณะได้พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องจิตสาธารณะ ตลอดจนได้ฝึกปฏิบัติประสบการณ์ตรง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาจิตใจ เกิดมีจิตสาธารณะในตน ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพครูต่อไป สำหรับในบทความนี้ได้กล่าวถึงรูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครูในประเด็นความหมาย ความสำคัญ คุณลักษณะและคุณธรรม รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะและปัจจัยเอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะตามลำดับ

ความหมายของจิตสาธารณะ

“จิตสาธารณะ” (Public Mind) หรือจิตสำนึกสาธารณะ (Public Consciousness) เป็นคำที่มีความหมายในแนวทางเดียวกันขึ้นอยู่กับผู้นำไปใช้ สำหรับในที่นี้ผู้เขียนและคณะขอใช้

คำว่าจิตสาธารณะซึ่งมีองค์กร นักวิชาการให้ความหมายที่คล้ายคลึงกัน สรุปได้ดังนี้

จิตสาธารณะในความหมายที่เน้นด้านความรู้นึกคิด จิตสำนึก เป็นสำนึกหรือความคิดที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่สังคมหรือคนทั่วไป หรือต่อประเทศชาติ มีสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ไม่ทำอะไรที่เป็นโทษต่อคนหมู่มาก ไม่เห็นด้วยหากเห็นว่าตนจะทำความดีที่เป็นประโยชน์แม้เพียงเล็กน้อยก็ทำเพื่อส่วนรวม นอกจากนี้รวมถึงความรู้สึกเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะ มีหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงร่วมกัน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552, น. 14; ราชบัณฑิตยสภา, 2554, น. 2)

จิตสาธารณะในความหมายที่เน้นด้านพฤติกรรม การกระทำ การลงมือปฏิบัติ เป็นการกระทำด้วยจิตวิญญาณ ด้วยความรักความเอื้ออาทรต่อคนอื่น ต่อสังคมและส่วนรวม ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว รวมถึงประเทศชาติ บ้านเมือง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน โดยคำนึงถึงความสามารถ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานนั้น (พรทิพย์ มนตรีวงศ์, 2554, น. 15; ศิริลักษณ์ เลื่อนยศ, 2553, น. 12; สมหมาย วิเศษชู, 2554, น. 14)

นอกจากนี้จิตสาธารณะในความหมายที่เน้นด้านคุณลักษณะ เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน สังคม ด้วยความกระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งสามารถสังเกตได้จากความรู้สึคนึกคิดหรือ

การกระทำที่แสดงออกมา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 12; ศุภรัตน์ ทองอ่อน, 2550, น. 15)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออก ด้วยความรู้สึกเห็นคุณค่า มีความเอาใจใส่ และมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม และสาธารณสมบัติเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การแสดงออกของบุคคลนั้นอยู่บนพื้นฐานของ ความรัก ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นอย่างเต็มใจ มีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ และสามารถปฏิบัติ การปกป้อง บำรุงรักษาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ความสำคัญของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นความรับผิดชอบ ที่เกิดจากภายใน คือ ความรู้สึกนึกคิด จิตใต้สำนึก ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมซึ่งอยู่ในจิตใจ และส่งผลมาสู่การกระทำภายนอก

จิตสาธารณะมีความสำคัญยิ่งในสังคม ปัจจุบัน หากคนในสังคมไม่มีจิตสาธารณะ ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ปัญหา มลพิษที่เกิดจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 คับคั่งที่เกิดจากการเผาไหม้ไม่หมด การจอด รถยนต์โดยไม่ดับเครื่องยนต์ทำให้เกิดควันพิษ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ การทำลายทรัพยากร ธรรมชาติ การตัดไม้ทำลายป่าทำให้เกิดน้ำท่วม ฝนแล้ง การปล่อยน้ำเสียออกจากโรงงาน โดยไม่ผ่านการบำบัดทำให้แม่น้ำลำคลองเกิด ความสกปรกเสียหาย ไม่สามารถใช้อุปโภค บริโภคได้ สัตว์น้ำตายเพราะได้รับสารพิษที่ปนเปื้อนมาจากน้ำเสีย การทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง ทิ้งขยะโดยไม่แยกประเภทของขยะ การใช้ทางเท้า สาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่คำนึง ถึงส่วนรวม การฉีดยาแรงฉีดยาในสุกรซึ่งมี

ผลต่อโรคภัยไข้เจ็บในมนุษย์ เช่น โรคมะเร็ง เป็นต้น

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นเป็นผลมาจาก พฤติกรรมของคนในสังคมที่ขาดจิตสำนึก ร่วม เพื่อส่วนรวมหรือขาดจิตสำนึกสาธารณะซึ่ง ส่งผลกระทบทั้งระดับบุคคล ระดับประเทศชาติ และระดับโลก จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต้องมีการปลูกฝังเพื่อเป็นคุณธรรม พื้นฐานแก่เยาวชนไทยที่จะเติบโตเป็นพลเมือง ที่ดี มีคุณธรรมมีจิตสำนึกสาธารณะร่วมกัน รับผิดชอบต่อสังคม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และเคารพสิทธิของผู้อื่น ก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศชาติ (โครงการจิตอาสา พัฒนาชุมชน, 2558, น. 1)

คุณลักษณะของผู้มีจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่ แสดงออกของบุคคลที่เอาใจใส่ เต็มใจ สมัครใจ ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ประกอบด้วย จิตลักษณะและทักษะปฏิบัติการที่แสดงออก โดยการกระทำ คุณลักษณะของผู้มีจิตสาธารณะ ต้องเป็นผู้ตระหนักรู้ในคุณค่าของตนเอง และ ผู้อื่น ตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อ สังคม ทูมทะเลี่ยสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ เป็น ผู้มีความรับผิดชอบสูง ยึดมั่นในความยุติธรรม มีความรักเอื้ออาทร เคารพในความแตกต่าง ระหว่างบุคคล มีความคิดเชิงบวกหรือสร้างสรรค์ และต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมที่ก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ (ปิยลักษณ์ พุกกะวัน, 2554, น. 62; พรทิพย์ มนต์วีวงศ์, 2554, น. 26; ศิริ

แคนสา, 2551, น. 18; สมหมาย วิเศษชู, 2554, น. 22) กล่าวโดยสรุป บุคคลที่มีจิตสาธารณะ มีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ จิตลักษณะด้านจิตสาธารณะ และทักษะปฏิบัติการด้านจิตสาธารณะ

สำหรับคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักศึกษาครู ได้แก่ การตระหนักรู้บทบาทของครูผู้มีหน้าที่เสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะแก่เด็กและเยาวชนเพื่อทำประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมด้วยการพิทักษ์ปกป้องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรส่วนรวม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเอาใจใส่ ชักจูงใจให้มีส่วนร่วม ในการดูแลสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะจิตสาธารณะ และทักษะปฏิบัติการด้านจิตสาธารณะแก่นักเรียนได้

คุณธรรมของผู้มีจิตสาธารณะ

บุคคลผู้มีจิตสาธารณะย่อมมีคุณธรรมประจำใจ ประกอบด้วย พรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นคุณธรรมในจิตใจของบุคคล และสังคหวัตถุ 4 เป็นคุณธรรมปฏิบัติการด้านสังคม การพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะย่อมต้องบูรณาการคุณธรรมทั้ง 2 ประการ ไปพร้อมกัน (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2560, น. 44-47) ดังภาพที่ 1 และคุณธรรมของผู้มีจิตสาธารณะที่แสดงออกด้วยการมีพรหมวิหาร 4 และสังคหวัตถุ 4 มีความสัมพันธ์กัน ดังภาพที่ 2

ธรรมะในจิตใจ พรหมวิหาร 4

1. เมตตา ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น
2. กรุณา ห่วงใย ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา พลอยยินดีเมื่อเขาเป็นสุข
4. อุเบกขา วางใจตนตามความเป็นจริง

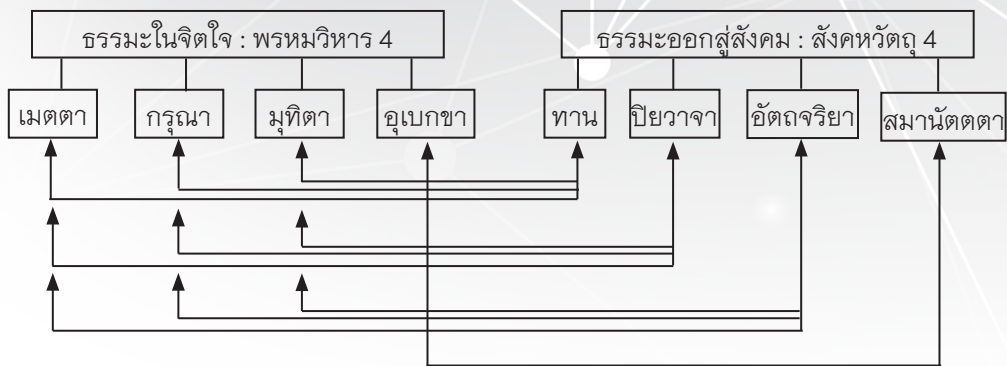
ธรรมะออกสู่สังคม สังคหวัตถุ 4

1. ทาน การมอบให้ด้วยใจ ด้วยความเคารพ ด้วยความอ่อนน้อม
2. ปิยวาจา การใช้ถ้อยคำให้เกิดกำลังใจ
3. อัตถจริยา เต็มใจ มุ่งมั่นทำประโยชน์
4. สมานัตตตา วางตนเสมอภาคตามความจริง เพื่อร่วมสุขร่วมทุกข์

ภาพที่ 1 คุณธรรมของผู้มีจิตสาธารณะ

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมพรหมวิหาร 4 กับสังคหวัตถุ 4

จากภาพที่ 2 พรหมวิหาร 4 เป็นธรรมะในจิตใจของบุคคลผู้ที่มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ส่วนสังคหวัตถุ 4 เป็นธรรมะออกสู่สังคมที่เป็นปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลด้วย ทาน ปิยวาจา อิตถจริยา และสมานัตตตา ซึ่งสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต, 2560, น. 44-47) ได้อธิบายว่าปฏิบัติการณ์ของผู้มีจิตสาธารณะจะมีคุณธรรม 2 ประการที่สัมพันธ์กันดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้ให้ (ทาน) ด้วยความรู้สึกรัก และปรารถนาดี (เมตตา) การเป็นผู้ให้ (ทาน) ด้วยความห่วงใย และปรารถนาให้พ้นทุกข์ การเป็นผู้ให้ (ทาน) ที่ยินดีเมื่อเราเป็นสุข
2. การเป็นผู้ใช้ถ้อยคำ (ปิยวาจา) ด้วยความรัก และปรารถนาดี (เมตตา) การเป็นผู้ใช้ถ้อยคำ (ปิยวาจา) ด้วยความเอื้อเฟื้อ (กรุณา) การเป็นผู้ใช้ถ้อยคำ (ปิยวาจา) เพื่อให้กำลังใจเมื่อเขาเป็นสุข (มุทิตา)
3. การเป็นผู้เอื้อประโยชน์ (อิตถจริยา) ด้วยความรัก (เมตตา) การเป็นผู้เอื้อประโยชน์

(อิตถจริยา) ด้วยความปรารถนาดี (กรุณา) การเป็นผู้เอื้อประโยชน์ (อิตถจริยา) ด้วยการให้กำลังใจ (มุทิตา)

4. การมีสัมพันธ์ภาพที่เสมอกัน (สมานัตตตา) ในการยอมรับความเป็นไปตามธรรม (อุเบกขา)

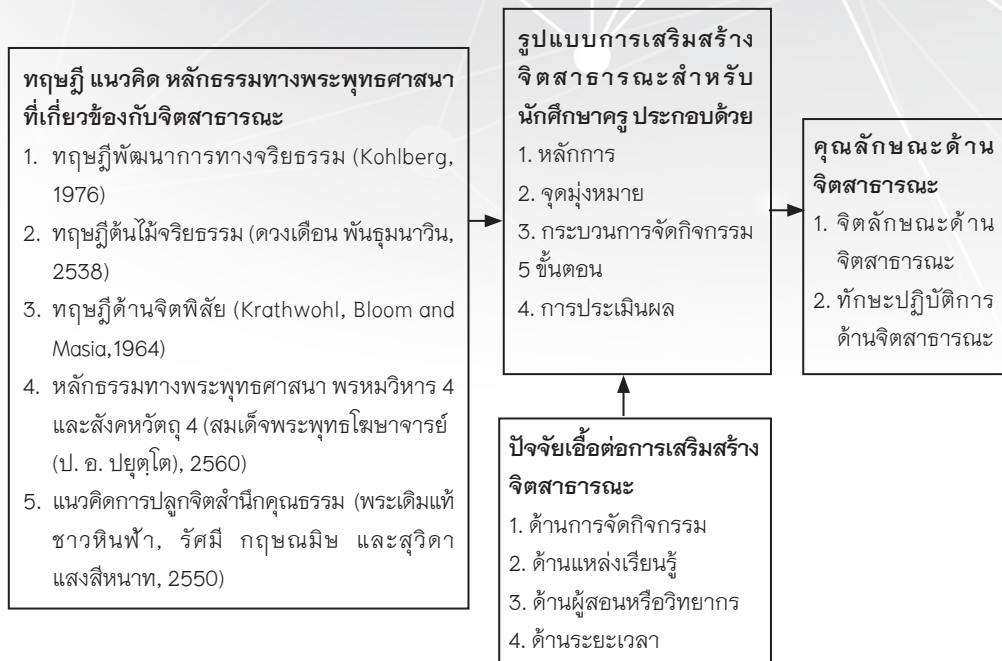
รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะมุ่งพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะให้แก่นักศึกษาครูของวิทยาลัยการฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยผู้เขียนและคณะได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับจิตสาธารณะทั้งที่เป็นทฤษฎี แนวคิดตามหลักสากล และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู สรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะเพื่อสังเคราะห์
สู่รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

ทฤษฎีและแนวคิด	สาระสำคัญ	การสังเคราะห์สู่การพัฒนา รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ
1. ทฤษฎีพัฒนาการทาง จริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976)	1. จริยธรรมของมนุษย์พัฒนาตามระดับ วุฒิภาวะ	1. การเรียนรู้ที่เน้นความเข้าใจและ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ด้วยการใช้วิจารณญาณตามวัยของ ผู้เรียน
2. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538)	2. สาเหตุพฤติกรรมของคนดีคนเก่งมี 3 ส่วน ได้แก่ 2.1 ประสบการณ์ทางสังคมบนฐาน ของสติปัญญาและและสุขภาพจิต 2.2 ความเชื่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติคุณธรรม ค่านิยม 2.3 พฤติกรรมทำความดีและ ลดความชั่ว	2. การเรียนรู้ค่านิยมการใช้ชีวิตที่มี คุณค่าด้วยการฝึกตน เพื่อทำ ประโยชน์ต่อส่วนรวม
3. ทฤษฎีด้านจิตพิสัย (Krathwohl, Bloom and Masia, 1964)	3. การพัฒนาจิตพิสัยผ่านกระบวนการ รับรู้ ตอบสนอง เห็นคุณค่าและฝึก ปฏิบัติจริงในชีวิตเป็นพื้นฐานของนิสัย ที่ดี	3. การจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรม เชิงจริยธรรมด้านจิตสาธารณะเน้น กระบวนการฝึกปฏิบัติจริงจนเป็น นิสัยในชีวิตประจำวัน
4. หลักธรรมทางพระพุทธ ศาสนา พรหมวิหาร 4 และสังคหวัตถุ 4 (สมเด็จพระ พุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2560)	4. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผ่านการ ปฏิบัติตน เป็นผู้เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เป็นผู้ ที่มีจิตวิญญาณของผู้ให้ และสามารถ ใช้ปัญญาในการจัดการปัญหาหรือ อุปสรรค	4. การสังเคราะห์เกี่ยวกับพัฒนาจิต การเป็นผู้ให้ ด้วยการผ่าน ประสบการณ์จริงในชีวิตและ เสียสละด้วยความมุ่งมั่นอดทน อย่างใช้ปัญญา
5. แนวคิดการปลูกจิตสำนึก คุณธรรมของมูลนิธิ จีโต้หัวน (พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า, รัศมี กฤษณมิษ และสุวิดา แสงสีหนาท, 2550)	5. การบ่มเพาะวัฒนธรรมที่ดีงามเรียนรู้ จากแบบอย่างที่ดี เน้นการปฏิบัติ ความดีในชีวิตประจำวัน โดยเริ่มจาก ประสบการณ์รูปแบบต่าง ๆ ก่อให้เกิด แนวคิดเป็นแนวทางพัฒนาตนต่อไป	5. การให้ความสำคัญต่อการบำเพ็ญ ตนเอื้อเฟื้อผู้อื่นที่ไม่เอื้อต่อการทำ ประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมในเรื่องต่างๆ โดยเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ชีวิต ในรูปแบบต่างๆ

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะ
ด้านจิตสาธารณะ นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดรูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ
ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดรูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู

จากการวิเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิด ดังตารางที่ 1 นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบ การเสริมสร้างจิตสาธารณะประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน และการ ประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. หลักการ

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ ประกอบด้วยหลักการดังต่อไปนี้

1.1 การจัดกิจกรรมการเสริมสร้าง จิตสาธารณะ มุ่งให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนา ลักษณะภายใน (จิตลักษณะ) และลักษณะ ภายนอก (ทักษะ)

1.2 การจัดกิจกรรมการเสริมสร้าง จิตสาธารณะ มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ปรับขยายประสบการณ์ โดยผ่านการเรียนรู้

ตามสภาพจริง เรียนรู้จากตัวแบบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ด้วยปัญญา

1.3 การจัดกิจกรรมการเสริมสร้าง จิตสาธารณะ มุ่งเน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย ผ่านการรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ และการพัฒนาต่อเนื่องจนเป็น นิสัย

1.4 การจัดกิจกรรมการเสริมสร้าง จิตสาธารณะ มุ่งเน้นการคิดพิจารณาอย่าง รอบคอบด้วยเหตุและผล บนรากฐานความรู้ ความเป็นประโยชน์และคุณธรรม

1.5 การจัดกิจกรรมการเสริมสร้าง จิตสาธารณะมุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีจิตแห่ง จริยธรรมที่ตระหนักรู้การกระทำด้วยความ รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม

2. จุดมุ่งหมาย

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ
จิตสาธารณะ ทั้งในด้านจิตลักษณะและทักษะ
ปฏิบัติการด้านจิตสาธารณะ

3. กระบวนการจัดกิจกรรม

กระบวนการจัดกิจกรรมรูปแบบ
การเสริมสร้างจิตสาธารณะ ประกอบด้วย 5
ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การเข้าถึงประสบการณ์

ขั้นที่ 2 การปรับขยายประสบการณ์

ขั้นที่ 3 การเรียนรู้จากสภาพจริง

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ
สังเคราะห์องค์ความรู้

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ด้วยปัญญา
มีรายละเอียดโดยสังเขปดังนี้

ขั้นที่ 1 การเข้าถึงประสบการณ์

เป็นขั้นที่ผู้เรียนรับรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ
จิตสาธารณะ โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ สัมผัส
ความรู้สึกและสำนึกแห่งตน

แนวทางการจัดการมีดังนี้

1. ผู้เรียนแสดงบทบาทเลียนแบบ
บทบาทของผู้ที่ควรกล่าวถึง เพื่อรับรู้ความ
รู้สึกและเห็นคุณค่าแห่งคุณธรรมหรือค่านิยม
ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ตระหนัก รู้ ตัวอย่างเช่น
ต้องการให้เข้าใจความรู้สึกของผู้ที่อดทน
เสียสละในการทำความดี ให้ผู้เรียนเผชิญต่อ
ความยากลำบากในการทำงานโดยเลียนแบบ
การทำงานนั้นจากสถานการณ์ที่ผู้สอนสร้างขึ้น
หรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนร่วมกันเสนอ

2. ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้สึกของ
ตนขณะที่แสดงบทบาทนั้น เพื่อจะได้เข้าใจ
ความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ที่ถูกเลียนแบบ เช่น

การตั้งประเด็นคำถามว่าขณะที่แสดงบทบาท
นี้มีความรู้สึกอย่างไร

3. ผู้เรียนได้พิจารณาความสามารถ
ของตนว่าแสดงบทบาทนั้นได้มากน้อยเพียงไร
โดยให้ผู้เรียนประเมินความสามารถในการแสดง
ของตน

4. ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของ
พฤติกรรมหรือการกระทำของผู้ที่ถูกเลียนแบบ
โดยให้ผู้เรียนประเมินผลของการกระทำที่เกิด
ขึ้นว่ามีคุณหรือโทษอย่างไร

ขั้นที่ 2 การปรับขยายประสบการณ์

เป็นขั้นที่ผู้เรียนพิจารณาเหตุและผลของ
คุณและโทษของการกระทำ โดยใช้เทคนิคการ
เปิดพื้นที่แห่งความคิดหรือจินตนาการและ
สนับสนุนประสบการณ์

แนวทางการจัดการมีดังนี้

1. ผู้เรียนเสนอตัวอย่างที่สนับสนุน
เหตุและผลของการกระทำ หรือคุณและโทษ
ของการกระทำหรือการแสดงออกถึงจินตนาการ
ของตน โดยวาดภาพ เรียงความ แสดงละคร
เล่นนิทาน บทร้อยกรองจากความคิด หรือ
ความซาบซึ้งในการกระทำที่มีคุณค่าของบุคคล
ที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้เรียนร่วมกันเตรียมบท หรือ
ซักซ้อมบทที่ผู้สอนช่วยเสนอแนะ เตรียม
อุปกรณ์ สถานที่

3. ผู้เรียนดำเนินการตามที่ได้
เตรียมไว้ ภายใต้การให้คำปรึกษาและความ
เอื้ออำนวยของผู้สอน

ขั้นที่ 3 การเรียนรู้จากสภาพจริง

เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงตาม
จุดประสงค์ของการเรียนรู้ โดยเทคนิคสัมผัส

ความจริงและฝึกหัดทำความดีด้วยตนเอง

แนวทางการจัดการมีดังนี้

1. ผู้เรียนได้ไปสัมผัสกับความจริง เช่น การเรียนรู้ ความเมตตาสงสาร ผู้เรียนจะได้ เข้าเยี่ยมและช่วยเหลือผู้ประสบความทุกข์ ใน สถานที่จริงต่าง ๆ หรือการเรียน การรักษา อาหารจากพืชที่ปลอดภัย ผู้เรียนได้ทดลองผลิต สารชีวภาพเพื่อใช้กับพืชที่ปลูก เป็นต้น

2. ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้สึกจากการลงมือทำด้วยตนเองในสภาพจริง ทำให้เกิด เจตคติที่ดีต่อคุณธรรมหรือค่านิยมที่เรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกต่อการทำงาน ของตน

3. ผู้เรียนได้ตระหนักในคุณค่า ตน และเชื่อมั่นในความสามารถของตนที่จะ ทำความดีต่อไป โดยผู้เรียนประเมินความเชื่อมั่น ในการทำความดีของตน

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสังเคราะห์องค์ความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียน ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับ ผู้อื่น เพื่อพิจารณามุมมองที่แตกต่างกันหรือ คล้ายกัน และได้แนวคิดหรือองค์ความรู้ใหม่ ผ่านเทคนิคการเปิดพื้นที่แห่งการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และร่วมกันสังเคราะห์ประสบการณ์

แนวทางการจัดการมีดังนี้

1. ผู้เรียนได้ใช้พื้นที่ในการนำเสนอ ความรู้สึก ความคิด หรือมุมมองของตนและ รับฟังจากผู้อื่น หลังจากการได้รับประสบการณ์ จริง โดยให้ผู้เรียนนำเสนอความคิด ความรู้สึก ของตน พร้อมทั้งรับฟังความคิดของผู้อื่น ความรู้สึกที่เกิดจากการปฏิบัติการจริง และ แลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่นที่ได้จากการ ปฏิบัติจริง เช่น ความรู้สึกที่ได้เยี่ยมผู้ป่วย

รวมทั้งดูแลช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้ป่วย เป็นต้น

2. ผู้เรียนได้แนวคิด หรือความรู้ เพิ่มเติม หรือเปรียบเทียบประสบการณ์ที่มี ทั้งคล้ายกันและต่างกัน เช่น จากประสบการณ์ตรง ของผู้เรียนในการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วย ประสบการณ์นั้นจะช่วยสะท้อนความคิด ความรู้สึกของผู้เรียนว่าควรจะได้กระทำเช่นนี้ คือ ช่วยเหลือดูแลคนใกล้ชิดในครอบครัว เช่น พ่อแม่ เป็นต้น

3. ผู้เรียนได้รับคุณค่าหรือค่านิยม ที่มีคุณค่านั้น โดยการเลือกและตัดสินใจค่านิยม ของตน

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ใช้ด้วย ปัญหา เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้มีโอกาสตรวจสอบ ความรู้ แนวคิด พิจารณานำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเองและส่วนรวม โดยใช้เทคนิคส่งเสริม การทำซ้ำ ๆ และนำไปใช้เป็นประจำทำให้เกิด เป็นลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์

แนวทางการจัดการมีดังนี้

1. ผู้เรียนเลือกคุณค่าที่ตนทำได้ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ แล้ววางแผน การใช้อย่างรอบคอบ

2. ผู้เรียนสังเกต ตรวจสอบผลที่ เกิดขึ้นด้วยตนเอง และได้รับข้อมูลย้อนกลับ จากผู้สอน

3. ผู้เรียนประเมินผลการกระทำ ของตนเอง รวมทั้งให้แรงเสริมด้วยตนเองและ จากครูที่ปรึกษา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างรู้คุณค่า

กระบวนการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง จิตสาธารณะทั้ง 5 ขั้นตอน สรุปได้ดังภาพที่ 4

4. การประเมินผล

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู เป็นการประเมินคุณลักษณะ จิตสาธารณะ 2 ด้าน ได้แก่ 1) จิตลักษณะ ด้านจิตสาธารณะ และ 2) ทักษะปฏิบัติการ ด้านจิตสาธารณะ โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะ ด้านจิตสาธารณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ระดับน้อยที่สุดถึงระดับ มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยคำถามเชิงบวกและ คำถามเชิงลบ จำนวน 60 ข้อ กำหนดเกณฑ์ การแปลผลดังนี้

คะแนน 5.05–6.00 มีจิตลักษณะ/ ทักษะปฏิบัติการด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนน 4.24–5.04 จิตลักษณะ/ทักษะ

ปฏิบัติการด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3.43–4.23 มีจิตลักษณะ/

ทักษะปฏิบัติการด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับ ค่อนข้างมาก

คะแนน 2.62–3.42 มีจิตลักษณะ/

ทักษะปฏิบัติการด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับ ค่อนข้างน้อย

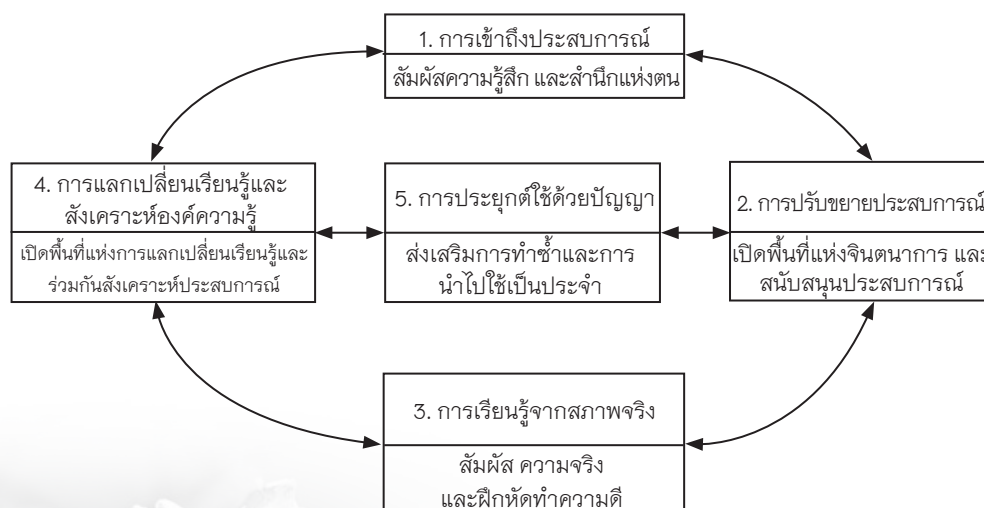
คะแนน 1.81–2.61 จิตลักษณะ/ทักษะ

ปฏิบัติการด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับน้อย

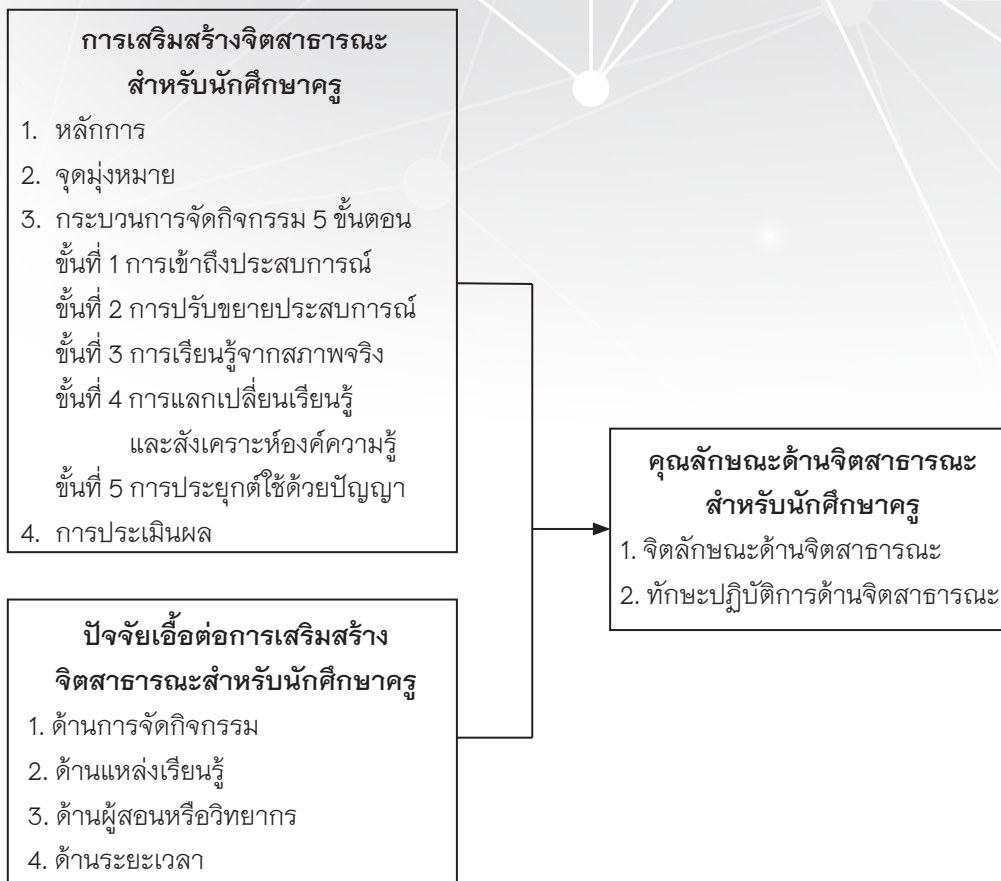
คะแนน 1.00–1.80 จิตลักษณะ/ทักษะ

ปฏิบัติการด้านจิตลักษณะ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาครู สรุปได้ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 4 กระบวนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ของรูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ภาพที่ 5 รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาคู

ปัจจัยเอื้อต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาคู

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาคูสามารถส่งเสริมให้นักศึกษาคูมีจิตสาธารณะได้ซึ่งขึ้นอยู่กับ การบ่มเพาะและหล่อหลอมจิตใจ การฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามจากการประสบการณ์ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสร้างเสริมจิตสาธารณะให้นักศึกษาคู บรรลุตามจุดมุ่งหมายนั้นมีปัจจัยเอื้อที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรม

กิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม การได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ต่าง ๆ เริ่มจากการสัมผัสความรู้สึกที่เกิดขึ้น แก่นอย่างแท้จริง ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจความรู้สึกนึกคิด หรือการตัดสินใจของผู้อื่น กิจกรรม 5 ขั้นตอนของรูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน

2. ด้านแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการปฏิบัติจริงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงเป็นประโยชน์แก่ตนเองในการดำเนินชีวิต ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ รู้สำนึกคิดที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ และเป็นการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เช่น การไปเยี่ยมครอบครัวผู้ประสบภัย การไปดูแลผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยผู้สอนหรือผู้จัดกิจกรรมควรเตรียมการและวางแผนไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดีจะช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากขึ้น

3. ด้านผู้สอนหรือวิทยากร

ผู้สอนหรือวิทยากรที่เอื้อต่อการสร้างเสริมให้เกิดจิตสาธารณะ ควรเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านการวางตัว การเสียสละ ทุ่มเท จริงใจ และปรารถนาดี เป็นผู้ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีประสบการณ์ตรงด้านจิตสาธารณะ และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง อุทิศตนมีอุดมการณ์ในการทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม

4. ด้านระยะเวลา

ผู้สอนควรได้ปลูกฝังเพาะบ่มให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ โดยใช้เวลาทั้งในและนอกห้องเรียน และควรปฏิบัติให้ต่อเนื่องทุกชั้นปี เพื่อส่งเสริมพัฒนาจิตสาธารณะของผู้เรียนให้เกิดเป็นนิสัย

บทสรุป

รูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาครู สามารถพัฒนานักศึกษาครูให้มีจิตสาธารณะทั้งในด้านจิตลักษณะ และด้านทักษะปฏิบัติการบนพื้นฐานแนวคิด ทฤษฎีที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การดำเนินกิจกรรมของรูปแบบฯ เน้นการลงมือปฏิบัติ โดยเริ่มจากการให้นักศึกษาได้สัมผัสความรู้สึก เกิดความสำนึกแห่งตนในด้านจิตสาธารณะ โดยผู้สอนจัดสถานการณ์ให้นักศึกษาได้เผชิญ ได้ปรับขยายประสบการณ์ และเรียนรู้จากตามสภาพจริง ช่วยให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าของตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมส่วนรวม

นอกจากการจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม การให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติได้สัมผัสความรู้สึกที่แท้จริงแล้ว ปัจจัยเอื้อที่ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติด้านจิตสาธารณะ วิทยากรหรือผู้สอนซึ่งควรเป็นผู้มีจิตสาธารณะ รวมทั้งมีประสบการณ์ตรงและปฏิบัติการด้านจิตสาธารณะจนเป็นแบบอย่างที่ดี

อย่างไรก็ตามการส่งเสริมผู้เรียนหรือเยาวชนไทยให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะในหัวใจ เป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้โดยความร่วมมือ

ของทุกฝ่าย นับตั้งแต่ครอบครัว พ่อแม่
สถานศึกษา ครูอาจารย์ ชุมชน และสังคม
ต้องสร้างค่านิยม ปรับเปลี่ยนวิถีคิด เห็นคุณค่า
และประโยชน์ของการทำเพื่อส่วนรวม ยกย่อง
คนดีมีจิตสาธารณะตลอดจนสร้างแรงจูงใจ
เปิดโอกาสให้เยาวชนไทยได้มีส่วนร่วมในการ
ทำประโยชน์ให้แก่สังคม รูปแบบการเสริมสร้าง

จิตสาธารณะที่ได้นำเสนอนี้เป็นเพียงแนวทาง
หนึ่งเท่านั้น หากแต่ยังมีแนวทางอีกมากมายที่
จะช่วยหล่อหลอมและเพาะบ่มให้เยาวชนไทย
เป็นผู้มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรมเป็นผู้ให้และ
ทำประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยสำนึกในบทบาท
หน้าที่ของพลเมืองดีที่จะเป็น “กำลังสำคัญ”
ในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัด
การศึกษาในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2561). *ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เด็กไทย*. สืบค้นจาก <http://www.Kriengsak.com>
- โครงการจิตอาสาพัฒนาชุมชน. (2558). *ความสำคัญของจิตสาธารณะ*. สืบค้นจาก <http://www.sites.google.com>
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: วิวัฒน์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ: การวิจัยและพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ:
ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด.
- ปิยลักษณ์ พุกกะวัน. (2554). *การศึกษาองค์ประกอบและพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัยด้วย
รูปแบบการเรียนรู้การสอน MADE*. (ปริญญาณิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- พรทิพย์ มนต์วีวงศ์. (2554). *การพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการให้การ
ปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า, รัศมี กฤษณมัย และสุวิดา แสงสีหนาท. (2550). *รายงานการศึกษาแนวทาง
การปลูกจิตสำนึกคุณธรรมผ่านระบบการศึกษา: กรณีศึกษามูลนิธิพุทธธรรมาจริยธรรม*.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก จำกัด.
- วลีษฐ เดชกุญชร. (2560). *โครงการพระราชทานในรัชกาลที่ 10*. สืบค้นจาก <http://www.matichon.co.th/news>

- ศิริ แคนสา. (2551). การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนคอนสวรรค์. (วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ศิริลักษณ์ เลื่อนยศ. (2553). การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์).
- ศุภรัตน์ ทองอ่อน. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในจังหวัดปราจีนบุรี. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สมหมาย วิเศษชู. (2554). การพัฒนากระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนห้วยชัยวิทยาคม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2560). ขอให้คนไทยใฝ่ปัญญา ขอให้ชาวพุทธศึกษาให้รู้ธรรมจริง. กรุงเทพฯ: พิมพ์สวญ จำกัด.
- สมาคมครูภาษาไทยแห่งประเทศไทย. (2560). พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10. สืบค้นจาก <http://www.attth.org>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). ความหมายของจิตสาธารณะ. สืบค้นจาก <http://www.royin.go.th>
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564). สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th>.
- Kohlberg, L. (1976). "Moral stages and moralization" *moral development and behavior: Theory, research and social issues*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S., and Masia, B. B. (1964). *Taxonomy of educational objectives handbook II: Affective domain*. New York: David McKay Co.

การพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์
โดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

THE DEVELOPMENT OF LEARNING AND INTEGRATED
MATHEMATICAL THINKING SKILLS BY USING THE 7E LEARNING
CYCLE ACTIVITIES WITH COMMUNITY RESOURCES
FOR MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS

สุดเฉลียว ไทยกรณ์^{1*}, พิชญ์สินี ชมภูคำ² และ พวงพยอม ชิดทอง³

Sudchaleaw Thaikarn^{1*}, Phichsinee Chomphucom² and Puangpayorm Chidthong³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2,3}
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district.
Mueang District, Chiang Mai Province 50300^{1,2,3}

*Corresponding Author E-mail: koonkrumaam@gmail.com

(Received: May 19, 2019; Revised: Aug 19, 2019; Accepted: Aug 24, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน (2) เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัดโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และ (3) เพื่อศึกษาทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การแปรผัน ฐานนิยม และ t-test แบบ Pair-test Z- test

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การวัด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการวัดความยาว การวัดพื้นที่ การวัดปริมาตร การวัดน้ำหนัก และการวัดเวลา ในการจัดกิจกรรมได้นำแหล่งเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการ เช่น ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ห้องเรียน อาคารเรียน ห้องสมุด โรงอาหาร วัด กล้องปริซึมทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก กระป๋อง ทรงกระบอก นักเรียน สมาชิกในครอบครัว นาฬิกา ปฏิทิน ซึ่งมีประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 79.22/84.19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

2. ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ นักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 มีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป และด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนมากกว่าร้อยละ 58 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก

3. ผลการประเมินทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาการเรียนรู้, ทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์, วัฏจักรการเรียนรู้ 7E, แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ABSTRACT

This research study aimed to 1) develop mathematics learning activities on measurement using the 7E learning cycle together with community learning resources for Matthayom 2 students at Soemngam withthayakhom School under the Office of Secondary Education Service Area 35 2) investigate the students' mathematics learning achievement on measurement using 7E learning cycle together with community learning resources and 3) examine the students' integrated thinking skills in mathematics. The sample was a class of 34 Matthayom 2 students in the first semester of the 2018 Academic year at Soemngamwiththayakhom School chosen by the cluster sampling method. The study was based on an educational innovation research and development. Statistics employed to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, coefficient of variation, mode, t-test (Paired-test) and Z-test.

The findings revealed that

1. The mathematics lesson plans using the 7E learning cycle together with community learning resources for Matthayom 2 students on measurement included lesson plans on the history of measurement, length measurement, area measurement, volume measurement, weight measurement, and time measurement. Learning resources and materials integrated during the learning activities consisted of parts of a human body, classrooms, school buildings, a library, a canteen, a temple, rectangular prism boxes, cylindrical cans, students, family members, clocks and calendars. The lesson plans had the effectiveness ratio of 79.22/84.19 which was higher than the pre-determined criterion of 75/75.

2. The students' mathematics learning achievement on measurement in the aspects of knowledge after the learning activities was higher than before with a statistical significance of .01. More than seventy percent of them possessed the mathematical process skills at a high level or above. As for the evaluation of the students' integrity and desirable characteristics, over fifty-eight percent of the students was rated at a very high level.

3. For students' integrated thinking skills in mathematics, more than seventy percent of the students established the skills at a high level or above with the statistical significance of .05.

KEYWORDS: Development of Learning, Integrated Thinking Skills in Mathematics, 7E Learning Cycle, Community Learning Resources

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนของยุคปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นครูจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยเฉพาะเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียนโดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คณิตศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่าง

มีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหา หรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ ช่วยคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหาและนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้ถูกต้องและเหมาะสม คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ผู้วิจัยได้ค้นคว้างานวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์สรุปได้ดังนี้ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในทฤษฎี/หลักการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ครูผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนคณิตศาสตร์โดยเชื่อมโยงความรู้อยู่กับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัว สามารถนำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (สุนทรย์ สันธพานนท์, 2554) และเมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาถึงสภาพการเรียนการสอนคณิตศาสตร์จากอดีตถึงปัจจุบันส่วนใหญ่ครูเป็นผู้บรรยายและสรุปให้นักเรียน นักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองจนทำให้นักเรียนขาดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ขาดการฝึกคิดฝึกแก้ปัญหาและขาดการเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์อื่น ๆ อีกทั้งธรรมชาติของวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีเนื้อหาเป็นนามธรรมทำให้ยากที่จะอธิบายให้เด็กเข้าใจได้โดยง่าย นักเรียนจึงรู้สึกเบื่อหน่าย ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการสอนไม่ดีเท่าที่ควร จากปัญหาดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สาระคณิตศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ พิจารณาได้จากการประเมินผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET ปีการศึกษา 2560 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเสริมงามวิทยาคม ได้คะแนนเฉลี่ย 17.82 จากคะแนนเต็ม 100 และพบว่ามาตรฐานการเรียนรู้ที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

ได้แก่ สาระที่ 2 การวัดมาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด จากผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการเรียนคณิตศาสตร์ในประเทศไทยจะต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ให้ดีขึ้น (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติองค์การมหาชน, 2560)

การจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการเรียนรู้ 7E เป็นหนึ่งในรูปแบบกระบวนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้ทั้ง 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม 2) ขั้นสร้างความสนใจ 3) ขั้นสำรวจและค้นหา 4) ขั้นอธิบาย 5) ขั้นขยายความคิด 6) ขั้นประเมินผล และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ ซึ่งจะก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่คงทน เนื่องจากนักเรียนต้องใช้ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการค้นพบความรู้หรือประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีความหมายด้วยตนเอง การเลือกใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ผู้เรียน เนื้อหา เวลา วิธีการสอนที่มีขั้นตอน และปัจจัยสำคัญ นอกจากครูผู้สอนจะต้องวางแผนการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเลือก จัดหา หรือใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชนใกล้ตัวที่เหมาะสมกับผู้เรียน และการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดได้ และปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ควรดำเนินการให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้

เข้ากับเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัว สามารถนำผลการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้คิดได้ลงมือปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมได้นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้เป็นสื่อ ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายและสัมผัสกับแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การวัด โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่อง การวัด โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. เพื่อศึกษาทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัย

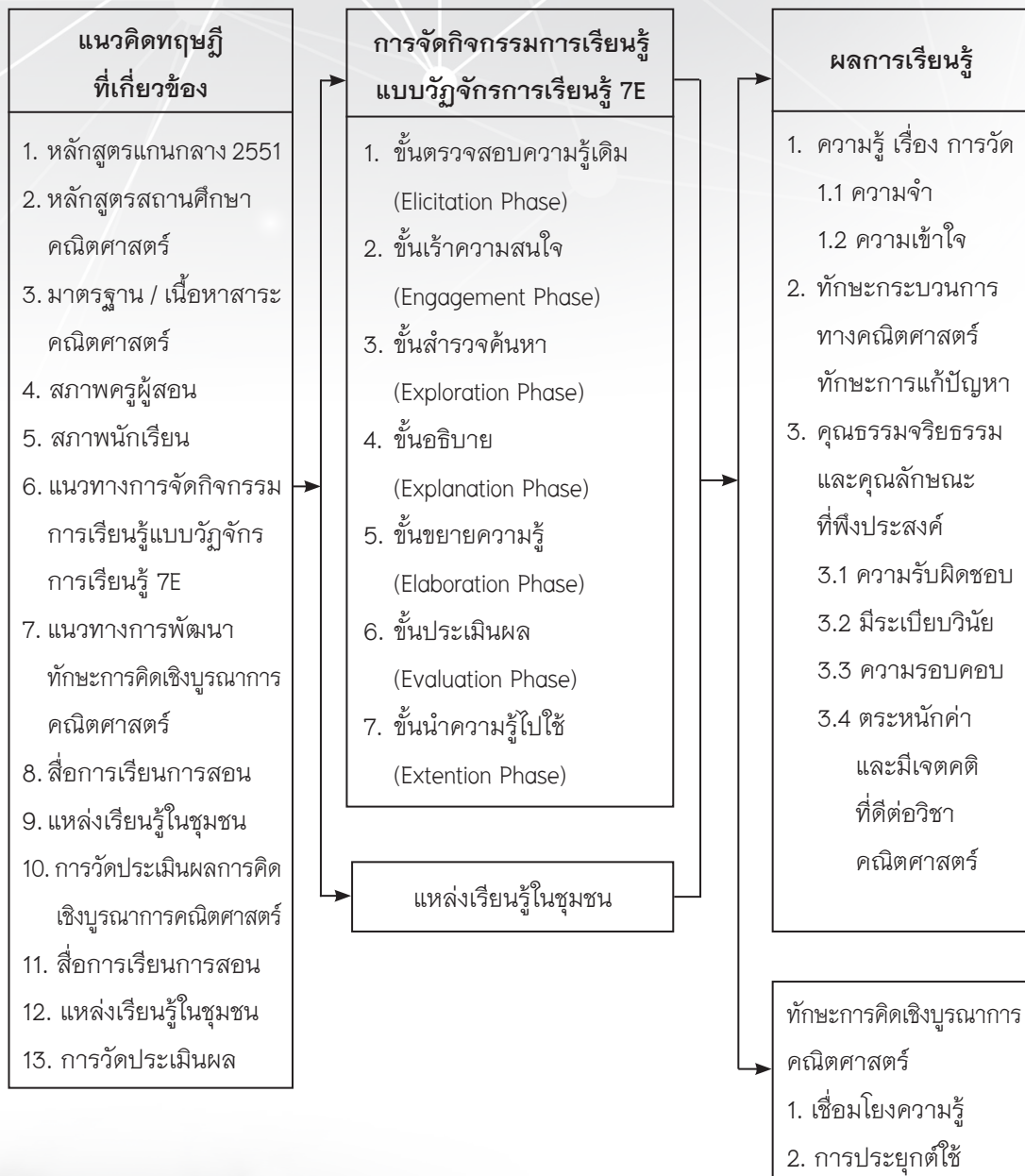
1. นักเรียนมีผลการเรียนรู้ด้านความรู้และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. หลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นักเรียนมีทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 70

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัดโดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา ประเมินผล การเรียนรู้แบบกลุ่มเดี่ยวทดสอบก่อนหลัง (รัตนะ บัวสนธ์, 2552)

ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม จำนวน 190 คน จำนวน 6 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

เครื่องมือการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การวัด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จำนวน 15 แผน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 ด้านความรู้ใช้แบบทดสอบ วัดความรู้ ด้านความจำและความเข้าใจวิชา คณิตศาสตร์

2.2 ด้านทักษะกระบวนการทาง คณิตศาสตร์ใช้แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา

2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทาง คณิตศาสตร์ ประเมินด้านความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และความรอบคอบ และด้าน

ตระหนักคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชา คณิตศาสตร์

3. ทักษะการคิดเชิงบูรณาการ คณิตศาสตร์ใช้แบบประเมินทักษะการคิด เชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ ด้านเชื่อมโยงความรู้ และด้านการประยุกต์ใช้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบวัดความรู้

ขั้นสร้าง

ศึกษาเนื้อหา เรื่อง การวัดและกำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ วิชาคณิตศาสตร์

ขั้นพัฒนา

นำแบบทดสอบวัดความรู้เสนออาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมของเนื้อหาจากนั้นนำข้อเสนอแนะ ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.2–0.8 มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อ มั่นเท่ากับ 0.88

ขั้นนำไปใช้

นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน เพื่อเก็บ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา

ขั้นสร้าง

ศึกษาเนื้อหาเรื่องการวัด และแนวคิดหลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดกับทักษะการแก้ปัญหา ดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะการแก้ปัญหา

ขั้นพัฒนา

นำแบบทดสอบวัดความรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาจากนั้นนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.2–0.8 มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของหอยที่ได้ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เท่ากับ 0.73 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นเดียวกันที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นนำไปใช้

นำแบบวัดทักษะการแก้ปัญหาไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. แบบประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นสร้าง

ศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ดำเนินการสร้างแบบประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน

ค่าน้ำหนักเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของนักเรียนโดยรวม (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2555) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินค่าน้ำหนักเฉลี่ยของคะแนนเจตคติของนักเรียนโดยรวม

ช่วงของค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์
3.50 – 4.00	ดีมาก
2.50 – 3.49	ค่อนข้างดี
1.50 – 2.49	ค่อนข้างไม่ดี
1.00 – 1.49	ไม่ดีมาก

ขั้นพัฒนา

นำแบบประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาจากนั้นนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

ขั้นนำไปใช้

นำแบบประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. แบบประเมินทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์

ขั้นสร้าง

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์

การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E และการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน และแบบประเมินทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E และการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สร้างแบบประเมินทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์
ขั้นพัฒนา

นำแบบประเมินทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาจากนั้นนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 นำไปทดลองแบบกลุ่มเล็ก 1 : 3 จำนวน 9 คน
ขั้นนำไปใช้

นำแบบประเมินทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การวัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E และการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ประเมินชิ้นงานการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อหา E_1/E_2 กับนักเรียนกลุ่มทดลองโรงเรียนเสริมงามวิทยาคม อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง จำนวน 9 คน

2. การใช้แผนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนเสริมงามวิทยาคม อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 15 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยการหาร้อยละเฉลี่ยของการทดสอบวัดความรู้ระหว่างเรียน (E_1) กับร้อยละเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน (E_2) จากสูตร E_1/E_2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สัมประสิทธิ์การแปรผัน (C.V.) สถิติ t-test แบบ Pair test โดยกลุ่มประชากรไม่เป็นอิสระกัน ฐานนิยม ค่าร้อยละ และสถิติ Z - test

สังเคราะห์สรุปผลงานชิ้นงานบูรณาการของนักเรียน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลการบูรณาการสร้างชิ้นงานในชีวิตจริง สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแผนการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัดโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	กิจกรรม	แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน
1	E ₁ การวัดความยาว E ₂ มหัตถกรรมร่างกายมนุษย์ E ₃ จริงหรือไม่อะนาโตมี	- ร่างกายมนุษย์
2	E ₁ อุปกรณ์ใช้วัดความยาว E ₂ การสร้างเก้าอี้ E ₃ สักรวจวัดสิ่งรอบตัว	- ห้องเรียน
3	E ₁ การใช้อุปกรณ์ในการวัด E ₂ ทำโมเดลเมริก้าไม่ใช้ระบบเมตริก E ₃ สักรวจวัดสิ่งรอบตัว E ₄ นำเสนอผลการวัด	- อาคารเรียน
4	E ₁ การใช้อุปกรณ์ในการวัด E ₂ การดูงานในห้างสรรพสินค้า E ₃ สักรวจวัดสิ่งรอบตัวในห้างสรรพสินค้า E ₄ อธิบายหน้าชั้นเรียน	- ห้างสรรพสินค้า
5	E ₁ หน่วยการวัดความยาว E ₂ แผนผังการสรุปหน่วยการวัดความยาว E ₃ การเปลี่ยนหน่วยการวัดความยาว E ₄ อธิบายการเปลี่ยนหน่วยหาข้อสรุป E ₆ ทดสอบ E ₇ ทำชิ้นงาน	- โรงอาหาร
6	E ₁ ทบทวนรูปเรขาคณิต E ₂ การหาพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก E ₃ หาพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก E ₄ ทำใบกิจกรรม	- วัด
7	E ₁ การวัดพื้นที่ E ₂ หนึ่งในภูธร วัดหลวงนางอย E ₃ ช่วยกันค้นหาคำตอบ	- วัด
8	E ₁ การเปลี่ยนหน่วยการวัดความยาว E ₂ รูปจำลองโหนดที่ดิน E ₃ ตีตาราง E ₄ อธิบายการเปลี่ยนหน่วย	- วัด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

แผนการจัด การเรียนรู้ที่	กิจกรรม	แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน
9	E ₁ ตอบคำถาม E ₂ สร้างแบบจำลอง E ₃ ทำใบกิจกรรม E ₆ ทดสอบ E ₇ ทำชิ้นงาน	- วัด
10	E ₁ การหาปริมาตร E ₂ ประวัติของอาคิมีดิส E ₃ พิสูจน์ปริซึมสี่เหลี่ยมมุมฉาก E ₄ ปริมาตรกล่องทรงปริซึมของฉั่น	-กล่องทรง ปริซึม สี่เหลี่ยม มุมฉาก
11	E ₁ การหาปริมาตร E ₂ การขายของในตลาด E ₃ สัรวจปริซึม E ₅ แสดงวิธีคิดหาคำตอบโจทย์ปัญหา E ₆ ทดสอบ E ₇ ทำชิ้นงาน	-กระป๋อง ทรงกระบอก
12	E ₁ การวัดน้ำหนัก E ₂ คาคคเนน้ำหนัก E ₃ ช่างน้ำหนักและวัดส่วนสูง	-ตัวนักเรียน
13	E ₁ การวัดน้ำหนัก E ₂ คาคคชนิมวลกาย E ₃ สัรวจคคชนิมวลกาย E ₆ ทดสอบ E ₇ ทำชิ้นงาน	-สมาชิกใน ครอบครัว
14	E ₁ การคาคคเนเวลา E ₂ นาฬิกา E ₃ การคาคคเนเวลา E ₄ ระบบของการบอกเวลา E ₅ การค่านวณเกี่ยวกับเวลา	-นาฬิกา
15	E ₁ การคาคคเนเวลา E ₂ ปฏิทินสมัยโบราณ E ₃ ป็อชิกสุรทิน E ₆ ทดสอบ E ₇ ทำชิ้นงาน	-ปฏิทิน

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)
ของแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์

แผนเรื่อง	แผนที่	จำนวน	คะแนนระหว่างเรียน			คะแนนหลังเรียน (เต็ม 78 คะแนน) (E_2)
			คะแนนเต็ม แต่ละคน	คะแนนเต็ม รวมทุกคน	คะแนน ที่ได้ทุกคน	
การวัดความยาว	1 – 5	9	34	306	234	84.19
การวัดพื้นที่	6 – 9	9	34	306	248	
การวัดปริมาตร	10 – 11	9	34	306	241	
การวัดน้ำหนัก	12 – 13	9	34	306	232	
การวัดเวลา	14 – 15	9	34	306	257	
รวมร้อยละเฉลี่ย (E) = 79.22						

จากตารางที่ 3 พบว่า แผนการจัดการ
เรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ
79.22/84.19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลการเรียนรู้
เรื่อง การวัด โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบวัฏจักร
การเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง
การวัด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 4 คะแนนผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนที่ได้จากแผนการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการเรียนรู้
แบบ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง การวัด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการเรียนรู้	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$		S.D.		C.V.		t – test	P – value
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง		
		เรียน	เรียน	เรียน	เรียน	เรียน	เรียน		
1. ความจำ	10	4.29	8.15	1.03	1.05	24.00	12.88	14.78**	2.07E-16
2. ความเข้าใจ	20	7.91	15.79	2.05	1.41	25.91	8.93	20.52**	1.16E-20
3. ทักษะการแก้ปัญหา	48	13.29	40.26	1.41	3.56	10.61	8.84	28.96**	2.42E-25
รวม	78	25.50	64.21	6.59	4.64	25.84	7.23	32.78**	1.7E-26

** $p. \leq .01$

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนผลการเรียนรู้
ด้านความจำ ความเข้าใจ และทักษะการแก้ปัญหา
ก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน
สูงกว่าก่อนเรียน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้าน
ความจำและทักษะการแก้ปัญหา หลังเรียน
มากกว่าก่อนเรียน ด้านความเข้าใจ หลังเรียน

น้อยกว่าก่อนเรียน ค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน
หลังเรียนน้อยกว่าก่อนเรียน แสดงว่า หลังเรียน
นักเรียนมีคะแนนใกล้เคียงกันกว่าก่อนเรียน เมื่อ
ทดสอบคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test พบว่า
ผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ระหว่างเรียนที่ได้จากแผนการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้ รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง การวัด สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แผนเรื่อง	แผนที่	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
การวัดความยาว	1 – 5	10	7.47	1.33	ดี
การวัดพื้นที่	6 – 9	10	7.68	0.84	ดีมาก
การวัดปริมาตร	10 – 11	10	7.88	0.88	ดีมาก
การวัดน้ำหนัก	12 – 13	10	7.85	0.78	ดีมาก
การวัดเวลา	14 – 15	10	7.88	0.91	ดีมาก
สรุปผลการประเมินความรู้ระหว่างเรียน			7.75	0.97	ดีมาก

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินความรู้ 7.47-7.88 มีระดับคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระหว่างเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ระดับดีมาก
แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง

ตารางที่ 6 ผลการประเมินทักษะการแก้ปัญหาระหว่างเรียน โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเรื่อง การวัด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แผนเรื่อง	แผนที่	ระดับคุณภาพ	ทักษะการแก้ปัญหา				ฐานนิยม
			ความเข้าใจปัญหา	การเลือกวิธีการแก้ปัญหา	การใช้วิธีการแก้ปัญหา	การสรุปคำตอบ	
			ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	
การวัดความยาว	1 – 5	ดีมาก	76.74(26)	73.53(25)	73.53(25)	85.29(29)	ดีมาก
		ดี	23.53(8)	26.47(9)	26.47(9)	14.71(5)	
		พอใช้	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
การวัดพื้นที่	6 – 9	ดีมาก	73.53(25)	67.65(23)	73.53(25)	82.35(28)	ดีมาก
		ดี	26.47(9)	32.35(11)	26.47(9)	17.65(6)	
		พอใช้	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
การวัดปริมาตร	10 – 11	ดีมาก	73.53(25)	73.53(25)	67.65(23)	76.74(26)	ดีมาก
		ดี	26.47(9)	26.47(9)	32.35(11)	23.53(8)	
		พอใช้	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
การวัดน้ำหนัก	12 –13	ดีมาก	73.53(25)	76.47 (26)	73.53(25)	76.74(26)	ดีมาก
		ดี	26.47(9)	23.53(8)	26.47(9)	23.53(8)	
		พอใช้	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
การวัดเวลา		ดีมาก	73.53(25)	67.65(23)	67.65(23)	82.35(28)	ดีมาก
		ดี	26.47(9)	32.35(11)	32.35(11)	17.65(6)	
		พอใช้	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	0.00(0)	

จากตารางที่ 6 ผลการประเมินทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ฐานนิยมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

ตารางที่ 7 ร้อยละและฐานนิยมระดับคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนจากการเรียน เรื่อง การวัด โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง การวัดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้านความรับผิดชอบ ด้านมีระเบียบวินัย และด้านความรอบคอบ

แผนเรื่อง	แผนที่	ระดับ คุณภาพ	ด้านความรับผิดชอบ		ด้านมีระเบียบวินัย		ด้านความรอบคอบ	
			ร้อยละ (จำนวน)	ฐานนิยม	ร้อยละ (จำนวน)	ฐานนิยม	ร้อยละ (จำนวน)	ฐานนิยม
การวัดความยาว	1 – 5	ดีมาก	64.71(22)		61.76(21)		58.82(20)	
		ดี	35.29(12)	ดีมาก	38.24(13)	ดีมาก	41.18(14)	ดีมาก
		พอใช้	0.00 (0)		0.00 (0)		0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00 (0)		0.00 (0)		0.00 (0)	
การวัดพื้นที่	6 – 9	ดีมาก	64.71(22)		58.82(20)		61.76(21)	
		ดี	35.29(12)	ดีมาก	41.18(14)	ดีมาก	38.24(13)	ดีมาก
		พอใช้	0.00 (0)		0.00(0)		0.00 (0)	
		ควรปรับปรุง	0.00 (0)		0.00 (0)		0.00 (0)	
การวัดปริมาตร	10 – 11	ดีมาก	67.65(23)		67.65(23)		64.71(22)	
		ดี	32.35(11)	ดีมาก	32.35(11)	ดีมาก	35.29(12)	ดีมาก
		พอใช้	0.00(0)		0.00(0)		0.00 (0)	
		ควรปรับปรุง	0.00 (0)		0.00 (0)		0.00 (0)	
การวัดน้ำหนัก	12 – 13	ดีมาก	67.65(23)		61.76(21)		58.82(20)	
		ดี	32.35(11)	ดีมาก	38.24(13)	ดีมาก	41.18(14)	ดีมาก
		พอใช้	0.00(0)		0.00(0)		0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00 (0)		0.00 (0)		0.00 (0)	
การวัดเวลา	14 – 15	ดีมาก	64.71(22)		64.71(22)		61.76(21)	
		ดี	35.29(12)	ดีมาก	35.29(12)	ดีมาก	38.24(13)	ดีมาก
		พอใช้	0.00 (0)		0.00 (0)		0.00(0)	
		ควรปรับปรุง	0.00 (0)		0.00 (0)		0.00 (0)	
สรุป			ดีมาก		ดีมาก		ดีมาก	

จากตารางที่ 7 คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ด้านความรับผิดชอบด้านมีระเบียบวินัย และ

ความรอบคอบ โดยภาพรวมจากฐานนิยมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ด้านตระหนักคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

รายการ	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
1. วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์และน่าเรียน	3.56	0.70	ดีมาก
2. การเรียนคณิตศาสตร์ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย และมีความรอบคอบ	3.65	0.60	ดีมาก
3. นักเรียนชอบแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ เพราะช่วยฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ	3.71	0.63	ดีมาก
4. การเรียนรู้โดยใช้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น	3.82	0.58	ดีมาก
5. เมื่อได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียน	3.65	0.77	ดีมาก
6. การเรียนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนทำให้นักเรียนเกิดการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์มากขึ้น	3.65	0.77	ดีมาก
7. นักเรียนไม่มีความสุขกับการเรียนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	3.53	0.79	ดีมาก
8. ความรู้วิชาคณิตศาสตร์ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน	3.35	0.92	ค่อนข้างดี
9. นักเรียนไม่ชอบเมื่อถูกถามเกี่ยวกับปัญหาทางคณิตศาสตร์	3.41	0.92	ค่อนข้างดี
10. นักเรียนรู้สึกกังวลเมื่อต้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์	3.71	0.72	ดีมาก
11. การเรียนคณิตศาสตร์ทำให้ยุ่งยาก และน่าเบื่อ	3.65	0.77	ดีมาก
12. การเรียนคณิตศาสตร์ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้	3.76	0.61	ดีมาก
ภาพรวม	3.62	0.73	ดีมาก

จากตารางที่ 8 คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ด้านตระหนักคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความตระหนักคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่องการวัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 9 การทดสอบสัดส่วนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ ด้านเชื่อมโยงความรู้

แผนเรื่อง	แผนที่	ร้อยละของนักเรียน		Z – test	P – value
		ปฏิบัติจริง	เกณฑ์กำหนด		
การวัดความยาว	1 – 5	94.12	70	2.22*	0.0169
การวัดพื้นที่	6 – 9	91.18	70	1.95*	0.0297
การวัดปริมาตร	10 – 11	94.12	70	2.22*	0.0169
การวัดน้ำหนัก	12 – 13	88.24	70	1.68*	0.0486
การวัดเวลา	14 – 15	91.18	70	1.95*	0.0297
ชิ้นงานบูรณาการรวม	15	94.12	70	2.22*	0.0169

* $p. \leq .05$

ตารางที่ 10 การทดสอบสัดส่วนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ด้านการประยุกต์ใช้

แผนเรื่อง	แผนที่	ร้อยละของนักเรียน		Z – test	P – value
		ปฏิบัติจริง	เกณฑ์กำหนด		
การวัดความยาว	1 – 5	91.18	70	1.95*	0.0297
การวัดพื้นที่	6 – 9	88.24	70	1.68*	0.0486
การวัดปริมาตร	10 – 11	88.24	70	1.68*	0.0486
การวัดน้ำหนัก	12 – 13	94.12	70	2.00*	0.0169
การวัดเวลา	14 – 15	91.18	70	1.95*	0.0297
ชิ้นงานบูรณาการรวม	15	97.06	70	2.49*	0.0089

* $p. \leq .05$

จากตารางที่ 9 – 10 ร้อยละของนักเรียน มีทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม นักเรียนมากกว่า ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมดมีทักษะการคิด เชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ ทั้งด้านการเชื่อมโยง และด้านการประยุกต์ใช้ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ คณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพของแผน การจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 79.22/84.19 สูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ 75/75

2. การศึกษาผลการเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ด้านทักษะการแก้ปัญหานักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 มีผลการประเมินในระดับดีขึ้นไป

2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนมากกว่าร้อยละ 58 มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก การประเมินด้านตระหนักคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 3.62 อยู่ในระดับดีมาก

3. การประเมินทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ นักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้ และทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 79.22/84.19 เป็นไปตามเกณฑ์ที่

กำหนดไว้ 75/75 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด ตามแนวการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้เป็นเพราะการใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีความแตกต่างจากการเรียนที่นักเรียนเคยเรียนมาก่อน โดยการใช้กระบวนการ 7E ในทุกขั้นตอนจะนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาสอดแทรกในเนื้อหา นำมาสร้างโจทย์ตัวอย่างทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ประกอบด้วย 1) ขั้นตรวจสอบความรู้เดิม 2) ขั้นสร้างความสนใจ 3) ขั้นสำรวจและค้นหา 4) ขั้นอธิบาย 5) ขั้นขยายความคิด 6) ขั้นประเมินผล และ 7) ขั้นนำความรู้ไปใช้ ซึ่งในขั้นสำรวจและค้นหาได้ใช้การสำรวจร่างกายมนุษย์ หาความสัมพันธ์โดยการพิสูจน์ทฤษฎีร่างกายมนุษย์ (Anatomy) ทำให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นกระตือรือร้นในการวัดส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรือการวัดความยาวในห้องอาศรมเรียน ห้องสมุด โรงอาหาร วัดพื้นที่ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในวัดในหมู่บ้าน ผู้เรียนได้ฝึกการใช้อุปกรณ์การวัด ได้รู้จักการช่วยเหลือกัน ได้รับความรู้จากประสบการณ์นอกห้องเรียนและเกิดความสนุกสนาน วัดปริมาตรของกล่องทรงปริซึม กระทบ จากของจริง สามารถนำไปใช้เปรียบเทียบในการซื้อสินค้า วัดน้ำหนักตัวของนักเรียนและสมาชิกในครอบครัว ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้รับความอบอุ่น เป็นการสร้างสื่อสัมพันธ์ในครอบครัว การวัดเวลาโดยใช้นาฬิกา และปฏิทิน ศึกษาการวัดเวลาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ได้รับประสบการณ์จากการค้นหา

คำตอบด้วยตนเอง ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ นอกห้องเรียนด้วยการออกไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนตามแนวการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับนิภาพรรณ สิงห์คำ, วีระศักดิ์ ชมภูคำ และพิชญ์สินี ชมภูคำ (2560) ได้ศึกษา การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือควบคู่กับ โปรแกรม GSP เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะความคิดสร้างสรรค์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งใช้เกณฑ์ การประเมินชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 75/75 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 81.60/ 80.34 สูงกว่าเกณฑ์ที่ต้องกำหนดไว้ 75/75 เช่นเดียวกับอณนันท อ่อนหนองหว่า (2559) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้ 7 ชั้น ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์เรื่อง บรรยากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 เช่นเดียวกับไอริน ธารณันท์ (2561) ศึกษาเรื่อง ผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น โดยใช้โปรแกรม GeoGebra เรื่อง การวิเคราะห์ ข้อมูล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการ วิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับเร วัตร เพ็งด้วง (2561) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ วิชาชีววิทยา เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ด้วย การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักร 7 ชั้น ร่วมกับการ ใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ทางวิทยาศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ

ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการ จัดการเรียนรู้แบบวัฏจักร 7 ชั้น ร่วมกับการใช้ผัง กราฟิกมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทาง วิทยาศาสตร์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเรียนรู้ เรื่อง การวัด พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการประเมินทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การวัด พบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 มีทักษะการแก้ปัญหาอยู่ในระดับดีขึ้นไป โดยภาพรวมจากฐานนิยมทุกแผนการจัดการเรียนรู้ มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และผลการ ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนจาก การเรียน เรื่อง การวัด พบว่า นักเรียนมากกว่า ร้อยละ 58 มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมีระเบียบวินัย และด้านความรอบคอบ อยู่ในระดับดีมาก ส่วนคุณธรรมจริยธรรมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ ด้านตระหนักคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมี ความตระหนักคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชา คณิตศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการ เรียนรู้ 7E เป็นวิธีที่เน้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง โดยการค้นพบ สืบเสาะค้นหาความรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสมอง เกิดการเรียนรู้ การคิดแก้ปัญหา ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ

โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งทำให้เกิดความคิดที่ชัดเจนและถูกต้องในเนื้อหาวิชา ได้ดีกว่าการใช้สื่อชนิดอื่น ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีเพราะใช้การปฏิบัติจริงโดยให้นักเรียนออกไปสัมผัสของจริงในแหล่งเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งทางด้านสติปัญญา (Cognitive) ทักษะ (Skill) และจิตใจ (Affective) สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรีย์ ผลดีความ (2557) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SSCS ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SSCS เช่นเดียวกับอ้นนันทน์ อ่อนหนองหว้า (2559) ที่พบว่าภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ เรื่อง บรรยายภาค ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การวัด โดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน พบว่า ระดับทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ของนักเรียนทุกด้านอยู่ในระดับคุณภาพดีและดีมากทั้งรายแผนการจัดการเรียนรู้และโดยภาพรวมมีระดับคุณภาพ

ดีมาก กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งใช้สิ่งแวดล้อมในชุมชน ได้แก่ ร่างกายมนุษย์ อาคารเรียน ห้องสมุด โรงอาหาร วัด กล้องทรงปริซึมสี่เหลี่ยมมุมฉาก กระบองทรงกระบอก ตัวนักเรียน สมาชิกในครอบครัว นาฬิกา ปฏิทิน เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ทำให้การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์ของนักเรียนได้ ดังที่สันติ สีลา (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบูรณาการเป็นทักษะในการเรียนรู้ให้เชื่อมโยงสัมพันธ์เป็นสิ่งแวดล้อมกัน ให้โอกาสผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายได้ลงมือปฏิบัติเองก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ร้อยละ 60 และถ้าได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายจะเพิ่มโอกาสที่จะเรียนรู้ได้ถึง ร้อยละ 90 ซึ่งกิจกรรมวัฏจักร 7E มีขั้นตอนที่สามารถนำแหล่งเรียนรู้มาประกอบเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศิลารัตน์ สุริยวงศ์ (2554) ที่กล่าวไว้ว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 7E เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่พัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้ การสรุปองค์ความรู้ และการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยการให้ลงมือปฏิบัติร่วมกัน รวมทั้งเน้นการเชื่อมโยงและถ่ายโอนการเรียนรู้ตลอดจนให้ความสำคัญกับพื้นความรู้เดิมของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพงศ์ จันทสิทธิ์ (2559) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนราชวินิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการของนักเรียนผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปทุกคน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรศึกษารายละเอียดของเนื้อหาให้เข้าใจ และจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้ครบตามที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามขั้นตอน และบรรลุวัตถุประสงค์

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในบางขั้นตอน นักเรียนอาจใช้เวลาทำกิจกรรมนานกว่าที่กำหนด ดังนั้นครูผู้สอนอาจปรับเวลาได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มที่

3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความหลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพ ความถนัดของผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนมากขึ้น เกิดการพัฒนาศักยภาพอย่างสูงสุด และมีความสนุกกับการเรียนมากขึ้น

4. ควรนำแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง การวัด ไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์ เรื่องอื่น ๆ เช่น ทฤษฎีบทพีทาโกรัส พื้นที่ผิวและปริมาตร เป็นต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนต่อไป

5. การนำการคิดเชิงบูรณาการคณิตศาสตร์มาใช้ควรศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา ผลงานวิจัย เป็นต้น เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับแหล่งเรียนรู้ในชุมชนกับเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์และกลุ่มสาระอื่น ๆ

2. ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อตัวแปรทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ด้านอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะการให้เหตุผล ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณธรรมจริยธรรมและลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์ด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการมีวิจารณญาณ ด้านการมีความเชื่อมั่นในตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3). กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท .
- ฐิติพงศ์ จันทสิทธิ์. (2559). การศึกษาความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชวินิต โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ).
- ธัญนันท์ อ่อนหนองหว่า. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น ร่วมกับแผนผังมโนคติ เรื่องบรรยากาศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- นิภาพรณ สิงห์คำ, วีระศักดิ์ ชมภูคำ และพิชญ์สินี ชมภูคำ. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือควบคู่กับโปรแกรม GSP เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารบัณฑิตวิจัย, 9(2), 1-20.
- พัชร ผลความดี. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SSCS. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- เรวัตร เพ็งด้วง. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้วิชาชีววิทยา เรื่อง สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักร 7 ขั้น ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาชีววิทยาศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ศิลารัตน์ สุริยวงศ์. (2554). ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 7 อี เรื่อง แสงและการเกิดภาพที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้และจิตวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน. (2560). *ประกาศผลสอบ O-NET ม.3 ปีการศึกษา 2560*. สืบค้นจาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/Announcement Web/School/ReportSchoolBySchool.aspx?mi=2>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). *การวัดผลและประเมินผลคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: วี.พรีน.
- สันติ สีลา. (2553). *ผลของการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น หน่วยภาวะโลกร้อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2554). *วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *บทบาทของครูในการเรียนรู้แบบ Active Learning*. สืบค้นจาก <https://www.kroobannok.com/20651>
- ไอริน ธารณันท์. (2561). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น โดยใช้โปรแกรม GeoGebra เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง
วิชาคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6
DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITY PACKAGE COMBINED
WITH AUGMENTED REALITY IN MATHEMATICS TO PROMOTE
ANALYTICAL THINKING ABILITY AMONG GRADE SIX STUDENTS

ชาติ คนอยู่ตระกูล^{1*}, แจ่มจันทร์ ศรีอรุณรัมย์² และ ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ³
Chat Khonyutrakul^{1*}, Jaemjan Sriarunrasmee² and Khwanying Sriprasertpap³

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 114 สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ^{1, 2, 3}
Srinakharinwirot University, 114 Sukhumvit 23, Bangkok 10110^{1, 2, 3}

*Corresponding author E-mail: chat@crwu.ac.th

(Received: Jun 26, 2019; Revised: Sep 8, 2019; Accepted: Sep 11, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง วิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 40 คน ที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อนคละกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) แบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (t-test Paired Two Samples)

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

² อาจารย์ ดร.สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสมผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถ การคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 86.19/90.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75
- 2) ทักษะความสามารถการคิดวิเคราะห์ วิชาคณิตศาสตร์ของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสมผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, เทคโนโลยีเสมือนจริง, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ABSTRACT

The objective of this research was to study the results of the implementation of the mathematics learning activity packages in combination with augmented reality to promote analytical thinking abilities of grade six students. The cluster sampling method was applied to select 40 samples with poor, moderate and good academic performance from Chiang Rai Rajabhat Demonstration School in the second semester of the 2018 academic year. The research instruments consisted of the mathematics learning activity packages, an analytical thinking ability assessment, and a satisfaction questionnaire.

The data were analyzed for mean, standard deviation, and the t-test paired two samples. The research results revealed that the quality of the packages was found to be at a high level and the efficiency of the packages was at 86.19/90.88, which was higher than the predetermined criterion of 75/75. The students' posttest scores on their analytical thinking abilities were higher than those of their pre-test scores at the significance level of .05. The students' satisfaction with the learning activity packages was found to be at the highest level.

KEYWORDS: Learning Activity Packages, Augmented Reality, Analytical Thinking Ability

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนาทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากระบบการศึกษาและคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านสังคมและการเมือง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้พัฒนาแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งกำหนดให้มียุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้กำหนดยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา จากแผนการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ การยอมรับ และการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการศึกษาที่ช่วยเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตให้สงบสุข สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญรุดหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งการสอนคณิตศาสตร์มีความสำคัญอย่างยิ่ง

ต่อการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ผู้เรียนควรมีทักษะความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่มากพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล (ขนาดเชื้อสุวรรณทวี, 2542)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือที่สำคัญและนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเป็นพื้นฐานสำหรับความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีล้วนต้องใช้หลักการคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ สอดคล้องกับปานทอง กุลนาถศิริ (2547) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การสอนคณิตศาสตร์ในปัจจุบันจำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความเข้าใจ มีทักษะความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่มากพอเพียง และสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์จะต้องพัฒนาความรู้และเทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ให้ตรงกับแนวการสอนของรายวิชา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2551) พบว่าการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่ได้คำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

(สมศ.) พบว่า กระบวนการคิดวิเคราะห์ของเด็กอยู่ในระดับพอใช้เป็นส่วนใหญ่ หากเปรียบเทียบกับต่างชาติด้วยแล้วยังมีความแตกต่างอย่างชัดเจน เพราะจากการประเมินของ PISA ด้านความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์ปรากฏว่าเด็กไทยได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย สอดคล้องกับการวิจัยของสิทธิพล อาจอินทร์ (2554) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการคิดการค้นคว้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงเช่นเดียวกับ ณัฐภัสสร เหล่าเนตร์ (2555) พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ของผลสอบโอเน็ต (O-NET) ปี 2560 อยู่ในระดับต่ำมากและมีแนวโน้มลดลงทุกปี จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมาสะท้อนให้เห็นถึงการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรชาติวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งทำให้การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นจึงควรหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาให้การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ประสบผลสำเร็จ โดยจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องของความสนใจ ความถนัดของนักเรียน รวมถึงการลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และการจัดการเรียนรู้ จึงได้มีกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

การนำเอาสื่อประสมที่มีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย เพื่อถ่ายทอด

ความรู้ที่เป็นลำดับขั้นตอนแก่นักเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากง่ายไปหายากและการคิดวิเคราะห์ในการแก้โจทย์ปัญหาาร่วมกันช่วยให้ครูผู้สอนวางแผนการเรียนการสอนที่ง่ายและสามารถนำเสนอ การเรียนรู้มาสอดคล้องในกิจกรรมการสอนอยู่ตลอดเวลา โดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น ครูผู้สอน นักเรียน เอกสารตำรา สื่อการสอน รวมถึงการส่งเสริมค้นคว้างานวิจัยให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ใช้ในปัจจุบันที่มีความทันสมัย มีขนาดเล็ก และสะดวกต่อการใช้งาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) สอดคล้องกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2558) ได้กล่าวไว้ว่าการนำเทคโนโลยีเสมือนจริง (Augmented Reality) ที่ผสานโลกแห่งความเป็นจริง (Real) เข้ากับโลกเสมือน (Virtual) ผ่านอุปกรณ์ทางด้านฮาร์ดแวร์รวมกับการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ทำให้สามารถมองเห็นภาพที่มีลักษณะเป็นวัตถุ (Object) แสดงผลในจอภาพกลายเป็นวัตถุ 3 มิติ ลอยอยู่เหนือพื้นผิวจริง มีการแสดงผลที่มีการเคลื่อนไหว มีมิติสร้างความตื่นต่อน่าสนใจ โดยสามารถนำรูปแบบใหม่ของการนำเสนอวัตถุลอยออกมานอกจอแสดงผลผ่านอุปกรณ์สมาร์ตโฟน แท็บเล็ตหรือคอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดี สอดคล้องกับเกศรินทร์ ศรีเงิน (2551) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์สื่อมัลติมีเดียกลุ่มสาระคณิตศาสตร์เรื่องเรขาคณิตโดยการใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

เทคโนโลยีเสมือนจริงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนที่ต้องการพัฒนาให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาและกระตุ้นความสนใจสำหรับนักเรียน เพื่อทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเทคโนโลยีเสมือนจริงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จะช่วยส่งเสริมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนวิชาคณิตศาสตร์ มีประสิทธิภาพ และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งพัฒนาความสามารถการคิดในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ได้อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนช่วยพัฒนาให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยี

เสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 2 ห้องเรียน 80 คน ที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อน คละกัน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 1 ห้องเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 40 คน ที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อน คละกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6

2. แบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์
วิชาคณิตศาสตร์

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการ
ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยี
เสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความ
สามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 6

การสร้างและการหาคุณภาพ เครื่องมือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วย
เทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อ
ส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับ
นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 วิเคราะห์เนื้อหา และกำหนด
จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์

1.2 พิจารณากำหนดกรอบผลการ
เรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อประกอบการสอน
และการวัดผลประเมินผล

1.3 สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ ประกอบไปด้วย 1) ชื่อกิจกรรม
2) คำนำ 3) สารบัญ 4) คำแนะนำการใช้สำหรับครู
5) คำแนะนำ 6) จุดประสงค์การเรียนรู้ 7) สาร
การเรียนรู้ 8) กิจกรรมการเรียนการสอนด้วย
แอปพลิเคชันเทคโนโลยีเสมือนจริง เรื่อง การหา
พื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยมสำหรับนักเรียนระดับประถม
ศึกษาปีที่ 6 โดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหาและร่วมกับ
แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 ชั่วโมง ทั้งหมด
4 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สี่เหลี่ยมมุมฉาก ชุดที่ 2
สี่เหลี่ยมด้านขนาน ชุดที่ 3 สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
และชุดที่ 4 สี่เหลี่ยมคางหมู 9) กิจกรรมที่ 1-4
โดยใช้การเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียนเป็นรายบุคคล

และรายกลุ่ม 10) แบบฝึกหัดท้ายหน่วยกิจกรรม
ที่ 1-4 โดยการเรียนรู้ผ่านแอปพลิเคชัน Kahoot
11) ภาคผนวก ได้แก่ สื่อ ใบเฉลยใบงานกิจกรรม
ใบเฉลยใบตรวจสอบความรู้ และตารางสรุปคะแนน

1.4 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
เหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
ตามข้อเสนอแนะการหาคุณภาพของชุดการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้

1.5 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้เสนอ
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินและตรวจสอบ
ความถูกต้องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการ
ประเมินชุดกิจกรรมโดยภาพรวมมีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

1.6 นำชุดกิจกรรมฯ ที่ผ่านการ
ประเมินและตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out)
จำนวน 3 ครั้ง โดยมีจำนวนนักเรียนกลุ่มใกล้เคียง
กับกลุ่มตัวอย่าง การทดลองครั้งที่ 1 จำนวน 3 คน
ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนคณิตศาสตร์
แตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน
อย่างละ 1 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม
การทดลองครั้งที่ 2 จำนวน 9 คน ซึ่งเป็น
นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนคณิตศาสตร์
แตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ
3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม การทดลอง
ครั้งที่ 3 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับ
ผลการเรียนคณิตศาสตร์แตกต่างกัน คือ เก่ง
ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 10 คน เพื่อตรวจ
สอบความเหมาะสม มีประสิทธิภาพเท่ากับ
75.28 /88.48

1.7 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์

2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์

2.3 สร้างแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ โดยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของบลูม (Bloom & Englehart, 1956) เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้คะแนน 1 ตอบผิดได้คะแนน 0 โดยมีแบบทดสอบจำนวน 4 เนื้อหา เนื้อหาละ 10 ข้อ รวมเป็นทั้งหมด 40 ข้อ ประกอบด้วย 1) สี่เหลี่ยมมุมฉาก 2) สี่เหลี่ยมด้านขนาน 3) สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน 4) สี่เหลี่ยมคางหมู

2.4 นำแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.93

2.5 นำแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

2.6 นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน แล้ววิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อและคัดเลือกรูปแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 – .08 และค่าอำนาจจำแนก

ของข้อสอบ (r).20 ขึ้นไป จำนวน 20 ข้อ ไว้ใช้ในการทดลองซึ่งจากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ความยากง่ายได้ค่าเท่ากับ 0.56 และค่าอำนาจจำแนกได้ค่าเท่ากับ 0.27

2.7 หาความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 (Kuder and Richardson, 1937) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

2.8 นำแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และนำมาปรับให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนทั้งหมด 40 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (Likert, 1967)

3.3 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.97

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน การหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาความคงที่ภายใน Kuder-Richardson Reliability และการคำนวณค่าสถิติของคะแนนรายข้อ (ให้คะแนนแบบ 0-1) ซึ่งคะแนนรวมใช้สูตร (KR-20) แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test แบบ Pair-test

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 4 คาบการเรียน แบ่งเป็น คาบเรียนละ 50 นาที ดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียนก่อนการทดลอง เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และเข้าใจถึงบทบาทของนักเรียนเพื่อการปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

2. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ ก่อนเรียน

3. ทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ชุด ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยใช้เวลาสอน 4 ชั่วโมง

4. ประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ระหว่างเรียนโดยครูเป็นผู้ประเมิน จากนั้นบันทึกข้อมูลและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์

5. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์หลังเรียน ซึ่งใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน เพื่อนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผล

6. ให้กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษา และครูผู้สอนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วนำไปวิเคราะห์ผล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานกับเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ชุดกิจกรรมที่	คะแนนระหว่างเรียน			คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	คะแนนหลังเรียน (เต็ม 20 คะแนน) (E_2)
	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้		
1	40	400	345	87	90.88
2	40	400	344	86	
3	40	400	344	86	
4	40	400	345	86	
ร้อยละเฉลี่ย				86.19	$E_2=90.88$

จากตารางที่ 1 พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 86.19 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 90.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาตามชุดกิจกรรม พบว่า ชุดกิจกรรมที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 87.00 และค่าประสิทธิภาพของ

ผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 90.88 ชุดกิจกรรมที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 86.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 90.88 ชุดกิจกรรมที่ 3 มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 86.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 90.88 ชุดกิจกรรมที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 86.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 90.88 ชุดกิจกรรมทั้ง 4 ชุด มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	Mean	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	40	12.78	2.24	16.09*	.000
หลังเรียน	40	18.18	0.67		

* $p. \leq .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทดสอบก่อนเรียน

เฉลี่ย 12.78 และคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย 18.18 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (t-test Paired Two Samples) พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	N = 40		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านปัจจัยนำเข้า			
1. คำชี้แจงของกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้เข้าใจง่าย	4.48	0.40	มาก
2. เนื้อหาเหมาะสมและน่าสนใจ	4.50	0.50	มาก
3. รูปภาพ วีดีโอ มีความสอดคล้อง	4.73	0.35	มากที่สุด
4. สื่อการเรียนรู้มีความเชื่อมโยงไปสู่แหล่งการเรียนรู้ภายนอกได้	4.85	0.18	มากที่สุด
5. เวลามีความเหมาะสมเพียงพอสำหรับการเรียนรู้	4.48	0.22	มาก
รวม	4.65	0.27	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ			
6. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.23	0.05	มากที่สุด
7. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เข้าใจและเรียนง่าย	4.95	0.16	มากที่สุด
8. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรูปภาพและโมเดล 3 มิติ สวยงาม	4.80	0.16	มากที่สุด
9. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความชัดเจนของการเรียกชื่อไอคอน	4.98	0.02	มากที่สุด
10. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการนำเสนออย่างต่อเนื่อง	4.93	0.12	มากที่สุด
รวม	4.91	0.09	มากที่สุด
ด้านผลผลิต			
11. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการเรียนรู้ตามขั้นตอนการคิดวิเคราะห์	4.90	0.09	มากที่สุด
12. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยสามารถรู้จักการแก้ปัญหา	4.75	0.19	มากที่สุด
13. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถทบทวนบทเรียนได้	4.85	0.13	มากที่สุด
14. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.95	0.05	มากที่สุด
15. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.98	0.02	มากที่สุด
รวม	4.89	0.10	มากที่สุด
ภาพรวมความพึงพอใจ	4.78	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริง เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ วิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$, S.D.= 0.17) เมื่อพิจารณาตามประเด็นมีดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=46.5$, S.D.=0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ สื่อการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงไปสู่แหล่งการเรียนรู้ภายนอก ได้ ($\bar{x}=4.85$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (S.D.=0.18)

ด้านกระบวนการภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.91$, S.D.=.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความชัดเจนของการเรียกชื่อไอคอน ($\bar{x}=4.98$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (S.D.=0.02)

ด้านผลผลิตภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$, S.D.= 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้มีความสัมพันธ์ทางการเรียน ($\bar{x}=4.98$) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (S.D.=0.02)

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 86.19/90.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 แสดงว่าชุดกิจกรรม

การเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ย 12.78 และคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย 18.18 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พบว่า หลังเรียนนักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผสานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 86.19/90.88 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของบลูม (Bloom, & Englehart, 1956) ที่จำแนกระดับความสามารถในแต่ละด้าน ประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้

และการวิเคราะห์ ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ โดยครูเปิดรูปภาพสี่เหลี่ยมแบบ 3 มิติ ชนิดต่าง ๆ จากเว็บไซต์และยู่ทูปพร้อมกับให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมชนิดอะไร ด้านความเข้าใจให้ระบุสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันมีอะไรบ้างที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมที่นักเรียนรู้จัก ด้านการนำไปใช้ให้นักเรียนแสดงการหาพื้นที่แบบนับตาราง และหาพื้นที่แบบแรเงาส่วนเกิน ด้านวิเคราะห์ให้นักเรียนศึกษาการหาพื้นที่สี่เหลี่ยมให้ครบทุกแบบจากสื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงแล้วแสดงวิธีการหาพื้นที่ตามใบงานกิจกรรมแล้วทำแบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ หลังเรียน กิจกรรมละ 4 ข้อ โดยให้แต่ละคนนำกระดาษที่ครูแจกให้มาตอบคำถามซึ่งในแต่ละคำถามจะเป็นแบบการคิดวิเคราะห์ ความรู้ ความจำและทักษะของนักเรียน สอดคล้องกับ ชวีศา กลิ่นจันทร์ (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคิดของบลูม ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้บูรณาการเทคโนโลยีเสมือนจริงมาช่วยสร้างความเข้าใจและกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียนโดยสื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงที่ผู้วิจัยได้ออกแบบนั้นนักเรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกันได้ รวมถึงมีรูปโมเดล 3 มิติสามารถย่อ ขยายและหมุนได้ 360 องศา และมีเมนูสำหรับเลือกดูวิดีโอแนะนำการหาพื้นที่สี่เหลี่ยมแต่ละชนิด รูปภาพเนื้อหา และเว็บไซต์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูล

ภายนอกได้อีกด้วย ซึ่งโดยปกตินักเรียนจะได้เรียนรู้จากชุดกิจกรรมที่ครูผู้สอนใช้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งเทคโนโลยีเสมือนจริงจะช่วยพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ ในการแก้โจทย์ปัญหาที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในใบงานกิจกรรมระหว่างเรียน สอดคล้องกับอุไรวรรณ ยอดสะเทิน, อรัญ ชูยกระเดื่อง และอรุณี จันทรศิลา (2553) ที่ศึกษาพบว่าแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องตัวประกอบของจำนวนนับ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ 4MAT ร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริงฯ สามารถพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ เช่นเดียวกับวัลยา บุญอากาศ (2556) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนช่วยกันแก้โจทย์ปัญหา และหาคำตอบร่วมกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนมีความรับผิดชอบร่วมกันและช่วยเหลือพึ่งพากันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สอดคล้องกับจักรพันธ์ ชาญสมร (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการให้เหตุผล เรื่องบทประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเน้นให้นักเรียนฝึกทักษะการแก้ปัญหาหระหว่างเรียน รวมทั้งฝึกการใช้เหตุผลสอดคล้องกับกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลา

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนได้เรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงซึ่งประกอบไปด้วยเมนูต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีตัวอย่างของรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากแบบ 3 มิติ ที่หมุนได้ 360 องศา รวมถึงสามารถย่อ ขยาย และย้ายตำแหน่งได้ตามที่ต้องการ นอกจากนี้มีรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากลักษณะต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น โถ๊ะ เตียง ลูกเต๋า สนามฟุตบอล รวมทั้งมีวิดีโอสาธิตการหาพื้นที่สี่เหลี่ยมมุมฉาก และเว็บไซต์แนะนำการหาพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมมุมฉากจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ภายนอกได้ทั่วโลก ซึ่งการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนตั้งใจและติดตามด้วยการสังเกต คิดและวิเคราะห์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน (Gagné, 1985) สอดคล้องกับจิรวล นิลาภรณ์ (2558) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนที่ใช้สื่อดิจิทัลเสริมสร้างอรรถาธิบายคณิตศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำนองเดียวกับ เกศรินทร์ ศรีเงิน (2561) ได้ศึกษาพบว่านักเรียน

ที่เรียนด้วยสื่อมัลติมีเดียสาระคณิตศาสตร์เรื่องเรขาคณิตโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในการเรียนการสอนที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกันได้ รวมถึงมีรูปโมเดล 3 มิติ ที่สามารถย่อ ขยายและหมุนได้ 360 องศา นอกจากนี้ยังมีเมนูสำหรับเลือกดูเนื้อหาทั้งในรูปแบบวิดีโอรูปภาพ แบบฝึกหัดท้ายบทออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชัน Kahoot และเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้เพิ่มเติมภายนอก ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งมีข้อแตกต่างจากการเรียนแบบปกติที่ครูเป็นศูนย์กลางของแหล่งการเรียนรู้และคอยให้ข้อมูลแก่นักเรียนเพียงอย่างเดียวและสื่อที่ใช้ก็จะเป็นสื่อทางเดียว เช่น รูปภาพ สื่อวัสดุ รวมถึงการเรียนรู้ได้เพียงแคในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ Estapa and Nadolny (2015) ที่ศึกษาพบว่าบทเรียนคณิตศาสตร์ที่ใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงช่วยพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

ตลอดจนกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ ครูผู้สอนควรศึกษาคำอธิบายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างละเอียด เพื่อให้มีความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความเสถียร ดังนั้นโรงเรียนจะต้องจัดเตรียมระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีความพร้อม เพื่อให้การใช้สื่อมีประสิทธิภาพ

3. ครูผู้สอนควรกำกับดูแลการเรียนรู้ การสอนให้เป็นไปตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ครบตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ฐานด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องอื่นๆ เช่น รายวิชา พื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ควรมีการศึกษาพัฒนาเนื้อหาวิชา คณิตศาสตร์โดยใช้การผสมผสานเทคโนโลยี ร่วมกันระหว่างแอปพลิเคชันเทคโนโลยีเสมือนจริง (Augmented Reality) กับแอปพลิเคชันเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมเสมือน (Virtual Reality)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: บริษัท สยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เกศรินทร์ ศรีเงิน. (2551). การศึกษาผลสัมฤทธิ์สัมฤทธิ์ผลสัมฤทธิ์กลุ่มสาระคณิตศาสตร์เรื่องเรขาคณิต โดยการใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิชาการ โครงการนวัตกรรมการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ, 4(1), 66-72.
- จักรพันธ์ ชาญสมร. (2560). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และการให้เหตุผล เรื่อง บทประยุกต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. นครสวรรค์วิจัย, ครั้งที่ 12. วิจัยและนวัตกรรมกับการพัฒนาประเทศ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิรวาส นิลภรณ์. (2558). การพัฒนาสื่อดิจิทัลเสริมเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์บนแท็บเล็ต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. (สทส.). สักทอง, 22(1), 145-158.
- ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี. (2542). การสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวิตา กลิ่นจันทร์. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของบลูมกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณัฐภัสสร เหล่าเนตร. (2555). หนังสือเรียนฟิสิกส์เพิ่มเติม เล่ม 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แม็คเอ็ดดูเคชั่น.
- ปานทอง กุลนาถศิริ. (2547). ความสำคัญของคณิตศาสตร์. วารสารคณิตศาสตร์, 46(530-532), 11-15.
- วัลยา บุญอากาศ. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. วารสารวิจัย มข, 16(1), 72-82.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2560-2579). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). *ผลการประเมิน PISA 2015*. สืบค้นจาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-8/>
- อุไรวรรณ ยอดสะเทิน, อรัญ ชูยกระเดื่อง และอรุณี จันทร์ศิลา. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องตัวประกอบของจำนวนนับโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ 4MAT ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 4(2), 150–160.
- Bloom, B., & Englehart, M. F. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational KHONYgoals*. Toronto, New York: Longmans Green.
- Cascales–Martínez, A. (2017). Using an augmented reality enhanced tabletop system to promote learning of mathematics: A case study with students with special educational needs. *EURASIA J. Math. Sci. Technol. Educ*, 13, 355–380.
- Estapa, A., & Nadolny, L. (2015). The effect of an augmented reality enhanced mathematics lesson on student achievement and motivation. *Journal of STEM education*, 16(3), 40–48.
- Gagné, R.M. (1985). *The Conditions of Learning and Theory of Instruction*. (4thed.). New York: Holt, Rinehart, and Winston. Xv.
- Kuder, F.G. and Richardson, M.W. (1937). The Theory of the Estimation of Test Reliability. *Psychometrika*, 2(September 1937), 151–160.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement*, (pp. 90–95). New York: Wiley & Son.

การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถ
ในการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

A DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION AND QAR
QUESTIONING ABILITY USING COLLABORATIVE STRATEGIC
READING FOR 1st YEAR STUDENTS
IN LOWER SECONDARY LEVEL

แสงนภา ใจเย็น^{1*}, ยุพิน อินทะยะ² และศศิธร อินตุน³
Sangnapa Jaiyen^{1*}, Yupin Intaya² and Sasithorn Intun³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต. ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2,3}
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Mueang District.
Chiang Mai Province, 50300 ^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: sangnapa2513@gmail.com

(Received: May 18, 2019; Revised: Sep 2, 2019; Accepted: Sep 9, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถาม โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน 3) แบบประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

³ อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ความเหมาะสมโดยรวม 4.24 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก
2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิวน เอ อาร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พบว่ามีค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.19 อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 65 และความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิวน เอ อาร์ ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.07 อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 65

คำสำคัญ: ความเข้าใจในการอ่าน, การตั้งคำถามแบบคิวน เอ อาร์, กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

ABSTRACT

The purposes of this study were to develop the learning management by using collaborative strategic reading for 1st year students in lower secondary level and to study comprehension reading achievement and questioning ability by using collaborative strategic reading for 1st year students in lower secondary level. The population were 26 of 1st year students in lower secondary level in the academic year of 2019 of Maethapattanasuksa School, Maetha District, Lampang Province. The research instruments consisted of 8 collaborative strategic reading learning plans, and Thai comprehension reading achievement test and QAR questioning ability test. The statistical analysis were average standard deviation and percentage.

The findings of the study were as follows :

1. The results of the development of learning management by using collaborative strategic reading for 1st year students in lower secondary level revealed that the mean of the plans ($\bar{x}$) was 4.24, which was suitable at a high level.
2. The study of students' comprehension reading achievement and QAR questioning ability of 1st year students in lower secondary level by using collaborative strategic reading revealed that their reading comprehension achievement was at 75.19% and their QAR questioning ability was at 77.07%, which were considered at a high level and passed the pre-determined criterion of 65%.

KEYWORDS: Comprehension Reading, QAR Questioning, Collaborative Strategic Reading

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อทุกคนที่จำเป็นต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเพื่อใช้ในการสื่อสารและนำไปใช้ในชีวิตจริง เพื่อแสวงหาความรู้ พัฒนาสติปัญญา ความคิดรอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์และพัฒนาให้เป็นชีวิตที่สมบูรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546; 2551) การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นเป้าหมายสำคัญของการอ่านทุกประเภท (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2552) ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถในการอ่านในใจที่เข้าใจลายลักษณ์อักษร ช่วยให้เข้าใจข้อความที่อ่านอย่างครบถ้วน หรือเรียกว่า อ่านรู้เรื่อง ความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก การอ่านเพื่อความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพต้องใช้ปัจจัยเบื้องต้นในตัวผู้อ่าน อาทิ ประสบการณ์ด้านภาษา ความสามารถด้านภาษา ด้านการคิด ความสนใจและความเชื่อ จุดประสงค์ในการอ่าน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับตัวอักษร ระดับตีความและระดับการนำไปใช้ เป็นต้น ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กล่าวไว้ว่า นักเรียนขาดนิสัยรักการอ่านเพราะใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รับผิดชอบต่อภาระการฟัง การดู ขาดทักษะการอ่านที่ส่งเสริมความคิดและจินตนาการ เป็นเหตุให้เด็กไทยอ่านหนังสือไม่แตกฉาน อ่านไม่คล่อง ปัญหาการอ่านที่สำคัญเกิดจากผู้สอนขาดทักษะการสอน (นฤมล จิตตะรัตน, 2552) ซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสำคัญและส่งผลต่อการอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ อีกด้วย (ละออย คันธวงค์, 2551)

จากการวิเคราะห์สภาพการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา พบว่า นักเรียนยังขาดความเข้าใจในการอ่านที่เป็นความเข้าใจ การอ่านในระดับตัวอักษร ระดับตีความ และระดับนำไปใช้ ซึ่งความเข้าใจในการอ่านในระดับตัวอักษร คือ ความเข้าใจเรื่องของคำ และความคิดผู้เขียน ความเข้าใจในการอ่านในระดับตีความ คือ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างเหตุและผล การตีความข้อความทั่ว ๆ ไป และความเข้าใจในการอ่านในระดับนำไปใช้ คือ การประเมินความคิดผู้เขียน และนำความคิดนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ (Raygor and Rayger, อ้างถึงใน จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2556) ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบการอ่านระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) รวมทั้งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 สาระการอ่านได้คะแนนร้อยละ 46.68 (โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา, 2561)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจวิธีการสอนที่จะสามารถแก้ปัญหาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ตามแนวคิดของ Klingner และ Vaughn (1998) กลวิธีนี้มีพื้นฐานมาจากกลวิธีการอ่าน (Reading Strategy) และการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) โดยให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ประกอบด้วยผู้ที่มีความสามารถสูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะ

ผลัดเปลี่ยนกันแสดงบทบาทหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้นำอธิบายศัพท์ จับใจความสำคัญ และประสานงานเพื่อช่วยเหลือกัน ทำความเข้าใจบทอ่านและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการอ่านร่วมกันในการอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือประกอบด้วยขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังอ่าน ซึ่งในขั้นหลังอ่านนั้น นักเรียนได้ตรวจสอบการอ่านของตนเองด้วยการตั้งคำถามที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (Question Answer Relationship: QAR) การตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ ตามแนวคิดของราฟาเอลและอู (Raphael & Au, 2005) ประกอบด้วย คำถาม 4 ประเภท ได้แก่ 1. คำถามที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน (Right There) 2. คำถามที่พบคำตอบจากการคิดค้นหา (Think and Search) 3. คำถามที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) และ 4. คำถามที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาต่อยอดความรู้ พัฒนาความเข้าใจการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามให้

สูงขึ้น จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงวิจัยเรื่องการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ร่วมกับการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์

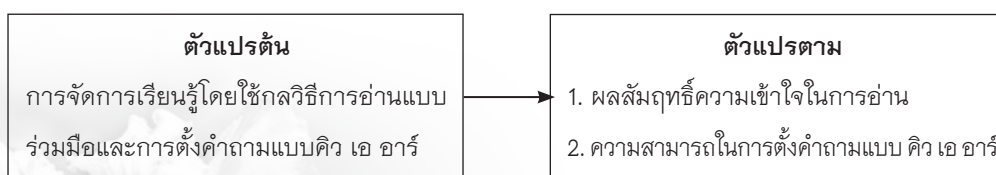
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมุติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบร่วมมือมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยดำเนินการทดลองแบบ One Group Post-test Design โดยกำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

T แทน การทดสอบหลังเรียน

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบของการวิจัย

กลุ่ม กลุ่ม	ทดลอง X	ทดสอบหลังเรียน T
ประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน แม่ทะพัฒนศึกษา อำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 คน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจาก นักเรียนที่วัดความสามารถทางการอ่านระดับ เก่ง ปานกลาง และอ่อนในรายวิชาภาษาไทย		2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความ เข้าใจในการอ่าน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี การอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความ เข้าใจในการอ่าน 3. แบบประเมินความสามารถในการ ตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์		2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่าน 2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่านโดยวัดผลสัมฤทธิ์ความ เข้าใจในการอ่านในระดับตัวอักษร ระดับตีความ และระดับนำไปใช้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขก่อนเสนอ ผู้เชี่ยวชาญ 2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่านที่ปรับปรุงแล้ว เสนอให้ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง เชิงเนื้อหา และหาค่าความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และนำข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงแก้ไข 2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ความเข้าใจในการอ่านที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่เคยเรียนเนื้อหานี้มาแล้ว จำนวน 40 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หา ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.30–0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 ขึ้นไป และได้ค่า ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.88 สามารถนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรได้
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ วิจัย 1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี การอ่านแบบร่วมมือ 1.1 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวมเวลา 16 คาบ เสนอให้อาจารย์ ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม 1.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการ ตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสม ของเนื้อหาโดยใช้มาตรฐานค่าได้ค่าเฉลี่ย โดยรวม 4.24 อยู่ในระดับดี		

3. แบบประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างแบบทดสอบประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบอัตนัยเขียนตอบ จำนวน 4 บทอ่าน บทอ่านละ 4 ข้อ รวม 16 ข้อ

3.2 นำแบบประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำแบบประเมินความสามารถในการตั้งคำถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และนำข้อเสนอนี้มาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบประเมินความสามารถในการตั้งคำถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ใช่กลุ่มประชากร แต่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว จำนวน 40 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50-0.77 ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ 0.89 สามารถนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงนักเรียนทราบแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแบบแผนการวิจัย

2. ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 2 คาบ ในคาบสอนรายวิชาภาษาไทยและช่วงเวลานอกเหนือเวลาปกติ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมใช้เวลาทั้งหมด 16 คาบ (ระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ถึง 15 มีนาคม 2562)

3. ระหว่างเรียนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ ผู้วิจัยบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนด้วยแบบสังเกตตามแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ จากแบบบันทึกการอ่านตามขั้นตอนกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ และการตั้งและตอบคำถามแบบคิว เอ อาร์ โดยครูใช้เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ (Scoring Rubrics) และประเมินจากผลงาน ชิ้นงานจากการอ่าน

4. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ ตรวจให้คะแนนและบันทึกผลในแบบบันทึกแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ กำหนดคะแนนการผ่านไว้ร้อยละ 65 ร่วมกับเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554)

คะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ดีเยี่ยม

คะแนนร้อยละ 65-79 หมายถึง ดี

คะแนนร้อยละ 50-64 หมายถึง ผ่าน

คะแนนร้อยละ 0-49 หมายถึง ไม่ผ่าน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการสร้างและพัฒนา กิจกรรมตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือใน รายวิชาภาษาไทย ท21102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1.1 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีเนื้อหาที่ นำมาเป็นบทอ่านเกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดองค์ ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1.2 สาระการเรียนรู้เป็น เนื้อหาที่ได้จากสาระการเรียนรู้แกนกลาง ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.1.3 กิจกรรมการเรียนรู้ตาม กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ใช้การนำ เข้าสู่บทเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ จากการอ่าน เช่น การใช้คำถามนำ การเล่า สถานการณ์ การใช้สื่อกระตุ้นความรู้ของ นักเรียน เป็นต้น

ขั้นสอน ผู้วิจัยใช้กลวิธีการอ่าน

แบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน ขั้นหลังอ่าน ซึ่งในขั้นก่อนอ่านเป็นกระบวนการ กระตุ้นความสนใจ การใช้ประสบการณ์และ ความรู้พื้นฐาน การระดมความคิด การเดา คาดคะเนล่วงหน้า ขั้นระหว่างอ่านเป็นการ เชื่อมโยงความรู้ หาคำศัพท์ สำนวน การจับ ใจความสำคัญ และขั้นหลังอ่านเป็นการตั้งคำถาม แบบ คิว เอ อาร์ โดยให้นักเรียนได้ตั้งคำถามและ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งการถามคำถาม แบบคิว เอ อาร์ มี 4 ประเภท ได้แก่ 1. คำถาม ที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน (Right There) เป็นคำถามที่สามารถหาคำตอบโดยตรงใน บทอ่าน คำที่ปรากฏในคำถาม มักปรากฏในคำตอบ เช่นเดียวกัน 2. คำถามที่พบคำตอบจากการ คิดค้นหา (Think and Search) เป็นคำถามที่มี คำตอบในบทอ่าน ผู้อ่านต้องใช้ความคิดค้นหา คำตอบในหลาย ๆ ส่วน เป็นคำถามที่ผู้อ่านต้อง สรุปหรืออนุมาน 3. คำถามที่พบคำตอบจาก การใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) เป็นคำถามที่ไม่ปรากฏในบท อ่านโดยตรง ผู้อ่านต้องเชื่อมโยงความรู้และ ประสบการณ์เดิมในการถามและตอบ และ 4. คำถาม ที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) เป็นคำถามที่คำตอบไม่ปรากฏใน เนื้อเรื่อง ผู้อ่านต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ เดิมมาช่วยในการตอบ นอกจากนี้ขั้นหลังอ่าน นักเรียนต้องสรุปใจความสำคัญ

จากการอ่านในการปฏิบัติ กิจกรรมตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือนี้ นักเรียนจะได้ปฏิบัติทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

ขณะทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4 คน มีการมอบหมายบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่ได้กำหนดหน้าที่ของสมาชิกไว้ชัดเจน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มผู้นำอธิบายศัพท์ จับใจความสำคัญและประสานงาน ทุกคนในกลุ่มต้องทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดเพื่อประโยชน์ของกลุ่มเอง ทั้งนี้ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและการทำงานในกลุ่ม เกิดการเคารพ ยอมรับ ใฝ่หาใจกัน มีการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งกันได้ เพราะทุกคนเชื่อมั่นในความสามารถของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ผู้วิจัยจะสะท้อนการทำงานของกลุ่มทั้งข้อดีและข้อที่ควรพัฒนาให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนรับรู้ และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

ขั้นสรุป มีการสรุปใจความข้อคิด ประโยชน์คุณค่าที่ได้จากการอ่านใน

แต่ละครั้ง ผู้วิจัยเน้นให้นักเรียนได้สรุปเองจากการอ่าน แล้วนำสาระจากการอ่านมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.1.4 สื่อ/แหล่งเรียนรู้ เน้นการ

ใช้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ต

1.1.5 การวัดผลและประเมินผล

1.1.6 กิจกรรมเสนอแนะ

2. ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยศึกษาสาระการเรียนรู้แกนกลางชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความสนใจ การอ่านของนักเรียน วัยและความสามารถของนักเรียน และวิถีชีวิต ได้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวม 16 คาบ รายละเอียดดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สัปดาห์ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง
1	1	แนะนำกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและการตั้งคำถามแบบคิวิ เอ อาร์
1	2	อ่านนิทาน เรื่อง พญาลิงผู้เสียสละ จากสื่อสิ่งพิมพ์
2	3	อ่านนิทาน เรื่อง นกเอี้ยงเลี้ยงควายเผ่าจากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ http://nitan108.com
2	4	อ่านแผนภาพ Infographic เรื่อง ฝุ่นละอองตัวจิ๋ว พิษร้ายระดับหัวหน้าใหญ่ ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อ่านแผนภาพจากสื่อสิ่งพิมพ์
3	5	อ่านแผนภาพ Infographic เรื่อง เด็กไทยกับการใช้อินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ อ่านทางเว็บไซต์ www.nso.go.th

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัปดาห์ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง
3	6	อ่านโฆษณา เรื่อง ถุงผ้าลดโลกร้อน ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อ่านโฆษณาจากสื่อสิ่งพิมพ์
4	7	อ่านบทความ เรื่อง การป้องกันเด็กจมน้ำ ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ อ่านบทความจากสื่อสิ่งพิมพ์
4	8	อ่านบทความเรื่อง จัดฟัน ช่วยให้ใบหน้าเรียวได้รูปจริงหรือไม่ ที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ อ่านทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ http://med.mahidol.ac.th/Ramachannel/home/article

ตารางที่ 3 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	การแปลความหมาย
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.49	มากที่สุด
2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.51	0.50	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้	4.16	0.61	มาก
4. สาระสำคัญ	4.09	0.65	มาก
5. สาระการเรียนรู้	3.88	0.69	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้	4.28	0.61	มาก
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.16	0.68	มาก
8. การวัดและประเมินผล	4.20	0.71	มาก
รวม	4.24	0.62	มาก

ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ความ
เข้าใจในการอ่านและความสามารถในการ
ตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่าน
แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1. นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความ
เข้าใจในการอ่านเฉลี่ยร้อยละ 75.19 ผ่านเกณฑ์
ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ร้อยละ 65 และอยู่ใน
ระดับดี

2. คะแนนความสามารถในการ 77.07 ผ่านเกณฑ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้
ตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ร้อยละ 65 และอยู่ในระดับดี

ตารางที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	เกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ)	คะแนนที่ได้ (ร้อยละ)	การแปลผล
ความเข้าใจในการอ่าน	65	75.19	ระดับดี
ความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์	65	77.07	ระดับดี

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน แผนละ 2 คาบ รวมเวลา 16 คาบ มีความเหมาะสมระดับมาก สามารถนำไปใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ของนักเรียนได้

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 75.19 และมีคะแนนประเมินความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.07 ซึ่งผ่านเกณฑ์ของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ร้อยละ 65 ในระดับดี

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พัฒนาให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อความเข้าใจ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่านมาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน เนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนอ่านเลือกมาจากความสนใจของนักเรียนทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์และทางอินเทอร์เน็ต และมีความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม ซึ่งเป็นการอ่านที่นักเรียนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ที่เน้นทั้งการใช้กลวิธีการอ่าน (Reading Strategies) และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) นักเรียนได้เรียนรู้สาระการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลวิธีการอ่านมี 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นก่อนอ่านกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้ประสบการณ์เดิม และการคาดเดาก่อนอ่านเนื้อเรื่อง ขั้นระหว่างอ่านให้นักเรียนได้อ่านด้วยตนเอง มีการหาคำศัพท์ สำนวนมาฝึกจับใจความสำคัญ และได้เรียนรู้จากบทอ่านมาอภิปรายภายในกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นหลังอ่านนักเรียนฝึกตั้งคำถาม และหาคำตอบ ซึ่งจากกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยออกแบบให้นักเรียนตั้งคำถามแบบคิว เอ อาร์ ส่งผลให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายและทิศทางในการอ่านเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่อาจสับสนในการตั้งคำถาม หรือไม่สามารถตั้งคำถามได้ มีการสรุปใจความจากการอ่านในแต่ละครั้ง เพื่อหาข้อมูลสำคัญ ข้อคิด ประโยชน์ คุณค่าจากการอ่าน รวมทั้งผู้วิจัยได้กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ เอกสารเสริมความรู้ ใบงาน บทอ่านนิทาน บทความ โฆษณา แผนภาพ แผนภูมิ สื่อสิ่งพิมพ์ และจากสื่ออินเทอร์เน็ตที่นักเรียนใช้ในปัจจุบัน ได้รับความสนใจอ่าน มีแบบบันทึกการอ่าน ฝึกทักษะการคิด และความเข้าใจการอ่านระดับตัวอักษร ระดับตีความและระดับนำไปใช้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง ทั้งนี้ในการ

วัดและประเมินผลซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่จะบ่งชี้ว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดให้นักเรียนได้ทำบันทึกการอ่าน ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ประเมินปฏิบัติกิจกรรมโดยมีการสังเกตและประเมินผลนักเรียน กำหนดเครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินชัดเจน และการแจ้งให้นักเรียนทราบก่อนเรียน ซึ่งส่งผลให้คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับมาก สามารถนำมาจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สนิท สัตโยภาส (2556) ที่กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในตนเอง และจัดสื่อวัสดุอุปกรณ์ไว้ล่วงหน้าได้อย่างครบถ้วน มีเป้าหมายและทิศทางของการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และสุวิทย์ มูลคำ (2551) ได้ให้แนวคิดวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ เพื่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนเน้นกระบวนการลงมือปฏิบัติ และมีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ สัมพันธ์กับสภาพเป็นจริงที่นักเรียนดำเนินชีวิตอยู่ สอดคล้องกับ สุภาภักดิ์ อภัยจิต (2550) ใช้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้ โดยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และชนิษฐา ศรีเจริญ (2553) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคม พบว่า

นักเรียนเรียนโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสูตรตันท์ทองแก้ว (2559) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ หรือพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่าน พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.19 และมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการตั้งคำถามแบบคิวก์ เอ อาร์ ร้อยละ 77.07 อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด สามารถอภิปรายได้ว่า การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านทั้งระดับตัวอักษร ระดับข้อความและระดับนำไปใช้ และมีความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิวก์ เอ อาร์ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ของ Klingner & Vanghn (1998) ซึ่งแบ่งจุดประสงค์หลักเป็น 2 ด้าน ได้แก่ จุดประสงค์ด้านวิชาการ และจุดประสงค์ด้านสังคม จึงก่อให้เกิดความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้กลวิธีการอ่าน (Reading Strategies) ในขั้นก่อนอ่านให้นักเรียนอ่านสำรวจส่วนประกอบหลักของบทอ่าน เช่น ชื่อเรื่อง ภาพประกอบ ผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง เพื่อให้นักเรียนทบทวนประสบการณ์เดิมและอ่านเนื้อเรื่องอย่างรวดเร็วโดยไม่มุ่งเน้นหารายละเอียดของเรื่อง ซึ่งใช้

แนวคิดทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานการอ่านเชื่อมโยงสู่เนื้อหาในบทอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านที่ดีขึ้น ตามแนวคิดทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) ซึ่งเป็นกระบวนการที่สะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ และเข้าใจในวิธีการเรียนรู้ และควบคุมการเรียนรู้ของตนมาพัฒนาความคิด ขณะที่ย่านบทอ่านในขั้นก่อนอ่าน นักเรียนจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิม หรือความรู้พื้นฐาน และการคาดเดาล่วงหน้า มาใช้ เพื่อช่วยพัฒนาความเข้าใจการอ่านมากขึ้น ผูกให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง มีความสนใจและกระตือรือร้นในการอ่านยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ และสำนวนที่ปรากฏในเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญ เขียนสรุปใจความสำคัญ บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากการอ่านและสามารถตั้งและตอบคำถามด้วยตนเองได้ สอดคล้องกับ พรธมนภาพิมพูล (2549) กล่าวไว้ว่าการสอนอ่านด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาใช้ในการทำความเข้าใจบทอ่าน รวมทั้งผู้วิจัยได้ใช้บทอ่านที่เป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ และมีเนื้อหาส่วนใหญ่ที่เป็นสถานการณ์จริงหรือปัญหาในชีวิตประจำวันของนักเรียนเอง และสัมพันธ์กับเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น ปัญหาสุขภาพ ปัญหาสิ่งแวดล้อม สถานการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต การอ่านแผนภูมิ ข้อมูลสถิติ เป็นต้น สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) และฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552)

ที่กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาไทยควรสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ผู้สอนไม่ควรมุ่งสอนเฉพาะเนื้อหาภาษาไทย ควรสอนให้สัมพันธ์กับการจับใจความในวิชาอื่น ๆ เช่น คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านกว้างขวางยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยได้จัดบรรยากาศการอ่านในชั้นเรียน เช่น การจัดป้ายนิเทศ การแข่งขันตอบปัญหาจากการอ่านเรื่องที่มีเนื้อเรื่องใกล้เคียงกับบทอ่าน การวาดภาพจากเรื่องที่อ่าน การจัดนิทรรศการหนังสือที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน การสืบค้นหนังสือที่ชอบโดยใช้อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ตลอดจนการจัดที่นั่งสำหรับฝึกการอ่าน ทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย และไม่เครียด ทำให้นักเรียนเกิดสมาธิในการอ่าน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาวิธีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เช่น กลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op) กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together : LT) โดยจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย เรียนรู้และรับผิดชอบร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์กัน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ละคนได้รับบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม ผู้นำอธิบายศัพท์ ผู้นำจับใจความสำคัญ และผู้ประสานงาน ต้องพยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ดี และเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Slavin (อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2555) ที่กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนวัยเดียวกัน จะทำให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น ซักถามกันภายในกลุ่ม จากการแบ่งกลุ่มละความสามารถ เก่ง 1 คน ปานกลาง

2 คน อ่อน 1 คน สมาชิกมีการแบ่งหน้าที่กำหนดบทบาทชัดเจน มีการจดบันทึก และได้รับคำแนะนำในระหว่างทำกิจกรรม ส่งผลให้เกิดความเข้าใจบทอ่านยิ่งขึ้น สอดคล้องกับหนึ่งฤทัย วามตา (2554) ที่ศึกษาการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือร่วมกับสื่อสภาพจริง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมดมีความรับผิดชอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับนวกัทร สมานพันธ์ (2555) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและเพลงเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและเพลงได้ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์สูงกว่าที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับสุพัตรา มุลละออง (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีการแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สำหรับผลการศึกษาด้านความสามารถในการตั้งคำถามแบบ คิว เอ อาร์ ของนักเรียนอยู่ในระดับดี และมีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือส่งเสริมให้นักเรียน

ได้ตั้งคำถามเพื่อทบทวนบทอ่านทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น และฝึกการสังเกตการหาตำแหน่งของคำตอบ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างคำถามแบบคิวิ เอ อาร์ แต่ละประเภท และวิธีการหาคำตอบของคำถามเหล่านั้น ทำให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างคำถามจากบทอ่านที่มีลักษณะหลายรูปแบบให้นักเรียนฝึกตั้งคำถาม และตอบคำถามอย่างต่อเนื่อง อาทิ ในขั้นตอนการอ่านทั้งขึ้นก่อนอ่าน ขึ้นระหว่างอ่านและขึ้นหลังอ่าน มีกระบวนการ และกลวิธีการอ่าน สอดคล้องกับคำถามทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ 1. คำถามที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน (Right There) 2. คำถามที่พบคำตอบจากการคิดค้นหา (Think and Search) 3. คำถามที่พบคำตอบจากใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) และ 4. คำถามที่พบคำตอบจากการใช้เนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) ซึ่งการตั้งคำถามเหล่านี้ผู้ถามต้องใช้ประสบการณ์เดิม และการคาดเดาจากการสังเกตข้อความ ชื่อเรื่อง รูปภาพ สัญลักษณ์ การจับใจความสำคัญ การค้นหาความหมายของคำศัพท์ ลำนวน และการสรุปใจความสำคัญ เป็นต้น จะส่งผลให้นักเรียนสามารถจดจำข้อมูลคำอ่านได้ดี มีการสังเกตและหาข้อมูลในการตั้งคำถามและตอบคำถามล่วงหน้า และเข้าใจบทอ่านมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของแฮริสัน (Harrison อ้างถึงใน พรธมนภาพิมพูน, 2549) ที่กล่าวว่า การสอนให้นักเรียนรู้จักตั้งคำถามเป็นวิธีการสร้างความเข้าใจ

ที่ได้ผลดีและท้าทายความสามารถของนักเรียนมากกว่าการให้นักเรียนตอบคำถามที่ครูตั้งขึ้นเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) และทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition) (Raphael & Au, 2005) ในการตั้งคำถามแบบคิวิ เอ อาร์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานไปจนถึงการคิดขั้นสูง เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า เป็นต้น สอดคล้องกับอาภาภรณ์ รอทอง (2556) ที่ศึกษาผลของการสอนการอ่านโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ และกลยุทธ์การอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียน มีแนวโน้มการพัฒนาทักษะการอ่านและตอบคำถามดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ทำนองเดียวกับอมรวิทย์ พระนุรักษ์ (2558) ที่ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีคิวิ เอ อาร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เช่นเดียวกับ Okebukola & Owolabi (2007) ที่ศึกษาการใช้กลวิธีคิวิ เอ อาร์ ต่อการอ่านในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ใช้กลวิธีคิวิ เอ อาร์ เกิดความมั่นใจในการสร้างคำถาม และมีความเข้าใจในบทอ่านมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้จัดเรียงลำดับขั้นตอน เนื้อหาสาระ การนำเสนอ ตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนั้นผู้สอนควรใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวตามลำดับขั้นตอนและต่อเนื่อง

2. การจัดการเรียนแบบ คิว เอ อาร์ ผู้สอนสามารถปรับการใช้คำถามได้ทุกขั้นตอนการอ่าน ทั้งขั้นก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน หรือหลังอ่าน เพราะลักษณะคำถามแบบคิว เอ อาร์ สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้ทุกขั้นตอนการอ่าน โดยคำนึงถึงลักษณะคำถามและกิจกรรมที่นักเรียนอ่าน จะช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจการอ่าน และการสรุปความ และมีทักษะการคิดขั้นสูงเพิ่มขึ้น

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือในขั้นตอนระหว่างอ่านนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันจะใช้เวลาอ่านไม่เท่ากัน จะเป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกลวิธีนี้ ดังนั้นผู้สอนต้องหาวิธีการแก้ปัญหาให้นักเรียนอ่านเสร็จพร้อมกัน

หรือให้สมาชิกในกลุ่มอ่านออกเสียงบทอ่านให้ฟัง คนเรียนอ่อนอ่านล่วงหน้าเพื่อน ๆ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกัน

4. การตั้งคำถามในขั้นหลังอ่านนั้นนักเรียนส่วนใหญ่จะตั้งคำถามที่พบคำตอบจากเนื้อเรื่องและประเมินเรื่อง (On My Own) และคำถามที่พบคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่านโดยตรง (Right There) และมักมีปัญหาการตั้งคำถามที่พบคำตอบจากการคิดค้นหา (Think and Search) และคำถามที่พบคำตอบจากใช้เนื้อเรื่องและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน (Author & You) ทั้งนี้เพราะต้องใช้การอ่านอย่างละเอียดและฝึกความเข้าใจในการอ่านระดับตีความและการนำไปใช้ ผู้สอนต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจและเสนอตัวอย่างคำถามให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือกับการจัดการเรียนรู้แบบอื่น ๆ

2. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือในระดับชั้นอื่น ๆ

3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น เจตคติในการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *ภาษาไทยสาระที่ควรรู้: คู่มือการเรียนรู้การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนิษฐา ศรีเจริญ. (2553). *การศึกษาผลการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- จิรวัดณ์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). *การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- ทศนา แหมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวกัทร สมานพันธ์. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือและเพลง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- นฤมล จิตตะรัตน์. (2552). *ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจแบบ เอ อาร์ ซี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- พรรณณา เพิ่มพูล. (2549). *ผลการเรียนรู้การสอนด้วยกลวิธีการอ่านแบบร่วมมือที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา. (2561). *รายงานการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2561*. ลำปาง: โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา.
- ละออง ดันดวงศ์. (2551). *ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจด้วยนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง).

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการเรียนรู้การสอนภาษาไทยสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็วระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สนิท สัตยภาส. (2556). การสอนภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สุตารัตน์ ทองแก้ว. (2559). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- สุพัตรา มูลละออง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุภาภักดิ์ อภัยจิต. (2550). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: อี เค บุ๊คส์.
- อมรวิดี พระนุรักษ์. (2558). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลวิธีคิว เอ อาร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้พูดภาษาอื่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- อาภาภรณ์ รอดทอง. (2556). ผลการอ่านโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามและคำตอบ (QAR) และกลยุทธ์การอ่านที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- หนึ่งฤทัย วามตา. (2554). การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือร่วมกับสื่อสภาพจริง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

- Okebukola, F. & Owolabi, T. (2007). The Efficacy of Question–Answer–Relationships (QAR) on students' Achievement and Conceptual Change in Science. *The International Journal of Learning*, 14(5), 1733–178.
- Klingner, J. K., & Vaughn, S. (1998). Using Collaborative Strategic Reading. *The council for Exceptional Children*, 30(6), 32–37. Retrived from <http://www.eric.ed.gov>
- Raphael, T. E., & AU, K. H. (2005). QAR: Enhancing comprehension and test taking across grades and content areas. *The Reading Teacher*, 59, 206–221.

การพัฒนาการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกด
ตรงตามมาตราโดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

A DEVELOPMENT OF READING ALOUD SKILLS ON THAI WORDS
WITH THE STANDARD FINAL CONSONANT RULES BY USING GAMES
FOR PRATHOMSUKSA 1 STUDENTS UNDER MAE CHAN SAISAWAN
EDUCATIONAL DEVELOPMENT NETWORK,
MAE CHAN DISTRICT, CHIANG RAI PROVINCE

ญาณวรรณ ปิ่นคำ^{1*}, ยุพิน จันทรเรือง² และ อัญชลี เท่งตระกูล³

Yanawan Pinkham ^{1*}, Yupin Chanroung² and Anchalee Tengtragul³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 80 ถ.พหลโยธิน ต.บ้านดู่ อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 57100 ^{1,2,3}
Chiangrai Rajabhat University, 80 Pahonyothin Road, Baan Du Sub-district, Muang District,
Chiang Rai Province, 57100 ^{1,2,3}

*Corresponding author E-mail: yanawanpinkham@gmail.com

(Received: May 6, 2019; Revised: Aug 19, 2019; Accepted: Aug 29, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้เกม และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 13 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ 24 แผน ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีประสิทธิภาพ 84.58/85.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา พบว่ามีค่าเฉลี่ย 2.80 ซึ่งอยู่ในระดับพึงพอใจมากทุกข้อ และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ทักษะการอ่าน, ตัวสะกดตรงตามมาตรา, เกม

ABSTRACT

The objectives of this study were to construct and evaluate the efficiency of the learning management plans by using games for teaching final consonant aloud skills on Thai words with standard ending rules for Prathomsuksa 1 students under the Mae Chan Saisawan Educational Development Network based on the 80/80 criteria, to compare the students' pre and post learning achievements on reading aloud the Thai words, and to examine the students' satisfaction with the learning management on reading aloud the Thai words the simple random sampling method was used to result 13 Prathomsuksa 1 students from Thammajarikoupatham School 1 in the second semester of the 2018 academic year. The research instruments consisted of the learning management plans by using games involving 8 learning units and 24 lesson plans covering 1 hour for each lesson plan, the achievement tests (pre and posttest on reading aloud 40 Thai words with the standard final consonant rules), 10-item students' satisfaction questionnaire with the use of games for the learning management. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

The results indicated that the efficiency of the learning management was at 84.58/85.88, which were higher than those of the pre-determined criteria. Moreover, the posttest achievement scores were higher than those of the pre-test at the statistical significance level of .01. Moreover, the students showed their satisfaction with the learning management at a high level in all items with the mean scores of 2.80. The findings confirmed the hypothesis of the study.

KEYWORDS: Reading Skill, Thai Words with Standard Final Consonant Rules, Games.

บทนำ

การจัดการศึกษาตามแนวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เน้นความสำคัญเพื่อพัฒนาด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพโดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ให้ถูกต้องคล่องแคล่ว แม่นยำ สัมพันธ์กัน โดยฝึกกระบวนการคิดควบคู่ไปด้วย เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักทางภาษา มีความคิดวิจารณ์ญาณในการใช้ภาษามีความตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย เห็นคุณค่าความงามของภาษา และวรรณกรรมไทยมีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง (สายนธ์ พาน้อย, 2553)

สำหรับทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน เพราะวิทยาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้า และเป็นไปอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารก็ยิ่งเพิ่มพูนความสำคัญในธุรกิจ การงานมากขึ้น จนสภาพของสังคมกลายเป็นสังคมข่าวสาร (Information Society) เนื้อหาสาระทางวิชาการ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จะต้องใช้การอ่านจึงจะสามารถเข้าใจ และสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง แม้จะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสารแต่ก็ไม่สามารถแทนการอ่านได้ ฉะนั้นทุกคนจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่านได้รวดเร็ว

และมีประสิทธิภาพ เพื่อแสวงหาความรู้ทั้งหลายจนสามารถเข้าใจ และติดตามการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้ทันที เนื่องจากการอ่านเป็นการเรียนรู้ เมื่ออ่านมากก็ยิ่งรู้มาก (วรณี โสมประยูร, 2553) ดังจะเห็นได้จากในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุมาตรฐานการสอนสาระการอ่านแก่นักเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ไว้เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนมีความรู้ และมีทักษะการอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจ เพื่อสร้างความเข้าใจ และการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากสภาพปัญหาการเรียนภาษาไทยของประเทศไทยในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้สำรวจการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2,020 โรงเรียน โดยการสำรวจครั้งที่ 1 ในเดือนมิถุนายน 2558 พบว่า นักเรียนชั้น ป.1 มีเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกจำนวน 26,000 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และเขียนไม่ได้คิดเป็นร้อยละ 8.7 การสำรวจครั้งที่ 2 เดือน กรกฎาคม 2558 พบว่า มีนักเรียนที่อ่านไม่ออก ร้อยละ 5.6 และเขียนไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 5.0 (ไทยรัฐออนไลน์, 2559) อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 ให้ปลดปล่อยนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถใน

การอ่านและการเขียนตามเกณฑ์มาตรฐาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2560)

เนื่องจากประเทศไทยมีประชากรที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ความหลากหลายทางภาษา วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เช่น เผ่าอาข่า เผ่าม้ง เผ่าเยียน ฯลฯ จะมีภาษาถิ่นที่ใช้เป็นภาษาแม่ แล้วใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งเด็กกลุ่มชาติพันธุ์เมื่ออายุถึงเกณฑ์ต้องเข้ารับการศึกษาก็จะประสบปัญหาด้านการเรียนภาษาไทย เนื่องจากจะมีภาษาประจำเผ่าหรือภาษาถิ่นที่มีความแตกต่างจากภาษาไทยทั้งในเรื่องของคำและความหมาย เสียงพยัญชนะสระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด เป็นต้น สอดคล้องกับ ปนัดดา บุญญสารน้อย (2560) กล่าวว่า วิชาภาษาอาข่า เป็นภาษาหนึ่งในสาขาโลโล-พม่ากลุ่มโลโลใต้ของภาษาตระกูลทิเบต-พม่า ภายใต้ภาษาตระกูลใหญ่จีน-ทิเบต แม้ว่าภาษาอาข่าจะเป็นภาษาที่มีเสียงวรรณยุกต์เช่นเดียวกับภาษาไทย แต่ก็มีลักษณะแตกต่างกับระบบเสียงภาษาไทย กล่าวคือ 1) ระบบเสียงพยัญชนะของภาษาอาข่าเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย หรือตัวสะกด เสียงพยัญชนะต้นมีความซับซ้อนกว่าภาษาไทย โดยเฉพาะกลุ่มเสียงพยัญชนะกึ่งเสียดแทรก (Affricates) เช่น / ts , dz / ซึ่งไม่มีในภาษาไทย ภาษาอาข่ามีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ /j/ ควบกล้ำกับเสียงพยัญชนะต้นที่เกิดที่ฐานกรณ์ริมฝีปากทั้งคู่ ได้แก่ /pj , p^h , bj , mj / 2) ระบบเสียงในภาษาอาข่ามีทั้งเสียงสระพื้นฐานชุดที่ 1 และชุดที่ 2 (Primary and Secondary Cardinal Vowels) และเสียงสระนาสิก (Nasalized Vowels) แต่ไม่มีเสียงสระประสม คำที่ออกเสียงด้วยสระประสม จะเป็นคำยืมจากภาษาอื่น ๆ ทั้งสิ้น 3) ระบบเสียง

วรรณยุกต์ของภาษาอาข่า ประกอบด้วยเสียงวรรณยุกต์ระดับสามระดับเสียง คือ เสียงสูงระดับ เสียงกลางระดับ และเสียงต่ำระดับซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือเสียงวรรณยุกต์ปกติ และเสียงวรรณยุกต์บีบหนัก (Creaky) ในด้านไวยากรณ์ ภาษาอาข่าเป็นภาษาที่มีโครงสร้างไวยากรณ์แบบประธาน-กรรม-กริยา (SOV) เช่นเดียวกับภาษาอื่น ๆ ในตระกูลทิเบต-พม่า ความแตกต่างเหล่านี้ทำให้นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์มีปัญหาในการอ่านออกเสียงเมื่อต้องอ่านภาษาไทย ส่งผลให้นักเรียนออกเสียงไม่ชัดเจน (สหทัย สิทธิวิเศษ, ปฏิพันธ์ อุทยานกุล, แสง เครือวิวัฒนกุล และมณี จำปาแพง, 2560) สอดคล้องกับสนิท สัตโยภาส (2555) ที่กล่าวว่า นักเรียนชาวเขาที่ต้องเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองมักประสบปัญหาในการอ่านออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดเจน เช่น เสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และคำที่มีตัวสะกดบางเสียงไม่ชัดเจน ได้แก่ แม่กน แม่กง แม่กต แม่กม แม่กก และแม่กบ เนื่องจากคำในภาษาชาวเขาเกือบทุกคำไม่มีตัวสะกด ทำให้นักเรียนชาวเขาออกเสียงคำที่มีตัวสะกดในภาษาไทยไม่ชัดเจนหรือเว้นไม่ออกเสียงตัวสะกดในบางคำ

กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จัน ทราญสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านแม่จัน (เชิงแสนประชานุศาสน์) 2) โรงเรียนบ้านขี้เหล็ก ดอยดินแดง 3) โรงเรียนบ้านหนองแวน 4) โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1 5) โรงเรียนบ้านแหลว - นาล้อม 6) โรงเรียนสันทราย (พรหมณีวิทยา) และ 7) โรงเรียนอนุบาลจอมสวรรค์ (บ้านบ่อเก้ง) เป็นเขตพื้นที่ที่มีนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ได้แก่ เผ่าเย้า

เผ่าอาข่า เผ่ามูเซอ เผ่าม้ง จีนฮั่น ไทยใหญ่ และพม่าพลัดถิ่นที่เข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชน เมื่อเข้าเรียนในโรงเรียนนักเรียนต้องเรียนภาษาไทย เป็นภาษาที่สองทำให้เกิดปัญหาด้านการอ่าน ออกเสียง นักเรียนไม่รู้จักรูปการประสมคำที่มีตัวสะกด อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน อ่านคำที่มีตัวสะกดไม่คล่อง ปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุมาจากในชีวิตประจำวัน นักเรียนต้องใช้ภาษาชนเผ่าของตนสื่อสารกับ บุคคลในครอบครัวและชุมชนของตน และที่สำคัญ คือ ลักษณะการออกเสียงคำของชาวเขาจะไม่มี ตัวสะกด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3, 2562)

จากการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1 และจากการทดสอบ การอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดทั้ง 8 แม่ ได้แก่ แม่กก แม่กง แม่กต แม่กน แม่กบ แม่เกย แม่กม แม่เกว ผลปรากฏว่าการอ่านออกเสียงคำที่มี ตัวสะกดทั้ง 8 แม่ นักเรียนสามารถอ่านได้น้อย กว่าร้อยละ 60 (โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1, 2561) สอดคล้องกับบานอุบล บำรุงชาติ (2556) ที่ศึกษาการอ่านออกเสียงของนักเรียนชนเผ่าม้ง พบว่านักเรียนมีปัญหาด้านการออกเสียงคำที่มี ตัวสะกดไม่ชัดเจน เพราะลักษณะการออกเสียง ของชาวไทยภูเขาไม่มีตัวสะกด ซึ่งในการอ่าน ออกเสียงของภาษาไทยนั้นจะมีตัวสะกดในมาตรา แม่ต่าง ๆ จึงทำให้นักเรียนไม่สามารถออกเสียง คำที่มีตัวสะกดได้ถูกต้อง

จากสภาพปัญหาดังกล่าวในการพัฒนา ทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนให้ประสบ ผลสำเร็จได้นั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือครู ต้องมีการวางแผนงานในการจัดการเรียน

การสอนอย่างรอบคอบและรัดกุมโดยมุ่งให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะและความ แตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้ทดลองค้นคว้า ด้วยวิธีการที่สนุกด้วยกิจกรรมหลากหลาย ด้วยสื่อที่เร้าใจให้เกิดการเรียนรู้ด้วยบทเรียน เริ่มจากง่ายไปยาก (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2554) อีกทั้งวรรณิ โสมประยูร (2553) มีทัศนะว่า ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมมีการ เสริมแรงมีบรรยากาศที่สนุกสนาน และเป็น ธรรมชาติรู้จักสร้างอารมณ์เป็นสุข และความ คิดสร้างสรรค์โดยการใช้กิจกรรมที่เหมาะสม กับระดับวุฒิภาวะของนักเรียน

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม นั้น นอกจากต้องคำนึงถึงวิธีการสอนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ และใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสิ่งหนึ่งที่จะ ต้องคำนึงถึง คือ รูปแบบการเรียนรู้ (หทัยชนก ออนสา, 2556) รูปแบบหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ คือ การเรียนรู้โดยใช้เกม ซึ่งอัจฉรา ชิวพันธ์ (2554) กล่าวว่า การใช้เกมประกอบการเรียน การสอนภาษาไทย ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วย เร้าความสนใจให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ในการเรียน นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมทักษะ การใช้ภาษาเพื่อการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ที่คงทน และเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกพัฒนากระบวนการคิด อย่างมีเหตุผลให้กับนักเรียนอีกด้วย เช่นเดียวกับ ทัศนนา ขมมณี (2555) กล่าวว่า การสอน ด้วยเกมเป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่อง ต่าง ๆ อย่างสนุกสนาน และท้าทายความสามารถ

โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม อีกทั้งยังเป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยนำให้ผู้เรียนเล่นเกมตามกติกา และนำเนื้อหาและข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่นและผลการเล่นเกมของผู้เรียนมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปการเรียนรู้

จากปัญหาและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาการสอนโดยใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าการสอนโดยใช้เกมสามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา และช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง ชัดเจน เกิดความมั่นใจในตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น และทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา แม่จันทรายสวรรค์ อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา

สมมุติฐานของการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นหลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม
3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านแม่จัน

(เชียงใหม่ประสานุสาสน์) โรงเรียนบ้านชี้เหล็ก
ดอยดินแดง โรงเรียนบ้านหนองแวง โรงเรียน
ธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1 โรงเรียนบ้านแหลม – นาล้อม
โรงเรียนสันทราย (พรหมณีวิทยา) และโรงเรียน
อนุบาลจอมสวรรค์ (บ้านป่อแก้ว) รวม 238 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลัง
ศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียน
ธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1 อำเภอแม่จัน จังหวัด
เชียงราย จำนวน 13 คน ได้มาโดยการสุ่ม
อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธี
การจับสลากมา 1 โรงเรียน จาก 7 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม
ประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำ
ที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้
24 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 1 ชั่วโมง
รวม 24 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยได้นำเกมที่มีผู้สร้างไว้
มาดัดแปลง ปรับปรุงให้เหมาะกับจุดประสงค์
และเนื้อหาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน
13 เกม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรายชื่อเกม และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นเกม

เกม	อุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นเกม
1. เกมปริศนาอักษรภาพ	1. บัตรภาพปริศนาอักษรภาพคำที่มีตัวสะกด 2. บัตรคำคำที่มีตัวสะกด
2. เกมเก็บดอกไม้ใส่ตะกร้า	1. บัตรคำรูปดอกไม้คำที่มีตัวสะกด 2. ตะกร้า
3. เกมจับคู่รู้คำ	1. บัตรภาพคำที่มีตัวสะกด 2. บัตรคำคำที่มีตัวสะกด
4. เกมจิ๊กซอว์ต่อคำ	1. บัตรคำตัวพยัญชนะไทย 2. บัตรคำตัวสระ 3. บัตรคำตัววรรณยุกต์ 4. บัตรคำคำที่มีตัวสะกด
5. เกมสอยดาว	บัตรคำรูปดาวคำที่มีตัวสะกด
6. เกมฉันทน์เป็นคนใบ้	บัตรคำคำที่มีตัวสะกด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เกม	อุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่น
7. เกมสลับอักษร	1. บัตรคำสลับอักษรคำที่มีตัวสะกด 2. บัตรคำคำที่มีตัวสะกด
8. เกมสัญลักษณ์อักษร	1. แผนภูมิสัญลักษณ์พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ 2. บัตรคำที่ใช้สัญลักษณ์พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ 3. บัตรคำคำที่มีตัวสะกด
9. เกมโป้งแปะ	1. บัตรคำคำที่มีตัวสะกด 2. บัตรคำคำที่มีตัวสระ
10. เกมกระชิบส่งสาร	บัตรคำคำที่มีตัวสะกด
11. เกมซื้อลูกโป่ง	บัตรคำรูปลูกโป่งคำที่มีตัวสะกด
12. เกมล้วงแล้วรู้คำ	1. กล่องใส่บัตรคำ 2. บัตรคำคำที่มีตัวสะกด
13. เกมמצฉาพาโซด	1. บัตรคำรูปปลาคำที่มีตัวสะกด 2. อ่างปลาจำลอง (กะละมัง) 3. คันเบ็ด

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 40 คำ

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา จำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์การวัดความพึงพอใจ 3 ระดับ ดังนี้ ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง และระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำ

ที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา โดยใช้เกมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

1.1 ชั้นวิเคราะห์เนื้อหา

1.1.1 วิเคราะห์เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ เป็นเนื้อหา นำมาจากหนังสือรายวิชาพื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือการวัดและ

ประเมินผลในแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ
ภาษาไทย

1.1.3 วิเคราะห์หลักการเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และเอกสารตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ขั้นตอนออกแบบ

1.2.1 ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เกมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับการใช้เกมในการจัดการเรียนรู้

1.2.2 รวบรวมคำที่มีตัวสะกด
ที่ได้จากหนังสือรายวิชาพื้นฐาน ชุตภาษาเพื่อชีวิต
ภาษาพาที่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 จำนวน 387 คำ

1.2.3 นำคำทั้งหมดมาทดสอบ
การอ่านออกเสียง และคัดเลือกคำที่นักเรียน
ออกเสียงผิด ร้อยละ 60 ขึ้นไป ได้ทั้งหมด 96 คำ
จำแนกเป็น 8 หน่วยการเรียนรู้ และสร้างแผน
การจัดการเรียนรู้ 24 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง
รวม 24 ชั่วโมง โดยเรียงลำดับเนื้อหาจากง่าย
ไปหายาก

1.2.4 รวบรวมเกมที่เหมาะสม
กับระดับชั้น และเนื้อหาสาระวิชา จำนวน 13 เกม

1.2.5 กำหนดองค์ประกอบของ
หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้
ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน
และเกม จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ 24 แผนการ
จัดการเรียนรู้ แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง
แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน
12 คำ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มี
ตัวสะกดตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการ เรียนรู้	เรื่อง	คำที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	เกมที่ใช้
1	คำที่มีตัวสะกดใน มาตราแม่ง	จำนวน 12 คำ ได้แก่ หาง ช้าง มุ้ง เตียง งวง มะม่วง ร้องเพลง วิ่ง ถึง สอง ส่อง แปรง	3	1. เกมปริศนาอักษรภาพคำ ที่มีตัวสะกดแม่ง 2. เกมเก็บดอกไม้ใส่ตะกร้า คำที่มีตัวสะกดแม่ง 3. เกมจับคู่คำที่มีตัวสะกด แม่ง
2	คำที่มีตัวสะกดใน มาตราแม่ง	จำนวน 12 คำ ได้แก่ จาน บ้าน แขน ปิ่นโต ขัน ฟัน ดินสอ เดิน เงิน เขียน เทียน ป้อน	3	1. เกมจิ๊กซอว์ต่อคำที่มีตัว สะกดแม่ง 2. เกมจับคู่คำที่มีตัวสะกด แม่ง 3. เกมตกปลารู้คำที่มีตัว สะกดแม่ง

(ตารางที่ 2 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	คำที่ใช้	จำนวน ชั่วโมง	เกมที่ใช้
3	คำที่มีตัวสะกดใน มาตราแม่กม	จำนวน 12 คำ ได้แก่ ชาม สาม มะขาม ยิ้ม อิ่ม มุม กระดุม ส้ม ต้ม ส้อม หอม คอมน	3	1. เกมปริศนารหัสอักษร คำที่มีตัวสะกดแม่กม 2. เกมสอยดาวคำที่มีตัว สะกดแม่กม 3. เกมจับเป็นคนใบ้คำที่มี ตัวสะกดแม่กม
4	คำที่มีตัวสะกดใน มาตราแม่เกย	จำนวน 12 คำ ได้แก่ ระบาย คาย ตาย ต่อย หอย อ้อย คุย กลัวย ถ้วย โยก โรย เลื่อย	3	1. เกมเก็บดอกไม้ประสมคำ ที่มีตัวสะกดแม่เกย 2. เกมใบ้คำหรรษาคำที่มี ตัวสะกดแม่เกย 3. เกมสลับอักษรคำที่มี ตัวสะกดแม่เกย
5	คำที่มีตัวสะกดใน มาตราแม่เกว	จำนวน 12 คำ ได้แก่ ขาว ข้าว ดาว มะนาว แก้ว แมว เคี้ยว เขี้ยว เลี้ยว คิ้ว หิ้ว นิ้ว	3	1. เกมสัญลักษณ์-อักษรคำ ที่มีตัวสะกดแม่เกว 2. เกมจิ๊กซอว์หัวใจคำที่มี ตัวสะกดแม่เกว 3. เกมโป้งแปะคำที่มีตัว สะกดแม่เกว
6	คำที่มีตัวสะกดใน มาตราแม่กก	จำนวน 12 คำ ได้แก่ ปาก ลาก นก ผัก เด็ก ตึก แดก คอก ดอก เชือก เปียก โบก	3	1. เกมกระซิบส่งสารคำ ที่มีตัวสะกดแม่กก 2. เกมอักษรภาพใบ้คำที่มี ตัวสะกดแม่กก 3. เกมประสมอักษรที่มี ตัวสะกดแม่กก
7	คำที่มีตัวสะกดใน มาตราแม่กด	จำนวน 12 คำ ได้แก่ วัด กัด สาด วาด แปด พูด ดูด เจ็ด ปิด เปิด มิด กอด	3	1. เกมภาพประกอบคำที่มี ตัวสะกดแม่กด 2. เกมซื้อลูกโป่งคำที่มีตัว สะกดแม่กด 3. เกมล้วงแล้วรู้คำที่มีตัว สะกดแม่กด
8	คำที่มีตัวสะกด ในมาตราแม่กบ	จำนวน 12 คำ ได้แก่ ดาบ อาบ จอบ สอบ คืบ ถีบ แอบ แลบ โอบ หาบ เงียบ เสียบ	3	1. เกมอักษรภาพประกอบ คำที่มีตัวสะกดแม่กบ 2. เกมถอดรหัสอักษรคำ ที่มีตัวสะกดแม่กบ 3. เกมตกปลารู้คำที่มี ตัวสะกดแม่กบ

1.3 ขั้นพัฒนา

1.3.1 สร้างหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน และเกม และแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ตามองค์ประกอบ

1.3.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสม

1.3.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนภาษาไทย 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

1.3.4 นำผลการประเมินที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละรายการ ได้ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.23 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด แล้วจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้

1.4 ขั้นทดลองใช้

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา

2561 ในกลุ่มพัฒนาการศึกษาเครือข่ายแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จาก 7 โรงเรียน ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียนบ้านหนองแวง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) (One-to-one-Testing) ดำเนินการโดยเลือกจากเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเก่ง 1 คน ระดับปานกลาง 1 คน และระดับอ่อน 1 คน รวม 3 คน ดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมา ผู้วิจัยคอยสังเกตอย่างใกล้ชิด เพื่อหาข้อบกพร่องของแผนการจัดการเรียนรู้ เกี่ยวกับขนาดตัวอักษร ภาพประกอบ การใช้ภาษา เนื้อหา และความเหมาะสมกับเวลา บันทึกผลและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ แล้ววิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่า E_1 เท่ากับ 82.29 และค่า E_2 เท่ากับ 83.33

2. การทดลองกลุ่มเล็ก (1:10) (Small-Group-Testing) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก จำนวน 9 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่ม 1:1 ซึ่งได้มาจากการเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับเก่ง 3 คน ระดับปานกลาง 3 คน และระดับอ่อน 3 คน บันทึกข้อมูลจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง 9 คน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายแล้ววิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่า E_1 เท่ากับ 84.72 และค่า E_2 เท่ากับ 85.00 และนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. การทดลองแบบกลุ่มใหญ่ (1:100) หลังจากทดลองแบบกลุ่มเล็ก และได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และจัดทำแผนการ

จัดการเรียนรู้แบบสมบูรณ์ให้มีจำนวนเพียงพอที่จะทดลองภาคสนาม แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองกลุ่มใหญ่ จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ซ้ำกับกลุ่ม 1:1,1:10 แล้ววิเคราะห์หาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ค่า E_1 เท่ากับ 84.58 และค่า E_2 เท่ากับ 85.88

1.5 ขั้นตอนประเมินผล

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1 จำนวน 13 คน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงต่อไป

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียง

2.1 ขั้นตอนวิเคราะห์เนื้อหา

ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านออกเสียง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา

2.2 ขั้นตอนออกแบบ

กำหนดรูปแบบ และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา จำนวน 80 คำ คำละ 1 คะแนน ให้คะแนนคำที่อ่านถูก 1 คะแนน และคำที่อ่านผิดได้ 0 คะแนน ในการให้คะแนนมีการบันทึกคะแนนไว้เพื่อความถูกต้องและแม่นยำ

2.3 ขั้นพัฒนา

2.3.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม

ของเนื้อหา ตลอดจนความบกพร่องอื่น ๆ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.3.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.83

2.4 ขั้นทดลองใช้

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา จำนวน 80 คำ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญนำไปใช้ทดลอง (Try-Out) กับกลุ่มทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มรอบรู้ที่มีประสบการณ์การเรียนรู้มาแล้ว คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองแวง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน โดยให้นักเรียนออกเสียง เป็นรายบุคคล และผู้วิจัยบันทึกลงในเครื่องบันทึกเสียง พร้อมให้คะแนนในแบบบันทึกการออกเสียงคำที่มีตัวสะกดไว้ด้วย และนำคะแนนที่ได้คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา คัดเลือกให้เหลือ 40 คำ และได้้นำคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ทั้ง 40 คำ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84

2.5 ขั้นตอนประเมินผล

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราที่ปรับปรุงแก้ไข และหาค่าความเชื่อมั่นแล้วใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบประเมินความพึงพอใจของ
นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม

3.1 ชั้นวิเคราะห์เนื้อหา

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบ
ประเมินความพึงพอใจ และวิเคราะห์เครื่องมือ
ที่ใช้ในการศึกษา เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน
ความพึงพอใจจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ

3.1.2 วิเคราะห์ประเด็นที่
ต้องการประเมิน คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
โดยใช้เกม และด้านกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนา
ทักษะการอ่านออกเสียง โดยสร้างข้อคำถาม
ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

3.2 ชั้นออกแบบ

3.2.1 ออกแบบและสร้างแบบ
ประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้โดยใช้เกม จำนวน 10 ข้อ ที่มีเกณฑ์การ
วัดความพึงพอใจ 3 ระดับ คือ ระดับคะแนน 3
หมายถึง มีความพึงพอใจมาก ระดับคะแนน 2
หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง และระดับ
คะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

3.2.2 กำหนดโครงสร้างของ
ประเด็นที่ต้องการวัดความพึงพอใจ 3 ด้านคือ
ด้านบทบาทครู ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้าน
บทบาทนักเรียน รวม 10 ข้อ และเปิดโอกาสให้
ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.3 ชั้นพัฒนา

3.3.1 สร้างแบบประเมินความ
พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เกม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
3 ระดับ ดังนี้

3 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
ใช้สัญลักษณ์ ☺

2 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
ใช้สัญลักษณ์ ☺

1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
ใช้สัญลักษณ์ ☹

3.3.2 สร้างเกณฑ์โดยกำหนด
การแปลความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ยไว้ดังนี้
2.51 – 3.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ
มาก

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ
ปานกลาง

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ
น้อย

3.3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เสนอให้อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสม
ของภาษาปรับเสนอตามข้อเสนอแนะ

3.3.4 นำแบบประเมินความ
พึงพอใจ ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
ตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิง
เนื้อหา (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

3.4 ชั้นทดลองใช้

นำแบบประเมินความพึงพอใจ
ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนบ้านหนองแวน จำนวน 20 คน (ที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง) เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของ
แบบประเมินความพึงพอใจ หาค่าสัมประสิทธิ์
อัลฟาครอนบาค ได้เท่ากับ 0.78

3.5 ชั้นประเมินผล

นำแบบประเมินความพึงพอใจ
ที่ผ่านการทดลองใช้ไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราที่สร้างขึ้น จำนวน 40 คำ ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน (Pre-test) โดยการทดสอบนอกเวลาเรียนแล้วบันทึกคะแนน

2. ดำเนินการสอนตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ 24 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างหลังจากจัดการเรียนการสอนครบตามแผน บันทึกเป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (Post-test)

4. ให้ผู้เรียนตอบแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ภายหลังการสอนครบตามแผนเรียบร้อยแล้ว

5. วิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพ ($E_1/E_2 = 80/80$) ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกม นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมุติฐานด้วยค่าสถิติ $t - test$

3. วิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ $84.58 / 85.88$ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ($80/80$)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบว่าโดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของนักเรียนเท่ากับ 19.15 คิดเป็นร้อยละ 47.88 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 34.23 คิดเป็นร้อยละ 85.58 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรฐานระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้เกม

คะแนน	จำนวนนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	13	19.15			
หลังเรียน	13	34.23	196	3,254	12.72**

** $p \leq .01$

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=2.80$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรฐาน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1 นักเรียนมีความสุขและสนุกสนานในการทำกิจกรรม	2.77	0.45	มาก
2 นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดได้ดียิ่งขึ้น	2.77	0.45	มาก
3 นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดและรู้ความหมายของคำ	2.85	0.39	มาก
4 สื่อการสอนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นสื่อที่น่าสนใจ	2.77	0.45	มาก
5 ครูอธิบายขั้นตอนวิธีการเล่นเกมได้เข้าใจและชัดเจน	3.00	0.45	มาก
6 ครูให้คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย	2.85	0.39	มาก
7 วิธีการสอนของครูกระตุ้นให้สนใจเรียนตลอดเวลา	2.62	0.39	มาก
8 นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน	2.77	0.45	มาก
9 นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมตามความสามารถของตนเอง	2.85	0.39	มาก
10 นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การมีน้ำใจ และการช่วยเหลือกัน	2.77	0.45	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.80	0.42	มาก

การอภิปรายผล

1. ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมประกอบการสอนทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์

อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 84.58 / 85.88 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80) แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมมีประสิทธิภาพตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้ผ่านการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง

ของเนื้อหาและความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำไปทดลองใช้ 3 ครั้ง ประกอบด้วยทดลองแบบ 1:1, 1:10 และ 1:100 ซึ่งในแต่ละครั้งได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาทักษะอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา ซึ่งนพพร ณะชัยขันธุ์ (2555) กล่าวว่าไว้ว่าหลักการสร้างสื่อหรือนวัตกรรมจะต้องนำนวัตกรรมไปหาประสิทธิภาพเพื่อให้แน่ใจว่านวัตกรรมนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วจึงนำไปใช้จริงกับการเรียนการสอน สอดคล้องกับเกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง (2555) ที่กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพเครื่องมือควรนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือ แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนโดยดำเนินการหาประสิทธิภาพใน 3 ชั้น คือ 1) การทดลองกลุ่ม 1:1 2) การทดลองกลุ่มเล็ก และ 3) การทดลองกลุ่มใหญ่ การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือมีเกณฑ์ที่ยอมรับเครื่องมือว่ามีประสิทธิภาพ คือ ด้านความรู้ ความจำ E_1/E_2 จะต้องมิตค่า 80/80 ขึ้นไป ส่วนด้านทักษะปฏิบัติ E_1/E_2 ต้องมิตค่า 70/70 ขึ้นไป โดยค่า E_1/E_2 เมื่อมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานจึงนำไปใช้จริง (ประสาธ เมืองเฉลิม, 2556)

นอกจากนี้การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือโดยใช้สูตร E_1/E_2 เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่พยายามปรับปรุงให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยมีเป้าหมายให้นักเรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่

ทั้งระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ โดยจัดให้มีการสอบหลังเรียน โดยเสนอเกณฑ์การรอบรู้ไว้ที่ 80% - 90% โดย E_1 และ E_2 แตกต่างไม่เกิน 5% (นพพร ณะชัยขันธุ์, 2555) สอดคล้องกับการศึกษาของจิตรลดา ภูถาวร (2555) ที่สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาการอ่านคำพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเหมาะสมของเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์ ความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนไปทดลองใช้ 3 ครั้ง พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด กาญจนา โพธิ์ลักษณ์ (2554) สอดคล้องกับหทัยชนก ออนสา (2556) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ปนเล่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผล ประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ทดลองใช้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์คะแนน 2 ครั้ง พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเรียนรู้ปนเล่นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์

ในการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่จันทรายสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมพบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของนักเรียนเท่ากับ 19.15 คิดเป็นร้อยละ 47.88 คะแนนเฉลี่ยหลัง

เรียนเท่ากับ 34.23 คิดเป็นร้อยละ 85.58 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเกมช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างสนุกสนาน กระตือรือร้นและตั้งใจเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่คงทน ดังที่อัจฉรา ชิวพันธ์ (2554) กล่าวไว้ว่าการใช้เกมประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยสร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดในการเรียน นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทน และเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลให้กับนักเรียนอีกด้วย สอดคล้องกับ วรธนพร อรุณประเสริฐศรี (2550) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาวิธีการอ่านสะกดคำภาษาไทยโดยใช้เกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีความเข้าใจในการอ่านสะกดคำในภาษาไทย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำนองเดียวกับสมบุญ พงศาเทศ (2550) ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยากวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกม พบว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านและทักษะการเขียนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 79.31 ของนักเรียนทั้งหมด

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา โดยรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เกมช่วยให้ผู้เรียนมีความสุข และสนุกสนานในการทำกิจกรรม นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอน เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองสอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมทำให้เกิดความสนุกสนาน ทำลายความสามารถ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เปลี่ยนสภาพห้องเรียนให้สนุกสนาน สร้างความคุ้นเคย เกิดแรงจูงใจอยากปฏิบัติและอยากเรียนรู้ มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น (เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง, 2555) สอดคล้องกับจิตรลดา ภูถาวร (2555) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมเพื่อพัฒนาการอ่านคำพื้นฐานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถตามความถนัดของตนเอง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ กระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและมีความสุขกับการเรียน เช่นเดียวกับ หทัยชนก ออนสา (2556) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ปนเล่นอยู่ในระดับมากที่สุด

เพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเรียนปนเล่นเป็นกิจกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบช่วยให้เด็กได้แสดงออก ได้ร้องเพลง ได้เล่นเกม ทำให้เด็กได้ผ่อนคลาย ลดความวิตกกังวลต่าง ๆ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ผู้สอนต้องชี้แจงกติกาการเล่นให้แก่นักเรียนเข้าใจและสาธิตการเล่นเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจและเล่นเกมได้ถูกต้อง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินในการเล่น
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมควรมีการจัดกิจกรรมที่มีการเล่นเกมทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ครูผู้สอนได้เตรียมอุปกรณ์การเล่นให้พร้อมและมีจำนวนเพียงพอแก่นักเรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ นอกจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เป็นต้น
2. ควรมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สามารถพัฒนาทั้งทักษะการอ่าน การพูด การฟัง และการเขียน พร้อม ๆ กัน เพื่อที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา โพธิ์ลักษณ์. (2554). *การใช้เกมเสริมทักษะการอ่านคำที่มีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลวัดศรีปึงเมือง*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์หาบัณฑิต, สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- เกริก ท่วมกลาง และจินตนา ท่วมกลาง. (2555). *การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ*. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- จิตรลดา ภูถาวร. (2555). *การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ 2 ร่วมกับเกมการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2559). *เจาะปมร้อนרבวันเด็ก อะไรทำเยวชนไทยอ่านไม่ออก*. สืบค้นจาก www.thairath.co.th
- นพพร ณะชัยขันธ. (2555). *สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- บานอุบล บำรุงชาติ. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยใช้เทคนิคของ Fry เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านราษฎร์ภักดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- ปนัดดา บุญยสารนัย. (2560). *ชาวอำเภอ ภาษาและการสร้างระบบเขียนภาษาอำเภอด้วยอักษรไทย บ้านแม่สะแลบ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย*. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 36(1), 37-60.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1. (2561). *รายงานโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประจำปีการศึกษา 2561*. เชียงราย: โรงเรียนธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วรรณพร อรุณประเสริฐศรี. (2550). *การพัฒนาวิธีการอ่านสะกดคำภาษาไทยโดยใช้เกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปทุมวัน*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา).

- สนธิ สัตโยภาส. (2555). แบบฝึกเพื่อสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาด้านการออกเสียงไม่มีตัวสะกด. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชารอักขร.
- สมบุญ ผงศาเทศ. (2550). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยาวยาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกม. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- สหทยา สิทธิวิเศษ, ปฏิพันธ์ อุทยานกุล, แสง เครือวิวัฒน์กุล และมณี จำปาแพง. (2560). นักเรียนบนพื้นที่สูงกับการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ : สาเหตุปัญหาและแนวทางแก้ไข. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร*, 12(2), 100-110.
- สายัณห์ ผาน้อย. (2553). การสอนภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้โดยวิธีแจกลูกสะกดคำ. นนทบุรี: ซี. ซี. นอลลิติจิสส์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2562). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). *คู่มือการประเมินความสามารถด้านการอ่านออก ปีการศึกษา 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2553). *19 วิธีจัดการเรียน เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- หทัยชนก ออนสา. (2556). การพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ปนเล่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านนาอ้อม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2554). *พัฒนาทักษะภาษา พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบ การสอนภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนาชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน
เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

THE DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL PACKAGE OF BASIC
WORDS WITH IMAGES OF DAILY ROUTINE ACTIVITIES TO DEVELOP
READING AND WRITING SKILLS OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN
WITH SPECIAL NEEDS

อัครณัฐกร พัฒนประสิทธิ์^{1*}

Anchayakorn Pattanaprit^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300¹
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Mueang District,
Chiang Mai Province 50300¹

*Corresponding author E-mail: tonkaow1978@gmail.com

(Received: Jun 19, 2019; Revised: Nov 27, 2019; Accepted: Dec 2, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและศึกษาผลการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเปรียบเทียบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนและหลังใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดแม่แก่น้อย ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย (1) ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน (2) แบบประเมินชุดการสอนคำพื้นฐาน ประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน และ (3) แบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ อาจารย์ คณะครุศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.16/78.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (2) หลังการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับดีมาก (3) หลังการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาดีขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ: ชุดการสอนคำพื้นฐาน, ทักษะการอ่านการเขียน, เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this experimental research were to develop the efficiency of and to study the results of the development of instructional package of basic words with images of daily routine activities to develop reading and writing skills of primary school children with special needs and to compare the basic skills of reading and writing of the children with special needs before and after using the instructional package. The participants in this study were 10 children with special needs for having learning disabilities and studying in grade 1 in the first semester of the 2017 academic year at Wat Mae Gad Noi School in Sansai District, Chiang Mai Province. These students were purposively selected. The research instruments were the instructional package of the basic words with images of daily routine activities, the evaluation form for the instructional package, and the test of reading and writing skills in the basic words. The statistics used for the data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The results revealed that the efficiency of the instructional package was at 78.16/78.33, which was higher than the set criteria. After the implementation of the instructional package, it was revealed that their reading and writing abilities and skills of the basic words were improved at the high level.

KEYWORDS: Instructional Package of Basic Words, Reading and Writing Skills, Children with Special Needs

บทนำ

สังคมปัจจุบันทุกครอบครัวจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็ก ซึ่งครอบครัวที่มีบุตรเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้ปกครองต้องการที่จะให้ลูกได้รับการพัฒนาในทักษะทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา เพราะหากเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมช่วยเหลือและพัฒนาความสามารถตามความต้องการของเด็กแต่ละคนจะทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของตนเอง ดังที่ศศิพินต์ สุขบุญพันธ์ (2558) กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Children with Special Need) ไม่ว่าจะเป็นความบกพร่องด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจจนขาดความสามารถในการเรียนและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กทั้งหมดนี้ต้องการได้รับการจัดการศึกษาพิเศษที่มีรูปแบบเฉพาะต่างจากเด็กปกติทั่วไปเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของร่างกาย จิตใจ และเป็นการส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษใช้ความสามารถที่มีอยู่ได้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน (สมเกตุ อุทธโยธา, 2558)

โรงเรียนวัดแม่แก้วดอนน้อย ตำบลป่าไผ่ อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2560 มีนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 960 คน และมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 120 คน การจัดการศึกษามุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ มีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้รวมของเด็กพิเศษจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ (โรงเรียนวัดแม่แก้วดอนน้อย, 2559)

จากการสัมภาษณ์ครู ผู้สอน พบว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เช่น อ่านไม่ออก อ่านสลับตัวอักษร หรือออกเสียงสลับกัน เช่น บก อ่านเป็น กบ เป็นต้น และปัญหาด้านการเขียน เช่น เขียนตามรอยปะไม่ได้ เขียนสะกดคำผิด รวมทั้งไม่สามารถเขียนตัวหนังสือได้ถูกต้องและไม่สามารถเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดให้ซึ่งเด็กต้องใช้เวลาและความพยายามมากที่จะเขียนให้ถูกต้องเรียบร้อยแม้ว่าจะพยายามอย่างที่สุดแล้ว ลายมือก็ยังอ่านไม่ค่อยออก (ครูโรงเรียนวัดแม่แก้วดอนน้อย, สัมภาษณ์, 25 พฤษภาคม 2560) อีกทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ตามช่วงวัย และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) เพราะการอ่านและการเขียนเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ ถ้านักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ก็ไม่สามารถที่จะปฏิบัติกิจกรรมอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนได้ โดยเฉพาะการเรียนการสอนในปัจจุบันที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมหรือค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น การอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำ ประโยค ข้อความและเรื่องที่อ่าน (สุนา ศรีฤดา, 2553; สาลี่ รักสุทธิ, 2553) การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการ และความรู้สึกของบุคคลด้วยการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อสื่อสารให้เกิดความเข้าใจตามที่ประสงค์ระหว่างผู้อ่าน

และผู้เขียนซึ่งการเรียนวิชาต่าง ๆ ต้องใช้ความสามารถในด้านการอ่านทั้งสิ้น (ชุดิวรรณเจริญสุข, 2553; วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง, 2557; สมบัติ ศิริจันดา, 2554; สุนิษฐ์จิรัฐาพันธุ์, 2554; โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล, 2555) ยิ่งอ่านมากยิ่งรู้มาก เกิดความคิดสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ (วรกรรณ์ สามโกเศศ, 2554; สุขเพ็ญ เจริญเกษมสกุล, 2558)

การพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนให้กับผู้เรียนนั้นมีหลายวิธี เช่น การสอนอ่านจากภาพ การสอนอ่านจากรูปร่างของคำ การสอนอ่านโดยเดาคำจากบริบท การสอนอ่านแบบแจกลูกและอ่านสะกดคำ การสอนอ่านโดยให้รู้หลักภาษา การสอนอ่านตามครู การสอนเขียน เช่น การคัดลายมือ การเขียนสะกดคำ การเขียนเรียงความ การเขียนสร้างสรรค์ การเขียนจดหมาย เป็นต้น (นิลยาทองศรี, 2560) ชุดการสอนเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการอ่านการเขียนของผู้เรียน จะช่วยให้การเรียนรู้เข้าใจง่ายขึ้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตน ผู้สอนสามารถสอนได้ตรงตามเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางเดียวกันช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้นพัชรียา อินทร์พรหม (2559) เช่นเดียวกับจิตาภา มีศิริ (2553) กล่าวไว้ว่า ชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งชุดการสอนควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม โดยใช้ประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมการเรียนรู้ (กัลยา ธรรมขันธ์, 2554; รสสุคนธ์ มากเอียด, 2558) สอดคล้องกับอัปโตรอสัก มะลาเฮง (2555) ได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษามลาญยาวิ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดฝึกอ่าน ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษามลาญยาวิของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เช่นเดียวกับสุชาดา พุ่มศรีอินทร (2556) ได้ใช้ชุดฝึกในการเขียนสะกดคำตามหลักการเชื่อมโยงคำพ้องเสียงเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้พบว่าหลังได้รับการสอนเขียนด้วยการใช้ชุดฝึกการเขียนสะกดคำตามหลักการเชื่อมโยงคำพ้องเสียงสูงนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถในการเขียนสะกดคำดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองสอนเขียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอารมย์ โพธิสาร (2554) ได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำจากภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้พบว่านักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนภาษาไทยระหว่างก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากปัญหาที่พบในเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องทักษะการอ่านและการเขียน หากเด็กได้รับการพัฒนาในเรื่องดังกล่าวตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจะช่วยลดปัญหาการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เด็กได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของสภาพร่างกาย จิตใจ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ได้เต็มศักยภาพ และสามารถเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้ตามปกติอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

สมมุติฐานการวิจัย

1. ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีทักษะการอ่านการเขียน

คำพื้นฐานระดับประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75

2. การใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับดี

3. หลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถในการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาดีขึ้นกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน) กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ (มีปัญหาด้านการอ่านการเขียน) กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย

จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 10 คน คัดเลือกด้วยวิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ (1) เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (มีปัญหาด้านการอ่านการเขียน) ที่ได้รับการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (2) ได้รับการอนุญาตจากผู้ปกครองในการให้เข้าร่วมกิจกรรมงานวิจัย (3) สามารถเข้าร่วมกิจกรรมงานวิจัยได้จนเสร็จสิ้นโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

2. แบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียน คำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นประโยชน์ในการสร้างชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

1.2 ดำเนินการสร้างชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

1.2.1 มีคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันทั้งหมด 4 หมวด คือ (1) หมวดสัตว์ มีจำนวน 5 คำ คือ เต่า วัว แพะ เสือ และจิ้งจอก (2) หมวดผัก มีจำนวน 5 คำ

คือ ข้าว ถั่ว คะน้า ชะอม และตะไคร้ (3) หมวดผลไม้ มีจำนวน 5 คำ คือ ทุเรียน มะยม มังคุด ละมุด และมะละกอ (4) หมวดของใช้ มีจำนวน 5 คำ คือ เคียวกระบอง แก้วน้ำ ตะกร้า และนาฬิกา

1.2.2 คู่มือการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันประกอบด้วย (1) แผนการสอนทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน (2) แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

1.3 นำชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินความถูกต้องของชุดการสอนฯ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Item-Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.84

1.4 นำชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ไปทดลองใช้ (Try – out) เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 (เนื่องจากเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้) ดังนี้

1.4.1 ครั้งที่ 1 ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1 คน) นำชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ไปทดลองใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) โดยสังเกตและสัมภาษณ์

ระหว่างการทดลองใช้ พบว่า เด็กให้ความสนใจชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน แต่ในส่วนของรูปภาพยังไม่ชัดเจน ผู้วิจัยปรับปรุงรูปภาพให้ชัดเจน มีสีสันสวยงามยิ่งขึ้น

1.4.2 ครั้งที่ 2 ทดลองกลุ่มเล็ก (3 คน) นำชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันไปทดลองใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 คน (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) โดยสังเกตและสัมภาษณ์ระหว่างการทดลองใช้ พบว่า เด็กให้ความสนใจรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ตั้งใจทำกิจกรรม แบบฝึกหัด จากผลการประเมินสะท้อนให้เห็นว่า เด็กเข้าใจและได้เรียนรู้คำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน สามารถอ่านและเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันได้ แต่มีเด็กบางคนไม่ค่อยสนใจกิจกรรมที่จัด ผู้วิจัยได้ปรับการจัดกิจกรรม โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทุกคน

1.4.3 ครั้งที่ 3 ทดลองภาคสนาม (6 คน) นำชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันไปทดลองใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 คน (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) ปรากฏว่าชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน มีประสิทธิภาพ 78.16/78.33

2. แบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

2.2 สร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน 50 ข้อ

2.3 หาคุณภาพของแบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน มีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

นำแบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน และเกณฑ์การให้คะแนน เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อวางแผนร่วมกับครู ผู้ปกครองโรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย เพื่อดำเนินการนำชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันไปพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. เก็บรวบรวมข้อมูล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 สัปดาห์ ระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560

3. การทดสอบทักษะการอ่านการเขียน คำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 10 คน ใช้เวลา 30 นาที เป็นเวลา 1 วัน

4. ทำการสอนโดยใช้ชุดการสอน คำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน สัปดาห์ละ 3 – 5 วัน ใช้เวลา 30 นาที ในแต่ละครั้งหลังจากที่สอนเสร็จจะทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ระหว่างการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง รวม 20 ครั้ง ใช้เวลา 10 นาที

5. เมื่อสิ้นสุดการสอนชั่วโมงสุดท้ายของการใช้ชุดการสอน ดำเนินการทดสอบหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันฉบับเดียวกับก่อนการทดลอง

6. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางสถิติต่อไป

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่าชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 78.16 / 78.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (N = 6)

การทดสอบ	คะแนน		ร้อยละค่าเฉลี่ย	ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย		
คะแนนระหว่างเรียน (E_1)	200	156.33	78.16	78.16/78.33
คะแนนหลังเรียน (E_2)	20	15.83	78.33	

2. ผลการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2.1 ผลการใช้ชุดคำสอนพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

พัฒนาทักษะการอ่านการเขียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านทักษะการอ่าน พบว่าหลังเรียนนักเรียนมีคะแนนการทดสอบทักษะการอ่านคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาดีขึ้นกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19.65 จาก 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 98.25 อยู่ในระดับดีมาก ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการใช้ชุดคำสอนพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านทักษะการอ่าน (N = 10)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม (200 คะแนน)	$\bar{x}$	S.D	ร้อยละ	การแปลผล
ก่อนเรียน	91.5	9.15	5.19	45.75	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
หลังเรียน	196.5	19.65	14.52	98.25	ดีมาก

2.2 ผลการใช้ชุดคำสอนพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านทักษะการเขียน พบว่าหลังเรียนนักเรียนมีคะแนนการทดสอบทักษะ

การเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาดีขึ้นกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.80 จาก 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84 อยู่ในระดับดีมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการใช้ชุดคำสอนพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ด้านทักษะการเขียน (N = 10)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม (200 คะแนน)	$\bar{x}$	S.D	ร้อยละ	การแปลผล
ก่อนเรียน	101	10.10	1.76	50.50	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
หลังเรียน	168	16.80	11.36	84.00	ดีมาก

3. การเปรียบเทียบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

หลังจากเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีทักษะการอ่านการเขียนดีขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยพิจารณาจากคะแนน

การทดสอบทักษะการอ่านการเขียน พบว่า ผลต่างของคะแนนรวมเฉลี่ยด้านทักษะการอ่าน เท่ากับ 10.50 คะแนน และผลต่างของคะแนน

รวมเฉลี่ยด้านทักษะการเขียนเท่ากับ 6.70 คะแนน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน

การทดสอบ ทักษะ	คะแนนเต็ม 20 คะแนน						ผลต่าง
	$\bar{x}$		S.D		ร้อยละ		คะแนนเฉลี่ย
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
ทักษะการอ่าน	9.15	19.65	5.19	11.36	45.75	98.25	10.50
ทักษะการเขียน	10.10	16.80	1.76	11.36	50.50	84.00	6.70

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 78.16/78.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. หลังการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับดีมาก

3. หลังจากเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีทักษะการอ่านการเขียนดีขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 78.00/78.33 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 เป็นเพราะว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการสร้างชุดคำสอนและเทคนิคการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนแล้วนำมาสร้างเป็นชุดการสอน รวมทั้งผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญและหาประสิทธิภาพชุดการสอนก่อนนำไปใช้จริงด้วยการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง การทดลองกลุ่มเล็ก และการทดลองภาคสนาม ทำให้ได้ชุดการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหา

ทางการเรียนรู้ ดังที่ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวไว้ว่ากระบวนการสร้างชุดการสอนนั้น ก่อนนำไปใช้จริงจะต้องนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพด้วยการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม และการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามเพื่อดูว่าชุดการสอนช่วยให้การจัดเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพียงใด ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ สอดคล้องกับฐาปณี เครืออนันต์ (2559) ที่พัฒนาชุดการสอนด้วยการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนโดยการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง การทดลองกลุ่มเล็ก และการทดลองภาคสนาม ผลการศึกษาพบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (สุวิวรรณ ชัยเพชร, วัฒนา รัตนพรหม และ ประสิทธิ์ทองแจ่ม, 2558; อุไรพร จานงผล, 2558) และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. หลังการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐาน ประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่าน การเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าชุดการสอนมีจุดเด่นคือมีสื่อการสอนที่เป็นรูปภาพจริงในชีวิตประจำวัน ใช้ง่าย สะดวก และมีอุปกรณ์ประกอบการทำกิจกรรมแต่ละครั้งเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมโดยการปฏิบัติด้วยตนเองไม่เสียเวลามาก สามารถทำงานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมายเป็นการเสริมแรงให้เด็กมีความตั้งใจและพยายามที่จะทำงานที่

ได้รับมอบหมายในครั้งต่อไปให้สำเร็จ ซึ่งการเสริมแรงเป็นสิ่งที่สำคัญทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้และพยายามตอบสนองต่อสิ่งเร้า (ทิตนา แหมมณี, 2557) นอกจากนี้ ก่อนเริ่มกิจกรรมใหม่มีการทบทวนซ้ำทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเรียนรู้จากฝึกฝนบ่อย ๆ และทำซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำในเนื้อหาดีขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการใช้ภาษา การอ่าน การเขียน หากผู้เรียนได้ฝึกบ่อย ๆ การเขียนคำผิดจะลดลง และอ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555) สอดคล้องกับ สุภาภรณ์ สิงห์คำ (2553) ได้พัฒนาทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชาวไทยภูเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อประสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความเข้าใจในการอ่าน และการเขียนภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยใช้สื่อประสมสูงกว่าเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่กำหนด สอดคล้องกับกัลยา ธรรมขันต์ (2554) ได้ศึกษาการใช้ชุดการสอนเรื่องสระเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านแบบแจกลูกคำสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ พบว่า หลังเรียนด้วยชุดการสอนเรื่องสระนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีพัฒนาการและมีทักษะการอ่านสูงขึ้น เช่นเดียวกับมนสิณี ภาณุทัต (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ โดยใช้ชุดฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ.01

3. การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน การเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน พบว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้มีทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาดีขึ้นกว่าก่อนเรียน อาจเป็นเพราะว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ได้รับการพัฒนา และช่วยเหลือตรงตามความสามารถและความต้องการ รวมถึงเหมาะสมกับพัฒนาการทางสติปัญญา นอกจากนี้คำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ที่นำมาสอนตลอดจนกิจกรรม แบบฝึกหัด และแบบทดสอบที่นำมาใช้มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ส่งผลให้เด็กมีทักษะการอ่านการเขียนดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้ของเด็กควรจะเป็นไปตามวัยและพัฒนาการทางสติปัญญา ไม่ควรเร่งพัฒนาให้ข้ามจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง จะทำให้เกิดผลเสียแก่เด็ก (สอนประจันต์ เสียงเย็น, 2559) สอดคล้องกับจุฬาลักษณ์ นัคคีย์ (2554) ที่ศึกษาพบว่าการใช้สื่อประสมสามารถพัฒนาทักษะการออกเสียงและการเขียนคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ และผลสัมฤทธิ์การออกเสียง และการเขียนคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อประสมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คล้ายกับอัจฉรา เจตบุตร และมาเรียม นิลพันธ์ (2556) ได้พัฒนาบทเรียนสื่อประสม

เรื่อง การเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนสื่อประสมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับรุ่งทิพย์ สุภาพ (2557) ที่พัฒนาชุดการสอนการอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่าชุดการสอนการอ่านและเขียนคำที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาสมรรถนะในการอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดของนักเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ก่อนที่จะนำไปใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในกลุ่มที่มีปัญหาการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องวิเคราะห์พฤติกรรมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งพฤติกรรมเด่นและด้อยของแต่ละคนก่อนเพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปจัดแผนการฝึกทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน ให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำพื้นฐานระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องดึงดูดความสนใจ สีสันสวยงาม คมชัด มีรูปภาพจริงประกอบที่ชัดเจนและเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. การสอนจะต้องสอนตามขั้นตอน และระยะเวลาที่กำหนดไว้เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษส่วนใหญ่มีความสนใจสั้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยผลของการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง

ชีวิตประจำวันนำไปพัฒนาทักษะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้านอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด ความพร้อมทางวิชาการ เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยผลของการใช้ชุดการสอนคำพื้นฐานประกอบรูปภาพจริง เรื่อง ชีวิตประจำวัน เป็นแนวทางในการสร้างนวัตกรรม เช่น นิทาน สมุดภาพเล่มเล็ก เป็นต้น นำมาพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา ธรรมขันดี. (2554). การใช้ชุดการสอนเรื่อง สระ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านแบบแจกลูกคำ สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- จิตาภา มีศิริ. (2553). ชุดการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฬาลักษณ์ นาคศิย์. (2554). การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียง และการเขียนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านแม่อุคหลวง. วารสารบัณฑิตวิจัย, 6(1), 13-23.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-20.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.
- ชุตีวรรณ เจริญสุข. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาโททางการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ฐานิ เครืออนันต์. (2559). ชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ทิตนา แหมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิลยา ทองศรี. (2560). สอนอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้. เพชรบูรณ์: ศึกษาเน็ตส์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.

- พัชรียา อินทร์พรหม. (2559). ชุดการสอนเสริมทักษะด้านการอ่าน เรื่อง ตัวสะกดในภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- มนสิณี ภาณุทัต. (2560). รายงานผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำโดยใช้ชุดฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. สุรินทร์: โรงเรียนบ้านระเภาวเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.
- มณฑรา ธรรมบุญน้อย. (2562). จิตวิทยาสำหรับครู. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/psychologybkf1/home>
- รสสุคนธ์ มากเอียด. (2558). การใช้ชุดการสอนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา).
- รุ่งทิพย์ สุภาพ. (2557). การพัฒนาชุดการสอนการอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- โรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย. (2559). ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลนักเรียน. สืบค้นจาก <https://watmaekadnoischool.wixsite.com/mknschool/blank-1>
- ลUNA ศรีกุดตา. (2553). รายงานผลการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ขอนแก่น: โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2.
- วารการณ สามโกเศศ. (2554). “การอ่าน” กับ “ชีวิตมีราคา”. มติชนรายวัน. สืบค้นจาก www.varakorn.com/upload/page/matichon_daily/8_sep_11_daily.pdf
- วิไลลักษณ์ แก้วกระจ่าง. (2557). รายงานวิจัย เรื่องการเพิ่มทักษะการเขียนด้วยชุดแบบฝึกโครงเรื่อง. สุพรรณบุรี: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ศศิพินต์ สุขบุญพันธ์. (2558). จิตวิทยาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. เชียงใหม่: หลักสูตรการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมเกต อุทธโยธา. (2558). การเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ. เชียงใหม่: สำนักงานพิมพ์แพร่การพิมพ์.
- สมบัติ ศิริจันดา. (2554). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส.
- สอนประจันต์ เสียงเย็น. (2559). จิตวิทยาสำหรับครู. อุตรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. สืบค้นจาก <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2018/08/obec61.pdf>
- ลำลี รักสุทธิ. (2553). การจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนและแผนประกอบสื่อวัตกรรมการเรียนการสอน. นนทบุรี: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- สุชีพ เพ็ญเจริญเกษมสกุล. (2558). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงโดยใช้นิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/9. กรุงเทพฯ: โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม.
- สุชาติ พุ่มศรีอินทร. (2556). การพัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้วยการใช้ชุดฝึกการเขียนสะกดคำตามหลักการเชื่อมโยงคำพ้องเสียง. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สุนิษฐ์ ภูจิราพันธุ์. (2554). การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สุภาภรณ์ สิงห์คำ. (2553). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชาวไทยภูเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อประสม. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สุวิวรรณ ชัยเพชร, วัฒนา รัตนพรหม และประสิทธิ์ ทองแจ่ม. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2(2), 77-86.
- โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- อารมย์ โพธิสาร. (2554). รายงานการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยใช้ชุดฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนคำจากภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงเรียนวัดมหาบุศย์ (พิทักษ์ถาวรคุณ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.
- อัจฉรา เจตบุตร และมาเรียม นิลพันธ์. (2556). การพัฒนาบทเรียนสื่อประสม เรื่อง การเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารศิลปการศึกษาศาสตรบัณฑิต, 5(1), 157-168.
- อับดุลรอซัก มะลาเฮง. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษามลายูยาวี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดฝึกอ่าน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา).
- อุไรพร จำนงค์ผล. (2558). การพัฒนาชุดการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. สืบค้นจาก http://www.trueplookpanya.com/true/teacher_portfolio_detail.php?portfolio_id=1363

การพัฒนาหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
A CURRICULUM DEVELOPMENT OF MUAY PRAYA PICHADABHAK
FOR ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS

วชิรา วิสุกัน^{1*}, ชาญชัย ยมดิษฐ์² และ สมพร แสงชัย³

Wachira Visukan^{1*}, Chanchai Yomadit² and Somporn Sangchai³

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 46 หมู่ 3 ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี 70150^{1,2}
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 118 หมู่ 3 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240³
Muban Chom Bueng Rajabhat University, 46 Moo 3 Chom Bueng Sub-district, Chom Bueng District,
Ratchaburi Province 70150^{1,2}

National Institute of Development Administration, 118 Moo 3 Seri Thai Rd, Khlong Chan,
Bang Kapi District, Bangkok 10240³

*Corresponding author E-mail: wachira.wisukan@gmail.com

(Received: Jul 19, 2019; Revised: Nov 6, 2019; Accepted: Nov 10, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดราชคฤห์ สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากและแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยแยกเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก แผนการจัดการเรียนรู้มวยพระยาพิชัยดาบหัก แบบประเมินผลมวยพระยาพิชัยดาบหัก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1) หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษามีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.45/84.00

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย

³ ศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะบริหารการพัฒนาลุ่มน้ำลุ่ม

2) นักเรียนที่เรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร, มวยพระยาพิชัยดาบหัก, ประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop a curriculum of Muay Praya Pichaidabhak for elementary school students. and 2) to study the learning achievement of the students who were trained in Muay Praya Pichaidabhak. The population comprised 60 students in upper elementary level from Wat Rajchakrue School, selected by using a simple random sampling method. They were equally divided into two groups : 30 for a control group and 30 for an experimental group. The research instruments were the curriculum, lesson plans, and the evaluation of the Muay Praya Pichaidabhak curriculum. The data were analyzed for mean, percentage, standard deviation and t-test. The research results revealed that

1) The efficiency of the curriculum was 81.45 / 84.00

2) The students' posttest achievements after implementing the curriculum were significantly higher than their pre-test achievement at the .05 level.

KEYWORDS: A Curriculum Development, Muay Praya Pichaidabhak, Primary Education

บทนำ

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 6 มาตรา 7 และมาตราที่ 8 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นวัฒนธรรมแห่งความเป็นไทย มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “มวยไทย” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ซึ่งเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ สืบส่งและถ่ายทอดมาจนถึงลูกหลานเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เป็นศิลปะ

การต่อสู้ป้องกันตัวของไทยมาแต่โบราณ โดยหลอมรวมศิลปวัฒนธรรมประเพณีหลายด้านเข้าด้วยกันอย่างผสมผสานกลมกลืน เช่น ความเชื่อในเรื่องจิตวิญญาณ ดนตรี วรรณกรรม คุณธรรม จริยธรรม เป็นธรรมเนียมนิยมที่นักมวยไทยยังคงยึดถือปฏิบัติกันในปัจจุบัน ได้แก่ การขึ้นครู การครอบครู การไหว้ครู การแต่งกาย และดนตรี ปี่มวญ ด้วยเหตุนี้มวยไทยจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกคนที่มีลักษณะอย่างหนึ่ง เพราะการฝึกมวยไทยช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ

สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้มวยไทย ยังเป็นสื่อ ให้ชาวต่างชาติเข้าใจและชื่นชมวัฒนธรรมไทยมากขึ้นอีกด้วย จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงวัฒนธรรมโดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมจึงได้ประกาศขึ้นทะเบียน มวยไทย เป็นมรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประจำชาติ ปีพุทธศักราช 2553 (กระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2555) อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของ บุคคล สังคมไทย ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน พลุกพล่านให้ผู้เรียน มีจิตสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวม และ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอัน มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หลักสูตรแกน กลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็น หลักสูตรที่สถานศึกษาและท้องถิ่นที่จะนำไปใช้เป็น กรอบทิศทาง ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนรู้ มีมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายของการพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียน ใช้เป็นกรอบทิศทางสำหรับการจัด การศึกษาทุกรูปแบบและทุกกลุ่มผู้เรียนในระดับ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2552)

มวยไทยถือเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกัน ตัวประจำชาติไทยที่มีมาตั้งแต่ในอดีต เป็นศิลปะ การต่อสู้ที่โดดเด่น เป็นมรดกสืบทอดเคียงข้าง ประวัติศาสตร์ชาติไทยจากอดีตกาลในลักษณะ การต่อสู้ด้วยมือเปล่าที่มีการผสมผสานอย่าง

กลมกลืนของอวัยวะทุกส่วนของร่างกายและ จิตวิญญาณ มีความแข็งแรง ดุดัน สวยงาม และ พลิ้วไหว จนเป็นที่ชื่นชม ชื่นชอบจากอารยะประเทศ ทั่วโลก กีฬามวยไทยสามารถฝึกฝนเพื่อเป็น การออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพฝึกเพื่อเป็นศิลปะ ปกป้องกันตัว แล้วยังสามารถฝึกฝนให้เกิดความ ชำนาญสู่ความเป็นเลิศ เกิดเป็นอาชีพที่สร้าง ชื่อเสียงและสร้างรายได้ให้กับตนเอง และครอบครัว กรุงเทพมหานครได้ตระหนักและเห็นความสำคัญ ของมวยไทยจึงมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนให้เกิด การจัดการเรียนการสอนมวยไทยขึ้นในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2555) และ การที่มวยไทยมีวิวัฒนาการที่หลากหลายไป ตามบริบทของภูมิภาคในประเทศ ทั้งนี้ก็รวมถึง บริบททางประสบการณ์ของเหล่าผู้ที่คิดค้น และ สืบทอดรวมอยู่ด้วย จึงทำให้มวยไทยในอดีตกาล มีความหลากหลายกันไปตามสายมวยต่าง ๆ ดังที่ พอจะเหลือให้เราเรารู้จักกันในปัจจุบัน เช่น สายมวย ไชยยาที่มีชื่อเสียงของภาคใต้ สายมวยโบราณ ลพบุรี สายมวยโคราช ของจังหวัดนครราชสีมา หรือสายมวยท่าเสาของจังหวัดอุตรดิตถ์ โดย ในกรณีของสายมวยท่าเสานี้ ในเวลาต่อมามี ลูกศิษย์ท่านหนึ่ง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ ต่อประวัติศาสตร์ ชาติไทย คือ พระยาพิชัยดาบหัก ได้พัฒนาและบูรณาการรวมเอาจุดเด่นของศิลปะ การต่อสู้ป้องกันตัวชนิดอื่นประมาณสองถึงสามแขนง จนเกิดเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวอีกชนิดที่ มีพิสัย และจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะ ตัวที่มุ่งเผด็จศึกฝ่ายตรงข้าม โดยใช้การหลบ หลีก-ปัด-ป้อง-ปิด ก่อนตอบโต้ ไม่เน้นการ ป้องกันอย่างเดียวแต่เน้นการรุกควบคู่กันไป

ขณะเดียวกันหรือรับชนะรุกเมื่อบุกโจมตี ซึ่งได้ถูกขนานนามในเวลาต่อมาตามชื่อของผู้คิดค้นว่า “มวยไทยสายพระยาพิชัยดาบหัก”

มวยไทยสายพระยาพิชัยดาบหัก เป็นตัวอย่างหนึ่งของการนำจุดเด่นจากองค์ความรู้มากกว่าหนึ่งอย่างของชนชาติที่ต่างกัน กล่าวคือ ท่านพระยาพิชัยดาบหัก ได้นำทักษะมวยจีนมาบูรณาการเข้ากับมวยไทย จนเกิดเป็นพัฒนาการอีกขั้นหนึ่งของศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวเมื่อมองภาพจากองค์รวม แต่ในขณะเดียวกันก็ยังสามารถรักษาคุณลักษณะเฉพาะของความเป็นไทยไว้ได้ทั้งในแง่ของ วัฒนธรรม ประเพณีที่เกี่ยวข้อง เช่น การไหว้ครูเฉพาะสายมวย การครอบครู เป็นต้น รวมถึงในแง่ของการใช้เพื่อเป็นไปในลักษณะของการต่อสู้ป้องกันตัวจริง โดยการถูกนำไปฝึกอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการทหาร ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย และกรุงธนบุรีอีกด้วย โรงเรียนวัดราชคฤห์ได้จัดการเรียน การสอนมวยไทย และเผยแพร่มวยไทยมาเป็นเวลานาน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการป้องกันตัว และอนุรักษ์ท่าแม่ไม้มวยไทย ซึ่งมวยไทยได้สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนและเขตธนบุรีตลอดมา จนได้รับการยอมรับทั้งในชุมชนและนอกเขตพื้นที่ และจากการประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในปี พ.ศ. 2554 มีมติให้มวยไทยเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน (โรงเรียนวัดราชคฤห์, 2554) แต่การจัดการเรียนการสอนมวยไทยสำหรับนักเรียนในโรงเรียนวัดราชคฤห์ ยังขาดรูปแบบและหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน เนื่องจากหลักสูตรมวยไทยของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เนื้อหาสาระส่วนใหญ่เน้นในเรื่องการออกกำลังกาย ทักษะการไหว้ครู คีตมวยไทย หลักสูตรขาดรายละเอียด

ขั้นตอนการปฏิบัติ ทักษะการป้องกันตัว และการวัดประเมินผลที่ชัดเจน อีกทั้งครูผู้สอนไม่มีความรู้เรื่องมวยไทย ทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะด้านการต่อสู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของผู้เรียนต่ำ (โรงเรียนวัดราชคฤห์, งานวิชาการ, 2554) สอดคล้องกับนักวิชาการหลายท่านที่ทำการศึกษาลักษณะการเรียนการสอนมวยไทย เช่น กิตติ จำรัสประเสริฐ (2552) ยุทธชัย สุโกลี (2550) ชาญชัย ยมดิษฐ์ และคนอื่น ๆ (2548) ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล (2554) ได้พบปัญหาในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเนื้อหาวิชามวยไทยในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน ควรมีการวางแผนจัดทำหลักสูตรมวยไทย ให้มีความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเรียนรู้ทักษะมวยสายพระยาพิชัยดาบหักจนสำเร็จระดับมงคล 6 (ผู้ช่วยปรมาจารย์) จากสำนักมวยท่าเสาและมวยพระยาพิชัยดาบหัก ทำให้พบว่า มวยพระยาพิชัยดาบหักเป็นศิลปะการต่อสู้ที่สืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เป็นทั้งมวยอ่อนและมวยแข็งสามารถรุกหรือรับตามแต่สถานการณ์รู้วิธีรับก่อนวิธีรุก เรียนรู้จุดอ่อนจุดแข็งของตนเองและคู่ต่อสู้ และรู้วิธีใช้มวยอ่อนและมวยแข็งตามแต่สถานการณ์ รวมทั้งการเน้นทำลายจุดแข็งของคู่ต่อสู้ก่อนเข้าเผด็จศึก ในขณะที่ทำการต่อสู้จะไม่เปิดช่องว่างในร่างกายให้คู่ต่อสู้อย่างเด็ดขาด เช่น เวลาเตะมือจะต้องไม่ตก เพราะไม่กว้างแขนเพื่อเพิ่มน้ำหนักให้แก่การเตะ เมื่อเตะ ถีบ หรือเข้าแล้วเท้าที่ใช้จะต้องวางลงข้างหน้าเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้ตนเองถูกเตะตัดขาที่ยืนอยู่ เป็นต้น นอกจากนี้

นั้นมวยพระยาพิชัยดาบหักยังมีกลยุทธ์ในการเลือกใช้มวยอ่อนหรือมวยแข็งเข้าต่อสู้ มวยประเภทอ่อน คือ การไม่เข้าต่อสู้ทางด้าน หน้าหรือตรงหน้าคู่ต่อสู้ ส่วนมวยแข็ง คือ การเข้าต่อสู้ตรงหน้าคู่ต่อสู้ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นว่าควรนำแนวมวยอ่อนของมวย พระยาพิชัยดาบหักมาใช้ในการสอนเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คือ การสอนการหลบหลีก-ปัด-ป้อง-ปิด-เปิดก่อนตอบโต้ เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายแก่เด็ก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตร มวยพระยาพิชัยดาบหัก ให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ช่วยกระตุ้นผู้เรียนได้คิดและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นของตนเองตามความเข้าใจ ตลอดจนร่วมรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ โดยผสมผสานเทคนิคการสอนที่หลากหลายที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้จากห้องเรียนสู่การปฏิบัติ (นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559) จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก ที่มีทั้ง

โครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การวัดผลประเมินผลเพื่อให้ครูผู้สอนใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนได้รับความรู้ และได้มีทักษะจากฝึกปฏิบัติจริง ครูผู้สอนได้มีแผนการสอนและรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวและดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณค่าของมวยพระยาพิชัยดาบหักอันถือเป็นภูมิปัญญาของชนชาติไทยให้ได้รับการสืบทอดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

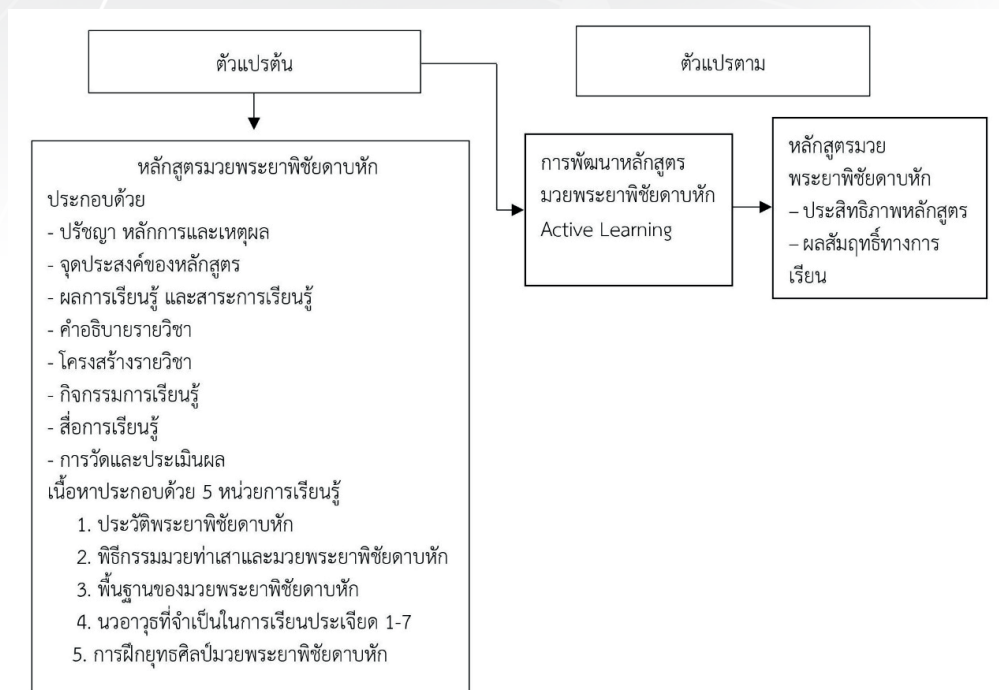
สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่เรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหักหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมว
พระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้น

ประถมศึกษาผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด
ในการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยและพัฒนา
(Research and Development Research) ผู้วิจัย
ได้นำเสนอเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนาการพัฒนา

หลักสูตรมวพระยาพิชัยดาบหัก

ประชากร

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
จำนวน 95 คน ของโรงเรียนวัดราชคฤห์ แขวง
บางยี่เรือ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 –
6 จำนวน 60 คน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม
ด้วยการหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์จากผลการเรียน

สะสมรายวิชาพลศึกษา จากนั้นคัดรายชื่อนักเรียน
ที่มีคะแนนสูงกว่าคะแนนในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์
ไทล์ที่ 75 เป็นกลุ่มนักเรียนกลุ่มเก่ง จำนวน 20
คน นักเรียนที่มีคะแนนระหว่างคะแนนในตำแหน่ง
เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 – 75 เป็นกลุ่มนักเรียน
กลุ่มปานกลาง จำนวน 20 คน และนักเรียน
ที่มีคะแนนต่ำกว่าคะแนนในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
ที่ 25 เป็นนักเรียนกลุ่มอ่อน จำนวน 20 คน
แล้วแบ่งกลุ่มออกเป็นสองกลุ่ม โดยแยกกลุ่ม
นักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 10 คน
รวมจำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุม และนักเรียน
กลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน กลุ่มละ 10 คน รวม
จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง แยกกลุ่มตัว
ควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการสุ่มอย่างง่าย

(Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก
2. แผนการสอนมวดยพระยาพิชัยดาบหัก
3. แบบประเมินผลหลักสูตรมวดยพระยา

พิชัยดาบหัก ประกอบด้วย

3.1 แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน ได้แก่ ใบงานในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3.2 แบบประเมินความสามารถด้านทักษะ ประเมินใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อ รายการประเมิน วัตถุประสงค์ อุปกรณ์ วิธีการปฏิบัติ และการให้คะแนน

3.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชามวดยพระยาพิชัยดาบหัก

1. หลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก วิธีการสร้างเครื่องมือ

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้วร่างหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก ประกอบด้วย ปรัชญา หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา สื่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยกำหนดเวลาเรียน จำนวน 40 ชั่วโมง คิดเป็น 1 หน่วยกิต

การหาคุณภาพเครื่องมือ

นำหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหักเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา ภาษาที่ใช้ ความสมบูรณ์เนื้อหาแล้วหาความสอดคล้องเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.80

การหาประสิทธิภาพหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก

1) พิจารณาจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้จากการทดสอบความรู้ ทักษะ ผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

2) พิจารณาจากคะแนนด้านความรู้ ทักษะ หลังเรียนของกลุ่มทดลองมากกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทดลอง

1) นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก แผนจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินผลหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหักประกอบด้วย แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความสามารถด้านทักษะ และแบบวัดความรู้ระหว่างเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนวัดใหญ่ศรีสุพรรณ 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1) กลุ่ม 1:1 จำนวน 3 คน คัดเลือกนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน ได้ค่า E_1/E_2 เท่ากับ 60.61/72.22

1.2) กลุ่มเล็ก จำนวน 9 คน คัดเลือกนักเรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน ได้ค่า E_1/E_2 เท่ากับ 78.28/83.70

1.3) กลุ่ม 30 คน หาประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้ประสิทธิภาพเท่ากับ 80.06/82.22

นำผลการหาประสิทธิภาพหลักสูตร และการประเมินการใช้หลักสูตรมาพิจารณาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วจัดทำเป็นหลักสูตรรายวิชามวดยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

2. แผนการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ศึกษาหลักสูตรมวดยสายพระยาพิชัยดาบหักแบบมวดยอ่อนและออกแบบหน่วยการเรียนรู้จำนวน 5 หน่วย แล้วจัดทำแผนจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 40 แผน

การหาคุณภาพเครื่องมือ

นำแผนจัดการเรียนรู้เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้การนำไปใช้ แล้วหาค่าความสอดคล้องของแผนจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.90

3. แบบประเมินผลหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก ประกอบด้วย

3.1 แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

วิเคราะห์สาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหารายวิชาของหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ของหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และสร้างแบบวัดความรู้มีเนื้อหาที่จะวัดทั้งหมด 11 เรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้องด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา ความยากง่าย และความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ได้ค่า ดังนี้

แบบวัดความรู้ที่ 1 ได้ค่าเท่ากับ 0.82

แบบวัดความรู้ที่ 2 ได้ค่าเท่ากับ 0.82

แบบวัดความรู้ที่ 3 ได้ค่าเท่ากับ 0.80

แบบวัดความรู้ที่ 4 ได้ค่าเท่ากับ 0.84

แบบวัดความรู้ที่ 5 ได้ค่าเท่ากับ 0.78

แบบวัดความรู้ที่ 6 ได้ค่าเท่ากับ 0.78

แบบวัดความรู้ที่ 7 ได้ค่าเท่ากับ 0.74

แบบวัดความรู้ที่ 8 ได้ค่าเท่ากับ 0.76

แบบวัดความรู้ที่ 9 ได้ค่าเท่ากับ 0.72

แบบวัดความรู้ที่ 10 ได้ค่าเท่ากับ 0.72

3.2 แบบประเมินความสามารถ

ด้านทักษะ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ศึกษาแนวคิดวิธีการปฏิบัติของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อรายการประเมิน วัตถุประสงค์ อุปกรณ์ วิธีการปฏิบัติ และการให้คะแนน มาสร้างแบบประเมิน แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องพฤติกรรมที่ต้องการวัดกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.82

3.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วสร้างข้อคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 - 1.00 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 ได้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก มีขั้นตอนดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลอง

1.1 ทดสอบความรู้ทักษะก่อนเรียน

1.2 เรียนวิชามวยพระยาพิชัยดาบหัก
แบบมวยอ่อน ตามแผนจัดการเรียนรู้ที่กำหนด
ในหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก 40 ชั่วโมง
วันจันทร์ – ศุกร์ วันละ 2 ชั่วโมง เวลา 15.30–
17.30 น. เดือนพฤศจิกายน 2561

1.3 ทดสอบความรู้ทักษะหลังเรียน
เมื่อเรียนครบตามแผนจัดการเรียนรู้ตามที่
หลักสูตรกำหนด

1.4 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

2. นักเรียนกลุ่มควบคุม

2.1 ทดสอบความรู้ทักษะก่อนเรียน

2.2 เรียนวิชามวยไทย โดยใช้หลักสูตร
มวยไทยทั่วไปตามที่โรงเรียนกำหนด 40 ชั่วโมง
วันจันทร์ – ศุกร์ วันละ 2 ชั่วโมง เวลา 15.30–
17.30 น. เดือนพฤศจิกายน 2561

2.3 ทดสอบความรู้ทักษะหลังเรียน

เมื่อเรียนครบตามแผนจัดการเรียนรู้ตามที่
หลักสูตรกำหนด

2.4 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ
เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองระหว่าง
กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองใช้สถิติ t-test for
Independent Variables (ลัวน สายยศ และ
อังคณา สายยศ, 2540)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรมวยพระยา พิชัยดาบหัก

1.1. หลักสูตรมวยสายพระยา
พิชัยดาบหักประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้
จำนวน 5 หน่วย 40 แผนจัดการเรียนรู้
มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.45/84.00
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	ปฐมนิเทศ และทดสอบ ก่อนเรียน	การเตรียมความพร้อมการเรียนรู้ มวยพระยาพิชัยดาบหัก	1
	ประวัติพระยาพิชัยดาบหัก และสายมวย	1. ทดสอบก่อนเรียน 2. การศึกษามวยและดาบของพระยา พิชัยดาบหัก 3. การสืบทอดมวยสายพระยาพิชัยดาบหัก 4. ทดสอบทฤษฎี	3
2	พิธีกรรมมวยท่าเสาและ มวยสายพระยาพิชัยดาบหัก	1. การขึ้นครูหรือยกครู 2. การไหว้ครูประจำปี 3. การครอบครูมวยสายพระยาพิชัย ดาบหัก 4. ความสำคัญของการครอบครู 5. การร่ำทำสาวน้อยประแป้ง 6. การย่างสามขุม (แบบท่าเสา) 7. ทดสอบปฏิบัติ 8. การร่ำทำพรหมสี่หน้าน้อย 9. การร่ำทำพรหมสี่หน้าใหญ่ 10. ทดสอบปฏิบัติ	6
3	พื้นฐานของมวยพระยาพิชัย ดาบหัก	1. การย่าง 8 ทิศ 2. การใช้ท่ามือ 4 ทิศ 3. การยืนจดมวย 4. ทดสอบปฏิบัติ	5
	นวอาวุธที่จำเป็นในการเรียน ประเจียด 1 – 7 (มวยอ่อน)	1. การชกหมัดครึ่งศอก 2. การชกหมัดตั้ง 3. การเตะสะบัดหรือนาคาสะบัดหาง 4. การถีบจิก 5. ทดสอบปฏิบัติ 6. การตีเข้าเกี่ยวหรือเข้าซุ่ม(เตะเข้า) 7. การตีเข้าเฉียง 8. การตีศอกเฉียง 9. การตีศอกดัด 10. ทดสอบปฏิบัติ	6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
5	การฝึกยุทธศิลป์มวย พระยาพิชัยดาบหัก	1. ประเจียดขาว (การป้องกันหมัด) ทบทวน การย่าง 8 ทิศ และท่ามือ 4 ทิศ	2
		1.1 การป้องกันหมัดและตอบโต้ ด้วยหมัดตั้ง	
		1.2 การป้องกันหมัดและตอบโต้ ด้วยการเตะสะบัด	
		1.3 การป้องกันหมัดและตอบโต้ ด้วยการตีเข้าเฉียง	
		1.4 การป้องกันหมัดและตอบโต้ ด้วยศอกตัด	
		1.5 การป้องกันหมัดและตอบโต้ ด้วยการถีบจิก	
		1.6 ทดสอบปฏิบัติ	
		2. ประเจียดเหลือง (การป้องกันเตะ)	2
		2.1 การป้องกันเตะและตอบโต้ ด้วยหมัดครึ่งศอก	
		2.2 การป้องกันเตะและตอบโต้ ด้วยการเตะสะบัด	
		2.3 การป้องกันเตะและตอบโต้ ด้วยการตีเข้าเกี่ยว (เตะเข้า)	
		2.4 การป้องกันเตะและตอบโต้ ด้วยศอกเฉียง	
		2.5 การป้องกันเตะและตอบโต้ ด้วยการถีบจิก	
		3. ประเจียดเขียว (การป้องกันเข้า)	2
		3.1 การป้องกันเข้าและตอบโต้ ด้วยหมัดครึ่งศอก	
		3.2 การป้องกันเข้าและตอบโต้ ด้วยการเตะสะบัด	
		3.3 การป้องกันเข้าและตอบโต้ ด้วยการตีเข้าเกี่ยว (เตะเข้า)	
		3.4 การป้องกันเข้าและตอบโต้ ด้วยการตีศอกเฉียง	
		3.5 การป้องกันเข้าและตอบโต้ ด้วยการถีบจิก	
		3.6 ทดสอบปฏิบัติ	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	4. ประเจียดฟ้า (การป้องกันศอก)		2
	4.1 การป้องกันศอกและตอบโต้ด้วยหมัดครึ่งศอก		
	4.2 การป้องกันศอกและตอบโต้ด้วยการเตะสะบัด		
	4.3 การป้องกันศอกและตอบโต้ด้วยการตีเข้าเกี่ยว (เตะเข้า)		
	4.4 การป้องกันศอกและตอบโต้ด้วยศอกเฉียง		
	4.5 การป้องกันศอกและตอบโต้ด้วยการถีบจิก		
	4.6 ทดสอบปฏิบัติ		
	5. ประเจียดน้ำเงิน (การป้องกันถีบ)		2
	5.1 การป้องกันถีบและตอบโต้ด้วยหมัดครึ่งศอก		
	5.2 การป้องกันถีบและตอบโต้ด้วยการเตะสะบัด		
	5.3 การป้องกันถีบและตอบโต้ด้วยการตีเข้าเกี่ยว (เตะเข้า)		
	5.4 การป้องกันถีบและตอบโต้ด้วยศอกเฉียง		
	5.5 การป้องกันถีบและตอบโต้ด้วยการถีบขาพับ		
	5.6 ทดสอบปฏิบัติ		
	6. ประเจียดน้ำตาล (การป้องกันผสม)		4
	6.1 การป้องกันหมัดและตอบโต้ด้วยการเตะเฉียงชายโครง		
	6.2 การป้องกันเตะและตอบโต้ด้วยการเตะเฉียงก้านคอ		
	6.3 การป้องกันเข้าและตอบโต้ด้วยการเตะเฉียง หมัดครึ่งศอก		
	6.4 การป้องกันศอกและตอบโต้ด้วยหมัดครึ่งศอก เตะสะบัดเฉียง		
	6.5 การป้องกันถีบและตอบโต้ด้วยการเตะเฉียง		
	6.6 ทดสอบปฏิบัติ		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		7. ประเจียดแดง (การป้องกันผสม 7)	4
		7.1 การป้องกันหมัดแล้วตอบโต้ด้วยการเตะเฉียง	
		7.2 การป้องกันหมัดแล้วตอบโต้ด้วยเข้าเฉียง	
		7.3 การป้องกันศอกแล้วตอบโต้ด้วยการตีเข้าเกี่ยว	
		7.4 การป้องกันเข้าแล้วตอบโต้ด้วยเข้าเกี่ยว	
		7.5 การป้องกันเข้าแล้วตอบโต้ด้วยการถีบจิก	
		7.6 การป้องกันถีบแล้วตอบโต้ด้วยหมัดครึ่งศอก	
		7.7 การป้องกันถีบแล้วตอบโต้ด้วยเตะเฉียง	
		7.8 ทดสอบปฏิบัติ	
		ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1
		รวมรายปี	40

2. ผลการศึกษามูลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย

การทดสอบด้านความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า หลังเรียน คะแนนทดสอบด้านความรู้ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลการทดสอบด้านความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การทดลอง	N	คะแนน		$\bar{x}$	S.D.	t	sig
		ก่อนเรียน	หลังเรียน				
กลุ่มทดลอง	30	25.55	84.00	25.20	0.96	24.04*	.000
กลุ่มควบคุม	30	26.11	46.00	13.80	2.41		

* $p \leq .05$

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะ การเรียน คะแนนทดสอบด้านทักษะของกลุ่มทดลอง จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการทดสอบ สูงกว่ากลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ด้านทักษะก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า หลัง ทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลการทดสอบด้านทักษะก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การทดลอง	N	คะแนน		$\bar{x}$	S.D.	t	sig
		ก่อนเรียน	หลังเรียน				
กลุ่มทดลอง	30	16.09	81.72	57.20	5.05	19.57*	.000
กลุ่มควบคุม	30	15.09	53.76	37.63	1.90		

* $p \leq .05$

2.3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กว่ากลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การทดลอง	N	$\bar{x}$	S.D.	t	sig
กลุ่มทดลอง	30	82.40	4.85	28.54*	.000
กลุ่มควบคุม	30	51.40	3.45		

* $p \leq .05$

สรุปผลการวิจัย

1. หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 หน่วย 40 แผนจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.45/84.00

2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา มีคะแนนความรู้และทักษะ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้

หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษา หลังเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรมวยพระยา พิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.45/84.00 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยใช้ การพัฒนาหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาหลักสูตร ตามแนวคิดการพัฒนา หลักสูตรของไทเลอร์ ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร โดยพิจารณาจากปรัชญา หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ขั้นที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้และหาประสิทธิภาพ ของหลักสูตร โดยนำหลักสูตรมวยพระยาพิชัย ดาบหัก และแผนจัดการเรียนรู้ ไปทดลอง หาประสิทธิภาพ โดยนำไปทดลอง 3 ขั้นตอน คือ ทดลอง 1:1 ทดลองกลุ่มเล็ก และทดลอง กลุ่มใหญ่ ทำให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ และขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ในขั้นตอนนี้ทำให้ทราบข้อบกพร่องการใช้หลักสูตร แล้วนำมาแก้ไข ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของผู้เรียนสูงขึ้นแสดงให้เห็นว่าหลักสูตร มวยพระยาพิชัยดาบหัก เน้นการเชื่อมโยง หลักสูตรสู่การจัดการเรียนการสอน วิธีการสอน การเลือกกิจกรรมให้กับผู้เรียน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีอยู่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน (ทัศนีย์ บุญเดิม, 2551) สอดคล้องกับบุญล้นต์ ศรีจันทร์ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการสอน บนเว็บโดยใช้หลักการเรียนรู้เป็นทีม พบว่า รูปแบบการสอนบนเว็บโดยใช้หลักการเรียนรู้ เป็นทีมมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.86/83.33 และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

สูงกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สอดคล้องกับประสารศิษฐ์ ศรีศักดิ์ (2556) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนการสอน เพื่อการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย ด้วยการพัฒนา เอกสารการเรียนรู้ สื่อมีเดียและคู่มือการใช้ ทำให้ชุดการสอนเพื่อการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.77/88.88 เช่นเดียวกับประไพ จันทะบัณฑิต (2560) ได้พัฒนารูปแบบการฝึกมวยพระยาพิชัยดาบหักโดยการนำ ไปทดลอง 1:1 ทดลองกลุ่มเล็ก และทดลอง กลุ่มใหญ่ พบว่า รูปแบบการฝึกมวยพระยาพิชัย ดาบหักมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.06/80.13

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการ เรียนรู้แบบ Active Learning ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการทำกิจกรรมหลากหลาย ช่วยกระตุ้นผู้เรียนทำให้การเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ การแบ่งกลุ่มคละนักเรียนที่เก่งและไม่เก่งทำให้ แต่ละกลุ่มมีความสามารถเท่า ๆ กัน ซึ่งลักษณะ ของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียน มีความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียน (นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559) สอดคล้องกับสัญญา ภัทรการ (2552) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ที่มีต่อความสามารถใน การแก้ปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาและ การสื่อสารทางคณิตศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ

ธารทิพย์ ช้วนนา, ขวัญชัย ช้วนนา, เสาวภา นีรุตติวัฒน์ (2557) ที่ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ E_1/E_2 มีค่าเท่ากับ 82.65/80.54 และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ พาศิตะห์ อุตส่าห์ราชการ (2558) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยสร้างชุดการสอนทางวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ อรษา เจริญยิ่ง (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่องคู่อันดับและกราฟของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ ปัญหาทางคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำนองเดียวกับ ณัฐพล อยู่เป็นสุข (2561) ที่ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนเชิงรุก (Active Learning) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนหลักสูตรมวญพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา กลุ่มทดลองมีผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าเนื้อหาของหลักสูตรมวญพระยาพิชัยดาบหักมีความเหมาะสมและมีการวัดประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำรูปภาพการปฏิบัติทักษะมวญพระยาพิชัยดาบหัก เช่น การใช้หมัด เท้า เข่า ศอก ท่าทาง การไหว้ครู การรำยรำ วิธีการป้องกันตัวเป็นใบความรู้ ประกอบการสอนในทุกหน่วยการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการฝึกพร้อมกับเพื่อน ทั้งแบบเป็นกลุ่มและแบบจับคู่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้หลักสูตรมวญพระยาดาบหักมีวิธีการสอนที่หลากหลายทั้งการให้ความรู้ การได้ฝึกปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ มีความสนุกสนาน สร้างแรงจูงใจในการเรียน สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และ ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ซึ่งข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning คือ การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทำให้การเรียนสนุก ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองและสร้างแรงจูงใจในการเรียน (นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559) สอดคล้องกับสัญญา ภัทรากร (2552) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหา และการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสูตรคำ
ไคว้ตระกูล (2554) ได้กล่าวไว้ว่า นักเรียนระดับ
ประถมศึกษาจะมีความกระตือรือร้น สนุกสนาน
ต้องการร่วมกิจกรรมและเรียนรู้ในลักษณะ
ของการช่วยเหลือ แบ่งปันความคิดเห็นกับเพื่อน
และสร้างความสำเร็จร่วมกัน เพื่อนจะเป็น
ผู้ช่วยเหลือ แนะนำ ดิชม และประเมินผล
จากการสังเกตพฤติกรรม พบว่า ในการทำงาน
กลุ่มนักเรียนจะมีบรรยากาศในการเรียนรู้
ที่ผ่อนคลายเพราะได้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำงาน
และช่วยกันแก้ปัญหา กิจกรรมบางอย่าง
ที่ยากสำหรับนักเรียนบางคนจะได้รับการช่วยเหลือ
จากเพื่อน ทำให้การทำงานของนักเรียนได้มีการ
แบ่งปันความคิดเห็น นักเรียนที่มีความเข้าใจ
บทเรียนได้ยาก หรือขาดทักษะการคิดจะได้รับการ
กระตุ้นด้วยคำถาม หรือการแนะนำ ทำให้
ได้รับการพัฒนาทั้งทักษะการคิดและทักษะ
ทางสังคมไปพร้อมกัน เพื่อนมีส่วนช่วย
ในการกระตุ้นให้สนใจร่วมกิจกรรมการทำงาน
กลุ่มมากขึ้น และเสริมสร้างให้เกิดวินัยในตนเอง
ควบคุมตนเองให้รับผิดชอบทำงานร่วมกับเพื่อน
จนสำเร็จตามเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับ
ลาวัณย์ ทองมนต์ (2550) ที่พบว่า การเรียนรู้
แบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน
ในการทำกิจกรรม การเรียนรู้ร่วมกันเป็น
กลุ่มทำให้การเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ การทำงานกลุ่ม
ที่มีทั้งนักเรียนที่เก่งและไม่เก่งคละกันทำให้
ทุกกลุ่มมีความสามารถเท่า ๆ กัน แต่ละกลุ่ม
จะรู้สึกว่ามีโอกาสชนะ เมื่อนักเรียนรู้สึก
ว่าตนเองมีโอกาสชนะต้องการเรียนรู้แม้จะยาก
ด้านทักษะ ผู้เรียนมีความสามารถด้านทักษะ
การป้องกันตัวมวยพระยาพิชัยดาบหัก สูงกว่า

ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
อาจเป็นเพราะว่าแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น
ผู้วิจัยได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน
ได้เข้าใจ รู้หลักในการฝึกที่ถูกวิธี มีทั้งมีการ
ฝึกเป็นกลุ่มและจับคู่ เริ่มฝึกจากท่าที่ง่ายไป
หายาก ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้กับเพื่อน ๆ
มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และทำให้เกิดการ
ช่วยเหลือกัน จนสามารถพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ
ทักษะที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับพิศนา แซมณี
(2560) กล่าวไว้ว่า การฝึกทักษะผู้เรียนควร
ได้เห็นแบบอย่างที่ดีซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือ
ในรูปแบบของสื่อจะทำให้การฝึกได้ผลดี
จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น ซึ่ง
การฝึกควรเริ่มจากขั้นพื้นฐานไปยังขั้น
ที่ยากขึ้น สอดคล้องกับสมาน สิริพรหมมา (2557)
ที่ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทย
เพื่อการอนุรักษ์ พบว่า การจัดการเรียนการสอน
โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะมวยไทยจาก
การฝึกปฏิบัติจริง ทั้งการจับคู่และการฝึก
แบบกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันทำให้
การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ
ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล (2554) ที่ได้พัฒนา
หลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น พบว่า การเรียนการสอนโดยให้นักเรียน
มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมจะทำให้นักเรียนมี
ความกระตือรือร้นในการเรียน การฝึกปฏิบัติ
ทั้งการฝึกจับคู่และการฝึกเป็นกลุ่มโดยฝึก
จากท่าง่ายไปหายาก ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
ที่ดีและปฏิบัติทักษะได้ถูกต้อง สอดคล้องกับ
วิลาสินี นครวานากุล (2552) ได้ศึกษาผลการใช้
วิธีทัศนในการฝึกมวยไทยแอโรบิคของนักเรียน
ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จาก

การฝึกปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการฝึกเพิ่มขึ้น รวมทั้งนำไปทบทวนและฝึกปฏิบัติเองได้ สอดคล้องกับประไพ จันทะบัณฑิต (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกทักษะโดยการเชื่อมโยงองค์ความรู้มาใช้ในการจัดเรียนการสอน จะช่วยในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีขึ้นได้

หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย เนื้อหาที่ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นหน่วยการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ของมวยพระยาพิชัยดาบหัก ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของมวยพระยาพิชัยดาบหัก เชื้อสายมวย พิธีกรรมพื้นฐานมวย นวอาวุธ และยุทธศิลป์ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างบุคคลสำคัญในอดีตที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับมวยพระยาพิชัยดาบหัก จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเน้นการฝึกนวอาวุธ ด้วยการให้ผู้เรียนแต่ละคนฝึกทักษะการใช้หมัด เท้า เข่า ศอก เช่น การฝึกชกหมัดครึ่งศอก โดยให้ผู้เรียนฝึกชกด้วยการให้งอศอกไว้เพื่อป้องกันไม่ให้ถูกหักแขนและในขณะเดียวกันสามารถใช้ศอกแกมหมัดไปในตัวกลายเป็นครึ่งหมัดครึ่งศอกได้ ซึ่งเป็นการฝึกนวอาวุธที่จำเป็นในการเรียนประเจียด 1 – 7 ซึ่งเป็นมวยอ่อน เป็นการสอนการหลบหลีก-ปิด-ป้อง-ปิด-เปิด ก่อนตอบโต้ เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายแก่เด็ก

นอกจากนี้ หลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร คือ แผนจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติพระยาพิชัยดาบหักและสายมวย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พิธีกรรมมวยท่าเสาและมวยสายพระยาพิชัยดาบหัก หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พื้นฐานของมวยพระยาพิชัยดาบหัก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 นวอาวุธที่จำเป็นในการเรียนประเจียด 1-7 (มวยอ่อน) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การฝึกยุทธศิลป์มวยพระยาพิชัยดาบหัก 19 ชั่วโมง จะเห็นได้ว่าคู่มือการเรียนหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหัก ได้แบ่งหน่วยการเรียนรู้มีเนื้อหาวิชาและการฝึกปฏิบัติจากง่ายไปหายาก และชั่วโมงในการฝึกยุทธศิลป์มวยพระยาพิชัยดาบหักมีค่อนข้างมาก เพื่อให้นักเรียนได้มีระยะเวลาในการฝึกค่อนข้างนานพอสมควร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจนำไปสู่การฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญด้านทักษะ ส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมวยพระยาพิชัยดาบหักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสมาน สิริพหามา (2557) ได้พัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล (2554) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.17/85.21 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาที่จะนำหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหักไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรศึกษาหลักสูตร แผนจัดการเรียนรู้ และควรได้รับการฝึกมวดยพระยาพิชัยดาบหักให้มีความชำนาญ เพื่อสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง
2. สถานศึกษาสามารถนำหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาไปใช้นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพลศึกษา เช่น จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชมรม ลดเวลา

เรียน เพิ่มเวลารู้ ทักษะชีวิต เพื่อพัฒนาทักษะมวดยพระยาพิชัยดาบหักและอนุรักษ์ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพัฒนาหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก (มวดยอ่อน) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. ควรมีการศึกษาพัฒนาหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหัก (มวดยแข็ง) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
3. ควรมีการศึกษาพัฒนาหลักสูตรมวดยพระยาพิชัยดาบหักเต็มรูปแบบสำหรับนักศึกษาระดับสถาบันอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2555). *หนังสือที่ระลึกเนื่องในวันมวยไทย 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กิตติ จำรัสประเสริฐ. (2552). *ปัญหาและความคิดเห็นในการนำศิลปะมวยไทยสู่การเรียนการสอนในหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3-4 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- ชาญชัย ยมดิษฐ์, มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์, แซ่ลุ่ม บุญลุ่ม, ณรงค์ เทียมเมฆ, สุรีย์ พันธุ์รักษ์, วิจารณ์ ยมดิษฐ์,....,เบญจมาศ มงคลนำ. (2548). *การศึกษารูปแบบกิจกรรมการพัฒนาและสร้างเสริมกีฬามวยไทย: แบบบูรณาการในโครงการมหกรรมกีฬาภูมิปัญญาไทย*. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ณัฐพล อยู่เป็นสุข. (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ฝ่ายประถม) เรื่อง ระบบอวัยวะในร่างกาย โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล. (2554). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- ทัศนีย์ บุญเดิม. (2551). การสร้างหลักสูตร. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิตนา แหมณี. (2560). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธารทิพย์ ช้วนนา, ชวัญชัย ช้วนนา และเสาวภา นิรุตติวัฒน์. (2557). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาสาขาวิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง. *วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 38(2), 108-118.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- บุญสันต์ ศรีชนะ. (2556). การพัฒนารูปแบบการสอนบนเว็บโดยใช้หลักการเรียนรู้เป็นทีม ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ประไพ จันทะบัณฑิต. (2560). การพัฒนารูปแบบการฝึกมวยพระยาพิชัยดาบหัก. (วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- ประสารศิษฐ์ ศรีศักดิ์. (2556). การพัฒนาชุดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- พาติสะห์ อุตสาห์ราชการ. (2558). รูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อพัฒนา แนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่อง คลื่นไหวสะเทือน. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาฟิสิกส์ศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ยุทธชัย สุโกสิ. (2550). ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนมวยไทยศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- โรงเรียนวัดราชคฤห์ งานวิชาการ. (2554). รายงานผลการเรียนประจำปีการศึกษา 2554. กรุงเทพฯ: โรงเรียนวัดราชคฤห์.
- โรงเรียนวัดราชคฤห์. (2554). รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ครั้งที่ 2 ประจำปี 2554. กรุงเทพฯ: โรงเรียนวัดราชคฤห์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ลาวัณย์ ทองมนต์. (2550). การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาคุญภูษิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2552). จากหลักสูตรแกนกลาง สู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วิลาสินี นครวานากุล. (2552). ผลการใช้สื่อวีดิทัศน์ในการฝึกมวยไทยแอโรบิคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอรพิมพิทยภา อำเภอบุรี จังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- สนอง อินละคร. (2544). เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. อุบลราชธานี: อุบลกิจอพอเชทการพิมพ์.
- สมพร หลิมเจริญ. (2552). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุญภูษิต, สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ).
- สมาน ลิพรหมมา. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนมวยไทยเพื่อการอนุรักษ์. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรคุญภูษิต, สาขาวิชามวยไทยศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง).
- สัญญา ภัทรากร. (2552). ผลของการจัดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการสื่อสารทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ความน่าจะเป็น. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สุรงค์ ไคว้ตระกูล. (2554). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2555). หลักสูตรกิจกรรมกีฬามวยไทยในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. นนทบุรี: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัดสาขา 4.
- อรษา เจริญยิ่ง. (2560). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่องคู่อันดับและกราฟของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดลาดหญ้าไทร(สิงหวิทยาการ) โดยใช้การเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning). (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง).

ผลของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอน
และการวิจัยในรายวิชา CI 3508
กรณี: การพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้
โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน
RESULTS OF INTEGRATING ACADEMIC SERVICES WITH
INSTRUCTION AND RESEARCH IN THE CI 3508
COURSE: A CASE OF “MODERATE CLASS, MORE KNOWLEDGE”
ACTIVITY DEVELOPMENT BASED ON LOCAL WISDOM
AND LEARNING RESOURCES

ยุพิน อินทะยะ^{1*}

Yupin Intaya^{1*}

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300¹
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Muang District,
ChiangMai Province 50300¹

*Corresponding author E-mail: yupin_int@g.cmru.ac.th

(Received: Jul 15, 2019; Revised: Sep 27, 2019; Accepted: Oct 4, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย กรณี: การพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 3 มิติ คือ 1. ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา 2. ศึกษาผลงานการออกแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา และ 3. ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอน นักศึกษาและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของครูผู้สอน นักศึกษาและนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 35 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน และนักเรียน จำนวน 431 คน จากโรงเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่

¹ รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์

โรงเรียนวัดขวางสิงห์ และโรงเรียนบ้านโป่งน้อย ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยคู่มือการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน และแบบประเมินผลงานการออกแบบกิจกรรมการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมากได้คะแนนร้อยละ 87 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (2) ผลงานการออกแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$) = 4.49 และ (3) ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยภาพรวมเป็นไปในเชิงบวก และมีความพึงพอใจที่มีความถี่สูงสุดคือการจัดกิจกรรมสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขในการเรียน ไม่เครียดได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก นักศึกษาและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{x}$ = 4.50 และ 4.53)

คำสำคัญ: การบูรณาการ, การบริการวิชาการ, การเรียนการสอนและการวิจัย, กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้, แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน

ABSTRACT

The objective of this research was to examine the results of the integration of academic services with instruction and research: A case of “the moderate class, more knowledge” activity development based on local wisdom and learning resources. The research methodology was conducted in three dimensions. The first dimension was to explore knowledge and understanding about “the moderate class, more knowledge” activities. The second dimension was to investigate the results of the activity designs. The third dimension was to examine the satisfaction of the participating teachers, students and pupils with the implementation of the activities. The purposive sampling method was applied to select the sample group, consisting of 35 third-year-Elementary Education-major students studying in the first semester of the 2016 academic year, 30 teachers and 431 pupils. They were from three schools volunteering to participate in this research project. They included from Sueksa Songkhro Chiang Mai School, Wat Khuang Sing School, and Ban

Pong Noi School. The research instruments consisted of the activity implementation manual, the knowledge test on implementing the activities, and the assessment on the activity designs of the students. The data were analyzed for frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The research results revealed that the overall knowledge and understanding about the activity implementation of the students was at a very high level, with the percentage points of 87, which were higher than the pre-determined criterion of 70%. The overall quality of the activity designs of the students was at a very high level, with the mean ($\bar{X}$) = 4.49. The satisfaction of the teachers with the implementation of the activities was positive. Their satisfaction with the highest frequency was that the activities were fun and suitable for the ages of learners and the pupils were happy to learn from them. The overall satisfaction of the students and pupils with the activities was at the highest level ($\bar{X}$ =4.50 and 4.53).

KEYWORDS: Integration, Academic Services, Instruction and Research, Moderate Class, More Knowledge Activities, Local Wisdom and Learning Resources

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีนิสัย และแรงบันดาลใจในการใฝ่รู้ ใฝ่ดี คิดเป็น ทำเป็น สามารถเรียนรู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย รู้จักตนเองทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีคุณธรรม จริยธรรม มีศักยภาพ ทักษะสมรรถนะในการดำเนินชีวิต เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการระดับสากลเพื่อเป็นพลังสำคัญในการเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงกำหนดพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการผลิตบัณฑิต

ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้การให้บริการวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้กับสังคมแล้วสถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ คือเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของคณาจารย์แล้วยังนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการวิจัย ตลอดจนสร้างเครือข่ายการนิเทศ หรือการปฏิบัติงานกับหน่วยงานโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วยังเป็นแหล่งงานหรือแหล่งฝึกประสบการณ์ของนักศึกษา และเป็นการให้บริการวิชาการไปในเวลาเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

จากการศึกษาแนวทางการบูรณาการ วิชาการกับการเรียนการสอนและงานวิจัย จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า มีการดำเนินการที่มีความหลากหลาย ตามบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น แต่มีแนวคิดหลักสอดคล้องกันกล่าว คือ การบูรณาการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย นอกจากสถาบันอุดมศึกษาได้ทำประโยชน์ให้กับสังคมตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยแล้วยังได้ข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งคณาจารย์ได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนของตนเอง โดยใช้กระบวนการวิจัยในหน่วยงานที่ตนเองสังกัด ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องและเป็นการต่อยอดความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้มากยิ่งขึ้น สำหรับการบูรณาการการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า ในภาพรวมยังมีจำนวนน้อย (ขจร ตรีโสภณกร, 2558) ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกสังกัดที่มีความพร้อมจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนได้เห็นความสำคัญที่จะต้องให้นักศึกษาได้เรียนรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพครูในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงได้บูรณาการการบริการวิชาการกับการเรียนการสอน ด้วยการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน เสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในรายวิชา CI 3508 แหล่ง

การเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) และนำมาจัดทำคู่มือประกอบด้วย 1. ความเป็นมาของการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2. ความหมายของการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 3. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” 4. แนวการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” 5. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สนับสนุนแนวคิด “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” 6. การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” 7. บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษา 8. การออกแบบการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน และ 9. ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาเป็นฐาน โดยมีองค์ประกอบของกิจกรรมคือ ชื่อกิจกรรม ชั้นที่ใช้สอน วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการกิจกรรม วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ได้สอดแทรกการจัดกิจกรรมดังกล่าวเข้าไปในรายวิชา CI 3508 แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นและให้นักศึกษาร่วมกันออกแบบกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานสำหรับนักเรียนและเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษาและเสนอให้สถานศึกษาเลือกบริการตามเวลาที่สถานศึกษากำหนดโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรม

และเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยร่วมกับผู้วิจัย เพื่อมุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการทำวิจัย ในระหว่างการให้บริการวิชาการแก่สถานศึกษา ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัยไปพร้อมกัน สรุปได้ว่าการบูรณาการงานวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย นอกจากได้สร้างประโยชน์ให้กับสังคมแล้ว ผู้วิจัยยังได้ข้อมูลป้อนกลับมาพัฒนารูปแบบการสอน ตลอดจนพัฒนาเอกสารที่ใช้ประกอบการสอนให้มีความทันสมัย สอดรับกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้มากยิ่งขึ้น นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ได้เพิ่มพูนความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และได้รับประสบการณ์ตรง อันจะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชา CI 3508 แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องและเป็นการต่อยอดความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง ได้มากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ได้พัฒนาองค์ความรู้เพิ่มขึ้น ส่วนนักเรียนได้เรียนรู้จากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นฐานที่มีความหลากหลายโดยผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนได้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยครูมีบทบาทเป็น

ผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากครูผู้สอนแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัยในรายวิชา CI 3508 กรณี : การพัฒนากิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นฐานเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัยในรายวิชา CI 3508 กรณี : การพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 3 มิติ คือ

1. ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา
2. ศึกษาผลงานการออกแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา
3. ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอน นักศึกษาและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องผลของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย ในรายวิชา CI 3508 กรณี: การพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน โดยคัดเลือกกิจกรรมที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปนำให้บริการวิชาการให้กับโรงเรียน ดังนี้ การพรวนดินของข้าวไร่ การรื้อยลูปด์ การทำดอกไม้เบียด

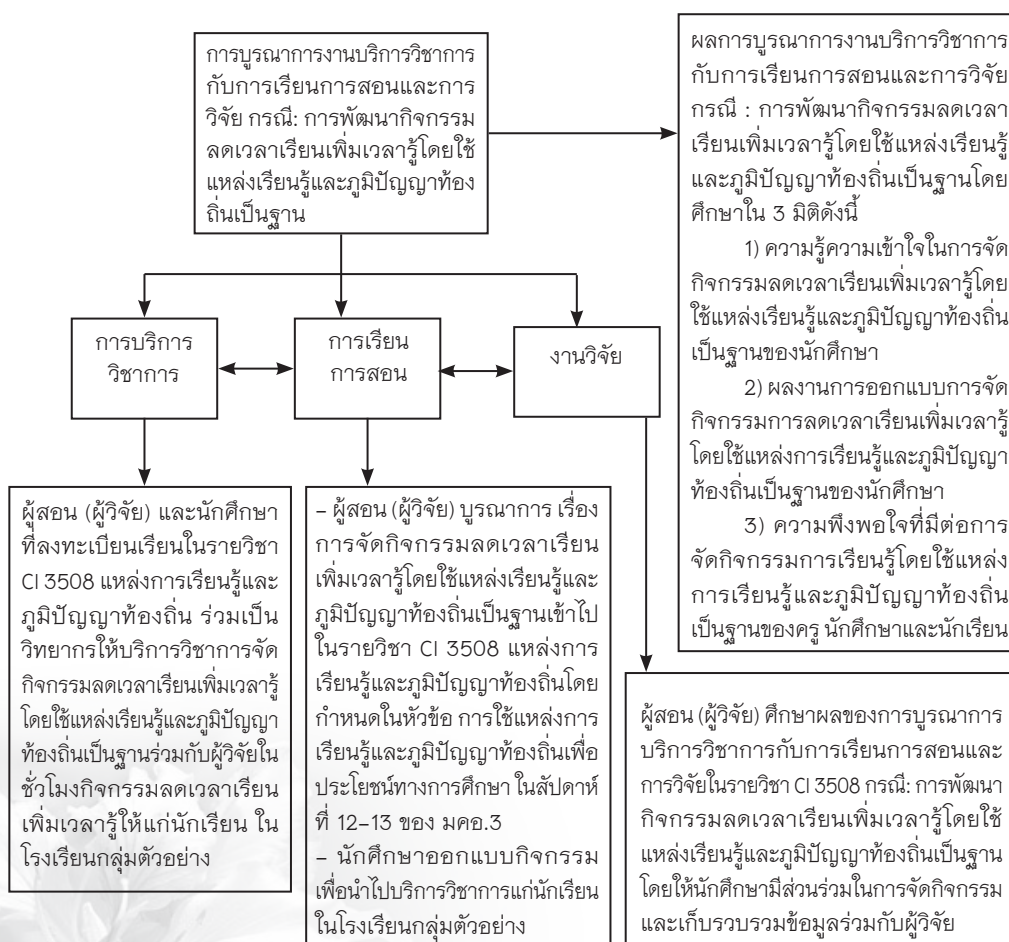
การทำขนมบัวลอยสามสี การทำขนมทองพับ การตัดตุ๊ก และการประดิษฐ์ดอกไม้दारารัตน์

ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ โรงเรียนวัดช่วงสิงห์ โรงเรียนบ้านโป่งน้อย และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้เวลาการศึกษาระหว่างเดือนมกราคม 2560 ถึงเดือนกันยายน 2561

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (รัตนะ บัณฑิต, 2552) ในลักษณะการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัยไปพร้อมกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 90 คน

2. ครูผู้สอน จำนวน 131 คน และนักเรียน จำนวน 1,722 คน จากโรงเรียนเครือข่ายการนิเทศในเขตจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบนิเทศศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการประถมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 35 คน ได้มาโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นกับผู้วิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

2. ครูผู้สอนและนักเรียน 431 คน จากโรงเรียนเครือข่ายการนิเทศในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบนิเทศ ได้มาโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากโรงเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ครูผู้สอน 10 คน นักเรียน 181 คน จาก โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ ครูผู้สอน 10 คน นักเรียน 87 คน จากโรงเรียนวัดช่วงสิงห์ และครูผู้สอน 10 คน

นักเรียน 163 คน จากโรงเรียนบ้านโป่งน้อย รวมครูผู้สอน จำนวน 30 คน และนักเรียน 431 คน

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. คู่มือการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานสำหรับนักศึกษา ประยุกต์จากกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ประกอบด้วย 1. ความเป็นมาของการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 2. ความหมายของคำ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” 3. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” 4. แนวการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” 5. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สนับสนุนแนวคิด “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” 6. การบริหารจัดการ “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” 7. บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษา 8. การออกแบบการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน และ 9. ตัวอย่างการจัดกิจกรรมบริการวิชาการโดยใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาเป็นฐาน โดยมีองค์ประกอบของกิจกรรมคือ ชื่อกิจกรรม ชั้นที่ใช้สอน วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินกิจกรรม วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล นำคู่มือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ และเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หาค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 แล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้แบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ กำหนดคะแนนข้อละ 1 คะแนน รวมเป็นคะแนนเต็ม 10 คะแนน กำหนดเกณฑ์การผ่านที่ร้อยละ 70 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ได้แบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.54 – 0.57 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.22 ขึ้นไป และมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.76

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานแยกเป็น

3.1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 และแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาและนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของนักศึกษาเท่ากับ .81 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามของนักเรียน เท่ากับ .89

3.2 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ตอบอย่างอิสระ นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. แบบประเมินผลงานการออกแบบกิจกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา กำหนดรายละเอียดของเกณฑ์ 5 ข้อ ดังนี้ 1. มีองค์ประกอบครบถ้วน ซึ่งประกอบด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) ชั้นที่ใช้สอน 3) วัตถุประสงค์ 4) วิธีดำเนินการกิจกรรม 5) วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้ และ 6) การวัดและประเมินผล 2. มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา 3. มีความเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน 4. มีการใช้แหล่งเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน และ 5. สมองต่อองค์ 4 แห่งการศึกษา (4H) คือ พุทธิศึกษา (Head) จริยศึกษา (Heart) หัตถศึกษา (Hand) และพลศึกษา (Health) ด้านใดด้านหนึ่งหรือครบทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยกำหนดระดับคุณภาพของผลงานการออกแบบการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษาในภาพรวมเป็น 5 ระดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับคุณภาพผลงานการออกแบบการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา

ระดับคะแนน	ผ่านเกณฑ์	การประเมิน
5 คะแนน	ครบ 5 ข้อ	ดีเยี่ยม
4 คะแนน	4 ข้อ	ดีมาก
3 คะแนน	3 ข้อ	ดี
2 คะแนน	2 ข้อ	พอใช้
1 คะแนน	1 ข้อ	ควรปรับปรุง

นำแบบประเมินเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประชุมชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานแก่นักศึกษาที่สมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย และเป็นวิทยากรร่วมกับผู้สอน (ผู้วิจัย)

2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. นักศึกษาออกแบบการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน และประเมินผลงานโดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ส่งหนังสือจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ไปโรงเรียนเครือข่าย การนิเทศในเขตจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งผู้วิจัยเป็น

ผู้รับผิดชอบนิเทศนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา เพื่อประสานงานและสอบถามความต้องการรับบริการวิชาการ และคัดเลือกโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการ 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ โรงเรียนวัดช่วงสิงห์ และโรงเรียนบ้านโป่งน้อย

5. วางแผนการทำงานร่วมกับนักศึกษา และคัดเลือกกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานที่โรงเรียนเสนอความต้องการ และกำหนดตารางการประชุมปฏิบัติการตามวัน เวลาที่โรงเรียนเสนอ และให้แต่ละโรงเรียนเลือกกิจกรรมสรุปได้ดังนี้

5.1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ เลือกกิจกรรมการพับผ้าเป็นของชำร่วย การร้อยลูกปัด การทำดอกไม้อบแห้ง การทำขนมบัวลอย สามสี การทำขนมทองพับ การตัดตุ๊ก

5.2 โรงเรียนวัดช่วงสิงห์ เลือกกิจกรรมการพับผ้าเป็นของชำร่วย การตัดตุ๊ก การร้อยลูกปัด การทำดอกไม้อบแห้ง การประดิษฐ์ดอกไม้ดารารัตน์

5.3 โรงเรียนบ้านโป่งน้อย เลือกกิจกรรมการร้อยลูกปัด การทำดอกไม้อบแห้ง การพับผ้าเช็ดหน้าเป็นของชำร่วย การตัดตุ๊ก

6. จัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นฐานแก่นักเรียนในโรงเรียนที่สมัครใจ เข้าร่วมโครงการและขอรับบริการโรงเรียนละ 1 วัน โดยกำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติกิจกรรม ภาคสนามร่วมกับผู้วิจัยในสัปดาห์ที่ 14 ของ การจัดการเรียนการสอนตาม มคอ. 3. ในรายวิชา CI 3508 โดยปฏิบัติตามคู่มือการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้ว สอบถามความพึงพอใจของครูผู้สอน นักเรียน และนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลา เรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ท้องถิ่นเป็นฐาน

7. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

8. สรุปและเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

9. นำผลการวิจัยไปขยายผลแก่คณาจารย์ในคณะครุศาสตร์ ในการประชุมสัมมนาการจัดการเรียนรู้เรื่องการวิจัยของสถานวิจัยคณะครุศาสตร์ และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเนื้อหาการจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป็นฐาน ในรายวิชา CI 3508 แหล่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ประกอบการสอนกับนักศึกษารุ่นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดกลุ่มข้อมูลของแบบสอบถามปลายเปิดด้วยการใช้ความถี่และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย ในรายวิชา CI 3508 กรณี : การพัฒนากิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน มีดังนี้

1. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา พบว่า ภายหลังการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ได้คะแนนร้อยละ 87 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70. ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา

จำนวน (N)	คะแนนที่กำหนด (ร้อยละ)	คะแนนที่ได้ (ร้อยละ)	ผลต่างของคะแนนกับเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ)
35	70 ขึ้นไป	87.00	17.00

2. ผลงานการออกแบบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)=4.49 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับคุณภาพของผลงานการออกแบบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา

จำนวน (N)	ระดับคุณภาพของผลงานการออกแบบกิจกรรมฯ		
	$\bar{x}$	S.D	การแปลผล
35	4.49	0.56	ดีมาก

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของครูผู้สอน นักศึกษาและนักเรียน มีดังนี้

3.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของครูผู้สอน โดยภาพรวมเป็นไปในเชิงบวก โดยมีความถี่สูงสุด คือ การจัดกิจกรรมสนุกรสนาน นักเรียนมีความสุขในการเรียน ไม่เครียด ได้เรียนรู้กิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา

ที่	ความพึงพอใจ	ความถี่ (N=30)
1	การจัดกิจกรรมสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขในการเรียน ไม่เครียด ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก	11
2	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและทั่วถึง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นทักษะการทำงาน กิจกรรมน่าสนใจ นักเรียนมีส่วนร่วม	10
3	กิจกรรมที่จัดเป็นแบบอย่างนักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้รับประสบการณ์ในการทำงานและการประกอบอาชีพ สามารถนำไปเป็นอาชีพเสริมได้	8
4	นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และได้รับความรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	8
5	สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่แก่บุคคลอื่นได้ และเกิดความคิดสร้างสรรค์	6
6	ได้พัฒนา 4H (Head-Hand-Heart-Healt)	3
7	วิทยากรมีความตั้งใจในการจัดกิจกรรมแก่นักเรียนให้ได้รับประสบการณ์	3
8	เด็กได้พบครูคนใหม่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพี่วิทยากรนักศึกษา เด็ก ๆ ให้ความร่วมมือวิทยากรดีมาก	3
9	วิทยากรอธิบายได้ชัดเจนปฏิบัติตามได้ทันที กล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้น	3
10	วิทยากรมีความรู้ ความสามารถ และมีความมั่นใจ	2

3.2. ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน

รายการ	N = 35		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับ	4.47	0.54	มาก
1. ได้รับความรู้จากการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นชัดเจนยิ่งขึ้น	4.46	0.50	มาก
2. การร่วมกิจกรรมทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น	4.37	0.58	มาก
3. ได้รับประสบการณ์ตรงหรือได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงที่ได้ลงพื้นที่โดยดำเนินการเป็นวิทยากรร่วมกับอาจารย์	4.48	0.56	มาก
4. ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ นอกเหนือจากตำราและการเรียนในชั้นเรียน	4.59	0.55	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับและการนำไปประยุกต์ใช้	4.52	0.54	มากที่สุด
5. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	4.56	0.52	มากที่สุด
6. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบวิชาชีพครูและความเป็นครูในอนาคต	4.52	0.56	มากที่สุด
7. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่นักเรียน/ชุมชน/สังคมในโอกาสต่อไป	4.44	0.55	มาก
8. การร่วมกิจกรรมทำให้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นและการทำงานเป็นทีม	4.62	0.49	มากที่สุด
9. สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่พบได้ด้วยตนเอง	4.48	0.56	มาก
10. การร่วมกิจกรรมช่วยให้เรียนรู้การทำงานเป็นขั้นตอนและเป็นระบบมากขึ้น	4.50	0.56	มากที่สุด
รวม	4.50	0.39	มากที่สุด

3.3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน

ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.53$) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน

รายการ	N = 431		ระดับความ
	$\bar{x}$	S.D.	พึงพอใจ
ด้านความรู้ ประสพการณ์ที่ได้รับ	4.53	0.71	มากที่สุด
1. ได้รับความรู้และประสพการณ์จากการจัดกิจกรรม	4.57	0.68	มากที่สุด
2. สามารถนำความรู้และประสพการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งอื่นหรือวิชาอื่นได้อีก	4.50	0.69	มากที่สุด
3. ได้เรียนรู้ จากการลงมือปฏิบัติงานจริง	4.55	0.74	มากที่สุด
4. ได้รับความรู้และประสพการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน	4.52	0.75	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับและการนำไปประยุกต์ใช้	4.52	0.70	มากที่สุด
5. สามารถนำความรู้และประสพการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.57	0.68	มากที่สุด
6. การร่วมกิจกรรมทำให้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการทำงานเป็นทีม	4.50	0.69	มากที่สุด
7. การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ	4.55	0.74	มากที่สุด
8. ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีความคิดสร้างสรรค์	4.52	0.75	มากที่สุด
9. สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่พบได้ด้วยตนเอง	4.51	0.69	มากที่สุด
10. สามารถนำความรู้และประสพการณ์ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่เพื่อนนักเรียน/พ่อแม่/ผู้ปกครองได้	4.52	0.67	มากที่สุด
รวม	4.53	0.71	มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องผลของการบูรณาการงานบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัยในรายวิชา CI 3508 กรณี: การพัฒนากิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัด

กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ได้คะแนนร้อยละ 87 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70

2. ผลงานการออกแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษาโดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}=4.49$)

3. ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา คือ การจัดกิจกรรมสนุกลูกหลานนักเรียนมีความสุขในการเรียน ไม่เครียด ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก สำหรับนักศึกษาและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.50 และ 4.53)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ได้คะแนนร้อยละ 87 และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของการเรียนรายวิชาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาเพื่อการเตรียมตัวเป็นครูที่ดีในอนาคตตั้งแต่เริ่มเรียนในชั่วโมงแรกพร้อมกับให้ศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นประกอบบทเรียน โดยคู่มือมีองค์ประกอบครบถ้วน ที่สำคัญคือมีตัวอย่างของกิจกรรมที่เน้นการใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สนองต่อองค์ 4 แห่งการศึกษา (4H)

คือ พุทธิศึกษา (Head) จริยศึกษา (Heart) หัตถศึกษา (Hand) และพลศึกษา (Health) และเสนอแนะให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์ก่อนออกไปปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรภาคสนามที่สถานศึกษาในฐานะวิทยากรร่วมกับผู้วิจัยซึ่งเป็นการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองได้สัมผัสกับสถานการณ์จริงนอกห้องเรียน จึงส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้คอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียน และเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมอย่างกระตือรือร้นโดยมีแนวคิดสำคัญ คือ

- 1) ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนแต่ละคนสร้างความรู้ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน รวมทั้งอาจแตกต่างกับแนวทางของผู้สอน
- 2) ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งแต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์เดิมที่แตกต่างกัน
- 3) การมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การมีประสบการณ์ตรง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของผู้เรียนมีส่วนช่วยในการสร้างความรู้ใหม่
- 4) ครูมีบทบาทในการจัดบริบทการเรียนรู้ตั้งคำถามที่ท้าทายความสามารถ กระตุ้นและสนับสนุนให้นักเรียนสร้างความรู้ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือนักเรียนในทุก ๆ ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) สอดคล้องวิจัย ลิขิตพรักษ์ (2559) ที่ศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นอกห้องเรียนมีประโยชน์อย่างยิ่งในการส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และการสร้างความรู้ต่าง ๆ ที่สนใจด้วยตนเอง อย่างกว้างขวาง เกิดการบูรณาการเนื้อหาจากในห้องเรียนสู่ภายนอกห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับกมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ธัญญวลัย บุญประสิทธิ์ และสุนทรี ภิญญมิตร (2553) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยบูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับดี สมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษาก่อนเรียนอยู่ในระดับต่ำ และหลังเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์รับรู้สมรรถนะของนักศึกษาในระดับปานกลางทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ผลงานการออกแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา โดยภาพรวมพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}=4.49$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่สมัครเข้าร่วมโครงการวิจัยมีการเตรียมตัวเป็นวิทยากร โดยจัดประชุมปฏิบัติการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานนอกเวลาเรียน เปิดโอกาสให้เลือกกิจกรรมที่ตนเองสนใจและมีความถนัด และใช้คู่มือประกอบการปฏิบัติงาน

ได้ผลงานการออกแบบกิจกรรม นอกจากนี้ได้เน้นการมีจิตอาสาและกระตุ้นให้นักศึกษาตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ จึงทำให้นักศึกษามีความตั้งใจต่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการศึกษาคู่มือการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาฝึกออกแบบกิจกรรมด้วยตนเอง ก่อนนำไปให้โรงเรียนได้พิจารณาเลือกหัวข้อการบริการวิชาการ ซึ่งมีบางหัวข้อที่โรงเรียนมีความต้องการเป็นกรณีพิเศษคือการประดิษฐ์ดอกไม้คาร์ราร์ตน์เพื่อถวายในงานพระบรมศพของในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยมีนักศึกษาส่วนหนึ่งเสียสละเวลาเข้าอบรมจากสำนักศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อเตรียมตัวเป็นวิทยากรในโรงเรียนที่ต้องการ ทำให้นักศึกษามีความพร้อมและมีความมั่นใจในการเป็นวิทยากรที่นักศึกษามุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้นักศึกษาสามารถคิดออกแบบกิจกรรมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับสายสมร เฉลยกิตติ, จุฑารัตน์ บันดาลสิน, กุสุมา กังหลิ และพรนภา คำพราว (2557) ได้ศึกษาเรื่องการบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ต่อการมีจิตอาสาและความสุขในการเรียนของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก พบว่า นักเรียนพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยของความมีจิตอาสาและความสุขอยู่ในระดับมาก ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. จากข้อค้นพบ ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของนักศึกษา มีความถี่สูงสุด คือ การจัดกิจกรรมสนุกสนาน นักเรียนมีความสุขในการเรียน ไม่เครียด ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการวางแผนการทำงานร่วมกับนักศึกษา และคัดเลือกกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานที่นักศึกษาออกแบบไว้ และมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน มีความหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกใช้บริการ และสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน มีการกำหนดตารางการปฏิบัติกิจกรรมตามวัน เวลา ที่โรงเรียนเสนอ และเปิดโอกาสให้แต่ละโรงเรียนได้ร่วมพิจารณาเลือกกิจกรรมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งหวังให้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยครูปรับบทบาทการสอนเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติมากขึ้น เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีปฏิสัมพันธ์และรู้จักการทำงานเป็นทีม ได้ฝึกคิดวิเคราะห์วางแผน แก้ปัญหา และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เป็นบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข ผ่อนคลาย ไม่เครียด เอื้อกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดย ไม่กระทบเนื้อหาหลักที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้ และได้สาระที่ต้องรู้ครบถ้วน มีกิจกรรมกระตุ้นให้เด็กได้ค้นหาศักยภาพและความชอบของตนเอง ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในเข้ากับการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และนำแนวคิดนี้ไปวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ที่คงทนและเกิดทักษะที่ต้องการโดยครูมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ สร้างบรรยากาศและจัดสถานการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มากกว่าการเรียนรู้จากคำบอกของผู้สอน ครูต้องจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน รวมทั้งผู้เรียนกับครู และครูภายในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และสถานศึกษากับชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ตรงกับนักเรียน โดยครูมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างนักเรียนกับครูและนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ด้วยตนเอง และทักษะสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของนักเรียนมากกว่าการเน้นไปที่ผลการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ก่อนนำนักศึกษาร่วมเป็นวิทยากร ผู้วิจัยได้ประชุมชี้แจงและวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบขั้นตอน รวมทั้งให้โอกาสนักศึกษาเลือกกิจกรรมอย่างอิสระและมอบหมายงานให้ทำในระยะเวลาที่เพียงพอต่อการออกแบบกิจกรรม มีการวิพากษ์ผลงานในกลุ่มโดยเพื่อนนักศึกษาและผู้สอน (ผู้วิจัย) ตลอดจนให้คำแนะนำเพิ่มเติมการปฏิบัติตนในการเป็นวิทยากรที่ดีทำให้

นักศึกษาที่มีความพร้อม จึงส่งผลให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมฯ ของนักศึกษาเป็นไปในเชิงบวก สอดคล้องกับสุกัญญา งามบรรจง (2559) ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นหลังทดลองใช้รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในและนอกห้องเรียน กล้าแสดงความคิดเห็นในมุมมองที่แตกต่างกันด้วยความมั่นใจ แสดงแนวคิดที่แปลกใหม่หลากหลายในการแก้ปัญหา ผู้เรียนสามารถปรับตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี รวมทั้งมีความประทับใจที่ได้เรียนรู้และฝึกทักษะ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้ของตนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิรัช วรรณรัตน์ (2560) ที่พบว่านักเรียนและครูมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนโดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเป็นพี่เลี้ยงอยู่ในระดับมากที่สุด

4. จากข้อค้นพบนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม ตลอดจนมีบทบาทร่วมกันระหว่างผู้สอน (ผู้วิจัย) และนักศึกษา คอยให้คำแนะนำปรึกษา

และติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยประยุกต์ใช้ขั้นตอนของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของสมปอง พะมุสิลา (2561) ในการดำเนินกิจกรรม 4 ขั้นตอน (P-A-O-R) คือมีการวางแผนการทำงานร่วมกับนักศึกษา (Plan) ปฏิบัติการภาคสนามในการเป็นวิทยากรร่วมกัน (Action) และปฏิบัติการสังเกต (Observation) บันทึกผลการทำงาน และนำผลการปฏิบัติการมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการสะท้อนกลับหลังการปฏิบัติงานร่วมกัน (Reflection) โดยการบูรณาการกระบวนการดังกล่าว ควบคู่กับการบริการงานวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัยไปพร้อมกัน และนำมาปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานการสอนนักศึกษาในรุ่นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) สรุปประเด็นสำคัญ คือ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีประสบการณ์ตรง สร้างความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างมีความสุข จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน ใช้ชุมชนภูมิปัญญาสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศรอบตัวเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผน คิดวิเคราะห์ อภิปราย สรุปความรู้ นำเสนอ จุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความมุ่งมั่น เพื่อแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ

กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม เป็นการเรียนรู้ในระหว่างการทำงานที่ทุกคนในทีมเน้นความเป็นระบบ มีวิจารณ์ญานร่วมกันตลอดเวลาว่ากำลังทำอะไร จะทำให้ดีขึ้นอย่างไร มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูล มีความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และจัดกิจกรรมเรียนรู้ควบคู่กับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยใช้เทคนิควิธีการประเมินสภาพจริงที่หลากหลาย ที่ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติ (Performance Assessment) และสอดคล้องกับพัฒนา บุญญประภา, สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี และสมศักดิ์ บุญแจ้ง (2560) ที่กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนรู้การสอนในลักษณะนี้ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์นอกชั้นเรียนและเรียนรู้จากปัญหาในชุมชนอย่างแท้จริง เช่นเดียวกับพวงพยอม ชิดทอง และปวีณา โสภิต (2560) ที่สรุปว่าการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีรูปแบบการปฏิบัติจริง และการสร้างเครือข่ายในการเรียนรู้จากทุกภาคส่วนในสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้สอนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

5. จากข้อค้นพบ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยให้อิสระโรงเรียนในการเลือกกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานที่มีความเหมาะสมกับระดับชั้น วัยของผู้เรียน และเหมาะกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และกิจกรรมที่ให้เลือกเป็นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความหลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมผ่านกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับแนวคิดของปราณี อ่อนศรี และสายสมร เฉลยกิตติ (2556) ที่กล่าวไว้ว่าการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา “คน” อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคม ให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และจากผลการประเมินรายด้านพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจการได้รับความรู้และประสบการณ์จากการจัดกิจกรรม สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่เพื่อนนักเรียน/พ่อแม่/ผู้ปกครองได้ กิจกรรมที่จัดจึงส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ สุจิตา ศรีปลั่ง, ณัฐกานต์ ภาคพรต และกาญจนา บุญส่ง (2559) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกฝนพัฒนาเพิ่มพูนความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดให้หลากหลายวิธีการเรียนรู้ตามตารางเรียนที่กำหนดอย่างกระตือรือร้น นักเรียนสนองตอบต่อกิจกรรมเต็มตามศักยภาพและความสามารถของตนเองและได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ ประวิทย์ ประมาน (2560) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนกองทุนการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหมวดกิจกรรมการสร้างเสริมทักษะการทำงาน การดำรงชีพและทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรหลายฝ่าย ทั้งผู้สอนในวิชา CI 3508 แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น นักศึกษาที่เรียน ครู ผู้สอนและนักเรียนในโรงเรียนที่ได้รับการบริการวิชาการ โดยผู้สอนได้แนวทางการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำไปต่อยอดในการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาในโรงเรียนได้หลากหลายยิ่งขึ้น อาทิเช่น การพัฒนาอาชีพอิสระจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน นอกจากนี้นักเรียนได้เรียนรู้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากการลงมือปฏิบัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น และที่สำคัญคือผู้สอนในวิชา CI 3508 ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่สามารถนำไปพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปฏิบัติจริงนอกชั้นเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงให้กับนักศึกษาครูได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถบูรณาการงานบริการงานวิชาการ การเรียนการสอนและการวิจัย ซึ่งเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยไปพร้อมกันได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การบริการวิชาการกรณีการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานควรคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมในการดำเนินงานและสมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อให้ความร่วมมือในการใช้ชั่วโมงเรียนในการจัดกิจกรรมให้ครบถ้วน
2. ควรเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อมและเพียงพอเพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด
3. ควรมีการเตรียมความพร้อมและซักซ้อมการทำงานร่วมกันของนักศึกษาที่เป็นวิทยากรแต่ละทีมก่อนดำเนินงานเพื่อให้ นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการให้บริการและเป็นที่ประทับใจต่อสถานศึกษา
4. ควรมีการจัดกิจกรรมการบริการวิชาการควบคู่กับการเรียนการสอนในรายวิชา CI 3508 แหล่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นกิจกรรมไว้ใน
มคอ. 3 และกำหนดเป็นผลงานภาคปฏิบัติ ส่งเสริม
ให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และ
มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งเป็นกลไก
สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาประเด็นการบริการ
วิชาการของนักศึกษาครู การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
หรือสาระเพิ่มเติมเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน
โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานแก่สถานศึกษา

ที่มีความต้องการ

2. ควรมีการศึกษาด้านการบริการวิชาการ
กับการเรียนการสอนและการวิจัยสู่ชุมชนใน
ลักษณะของหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาอาชีพ
จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ควรมีการศึกษาด้านการบริการวิชาการ
ควบคู่กับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ
เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
และบ่มเพาะให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากสถานการณ์
จริงและมีประสบการณ์ตรงให้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ เทอร์เนอร์, ธัญญวลัย บุญประสิทธิ์ และสุนทรี ภิญโญมิตร. (2553). ผลการจัดการเรียน
การสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาพยาบาล โดยบูรณาการกับโครงการบริการ
วิชาการ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, (ฉบับพิเศษ), 28–43.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน
“ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ปีการศึกษา 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”*. กรุงเทพฯ:
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นจาก
https://www.stou.ac.th/thai/grad_stdy/Masters
- ขจร ตรีโสภณากร. 2558. *แนวทางการบูรณาการการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและ
การวิจัย*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ประวิทย์ ประมาน. (2560). รูปแบบกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนกองทุนการศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 4(3), 39–46.
- ปราณี อ่อนศรี และสายสมร เกลยภิตติ. (2556). การจัดการเรียนรู้ทางการพยาบาลเพื่อสร้างความสุข:
บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน. *พยาบาลทหารบก*, 14(1), 8–16.
- พัฒนา บุญญาประภา, สุรศักดิ์ นุ่มมีศรี และสมศักดิ์ บุญแจ้ง. (2560). การบูรณาการการจัดการศึกษา
เพื่อท้องถิ่นในการแก้ปัญหามลพิษทางอากาศในชุมชน เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา
จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 8(2), 51–66.

- พวงพยอม ชิดทอง และปรีณา โขลิโต. (2560). บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้. *วารสารพิษเนศวร์สาร*, 13(1), 1-11.
- รัตน์ะ บัวสน. (2552). *การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- วิชัย ลิขิตพวรรักษ์. (2559). ผลการจัดกิจกรรมในช่วงลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ในรายวิชาชีววิทยา โดยใช้รูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความสามารถด้านการคิด และการพัฒนากรอบคิดแบบเปิดกว้าง (Growth Mindset). สืบค้นจาก <https://www.slideshare.net/meemahidol/59-58702179>
- วิรัช วรรณรัตน์. (2560). ผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์เป็นพี่เลี้ยง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 3(1), 25-36.
- สมปอง พะมุสิลา. (2561). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการ*. สืบค้นจาก <http://www.nurse.ubu.ac.th/new/?q=node/740>
- สายสมร เฉลยกิตติ, จุฑารัตน์ บันดาลสิน, กุสุมา กังหลี และพรนภา คำพราว. (2557). การศึกษาการบูรณาการบริการวิชาการกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาทั่วไป เพื่อพัฒนามนุษย์ต่อการมีจิตอาสาและความสุขในการเรียนของนักเรียนพยาบาล ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก*, 15(3), 421-429.
- สุกัญญา งามบรรจง. (2559). *การพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษ ที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุธิดา ศรีปลั่ง, ณัฐกานต์ ภาคพรต และกาญจนา บุญส่ง (2559). การประเมินการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. ในเอกสาร *การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6*, ณ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช 25 พฤศจิกายน 2559 (น.1-9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน
อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
GUIDELINE FOR THE ADMINISTRATION LEARNING MANAGEMENT
BANMAEKONNAI SCHOOL CHIANGDAO DISTRICT
CHIANGMAI PROVINCE

สุวรรณี กันทะปิง^{1*}, และ สายฝน แสนใจพรม²
Suwannee Kantaping^{1*}, and Saiphon Sanjaiprom²

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2}
ChiangMaiRajabhat University, 202 ChangPuak Road, Chang Puak Sub-District, Mueang District,
ChiangMai Province, 50300^{1,2}

*Corresponding author E-mail: jaturapatkookkai@gmail.com

(Received: May 31, 2019; Revised: Sep 9, 2019; Accepted: Sep 11, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้และเสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สภาพการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม วิธีดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้นตอน คือ 1. ศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ และสร้างแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 2. ดำเนินการวิพากษ์แนวทางโดยการจัดประชุมกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีระดับการบริหารน้อย คือ ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านครูผู้สอนตามลำดับ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

² อาจารย์ ดร. ภาควิชาเทคนิคการศึกษา คณะครุศาสตร์

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ควรประชุมวางแผนวิเคราะห์หลักสูตร จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาอบรมให้ความรู้แก่ครู ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอกสถานศึกษา วิเคราะห์ จุดดี จุดด้อยของหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่ดีและทันสมัยอย่างน้อยปีละครั้ง

2.2 ด้านครูผู้สอน ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน จัดหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครู ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดประชุม เพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู

2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ควรชี้แจงการกำหนดนโยบาย ให้ครูผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ประชุมเพื่อให้ครูสะท้อนผลการใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านสื่อสังคม แห่งการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการ จัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม จัดนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้ แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: การบริหาร, การจัดการเรียนรู้

ABSTRACT

The objectives of this research were to investigate the learning management contexts and to propose the learning management guidelines to the school of Ban Mae Kon Nai School in Chiang Dao district, Chiang Mai province. The population involved in this study consisted of 20 administrators and teachers of the school in the 2018 academic year. The research instruments included the questionnaire The learning management contexts with the 0.96 reliable value and a group discussion record. The research methodology was composed of two steps: investigating the learning management contexts and formulating the learning management guidelines, and critiquing the guidelines by means of a group discussion. The quantitative data were analyzed for frequency, percentage, mean and standard deviation. The Content Analysis was used to analyze the qualitative data.

The research results are summarized as follows.

1. The learning management contexts of the school were generally found to be at a moderate level. When each aspect was taken into consideration, it was found that those with a low level of learning management were school curricula and subject strands, followed by instructional media and technology, local learning resources and wisdom, and teachers respectively.

2. The learning management guidelines of the school were summarized as follows.

- 2.1 Regarding the school curricula and subject strands, there should be a curriculum analysis by training the school teachers how to conduct the analysis with the guidance from curriculum analysis specialists. The implementation of the curricula should be monitor, followed up and assessed by both internal and external experts and committees. An annual analysis of strengths and weaknesses should be conducted in an attempt to improve and modernize the curricula and subject strands.

- 2.2 With regard to teachers, they should be officially informed of their professional development in the forms of professional learning community and competencies of 21st century teachers. Knowledge and experience sharing activities about learning management should be conducted within and between schools. Examples of successful professional development in the form of professional learning community related to learning management should be provided to teachers. Furthermore, the implementation of professional learning community to improve and solve learning management problems should be monitored, followed up and assessed. Meetings should be organized for teachers to reflect their self-development results.

2.3 For instructional media and technology, teachers should be encouraged to produce their own instructional media and technology for learning management, and workshops for teachers to produce them should be organized. The implementation of the media and technology for learning management should be monitored, followed up and assessed. Meetings should be held for teachers to reflect the results of media and technology use for learning management.

2.4 As for local learning resources and wisdom, projects/activities to promote the use of local learning resources and wisdom should be planned by collaborating with the local communities as well as inviting folk scholars and local wisdom leaders to teach students. Technology should be used to share experiences, products or innovations derived from the utilization of local learning resources and wisdom through learning social media. The implementation of local learning resources and wisdom for learning management should be monitored, followed up and assessed with the participation of representatives from the local communities. An exhibition to showcase the products or innovations derived from the utilization of local learning resources and wisdom for learning management should be organized.

KEYWORDS: Administration, Learning Management

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาคนให้เจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ดังปรากฏตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานไว้ว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่ประชาชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปโดยตลอด” (ทิตินา แหมมณี, 2556) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษากการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อให้มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ในด้านความสามารถ ด้านการสื่อสาร การคิด

การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย คือ โรงเรียนที่มีคุณภาพ โดยการจัดการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ ผู้บริหารและครูผู้สอนถือว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องมีความพร้อมและตื่นตัวในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมนักเรียนให้มีทักษะสำหรับใช้ในการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ดังนั้นครูจึงต้องมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทของสังคมปัจจุบัน โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารการจัดการเรียนรู้ กำหนดประสิทธิภาพการทำงานของสถานศึกษาและการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายการเรียนรู้ (วิจารณ์ พานิช, 2555) เมื่อทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการบริหารจัดการเรียนรู้ ย่อมเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และส่งผลให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ดี มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นที่ยอมรับของชุมชน และแบบอย่างให้โรงเรียนอื่นได้ โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องด้วยสภาพบริบทของโรงเรียนนักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาติพันธุ์ มีความแตกต่างในด้านของภาษาทำให้เกิดปัญหาการใช้ภาษาในการสื่อสาร นักเรียนจะสื่อสารด้วยภาษาถิ่นทำให้เป็นปัญหาต่อการเรียนรู้

ของนักเรียน และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2560 และสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้ประกาศผลคะแนนสอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3, 2560) สอดคล้องกับรายงานผลการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านแม่กอนใน ปีการศึกษา 2560 พบปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษายังไม่สามารถจัดการศึกษาได้ตามหลักการและวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูไม่ได้มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้เรียน ครูยึดติดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นครูมากกว่าผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นคุณภาพของผู้เรียนจึงไม่ได้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง ครูใช้วิธีการสอนแบบเดิม ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีสอน ขาดการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้และวิธีการสอนใหม่ๆ สำหรับผู้เรียน คือ การจัดการเรียนรู้ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสังเกตได้ผู้เรียนยังขาดการคิดสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง ไม่สามารถคิดแตกต่างจากแบบอย่าง นักเรียนคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาด้วยตนเองได้น้อย ไม่สามารถสื่อสารหรือแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่ขาดทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (โรงเรียนบ้านแม่กอนใน, 2560) จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ และจากการที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

เป็นเครื่องชี้วัดได้ว่าการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนยังมีการบริหารงานด้วยหลักการบริหารที่ไม่ชัดเจน ขาดการวางแผน กระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ทำให้ผลของการปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้ที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายจากการศึกษาแนวทางการบริหารเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) แสดงให้เห็นว่า PDCA เป็นหัวใจสำคัญของการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และจัดเป็นกระบวนการที่ใช้ในการควบคุมคุณภาพการทำงานที่เป็นระบบ ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกองค์กร ทุกระดับ และทุกคน เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านคุณภาพของงานหรือผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ธีระ รุญเจริญ, 2553) และสอดคล้องกับชุดพิงค์สุกปาน (2551) ที่พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ สถานศึกษาและครูไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูขาดการพัฒนาตนเอง สอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดสื่อและวิธีการใหม่ ๆ ในการสอน ส่วนข้อเสนอนี้ที่สำคัญ คือควรจัดให้ครูได้รับการอบรม ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจน ควรเพิ่มงบประมาณและอุปกรณ์ให้มากขึ้น สอดคล้องกับศุภาดิ ดีอินทร์ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดลาดตระโห่ง พระนครศรีอยุธยา พบว่า

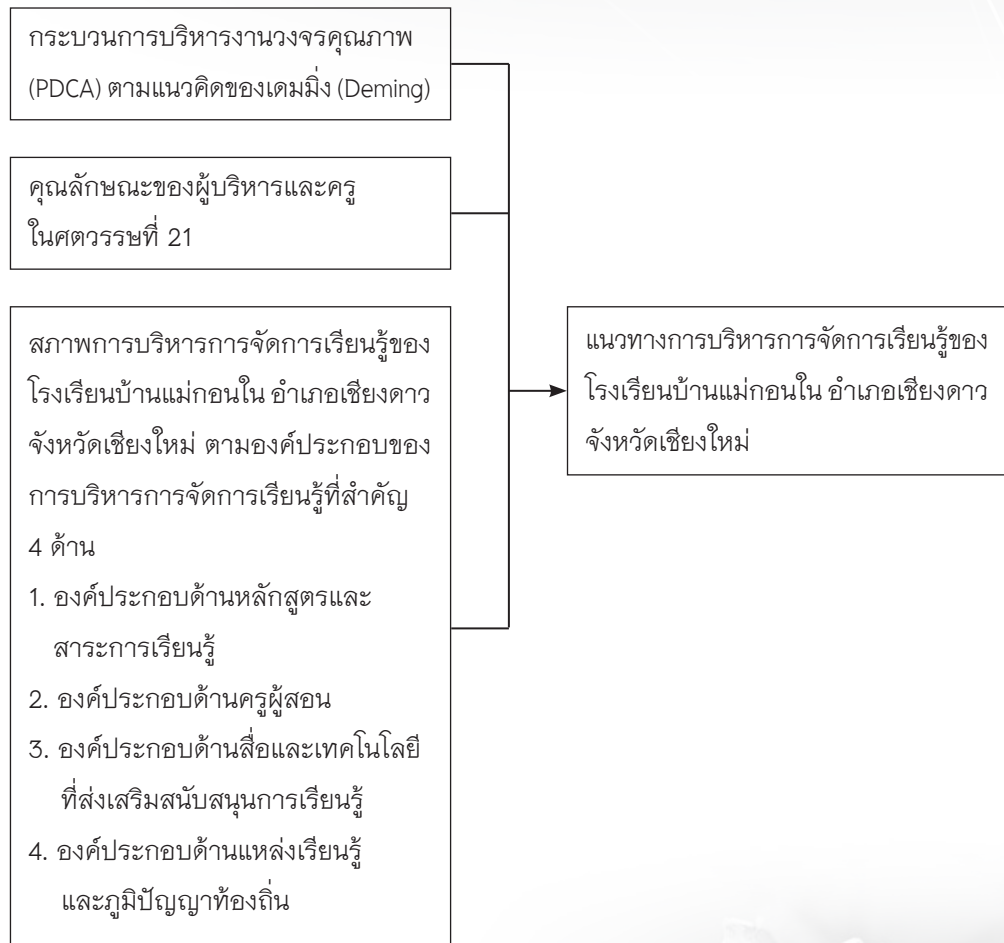
สภาพแวดล้อมและบริบทภายในโรงเรียนมีหลายส่วนไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาเนื่องจากขาดงบประมาณ บุคลากรและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการสอน การเตรียมการสอน เทคนิคการสอน และการวัดผล ประเมินผล ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ ทำให้โรงเรียนต้องการพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งได้แนวปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน กระบวนการเรียนรู้ (Plan) 2) การดำเนินการจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Do) 3) การประเมินผล การจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Check) และ 4) การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (Action) สถานศึกษาสามารถนำแนวปฏิบัติไปใช้ได้อย่างครบถ้วน และมีความพึงพอใจในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการใช้วงจร PDCA ในการจัดการศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ (PDCA) ตามแนวคิดของเดมมิง (Deming) ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปรับปรุงแก้ไข นำมาใช้พัฒนางาน ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและได้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยะลา จังหวัดยะลา

2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอยะลา จังหวัดยะลา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่กอนใน 19 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการ การเรียนรู้ โรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดประเด็นต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดรูปแบบของเครื่องมือ

3. ร่างแบบสอบถามสภาพการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ 4 ด้าน จำนวน 35 ข้อ ตอนที่ 3 ปัญหาในการบริหารการจัดการเรียนรู้

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอ

อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และตรวจสำนวนภาษาที่ใช้

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) พบว่าแบบสอบถาม มีจำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ 9 ข้อ ด้านครูผู้สอน 9 ข้อ ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ 8 ข้อ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 9 ข้อ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข สมบูรณ์แล้วไปใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่กอนใน เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 5 – 9 พฤศจิกายน 2561

2. เก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 ชุด

ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

(μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความถี่ (f)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion)

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านแม่กอนใน 6 คน และศึกษานิเทศก์ 1 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี มีความสนใจและร่วมมือในการให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม (Focus Group)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือแบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม

2. สร้างแบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับการบริหารการจัด

การเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. นำแบบบันทึกข้อมูลการประชุมกลุ่มให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา

4. ปรับปรุงประเด็นในการประชุมกลุ่มตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

5. จัดทำแบบบันทึกฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์กลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion)

3. จัดประชุมกลุ่ม (Focus Group Discussion) วันจันทร์ที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 เวลา 13.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) โดยแปลความหมายที่เหมาะสมจากข้อมูลในการประชุมกลุ่ม การตีความและข้อเสนอแนะแล้วสรุปสังเคราะห์เป็นแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหาร อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียด
 การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียน
 บ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (N = 20)

สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้	μ	σ	ระดับการบริหาร
ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้			
การวางแผน (Plan)	2.90	0.64	ปานกลาง
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.00	0.71	ปานกลาง
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (C-Check)	2.20	0.07	น้อย
การปรับปรุงพัฒนา (A-Act)	1.87	0.46	น้อย
รวม	2.49	0.55	น้อย
ด้านครูผู้สอน			
การวางแผน (Plan)	3.58	0.39	มาก
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.68	0.62	มาก
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (C-Check)	3.15	0.07	ปานกลาง
การปรับปรุงพัฒนา (A-Act)	3.03	0.04	ปานกลาง
รวม	3.36	0.32	ปานกลาง
ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้			
การวางแผน (Plan)	2.90	0.14	ปานกลาง
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.73	0.53	มาก
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (C-Check)	2.65	0.25	ปานกลาง
การปรับปรุงพัฒนา (A-Act)	2.45	0.78	น้อย
รวม	2.93	0.56	ปานกลาง
ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น			
การวางแผน (Plan)	3.55	0.35	มาก
การปฏิบัติตามแผน (Do)	3.17	0.64	ปานกลาง
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (C-Check)	2.13	0.04	น้อย
การปรับปรุงพัฒนา (A-Act)	3.23	0.10	ปานกลาง
รวม	3.02	0.62	ปานกลาง
ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	2.95	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีระดับการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.95$, $\sigma = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนรู้ โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อเรียงค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ($\mu = 3.36$, $\sigma = 0.32$) มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\mu = 3.02$, $\sigma = 0.62$) มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 2.93$, $\sigma = 0.56$) มีระดับการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง และด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ($\mu = 2.49$, $\sigma = 0.55$) มีการบริหารอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สรุปดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรไม่ครอบคลุมกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($f = 15$) การบริหารวิชาการ ขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ($f = 12$) การดำเนินการใช้หลักสูตร ไม่มีการตรวจสอบติดตามอย่างต่อเนื่อง ($f = 10$) ขาดการวิเคราะห์และประเมินผลการใช้หลักสูตร การจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ($f = 8$)

2. ด้านครูผู้สอน ครูไม่ปรับตัว ยึดติดกับวิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การสอนแบบบรรยาย

การสอนแบบครูบอกและให้ข้อมูล เป็นต้น ($f = 12$) ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการสอน เช่น งานการเงิน งานพัสดุ งานธุรการของโรงเรียน และโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายเพิ่มเติม ครูต้องแบ่งเวลาไปทำงานทำให้งานการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักถูกลดความสำคัญลง ไป ส่งผลทำให้การจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ ($f = 10$) และครูขาดการสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง ($f = 8$)

3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ สถานศึกษาขาดการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อและเทคโนโลยี ($f = 11$) ครูบางส่วนขาดทักษะ ประสิทธิภาพหรือความชำนาญในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($f = 9$) ครูนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย ($f = 7$) และสถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และที่มีอยู่บางส่วนอยู่ในสภาพที่ใช้งานไม่ได้ ได้แก่ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ นักเรียนจึงไม่สามารถศึกษาหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตได้เต็มที่ ($f = 5$)

4. ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูผู้สอนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่หลากหลายกับชีวิตจริงน้อย ($f = 13$) ครูผู้สอนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่รอบตัวมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย ($f = 11$) โรงเรียนขาดการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้นักเรียน ($f = 9$) และสถานศึกษาขาดการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้

และภูมิปัญญาท้องถิ่น (f = 7)

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นข้อมูลที่สรุปจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) สรุปดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ พบว่า ควรประชุมวางแผนวิเคราะห์หลักสูตร จัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร มาอบรมให้ความรู้แก่ครู ตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการทั้งในและนอกสถานศึกษา วิเคราะห์จุดดีและจุดด้อยของหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่ดีและทันสมัยอย่างน้อยปีละครั้ง

2. ด้านครูผู้สอน พบว่า ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน จัดหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู

3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า ควรชี้แจงการกำหนดนโยบายให้ครูผลิต ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผล

การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ประชุมเพื่อให้ครูสะท้อนผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

4. ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ควรวางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยขอความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านสื่อสังคมแห่งการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม จัดนำเสนอผลงาน/นวัตกรรมที่เกิดจากการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบ ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรไม่ครอบคลุมกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูยึดติดกับวิธีการสอนที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และต้องปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการสอนทำให้การจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ ครูบางส่วนขาดทักษะในการใช้สื่อและเทคโนโลยี และนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย สถานศึกษาขาดการเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้ให้แก่นักเรียน

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

2.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ควรพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่ดีและทันสมัยโดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาอบรมให้ความรู้แก่ครู

2.2 ด้านครูผู้สอน ควรจัดกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยี

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยขอความร่วมมือกับชุมชนเชิญปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับน้อยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการนำหลักสูตรไปใช้ และนำผลการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการมีความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตรงตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (จิตติมา วรณศรี, 2557) สอดคล้องกับแก้วตา ไชยศักดิ์ (2553) ที่ศึกษาพบว่าสภาพปัญหาที่พบมากของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายกับโรงเรียนทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการจัดทำสาระของหลักสูตร และขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับคำเบ้ง รณสิดา (2550) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนาจันศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า โรงเรียนต้องตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพมากขึ้น สอดคล้องกับนวนพรรณ อินตะวงศ์ (2555) ที่ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปึงเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของโรงเรียนที่มีระดับการปฏิบัติงานน้อย

ได้แก่ การวางแผนการดำเนินงานล่าช้า ขาดการประสานงาน ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบหลักสูตร มีการประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรแต่ไม่ต่อเนื่องและไม่นำผลการประชุมไปปรับปรุงพัฒนา รวมทั้งบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร และบทบาทหน้าที่ได้รับงบประมาณจำกัด และขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน

1.2 ด้านครูผู้สอน มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และมีการจัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู ดังนั้นผู้บริหารต้องสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในการบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมกระตุ้นครูให้นำเทคนิควิธีการสอนแนวใหม่ และนำความรู้จากการอบรมพัฒนาตนเองมาใช้กับนักเรียนให้ได้มากที่สุด รู้จักการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแก้ปัญหาและนำมากำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับทศนา แหมมณี (2557) กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูจากการพัฒนางานประจำร่วมกับเพื่อนครูอย่างต่อเนื่อง โดยการเรียนรู้ขณะปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับดลนภา วงษ์ศิริ (2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557) ที่ศึกษา

การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทำให้สมรรถนะเชิงวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น และสอดคล้องกับรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ที่ศึกษาการกำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี 2559 พบว่า เครือข่ายมีความรู้ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนวิชาชีพเพิ่มขึ้น จุดกำเนิดมาจากความเชี่ยวชาญของผู้นำเครือข่าย จัดระบบการทำงานด้วยผู้บริหารเครือข่าย จัดการแบบมีโครงสร้าง มีสัมพันธภาพทางบวก ปัจจัยที่สำเร็จ คือ เข้าใจตรงกัน รับรู้ร่วมกัน พร้อมเปลี่ยนทัศนคติ เปิดรับสิ่งใหม่ และมีเป้าหมายชัดเจน

1.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีและนำมาวิเคราะห์ เพื่อใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารไม่ควรละเลยหรือมองข้ามคุณค่าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ควรนำมาปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานพัฒนาครูให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการผลิต การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้อย่างแพร่หลาย ในสถานศึกษา โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และองค์กร ผู้บริหารและครูต้องมีส่วนร่วม

ในการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่อง การผลิต การจัดการ การพัฒนา การใช้สื่อ และเทคโนโลยี และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และ เผยแพร่ความรู้ จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่จำเป็นอย่างเพียงพอ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจครูให้นำความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรม ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริม พัฒนาครูให้มีสมรรถนะครูด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการ การเรียนรู้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐ ในการสนับสนุนให้สถานศึกษานำเทคโนโลยี สารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ที่ดี ต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญ ในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ ตอบสนองต่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ด้วยเหตุนี้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็น สิ่งจำเป็นและสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก หากผู้บริหารมีแนวทางการบริหารจัดการการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีจะนำพาสถานศึกษา ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับบทพล ด่านวิวัฒนวงศ์, วิหิต ศาสนทร และชาลี ภักดี (2561) ที่ศึกษาการบริหารจัดการแหล่ง เรียนรู้โรงเรียนบ้านริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัด เชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารควรสร้างความตระหนัก

ให้ครู นักเรียนและผู้ปกครองได้เห็นความสำคัญ ในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาการ สร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้ทันสมัย และ มีการตรวจสอบและประเมินผลโดยผู้รับผิดชอบ เช่นเดียวกับวัชรโรจน์ ใจมั่น, ไพโรจน์ รัตนชูวงศ์ และ สมเกียรติ ตุ่นแก้ว (2561) ที่ศึกษาแนวทางการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงาน โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับ การใช้เทคโนโลยี กำกับ ติดตามการใช้เทคโนโลยี ในการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาการจัด การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับอภิญา รัตน์โกเมศ และชญญา อภิบาลกุล (2552) ที่ศึกษา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า แนวทางการบริหารเกี่ยวกับการ เรียนการสอน คือ ให้ความรู้แก่บุคลากร ประชุมระดมสมอง จัดทำโครงการพัฒนาการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งตรวจสอบ และติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียน การสอน และเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและ จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อ การใช้งานทั้งในด้านการบริหารและการจัด การเรียนการสอน

1.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ การนิเทศ ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

โดยใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นผู้บริหารและครูต้องร่วมกันวางแผน กำหนดแนวนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นบนความแตกต่างและหลากหลาย มีการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารต้องสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548) สอดคล้องกับกัลยาณมิตรจำปานาค (2560) ที่ศึกษาแนวทางการบริหารภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดแผนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตร ควรจัดบุคลากรที่มีประสบการณ์มาให้ความรู้ในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรมีการจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์หาแนวทางในการ

ปรับปรุงการดำเนินงานการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ทำนองเดียวกับบรรเจิด มีกุล (2555) ที่ศึกษารูปแบบการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า โรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และจัดการเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่นเดียวกับศิริญาญ์ เลียบคง (2560) ที่ศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวิเคราะห์การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อีกทั้งมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่กอนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

2.1 ด้านหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ คือ ควรประชุมวางแผนวิเคราะห์หลักสูตรเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรมาอบรมให้ความรู้แก่ครู ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งในและนอกสถานศึกษา วิเคราะห์จุดดีและจุดด้อยของหลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เป็นหลักสูตรที่ดีและทันสมัยอย่างน้อยปีละครั้ง เพราะการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตรงตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา (จิตติมา วรณศรี, 2557) สอดคล้องกับ

แก้วตา ไชยภักดี (2553) ที่ศึกษาการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายกับโรงเรียนทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าโรงเรียนควรจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรโดยเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำเช่นเดียวกับดวงใจ ไชยลังการ (2558) ที่ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า โรงเรียนได้เตรียมความพร้อมโดยสร้างความตระหนักแก่ครู ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ออกแบบและจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงนำข้อมูลและปัญหาจากการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร สอดคล้องกับพิมลพรรณ กุลาสา (2559) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารงานด้านหลักสูตรในโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับตัวชี้วัด

มีการตรวจสอบ ติดตาม พัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางของการศึกษาชาติ สอดคล้องกับสุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ และสัจจวรรณ วรรณพวสุ (2558) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 และควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย

2.2 ด้านครูผู้สอน ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน จัดหาตัวอย่างการพัฒนาวิชาชีพครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดประชุมเพื่อสะท้อนผลการพัฒนาตนเองของครู สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) พยายามที่จะแก้ปัญหาในด้านการพัฒนาครู เพื่อให้ครูมีสมรรถนะเพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ เนื่องจากครูเป็นบุคลากรที่สำคัญของการศึกษา และมีส่วนในการพัฒนาสังคม ครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้ ให้ความรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถสื่อสาร แก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยี

และมีทักษะชีวิตรวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย รักชาติ สอดคล้องกับจุลลีย์ ศรีชะโคตร (2558) ที่ศึกษาบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันช่วยสร้างบรรยากาศพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เช่นเดียวกับดลนภา วงษ์ศิริ (2556) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา และการพัฒนาครูจึงเป็นทั้งการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทั้งสมรรถนะของครูผู้สอน และพัฒนาผู้เรียนไปในเวลาเดียวกัน การสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพต่อสังคมได้นั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความพร้อมโดยการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องจากความร่วมมือในการทำงาน เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (จิราธรณ์ พานิช, 2555)

2.3 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ คือ ครอบบรมเชิงปฏิบัติการ พัฒนาครูด้านการผลิตสื่อ ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพราะสื่อและเทคโนโลยีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การบริหารการจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ (จิตติมา วรณศรี, 2557) สอดคล้องกับทิพวัลย์ นนทเทท (2559) ที่ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ

บริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สถานศึกษาคควรจัดอบรมพัฒนาครูด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวรลักษณ์ คำหว่าง และนงลักษณ์ ใจฉลาด (2560) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ควรอบรมเชิงปฏิบัติการหรือสัมมนาให้วิทยากรที่มีความสามารถมาให้ความรู้และส่งเสริมทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีเรียนรู้แบบ Learning by Doing โดยเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และผลิต สร้างผลงานผ่านระบบเครือข่าย มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยี ทำนองเดียวกับวัชรเชษฐ์ ใจมั่น, ไพโรภ รัตนชูวงศ์ และสมเกียรติ ตุ่นแก้ว (2561) ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี กำกับ ติดตาม การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรวางแผนจัดทำโครงการ หรือกิจกรรมส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยประสานความร่วมมือกับชุมชนเชิงอุปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เกิดการเรียนรู้ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยมีตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพราะแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เป็นการส่งเสริม

การเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน (คำ วงศ์เทพ, 2554) สอดคล้องกับกัลยาภรณ์ จำปานาค (2560) ที่ศึกษาแนวทางการบริหารภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดแผนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรควรจัดบุคลากรที่มีประสบการณ์มาให้ความรู้ในการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและควรมีการจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์หาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับมาลาญา วิจันทร์ (2552) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางคาม ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าได้จัดให้นักเรียนเรียนรู้กับปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาในท้องถิ่น ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ศึกษาและฝึกงานโดยเชิญวิทยากร แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคลมาให้ความรู้แก่นักเรียน จัดให้นักเรียนร่วมกิจกรรมงานประเพณีท้องถิ่นและศึกษานอกสถานที่ซึ่งในการจัดแหล่งเรียนรู้นั้นได้จัดให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร สอดคล้องกับคำ วงศ์เทพ (2554) ศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า โรงเรียนมีแนวนโยบายที่ส่งเสริมสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยจัดทำเป็นแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียนทุกปี

การศึกษา มีการกำหนดให้ครูและนักเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมที่ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดแหล่งเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ และมีการประชุมครูวิเคราะห์ผลการใช้แหล่งเรียนรู้และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ต่อไป ทำนองเดียวกับศิริญาณ์ เสียบคง (2560) ที่ศึกษาการบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารและครูควรร่วมกันวิเคราะห์การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน อีกทั้งมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดทำหลักสูตร โดยอาจเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนอย่างแท้จริงมาให้ความรู้และเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
2. ผู้บริหารและครูควรมีการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นเพื่อกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของครู
3. ผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดทำคลังความรู้ เช่น คลังความรู้ออนไลน์ในเว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

4. สถานศึกษาควรนำเสนอข้อมูล ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เช่น หลักสูตร สถานศึกษา สื่อการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ในช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การจัด ทำเอกสารเผยแพร่ เว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การ จนเป็นระบบการจัดการความรู้ และระบบการเรียนรู้ที่ดี ส่งผลให้เกิดสังคมแห่ง การเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหาร การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำ

ไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละ โรงเรียน

2. ควรมีการศึกษาการบริหาร จัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ประสบ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านต่าง ๆ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสถานศึกษา อื่น ๆ ต่อไป

3. ควรมีการศึกษาการพัฒนา กระบวนการบริหารการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ: สหยาบลักษณ์และการพิมพ์.
- กัลยาณารณ์ จำปานาค. (2560). *แนวทางการบริหารภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- แก้วตา ไชยภักดี. (2553). *ศึกษาการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนนาร่องและ โรงเรียนเครือข่ายกับโรงเรียนทั่วไปของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- คำ วงศ์เทพ. (2554). *การศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- คำเบ้ง รณิสิตา. (2550). *สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่ายโรงเรียน นาจานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- จุลลี ศรีชะโคตร. (2558). *บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัด เทศบาลนครขอนแก่น*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 38(1), 26-36.

- ชุดิพงศ์ สุกป่าน. (2551). การบริหารจัดการการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- ดลนภา วงษ์ศิริ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).
- ดวงใจ ไชยลังการ. (2558). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1. (การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(1), 47-56.
- ทิศนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ทิศนา แคมมณี. (2557). พลุ่กลไกการสอนให้มีชีวิตชีวาห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- ธนพล ด้านวิวัฒน์วงศ์, วิฑิต ศาสนทร และชาลี ภัคดี. (2561). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้โรงเรียนบ้านริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. วารสารบัณฑิตวิจัย, 9(1), 115-130.
- ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นพพรณ อินทะวงศ์. (2555). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปึงเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- บรรเจิด มีกุล. (2555). รูปแบบการนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 6(2), 284-296.
- พิมลพรรณ กุลสา. (2559). สภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(2), 110-123.

- มาลาญา วิจิตร. (2552). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางคาม ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). การกำกับติดตามและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ (PLC) ของเครือข่ายภาคใต้ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคุรุสภา ปี 2559. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(1), 2099–2115.
- โรงเรียนบ้านแม่กอนใน. (2560). รายงานผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่กอนในปีการศึกษา 2560. เชียงใหม่: โรงเรียนฯ.
- วชิระ ใจมั่น, ไพโรธ รัตนชูวงศ์ และสมเกียรติ ตุ่นแก้ว. (2561). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. วารสารบัณฑิตวิจัย, 9(1), 131–147.
- วรลักษณ์ คำหว่าง และนงลักษณ์ ใจฉลาด. (2560). แนวทางการพัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในจังหวัดพิษณุโลก. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 6(1), 129–138.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- ศิริญาญ์ เลียบคง. (2560). การบริหารแหล่งเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่).
- ศุภวดี ดีอินทร์. (2552). การพัฒนาแนวปฏิบัติการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดลาดตระโหง. พระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- สุทธิศักดิ์ นันทวิทย์ และสัจจวรรณ ทรรพพสุ. (2558). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 6(1), 214–226.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (2560). รายงานข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน ปีการศึกษา 2560. เชียงใหม่: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟิก.
- อภิญา รัตนโกเมศ และชญญา อภิบาลกุล. (2552). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 32(4), 180–191.

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
THE PROFESSIONAL ADMINISTRATOR CHARACTERISTICS
AFFECTING PRIVATE SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER NONG KHAI
PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

วาสนา ไชยศาสตร์^{1*}, พนายุทธ เชยบาล² และ พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ³
Wassana Chaiyasart^{1*}, Panayuth Choeybal² and Phongnimit Phongphinyo³

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 64 ถ.ทหาร ต.หมากแข้ง อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี 41000^{1,2,3}
Udon Thani Rajabhat University, 64 Makkhang Sub – district, Mueang Udonthani District,
Udonthani Province 41000^{1,2,3}

*Corresponding author E – mail: nungningwassana@gmail.com

(Received: Apr 18, 2019; Revised: Aug 30, 2019; Accepted: Sep 2, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน และ 3) ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอน จำนวน 201 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้านคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพและด้านประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด 3) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .814 และมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 65.70 โดยมี

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
เป็นดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) $\hat{Y} = .662 + .505 (X_6) + .173 (X_5) + .166 (X_1)$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) $\hat{Z} = .556 (X_6) + .206 (X_5) + .157 (X_1)$

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ, ประสิทธิภาพของโรงเรียน, โรงเรียนเอกชน

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the level of the professional administrator characteristics, 2) examine the level of private school effectiveness, and 3) investigate the professional administrator characteristics affecting the effectiveness of private schools under the Nong Khai Provincial Education Office. The sample group consisted of 201 teachers selected by using the stratified random sampling method. The research instruments were a 5-level-rating scale questionnaire on professional administrator characteristics and private school effectiveness with the reliabilities of 0.97. The data were analyzed for frequency, mean, standard deviation and the stepwise multiple regression. The results showed that; 1. The characteristics of professional administrators were at the highest level. 2. The private school effectiveness under the Nong Khai Provincial Education Office was at the highest level. 3. The professional administrator characteristics that affected the private school effectiveness under the Nong Khai Provincial Education Office were statistical significant at the .01 level with the multiple correlation coefficient of .814 and the predictive power of 65.70 percent. The equations to predict the effectiveness of the private schools under the Office of Nong Khai Provincial Education Office were as follows:

Equation of raw scores: $\hat{Y} = .662 + .505 (X_6) + .173 (X_5) + .166 (X_1)$

Equation of standard scores: $\hat{Z} = .556 (X_6) + .206 (X_5) + .157 (X_1)$

KEYWORDS: Professional Characteristic, School Effectiveness, Private School

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์การบริหารกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณะมีความจำเป็นต้องใช้ผู้บริหารมืออาชีพจึงจะทำให้ธุรกิจต่าง ๆ เหล่านั้นดำเนินการไปได้ด้วยดีและบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการสาธารณะทางด้านการศึกษา ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วไร้พรมแดนและส่งผลกระทบต่อทุกประเทศทั่วโลก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 53 ได้กำหนดให้ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ ต้องได้รับอนุญาตประกอบวิชาชีพการบริหารการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารการศึกษากำหนด ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ นั่นคือจะต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพ บทบาทของผู้บริหารนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) (ธีระ รุญเจริญ, 2545)

การบริหารโรงเรียนเป็นการดำเนินงานที่มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว การบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์

กับการศึกษามากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารมีความเป็นมืออาชีพที่สามารถบริหารโรงเรียนให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา (เทือน ทองแก้ว, 2550) นอกจากนี้การประเมินว่าผู้บริหารคนใดเป็นมืออาชีพ จะประเมินจากความสำเร็จของการปฏิบัติงานและความสามารถในการบริหารงานในองค์กร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนาศาสตร์การบริหารการศึกษาแนวใหม่ เช่น การคัดเลือกผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารต้นแบบเพื่อวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ แล้วขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่ายเพื่อยกระดับผู้บริหารโรงเรียนทั่วประเทศให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยทั่วหน้ากัน (รุ่ง แก้วแดง, 2553)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์จากแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัย พบว่า ผู้บริหารมืออาชีพควรมีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้นำทางวิชาการ ด้านการประสานความสัมพันธ์ ด้านมีวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ โดย 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นการแสดงออกของผู้บริหารที่บ่งบอกว่ามีคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจประกอบด้วยความประพฤติงามและการรู้จักไตร่ตรองว่าอะไรควรทำอะไรไม่ควรทำ (จรรยาพร ธรณินทร์, 2552) 2) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดของสมองในการคิดแบบหลายทิศทางด้วยการเชื่อมโยงความคิดหรือสร้างความสัมพันธ์

ระหว่างความคิด จัดระเบียบของความคิด ออกมาในรูปแบบใหม่ เป็นสิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำของเดิม (อารีย์ พันธมณี, 2557) 3) ด้านผู้นำทางวิชาการเป็นความสามารถของผู้บริหารในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานวิชาการ โดยให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2557) 4) ด้านการประสานความสัมพันธ์เป็นกระบวนการจูงใจของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคล การติดต่อระหว่างบุคคลต่อบุคคล ตลอดจนองค์กรต่อองค์กร (Davis, 2004) 5) ด้านการมีวิสัยทัศน์เป็นความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย ในการวางแผน พัฒนางค์กรให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ (ทองคำ พิมพา, 2556) และ 6) ด้านบุคลิกภาพเป็นการแสดงออกของบุคคลที่แสดงให้เห็นลักษณะทางกาย สติปัญญา อารมณ์ เจตคติ ความเชื่อที่มีผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของบุคลากร (กรรณิการ์ โพธิ์ลังกา, 2557)

ประสิทธิภาพของโรงเรียนเป็นผลที่ได้จากการบริหารโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งประสิทธิภาพของโรงเรียนนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ (รุ่ง แก้วแดง, 2553) ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาจึงถือว่าเป็นเรื่องที่ต้องกระทำ เนื่องจาก “ประสิทธิภาพ” จะเป็นตัววัดความสำเร็จหรือสิ่งที่บ่งบอกถึง

ความสามารถในการปฏิบัติการกิจขององค์การว่าบรรลุเป้าหมายได้ดีเพียงใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิผลขององค์การ ดังมีนักวิจัยหลายท่านกล่าวถึงประสิทธิผลและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การ เช่น ฮานนัน และฟรีแมน (Hannan & Freeman, 1977) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การเป็นความสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับบาร์นาร์ด (Barnard, 1968) ที่กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพขององค์การคือการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างสมบูรณ์ ประกอบกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงในเรื่องของประสิทธิผลของโรงเรียน (ราชกิจจานุเบกษา, 2553) ทั้งด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบและเป้าหมายของโรงเรียน ความคาดหวังต่อนักเรียน การอุทิศเวลา ความเอาใจใส่และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้นโรงเรียนจะมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารและจัดการศึกษา มากขึ้นและดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว และรวดเร็ว ซึ่งผู้บริหารในฐานะผู้แทนโรงเรียน รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ในระดับมากทุกด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย เป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะ การศึกษาในโรงเรียนเอกชน การสร้างโอกาสทางการศึกษาสู่โรงเรียน การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคายไปสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีการฝึกอบรมให้ครูเป็นผู้มีความรู้คุณธรรม มีความรับผิดชอบที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สามารถพึ่งพาตนเอง และเป็นผู้นำแห่งความคิดแก่โรงเรียนในสังกัด ปัจจุบันการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย มีการจัดทำแผนกลยุทธ์และได้วิเคราะห์สถานภาพสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย โดยใช้กรอบแนวคิดของเทคนิคการวิเคราะห์สถานภาพองค์การ (SWOT Analysis) และการประเมินเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) โดยเน้นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริหารงาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้มีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนในด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการด้านการบริหารงบประมาณด้านความพึงพอใจที่มีต่อหน่วยงาน ด้านการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรอย่างแท้จริง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย, 2560)

จากความสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพในการเป็นผู้สร้างผลงาน รับผิดชอบต่อผลงานให้สามารถแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ ได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ

ที่มีความจำเป็นและเป็นความต้องการเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่จะทำหน้าที่สำคัญให้ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นศักยภาพ คุณภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการบริหารจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย เพื่อทราบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนและคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอยู่ในระดับใด คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนหรือไม่ และสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนโดยมีคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพเป็นตัวแปรพยากรณ์เป็นอย่างไร ผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคายให้มีประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอาย่ำน้อย
1 ด้าน สามารถเป็นตัวยพยากรณ์ประสิทธิผล

ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดหนองคาย

ตัวยแปรพยากรณ์

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ด้านผู้นำทางวิชาการ
4. ด้านการประสานความสัมพันธ์
5. ด้านการมีวิสัยทัศน์
6. ด้านบุคลิกภาพ

ตัวยแปรเกณฑ์

ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน

1. ด้านกระบวนการบริหารจัดการ
2. ด้านคุณภาพผู้เรียน
3. ด้านการจัดสรรทรัพยากรทางการเงิน
4. ด้านความพึงพอใจต่อโรงเรียน
5. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
ปีการศึกษา 2561 จำนวน 420 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนใน
โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2561 กำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครจซี่และ
มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวน
201 คน จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นและ
การสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม เป็นการสอบถามเกี่ยวกับ
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง ขนาด
โรงเรียน ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหาร
มืออาชีพ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้นำทาง
วิชาการ ด้านการประสานความสัมพันธ์ ด้านการ
มีวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ ครอบคลุมตาม
นิยามของคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ
ที่สังเคราะห์ขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า
(Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน
5 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารจัดการ

ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดสรรทรัพยากรทางการเงิน ด้านความพึงพอใจต่อโรงเรียน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ครอบคลุมตามองค์ประกอบของประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนที่ได้สังเคราะห์ขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย

3. นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้

5. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามจำนวน 201 ฉบับ ทางไปรษณีย์ไปยังครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเอกชนแต่ละแห่ง เพื่อตอบแบบสอบถามโดยขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 2 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยมีตัวแปรเกนดท์ คือ ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน และตัวแปรพยากรณ์ คือ คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้นำทางวิชาการ ด้านการประสานความสัมพันธ์ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ

ผลการวิจัย

การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย มีผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะ
ผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดหนองคาย ทั้ง 6 ด้าน พบว่าคุณลักษณะ
 ผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
 จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
 ($\bar{x}=4.68$) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ทุกด้าน

อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านคุณธรรมจริยธรรม
 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}=4.77$) รองลงมาคือ
 ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x}=4.73$)
 ส่วนด้านการประสานความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย
 ต่ำที่สุด ($\bar{x}=4.61$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัด
 สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. คุณธรรม จริยธรรม	4.77	0.27	มากที่สุด
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.71	0.31	มากที่สุด
3. ผู้นำทางวิชาการ	4.68	0.34	มากที่สุด
4. การประสานความสัมพันธ์	4.61	0.32	มากที่สุด
5. การมีวิสัยทัศน์	4.62	0.34	มากที่สุด
6. บุคลิกภาพ	4.73	0.32	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.68	0.25	มากที่สุด

ตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิผลของ
โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดหนองคาย ทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน
 สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. ด้านกระบวนการบริหารจัดการ	4.63	0.30	มากที่สุด
2. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.58	0.30	มากที่สุด
3. ด้านการจัดสรรทรัพยากรทางการเงิน	4.62	0.27	มากที่สุด
4. ด้านความพึงพอใจต่อโรงเรียน	4.64	0.31	มากที่สุด
5. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	4.73	0.34	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.64	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.64$) โดยด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x}=4.73$) รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจต่อโรงเรียน ($\bar{x}=4.64$) ส่วนด้านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x}=4.58$)

ตอนที่ 3 การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

หนองคาย ดังตารางที่ 3 โดยกำหนดสัญลักษณ์ดังนี้

X_0 แทน คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ

X_1 แทน ด้านคุณธรรม จริยธรรม

X_2 แทน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

X_3 แทน ด้านผู้นำทางวิชาการ

X_4 แทน ด้านการประสานความสัมพันธ์

X_5 แทน ด้านการมีวิสัยทัศน์

X_6 แทน ด้านบุคลิกภาพ

Y แทน ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน

ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

Model	R	R ²	Adj R ²	S.E. _{est}	P
1. (X_0)	.787	.619	.617	.179	.000**
2. (X_0) (X_5)	.806	.650	.646	.172	.000**
3. (X_0) (X_5) (X_1)	.814	.662	.657	.170	.000**

** $p \leq .01$

พบว่า 3 เมื่อนำตัวแปรคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพทั้ง 6 ด้าน มาพยากรณ์ ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ด้านบุคลิกภาพ (X_6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_5) และด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1) เป็นตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

ที่ดีที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .81 ($R = .81$) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการพยากรณ์ที่ปรับแล้วเท่ากับ .65 ($\text{Adj } R^2 = .65$) หรือมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 65.70

ตอนที่ 4 การสร้างสมการพยากรณ์ ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

ประสิทธิผลของโรงเรียน	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน		Sig.
	b	S.E.	β	t	
ค่าคงที่ (Constant)	.662	.223		2.960	.003
ด้านบุคลิกภาพ (X_6)	.505	.059	.556	8.567	.000**
ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_5)	.173	.043	.206	4.059	.000**
ด้านคุณธรรม จริยธรรม (X_1)	.166	.063	.157	2.643	.009**
R = .814 R ² = .662 Adjusted R ² = .657 S.E. _{est} = .170					

** $p \leq .01$

พบว่า เมื่อนำคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีทั้ง 3 ปัจจัยไปหาความสัมพันธ์เพื่อสร้างสมการพยากรณ์โดยใช้ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) และคะแนนในรูปมาตรฐาน (β) คือ ด้านบุคลิกภาพ (X_6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_5) และด้านคุณธรรมจริยธรรม (X_1) ตามลำดับ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .814 ($R = .814$) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 65.70 ($\text{Adj } R^2 = .657$) เมื่อนำค่าสถิติต่าง ๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b)
 $\hat{Y} = .662 + .505(X_6) + .173(X_5) + .166(X_1)$
 สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β)
 $\hat{Z} = .556(X_6) + .206(X_5) + .157(X_1)$

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านบุคลิกภาพ ส่วนด้านการประสานความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านความพึงพอใจต่อโรงเรียน ส่วนด้านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการมีวิสัยทัศน์และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคูณหเท่ากับ .814 ($R = .814$) มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ปรับแล้วเท่ากับ .657 ซึ่งสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 65.70

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด รองลงมาเป็นด้านบุคลิกภาพ ส่วนด้านการประสานความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จะเห็นได้ว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนเอกชนได้พัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ มุ่งเน้น การบริหารงานและแก้ไขปัญหาด้วยหลัก เมตตาธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผลและ มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานและผู้คนรอบข้าง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ตลอดจนมีการส่งเสริมและ สนับสนุนพฤติกรรมด้านคุณธรรมให้เกิดขึ้น ในโรงเรียนด้วยการจัดอบรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

เป็นประจำทุกปี ดังนั้นหากผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมสูงแล้ว การบริหารงานก็จะดำเนินไปได้ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่หากคนไม่มี คุณธรรม จริยธรรม การที่จะดำเนินการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ก็คงจะเป็นไปไม่ได้ยาก (ประทวน บุญรักษา, 2552) สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่กำหนดให้ผู้บริหาร สถานศึกษา ต้องเป็นผู้นำเชิงคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความเป็น ผู้บริหารมืออาชีพ สามารถบริหารงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้องค์การ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหาร สถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาผู้ร่วมงาน มีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม (สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา, 2549; สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดหนองคาย, 2560; หวน พินิจพันธ์, 2549) สอดคล้องกับ กชกร มีมกระโทก (2547) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารมืออาชีพเป็นผู้ที่เป็นเลิศ ในการบริหารการศึกษา มีศักยภาพในการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพ ด้วยผลงานที่เกิดขึ้นเป็น เป้าหมายแต่ใช้ทรัพยากรทางการศึกษาและปัจจัย อื่น ๆ น้อย มีประสิทธิผลตามต้องการและเกิด ความพึงพอใจ สอดคล้องกับศรีภูมิ สุขหมั่น (2552) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาความเป็น ผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร ควรเป็นผู้รอบรู้ทุก ๆ ศาสตร์ ควรใฝ่หาความรู้ใหม่ อยู่เสมอและนำมาประยุกต์ใช้ และควรหมั่นเพิ่มพูน ประสิทธิภาพตรงโดยการอบรม ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อ สอดคล้องกับสตาร์ท (Stadt, 2003)

ศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี คือ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานในการทำงาน เป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ มีความกล้าคิด กล้าเสี่ยง และกล้าทำ มีความรับผิดชอบ มีความสามารถ ที่จะแบ่งงานให้ผู้อื่นช่วยปฏิบัติ มีวินัยในตนเอง มีมโนภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการสื่อความคิด มีสุขภาพดี มีสติปัญญา มีความสามารถในการจัดรูปร่าง และมีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการอย่างมีเหตุผล

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย
 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียน เอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หนองคายได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ บุคลากรเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทางวิชาชีพ อยู่เสมอ มีการจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพครู เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ของครู นักเรียนและชุมชน ซึ่งก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ครู ได้บริหารและจัดการความรู้ของตนเองอย่างเป็น ระบบ มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรม วิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน มีห้องสมุดที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน และชุมชน อีกทั้งโรงเรียนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องยังได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ในแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูใช้ การจัดเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริม ให้ครูสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนา

การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ที่กล่าวถึงยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ โดยประกอบด้วยการสร้างเครือข่าย การเรียนรู้หรือทีมงาน การให้โรงเรียนหลายแห่ง อาจรวมกันเป็นเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระ บุญเจริญ (2550) ที่กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษายุคโลกาภิวัตน์ มีลักษณะเฉพาะ จำเป็นต้องจัดให้เหมาะสม ต้องเปิดห้องเรียนสู่โลกกว้างให้ล้นรอบข้างเป็น ครู เปิดโลกทัศน์ของเด็กให้กว้าง ให้ทุกคนได้ สังเกต ได้คิด ได้ถาม ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ จริงจากสิ่งที่อยู่รอบตัว ร่วมปลดปล่อยพลัง สมองของผู้เรียนปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญ ที่สุด สอดคล้องกับปิยะมาศ น้อยกำ (2556) ที่ศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ในด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการพัฒนา โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านความพึงพอใจ ต่อโรงเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มี เจตคติดีทางบวก ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นประสิทธิภาพของโรงเรียนที่อยู่ใน ระดับมากที่สุด (พิมพ์ใจ รสธรรม, 2558; สุพรรณยา ลอยสมุทร, 2559; อนุปรกรณ์ สมบัติมี, 2558)

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
และการสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพของ
โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะ ผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ

จังหวัดหนองคาย คือ ปัจจัยบุคลิกภาพ ปัจจัย การมีวิสัยทัศน์ และปัจจัยคุณธรรมจริยธรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($R = .814$) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ได้ร้อยละ 66.20 แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิผล ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดหนองคาย จะมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะ ผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดหนองคาย ทั้ง 3 ด้าน โดยมีประเด็น การอภิปรายผลคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ดังนี้

3.1 ด้านบุคลิกภาพ เป็นตัวแปรแรก ที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 61.90 ($R^2 = .619$) แสดงให้เห็นถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชน มีคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่มีบุคลิกภาพ เชื่อมั่นในตนเอง มีบุคลิกภาพดี ท่าทางสง่างาม น่าเชื่อถือ กิริยามารยาท วาจา เป็นที่ยอมรับของ สังคม แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ ยิ้มแย้ม แจ่มใส พูดจาน่าฟังเข้าใจง่าย รู้จักการวางตน ให้เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่การงาน พูดจา ฉะฉาน ชัดเจน น่าฟัง และมีสุขภาพร่างกาย แข็งแรงสมบูรณ์ สามารถสร้างความน่าเชื่อถือ น่าดึงดูดใจ และได้รับการเคารพจากผู้พบเห็น หรือผู้ตาม ซึ่งผู้นำที่มีบุคลิกภาพที่ดีจะสามารถ เปลี่ยนแปลงองค์การไปในทางที่เจริญเติบโต มากขึ้น ให้กำลังใจกับลูกน้อง มีสัญญาใจร่วมกัน กับลูกน้อง กระตุ้นให้ผู้ตามปฏิบัติตามภารกิจและ

พัฒนาตนเองได้เหนือกว่าที่ผู้ตามคาดหวังไว้ และสามารถนำองค์การไปสู่ความสำเร็จได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ตั้งไว้ได้ (สุวิชา สุทธิธรรม, 2553) ดังที่รัตนกร ยิ้มประเสริฐ (2559) กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพเป็น แบบแผนพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่รับรู้ โดยทั่วไปว่าเป็นลักษณะของบุคคลนั้น ประกอบ ด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกและลักษณะเฉพาะ ภายในบุคคล ทำให้บุคคลนั้นมีความแตกต่าง จากบุคคลอื่น ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความ ศรัทธา ไว้วางใจ และนับถือในตัวของผู้บริหาร จนนำมาซึ่งการสร้างการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ให้ดีขึ้น และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ตาม ในการให้ความหมายและความท้าทายกับงาน ของผู้ตาม กระตุ้นแรงบันดาลใจทั้งในแต่บุคคลและ ในกลุ่ม ทั้งยังมีการแสดงออกถึงความกระตือรือร้นและการมองโลกในแง่ดี อันจะส่งผลถึง ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอีกด้วย สอดคล้อง กับแนวคิดของ ชีระ บุญเจริญ (2550) กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพต้องมี บุคลิกภาพน่าเชื่อถือ น่าเสียงการพูดน่าฟัง เข้าใจง่าย อารมณ์มั่นคง เข้มแข็งแต่ถ่อมตน กิริยา มารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม การแต่งกาย สอดคล้องกับกาลเทศะ ดังนั้นผู้บริหารที่มี บุคลิกภาพที่ดี ย่อมทำให้เป็นที่เคารพ น่าเชื่อถือ แก่ผู้พบเห็น ผู้บริหารมืออาชีพจำเป็นอย่างยิ่งต้องมี บุคลิกภาพที่ดี มีลักษณะความเป็นผู้นำที่มี บุคลิกภาพที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะการเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงที่สามารถชักนำหรือสร้าง แรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติงานทางการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย

มีการวางแผนการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถ มีทักษะการบริหารดีเยี่ยม สอดคล้องกับประณม ถาวรเวช (2552) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพดี จะมีลักษณะสำคัญ คือ มีการใช้ภาษา สามารถพูดได้ตอบโต้ฉลาด สามารถเป็นผู้นำกลุ่มได้ สอดคล้องกับสุวิชา สุทธิธรรม (2549) ที่พบว่าบุคลิกภาพของผู้นำที่มี การแสดงออกถึงความมีจิตสำนึก ความเป็นมิตร มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการของ องค์การ เช่นเดียวกับ แมกนุสัน (Magnuson, 2001) ที่ศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ที่ประสบความสำเร็จจะมีคุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วย การมีวิจรรย์ญาณ มีบุคลิกภาพที่ดี มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีความจริงใจ เป็นมิตรต่อผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของโบลลิง (Bowling, 2006) ที่พบว่า การนำรูปแบบการ พัฒนาบุคลิกภาพของผู้นำแบบห้าองค์ประกอบ โดยอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ทำให้ ประสิทธิภาพในการทำงานทั้งผู้บริหารทุกระดับ และบุคลากรในองค์กรเป็นไปในทางบวก

3.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ เป็นตัวแปร ที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ที่ร่วมกันทำนาย ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย มีอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 65.00 ($R^2 = .650$) และพบว่าเมื่อมีตัวแปร คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพสองตัวเข้าสู่สมการ ทำให้อำนาจการพยากรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็น ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นล่วงหน้าได้อย่าง ชัดเจน สามารถมองเห็นภาพในอนาคต กำหนด นโยบายและการทำงานที่ชัดเจน กำหนดกลยุทธ์

ในการบริหารได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสามารถปรับเปลี่ยน การดำเนินงานขององค์กรให้มีทิศทางที่ดีขึ้น มีความซื่อสัตย์และรู้จักสร้างสรรค์ผลงาน ดังที่ สุรงค์ดี ปาแสบ (2553) กล่าวว่า ผู้บริหาร ที่มีวิสัยทัศน์จะสามารถมองการณ์ไกลอย่าง ต่อเนื่องและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง สามารถ ดำเนินการบริหารจัดการให้องค์การบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน การนำกระบวนการบริหาร จัดการที่มีประสิทธิภาพมาใช้ ตลอดจนการสร้าง ความพึงพอใจแก่องค์การจากความเห็นของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อันจะส่งผลต่อประสิทธิผล ขององค์กร และสามารถที่จะกำหนดกลยุทธ์ ในการบริหารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษามืออาชีพต้องมีทักษะในการ กำหนดเป้าหมายในการทำงาน กำหนดนโยบาย และวิธีการทำงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2550) ที่กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ ในการบริหารงานของผู้บริหารมืออาชีพต้องม ีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และปรับการดำเนินงานขององค์กรให้เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขันให้มากขึ้น สอดคล้องกับ ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ (2550) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะ ของผู้บริหารมืออาชีพในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนี้ 1) ความมีวิสัยทัศน์ คนที่มีวิสัยทัศน์คือคนที่มี แผนงานสำหรับอนาคต สามารถเชื่อมโยงทฤษฎี เข้ากับการปฏิบัติได้ มองแผนงานไปข้างหน้า และมองย้อนกลับสู่อดีตด้วย ยิ่งรู้อดีตรู้ความ ผิดพลาดมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้เข้าทิศทางสู่

อนาคตมากเท่านั้น 2) ความสามารถในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล ผู้บริหารมืออาชีพใช้ทักษะหลัก คือ ทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านการรอบแนวคิด ทักษะการนำเสนอความคิดและแสดงตนเป็นแบบอย่าง ในการสร้างการยอมรับในวิสัยทัศน์และค่านิยม การวางตำแหน่งขององค์กร การเรียนรู้ การสื่อสารเพื่อนำเอาวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับศรีภูมิ สุขหมั่น (2552) ที่ศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วยปัจจัยวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร กระบวนการของผู้บริหาร และบรรยากาศของโรงเรียน (วันวิติ กูเมือง, 2554; อนุปรณ์สมบัติ, 2558)

3.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นตัวแปรที่สามที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ที่ร่วมกันทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย คือ ปัจจัยคุณธรรม จริยธรรม มีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 66.20 ($R^2 = 66.20$) และพบว่าเมื่อมีตัวแปรคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพสามตัวเข้าสู่สมการ ทำให้อำนาจการพยากรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.20 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคายที่เป็นผู้บริหารมืออาชีพ จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผลและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่เอารัดเอาเปรียบ หรือเห็นแก่ตัว ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ตัดสินใจในกรอบความคิดทางจริยธรรม แก้ปัญหาด้วยหลักเมตตาธรรม พัฒนาและสนับสนุนพฤติกรรม

ด้านคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเอง วางตัวเป็นกลาง ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมนับว่าเป็นแนวทางพื้นฐานในการดำเนินชีวิตของคน ถ้าหากทุกคนในสังคมอยู่ร่วมกันไม่มีคุณธรรมจริยธรรม สังคมจะเกิดความสับสนวุ่นวาย ไม่น่าอยู่ แต่ถ้าเมื่อใดที่ทุกคนรู้การปฏิบัติตนตามหลักธรรมแล้วสังคมก็จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้หากผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานจะนำมาซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดีตามไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ตรวจสอบได้ มีการจัดสรรทรัพยากรทางการเงินที่ถูกต้องเชื่อถือได้ จะนำมาซึ่งความพึงพอใจที่มีต่อสถานศึกษาโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หวนพินธุ์, 2549) ดังที่จำเริญรัตน์ เจือจันทร์ (2552) กล่าวไว้ว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อการเป็นผู้บริหารมืออาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือผู้บริหารจำเป็นต้องมีคุณธรรมจริยธรรมมากกว่าตำแหน่งอื่น ๆ เนื่องจากเป็นผู้ผลักดันการดำเนินงานให้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าตามวัตถุประสงค์สอดคล้องกับรังสิทธิ์ มังคละศิริ (2551) ที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพพบว่า คุณลักษณะเฉพาะความสามารถและทักษะเฉพาะตัว เช่น ด้านการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เรื่องการเป็นผู้มีเหตุผลและไม่ถือทิฐิ เห็นคุณค่าความดีของผู้อื่น ส่งผลต่อประสิทธิผลในด้านการบริหารจัดการของโรงเรียน และสอดคล้องกับสถาบัน

พัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2546) ที่ได้จัดทำหลักสูตรผู้บริหารมืออาชีพ โดยได้มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพไว้ 6 ประการ คือ การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตัวแปรคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านผู้นำทางวิชาการ และด้านการประสานความสัมพันธ์ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบริบทของการบริหารงานในโรงเรียนเอกชน มีผู้บังคับบัญชาหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้รับใบอนุญาต เจ้าของโรงเรียน ผู้บริหารในเครือ ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งผู้อำนวยการจะต้องดำเนินการตามคำสั่งและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบายของเจ้าของโรงเรียน อาจทำให้ไม่มีโอกาสได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองในการบริหารงานเท่าที่ควร ส่วนด้านผู้นำทางวิชาการนั้นอาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนยังขาดความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานวิชาการได้เท่าที่ควรจะเป็น และในด้านการประสานความสัมพันธ์นั้น อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ได้ดำเนินการเสริมสร้างความสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือ รวมทั้งการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลและองค์กร ทั้งนี้คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพทั้ง 3 ด้านที่ไม่เข้าสมการนั้น อาจเป็นเพราะภาระงานและบทบาทหน้าที่

ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีการแข่งขันค่อนข้างมาก และโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนที่ประกอบด้วยผู้บริหารหลายฝ่าย ทำให้อาจขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการและการกระจายอำนาจในการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยเช่นกัน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย, 2560) สอดคล้องกับบุณญา นนทะโยโส (2558) ที่ศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพด้านมีความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการประสานความสัมพันธ์ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา (สิทธิชัย พลยาแดง, 2557; สุรารัตน์ ทองเหลือ, 2559)

ดังนั้นตัวแปรคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพทั้ง 3 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยบุคลิกภาพ ปัจจัยการมีวิสัยทัศน์ และปัจจัยคุณธรรมจริยธรรม จะส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวให้มีอยู่ในตัวของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทุกคน อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพด้านบุคลิกภาพ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลของโรงเรียน ดังนั้นจึงเสนอแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีบุคลิกภาพที่ดี ทำทางสง่างาม มีความเชื่อมั่นในตนเอง น่าเชื่อถือ รู้จักการวางตนให้เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่สังเกตเห็นได้ง่าย ด้วยการฝึกฝนตนเองจนเกิดเป็นความเคยชินในที่สุด

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล โดยติดตามข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ต้องคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าอยู่เสมอ และมองการณ์ไกลเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กร รวมทั้งกำหนดนโยบายและการทำงานที่ชัดเจน ตลอดจนวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานขององค์กรให้มีทิศทางที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กชกร มีมะทะโทก. (2547). *คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพยุคปฏิรูปการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน* ผู้บริหารการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พ.ศ. 2540 ในทัศนะผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 – 4 ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี).
- กรรณิการ์ โพธิ์ลังกา. (2557). *การศึกษาลักษณะส่วนบุคคล วัฒนธรรมองค์กรลักษณะสร้างสรรค์ และสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่มีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในย่านธุรกิจอโศก กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.*

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความตั้งมั่นบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ที่มีเหตุผลและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่เอาเปรียบหรือเห็นแก่ตัว ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ตัดสินใจในกรอบความคิดทางจริยธรรม แก้ปัญหาด้วยหลักเมตตาธรรม พัฒนาและสนับสนุนพฤติกรรมด้านคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา วางตัวเป็นกลาง ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาและพัฒนาแนวทางการปฏิบัติที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน โดยใช้ตัวแปรคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในด้านบุคลิกภาพ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดี

- จรรยาพร ธรณินทร์. (2552). *ทำดีถวายพ่อ ชีวิตพอเพียง*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- จำเริญรัตน์ เจือจันทร์. (2552). *การรับรู้การปรับใช้ปรัชญาการศึกษาตะวันตก ที่มีต่อการจัดการศึกษาไทยของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. นครราชสีมา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ทองคำ พิมพ์า. (2556). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง*. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2550). *ทักษะผู้บริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- เทียน ทองแก้ว. (2550). *สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. (2550). *วิทยาการบริการสำหรับนักบริหารมืออาชีพในยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2545). *ผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพ: ศักยภาพเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เพลิดเพลินการพิมพ์.
- ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2548). *สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นฤชยา นนทะโยโส. (2558). *คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์).
- ประณม ถาวรเวช. (2552). *องค์ประกอบของบุคลิกภาพ*. สืบค้นจาก <http://dnfe5.nfe.go.th/loeadata/webimage/story261individuality.html>
- ประทวน บุญรักษา. (2552). *บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ปิยะมาศ น้อยกำ. (2556). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การ โรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- พิมพ์ใจ รสธรรม. (2558). *ปัจจัยความเครียดของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).

- รังสิทธิ มังคละศิริ. (2551). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 2(3), 127 – 137.
- รัตนกร ยิ้มประเสริฐ. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำใ้บริการของผู้บริหารระดับต้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 10(1), 55 – 64.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2553). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- วันวิดี กูเมือง. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *การบริหาร: หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศรีภูมิ สุขหมั่น. (2552). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์).
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2546). *การบริหารจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการ*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยผู้บริหาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการดำเนินงานการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย. (2560). *รายงานผลการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2560*. หนองคาย: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย.
- ลิตธิชัย พลสายแดง. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. *Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 7(3), 917 – 929.
- สุธารัตน์ ทองเหลือ. (2559). คุณลักษณะและพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. *Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(3), 1055 – 1068.

- สุพรรณษา ลอยสมุทร. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิภาพผลสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สุรศักดิ์ ปาแย. (2553). การพัฒนาครูทั้งระบบตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561). แพร่: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.
- สุวิชา สุทธิธรรม. (2553). อิทธิพลของบุคลิกภาพแบบห้าองค์ประกอบของผู้นำต่อผลงานความไว้วางใจในตัวผู้นำ และความคาดหวังที่จะเติบโตในงานของผู้ตาม โดยมีความเป็นผู้นำแบบนักปฏิรูปของผู้เป็นตัวอย่างผ่าน. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- หวน พินธุพันธ์. (2549). นักบริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุภรณ์ สมบัติ. (2558). โมเดลเชิงพหุระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ โรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).
- อารีย์ พันธุ์มณี. (2557). ฝึกให้เป็นคิดให้สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barnard, C. L. (1968). *The functions of executive*. Cambridge: Harvard University Press.
- Bowling, C. A. (2006). *Perceptual patterns of involvement management and effectiveness in public higher education*. (Doctoral Dissertation, Faculty of Public Administration, University of Pennsylvania).
- Davis, K. (2004). *Human relations at work*. (3rd ed). New York: McGraw – Hill Book.
- Hannan, M. T. & Freeman, J. H. (1977). The population ecology of organizations. *The American Journal of Sociology*, 82, 929 – 964.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Magnuson, W. G. (2001). *The Characteristics of successful school business manager*. (Doctoral Dissertation, Graduate School, University of Southern California).
- Stadt, R. W. (2003). *Managing career education programs englewood Cliffs*. New Jersey: Prentice–Hall.

รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษา

วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

THE EXERCISE PROMOTION MODEL FOR STUDENTS OF LAMPANG VOCATIONAL COLLEGE

ณัฐภัทร์ ไชยจักร^{1*} ขจร ตริโสภณากอร์² และ พรเทพ ลีทองอิน³

Natthapat Chaichak^{1*}, Khajorn Treesopanakorn² and Ponthep Leethong-in³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2}

Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district,

Mueang District, Chiang Mai Province 50300^{1,2}

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต 295 ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300³

Suan Dusit University, 295 Nakhon Ratchasima Road, Dusit District, Bangkok³

*Corresponding Author E-mail: pope.natthapat@gmail.com

(Received: Jul 12, 2019; Revised: Aug 14, 2019; Accepted: Aug 22, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสร้างและประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษา สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความต้องการออกกำลังกาย ได้แก่ นักเรียน - นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 400 คน การสร้างและประเมินรูปแบบกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารในสังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มและแบบประเมินรูปแบบสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางมีความต้องการส่งเสริมการออกกำลังกายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.29) 2) รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง ด้านรูปแบบ ด้านระบบ ด้านบุคลากร ด้านทักษะ ด้านค่านิยมร่วม

¹ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาและออกกำลังกาย คณะครุศาสตร์

² อาจารย์ ดร. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์

และ 3) การประเมินรูปแบบมีความถูกต้อง ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.37) มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.06) มีความเป็นไปได้ ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.04) และประโยชน์ ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.04)

คำสำคัญ : การส่งเสริมการออกกำลังกาย, นักเรียน-นักศึกษา, วิทยาลัยอาชีวศึกษา

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the needs of exercise promotion, to construct and evaluate the exercise promotion model for students at Lampang Vocational College. The sample group used in this research consisted of 400 students who studied in the first semester of the 2019 academic year and the administrators at Lampang Vocational College. The research instruments were the 5-level/rating scale questionnaire on the need for exercise promotion, an interview, a focus group discussion and a model evaluation form. The data were analyzed for percentage, mean, standard deviation and content analysis

The research found that 1) The need to promote the exercise of the students – students was at the highest level ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.29) 2) The form of exercise promotion of the students consisted of seven aspects: strategy, structure, form, personnel system, shared values. 3) The model assessment results revealed that the model was accurate ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.37), appropriate ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.06), feasible ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.04) and utilizable ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.04)

KEYWORDS: Exercise Promotion, Students, Vocational College

บทนำ

การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เพราะการดำเนินชีวิตให้มีคุณภาพร่างกายต้องมีสุขภาพและสมรรถภาพทางกายที่ดีก่อน การใช้กิจกรรมทางการกีฬาเป็นสื่อในการออกกำลังกาย นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ยังช่วยก่อให้เกิดความสมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพพลานามัยที่ดีและยังช่วยให้เกิดพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมที่ดี

อีกด้วย (กรมอนามัย, 2562) แต่ละคนจะต้องออกกำลังกายด้วยตัวเองเป็นประจำและต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดประโยชน์ ถ้าขาดการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องจะทำให้มีความต้านทานโรคต่ำ เจ็บป่วยได้ง่าย เมื่อเกิดการเจ็บป่วยจะรักษาหายช้า และมีโอกาสเกิดโรคแทรกซ้อนได้ง่าย ดังนั้นถ้าจะดูแลร่างกายให้ดีขึ้นในการดำรงชีวิตประจำวันจำเป็นจะต้องออกกำลังกายเป็นประจำ (มูลนิธิหัวใจแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561) ซึ่งแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 6 กำหนด

ให้มีการส่งเสริมการออกกำลังกายและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการกีฬาสำหรับประชาชนทุกกลุ่มทุกเพศ ทุกวัย เพราะการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาทำให้สุขภาพแข็งแรง ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2561)

วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทำหน้าที่ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม ระดับประเทศและภูมิภาค เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมเสริมทักษะทั้งทางด้านวิชาการและนันทนาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาด้านวิชาชีพของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน รวมทั้งให้ผู้เรียนเป็นคนดีและคนเก่ง สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562; วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง, 2562; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) จากการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านวิชาการและการบริการสังคมทำให้นักเรียน-นักศึกษามีเวลาว่างน้อยลง และยิ่งไปกว่านั้นเวลาว่างที่มีอยู่ถูกใช้ไปกับเทคโนโลยีสารสนเทศตามกระแสสังคม เช่น ติดต่อกันผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเล่นเกมออนไลน์ การเล่นเกม นอกจากนี้การจัดการและการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมออกกำลังกายให้กับนักเรียน-นักศึกษายังไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนไม่ใส่ใจดูแลสุขภาพ ขาดการออกกำลังกายเกิดปัญหาด้านสุขภาพและมีแนวโน้มที่จะเป็นโรคอ้วน (วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง, 2561)

ซึ่งการส่งเสริมการออกกำลังกายเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ นักเรียน – นักศึกษามีสุขภาพดีมีภาวะเจ็บป่วยน้อยลง ทำให้สุขภาพจิตดี ช่วยรักษาความแข็งแรงของกระดูก ลดความเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด รักษาน้ำหนักตัว การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ฯลฯ (กรมอนามัย, 2562) ดังนั้นวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางจึงควรมีการจัดการด้านการส่งเสริมการออกกำลังกายที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน-นักศึกษาโดยตรง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีหลายทฤษฎีหรือเครื่องมือด้านการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรมีสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการดำเนินงาน ปัจจัย 7 ประการของแมคคินซี (McKinsey's 7S Framework) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการบริหารองค์กรให้มีศักยภาพการทำงานมากขึ้น (ปิ่นทारीย์ พองแพร่, 2559) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน วิเคราะห์แนวโน้มที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต กำหนดวิธีการที่จะใช้กลยุทธ์ (Im2market, 2015) ซึ่งทั้ง 7 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์ (Strategy) 2) โครงสร้าง (Structure) 3) ระบบ (System) 4) รูปแบบ (Style) 5) บุคคล (Staff) 6) ทักษะ (Skill) และ 7) ค่านิยมร่วม (Shared Value) (กรรณิการ์ ลิทธิชัย และสันติ ภูริภักดี, 2561) สอดคล้องกับเยาวเรศว์ นุตเดชานันท์ (2558) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยใช้ 7S Framework เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา พบว่า ตัวแปรด้านความพร้อมของ

ระบบงาน ค่านิยมร่วมและวัฒนธรรมองค์กร การมีส่วนร่วมของบุคลากร และความชัดเจนของโครงสร้างองค์กรเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาองค์กร ทำนองเดียวกับ ปัทมาธิ์ พองแพร่ (2559) ที่พบว่า ปัจจัยด้านค่านิยมร่วม ด้านกลยุทธ์ ด้านระบบ ด้านทักษะความสามารถ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคคล และด้านรูปแบบมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาขององค์กรให้มีศักยภาพการทำงานสูงขึ้น และพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ (เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์, 2561)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าหลักการบริหารจัดการตามแนวคิดปัจจัย 7 ประการของแมคคินซี (McKinsey's 7S Framework) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานหรือการบริหารงานขององค์กร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง โดยใช้แนวคิดปัจจัย 7 ประการของแมคคินซี (McKinsey's 7S Framework) เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมให้นักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ได้ออกกำลังกายที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไป และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีสุขภาพแข็งแรง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสามารถสำเร็จการศึกษาและเป็นบุคลากรสายอาชีพที่มีคุณภาพของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

2. เพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

3. เพื่อประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (Mixed Method) มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการส่งเสริมการออกกำลังกายของ นักเรียน-นักศึกษา สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

ประชากร

นักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,826 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 350 คน คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน (Proportional Allocation) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (สมชาย วรจิเกษมสกุล, 2554)

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยใช้ทฤษฎีของแมคคินซี (McKinsey's 7S Framework) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการส่งเสริมการออกกำลังกาย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเพื่อถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการการออกกำลังกาย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.97

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's

Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยนำแบบสอบถามแจกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด และได้รับกลับคืนมา 400 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของ นักเรียน-นักศึกษา สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการส่งเสริมการออกกำลังกาย จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มแบบกึ่งโครงสร้างและแบบประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2. รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกาย
ของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
ที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1

3. เครื่องบันทึกเสียงสำหรับใช้บันทึกเสียง
การสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างรูปแบบ

1.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก
ขั้นตอนที่ 1 มาพิจารณาและกำหนดโครงสร้าง
ของรูปแบบโดยการศึกษาจากเอกสารและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ยกร่างรูปแบบการส่งเสริม
การออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัย
อาชีวศึกษาลำปาง

1.3 นำรูปแบบการส่งเสริม
การออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษา
วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข
ตามข้อเสนอแนะ

2. การยืนยันรูปแบบการส่งเสริม
การออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัย
อาชีวศึกษาลำปาง

2.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เชิญผู้เชี่ยวชาญ
ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด เพื่อเชิญร่วม
การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2.2 ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus
Group) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน วันที่ 24 มิถุนายน
2562 ณ ห้องประชุมวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
เพื่อประเมินความถูกต้องและความเหมาะสม
รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของ
นักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2562 ณ ห้องประชุม

วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลผลการสนทนากลุ่ม
โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
จากการสนทนาและฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ
(Consensus)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบ
การส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษา
จังหวัดลำปาง จำนวน 6 คน ด้วยการเลือก
แบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจะต้อง
เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษา
ที่มีที่ตั้งสถานศึกษาอยู่ในจังหวัดลำปาง ซึ่งเป็น
กลุ่มที่ไม่ซ้ำกับขั้นตอนที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเป็นไปได้และ
ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการส่งเสริม
การออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัย
อาชีวศึกษาลำปาง เป็นแบบสอบถามความคิด
เห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบประเมิน

2. สร้างแบบประเมินความเป็นไปได้และ
เป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ มีตัวเลือกตามเกณฑ์ดังนี้
5 หมายถึง มีความเป็นไปได้และเป็น
ประโยชน์มากที่สุด

4 หมายถึง มีความเป็นไปได้และเป็น
ประโยชน์มาก

3 หมายถึง มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ปานกลาง

2 หมายถึง มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์น้อย

1 หมายถึง มีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

3. นำแบบประเมินเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความตรงเชิงโครงสร้าง แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาลำปางเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบประเมินและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

จากการวิเคราะห์ความต้องการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางในภาพรวมพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความต้องการเป็นลำดับแรก คือ ด้านทักษะของบุคลากร (Skill) มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.33) รองลงมาคือ ด้านระบบการทำงาน (System) มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.40) ด้านที่มีความต้องการลำดับสุดท้าย คือ ด้านโครงสร้าง (Structure) มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.45) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความต้องการการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

การส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกาย	ระดับความต้องการ			ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านกลยุทธ์ (Strategy)	4.07	0.39	มาก	6
2. ด้านโครงสร้าง (Structure)	4.06	0.45	มาก	7
3. ด้านรูปแบบการบริหาร (Style)	4.34	0.43	มากที่สุด	4
4. ด้านระบบการทำงาน (System)	4.46	0.40	มากที่สุด	2
5. ด้านบุคลากร (Staff)	4.43	0.41	มากที่สุด	3
6. ด้านทักษะบุคลากร (Skill)	4.65	0.33	มากที่สุด	1
7. ด้านค่านิยมร่วม (Shared Values)	4.12	0.47	มาก	5
รวม	4.30	0.29	มากที่สุด	

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบ การส่งเสริมการออกกำลังกายของ นักเรียน- นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ประกอบด้วย

7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้าง 2) ด้านกลยุทธ์ 3) ด้านรูปแบบการบริหาร 4) ด้านระบบการทำงาน 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านทักษะบุคลากร และ 7) ด้านค่านิยมร่วม (ดังภาพที่ 1) โดยรูปแบบมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.37) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.06) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

รายการประเมิน	ด้านความถูกต้อง			ด้านความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านกลยุทธ์ (Strategy)	4.68	0.05	มากที่สุด	4.79	0.05	มากที่สุด
2. ด้านโครงสร้าง (Structure)	4.73	0.07	มากที่สุด	4.79	0.05	มากที่สุด
3. ด้านรูปแบบการบริหาร (Style)	4.62	0.05	มากที่สุด	4.68	0.07	มากที่สุด
4. ด้านระบบการทำงาน (System)	4.75	0.06	มากที่สุด	4.77	0.06	มากที่สุด
5. ด้านบุคลากร (Staff)	4.81	0.05	มากที่สุด	4.83	0.04	มากที่สุด
6. ด้านทักษะบุคลากร (Skill)	4.79	0.05	มากที่สุด	4.79	0.05	มากที่สุด
7. ด้านค่านิยมร่วม (Shared Values)	4.94	0.21	มากที่สุด	4.97	0.16	มากที่สุด
รวม	4.74	0.37	มากที่สุด	4.78	0.06	มากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์รูปแบบการส่งเสริม การออกกำลังกายของนักเรียน - นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง โดยผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคลำปาง ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคนครลำปาง

ผู้บริหารวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง ผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพเถิน วิทยาลัยการจัดการกฟผ.แม่เมาะ และวิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม ซึ่งไม่ซ้ำกับกลุ่มเป้าหมายในขั้นตอนที่ 2 พบว่า รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน - นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.04) และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.04) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง

รายการประเมิน	ด้านความเป็นไปได้			ด้านความเป็นประโยชน์		
	S.D.	แปลผล		S.D.	แปลผล	
1. ด้านกลยุทธ์ (Strategy)	4.66	0.05	มากที่สุด	4.76	0.06	มากที่สุด
2. ด้านโครงสร้าง (Structure)	4.64	0.05	มากที่สุด	4.75	0.07	มากที่สุด
3. ด้านรูปแบบการบริหาร (Style)	4.66	0.06	มากที่สุด	4.77	0.07	มากที่สุด
4. ด้านระบบการทำงาน (System)	4.74	0.07	มากที่สุด	4.72	0.07	มากที่สุด
5. ด้านบุคลากร (Staff)	4.76	0.06	มากที่สุด	4.73	0.07	มากที่สุด
6. ด้านทักษะบุคลากร (Skill)	4.72	0.07	มากที่สุด	4.72	0.07	มากที่สุด
7. ด้านค่านิยมร่วม (Shared values)	4.76	0.18	มากที่สุด	4.76	0.18	มากที่สุด
รวม	4.70	0.04	มากที่สุด	4.74	0.04	มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียน-นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง มีความต้องการการส่งเสริมการออกกำลังกายอยู่ในระดับมากที่สุด

2. รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้าง 2) ด้านกลยุทธ์ 3) ด้านรูปแบบการบริหาร 4) ด้านระบบการทำงาน 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านทักษะบุคลากร และ 7) ด้านค่านิยมร่วม โดยรูปแบบ มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. รูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาความต้องการการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง พบว่า นักเรียน-นักศึกษา มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านทักษะบุคลากรมีความต้องการมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะ คือ ความสามารถเฉพาะของบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการทำงานหรือปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลบรรลุผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทำให้เป็นที่เชื่อถือของผู้มาใช้บริการ องค์กรที่มีบุคลากรทักษะด้านใดด้านหนึ่งเหนือกว่าผู้อื่นย่อมประสบความสำเร็จ

เป็นองค์กรชั้นนำ (ปัทมทริย์ ฟองแพร์, 2559; เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์, 2561; อำนาจ วัดจินดา, 2558) ดังนั้นนักเรียน-นักศึกษาจึงมีความต้องการบุคลากรที่มีทักษะความเชี่ยวชาญการออกกำลังกาย รวมทั้งสามารถถ่ายทอดการออกกำลังกาย ที่ถูกต้องและมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัด กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย สอดคล้อง กับเยาวชนรศ นุตเดชาพันธ์ (2558) ที่ศึกษา พบว่า ความรู้ ความสามารถและทักษะของบุคลากร ช่วยผลักดันให้การดำเนินการพัฒนาองค์กร ประสบความสำเร็จสูงสุด เช่นเดียวกับปัทมทริย์ ฟองแพร์ (2559) ศึกษา พบว่า ทักษะความสามารถ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพ การทำงานสูงขึ้น

2. การสร้างรูปแบบการส่งเสริมการ ออกกำลังกายของนักเรียน - นักศึกษาวิทยาลัย อาชีวศึกษาลำปาง ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้าง 2) ด้านกลยุทธ์ 3) ด้านรูปแบบ การบริหาร 4) ด้านระบบการทำงาน 5) ด้านบุคลากร 6) ด้านทักษะบุคลากร และ 7) ด้านค่านิยมร่วม โดยรูปแบบฯ มีความถูกต้องและเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้นำแนวคิดปัจจัย 7 ประการ ของแมคคินซี (McKinsey's 7S Framework) ประยุกต์ใช้ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหาร องค์กรให้มีศักยภาพการทำงานมากขึ้น โดย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและ พัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน วิเคราะห์แนวโน้ม ที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต กำหนดวิธี การที่จะใช้กลยุทธ์ (ปัทมทริย์ ฟองแพร์, 2559; Im2market, 2015) สอดคล้องกับ วิฑูรย์ ลิ้มชะโคติ (2553) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ

หรือการบริหารงานที่สัมฤทธิ์ผลนั้นขึ้นอยู่กับ ตัวแปรซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างน้อย ที่สุด 7 ตัว ได้แก่ กลยุทธ์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) ระบบ (System) รูปแบบ (Style) บุคคล (Staff) ทักษะ (Skill) และค่านิยมร่วม (Shared Value) สอดคล้องกับ ฐานันตร์ ชะนะมา (2558) ที่พบว่า ปัจจัยด้านกลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) โครงสร้างองค์กร (Structure) ระบบการปฏิบัติงาน (System) บุคลากร (Staff) ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) และค่านิยม ร่วม (Shared Values) มีผลต่อความสำเร็จในการ บริหารงานและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน ขององค์กร (ปัทมทริย์ ฟองแพร์, 2559) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านมีประเด็นในการนำมา อภิปรายดังนี้

ด้านกลยุทธ์ (Strategy) การกำหนด กลยุทธ์ที่เหมาะสมต่อบริบทการเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย มีความ สำคัญที่จะช่วยกำหนดทิศทางการดำเนินงาน นำไปสู่การกำหนดแผนงานการดำเนินงานหลัก การตัดสินใจและการควบคุมโดยรวมอย่างมี ประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการส่งเสริม การออกกำลังกาย ซึ่งกลยุทธ์ (Strategy) เป็นการวางแผนกิจกรรมภายในองค์กร เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยให้แผนที่วางขึ้นมานั้นได้สอดคล้องและ เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายในองค์กร (กรมนักเรียนนายเรือ อาภาศ รักษาพระองค์, 2553; อำนาจ วัดจินดา, 2558) สอดคล้องกับ Wilson et al. (2019) ที่ศึกษา พบว่าการพัฒนายุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ทำให้การ ดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

(Wilson et.al., 2015) การดำเนินการจัดการเชิงกลยุทธ์ขององค์กรมีบทบาทสำคัญในการบรรลุความสำเร็จในการแข่งขัน กลยุทธ์จะสะท้อนแนวคิดพื้นฐานที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร (Mišanková, and Kočíšová, 2014)

ด้านโครงสร้าง (Structure) โครงสร้างการบริหารสายการบังคับบัญชาและมอบหมายหน้าที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน บุคลากรได้ทราบถึงขอบเขตและความรับผิดชอบ เกิดความสะดวกในการติดต่อประสานงาน เพื่อให้ดำเนินงานส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับนักเรียน-นักศึกษา ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งอำนาจวัดจินดา (2558) กล่าวว่า โครงสร้างขององค์กรจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงขนาดการควบคุมการรวมอำนาจ และการกระจายอำนาจของผู้บริหารได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การมอบหมายหน้าที่ของบุคลากรให้เข้ามาทำงานร่วมกันในฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ จะมีส่วนช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ลดความซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งในหน้าที่ ช่วยให้ผู้บุคลากรได้ทราบขอบเขตงาน ความรับผิดชอบ มีความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว (ประชา ตันเสนีย์, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณลภย์ สุริยะโยธิน และทวีศักดิ์ กฤษเจริญ (2559) ที่ศึกษาพบว่าโครงสร้างองค์กรเป็นปัจจัยที่มีผลให้การปฏิบัติงานขององค์กรมีประสิทธิภาพดีขึ้น และการปรับโครงสร้างองค์กรมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานดีขึ้น (เกษวลี สังขทิพย์, 2556)

ด้านรูปแบบ (Style) เป็นแบบแผนการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับนักเรียน-นักศึกษา โดยการสร้างแรงจูงใจ การดูแลในด้านต่าง ๆ และการช่วยเหลือในการดำเนินงาน ดังที่อำนาจวัดจินดา (2558) กล่าวไว้ว่าองค์กรที่มีรูปแบบวิธีการบริหารงานที่เหมาะสมกับลักษณะขององค์กร เช่น การสั่งการ การควบคุม การจูงใจ สะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร นอกจากนี้ความเป็นผู้นำขององค์กรซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะต้องวางโครงสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้วยการเชื่อมโยงระหว่างความเป็นเลิศและพฤติกรรมการบริหารให้เกิดขึ้น (ประชา ตันเสนีย์, 2562) สอดคล้องกับธนภณ ภูมาลา (2560) ที่ศึกษาพบว่ารูปแบบการบริหารงานคุณภาพขององค์กรประกอบด้วยความสามารถด้านธุรกิจ ความสามารถด้านกลยุทธ์ และความสามารถในวิชาชีพ และองค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศมีทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ด้านการบริหารจัดการวิชาการ และด้านการบริหารจัดการงบประมาณ (นัฐญา พิพัฒน์นราธร และนิษฐ์วิดี จิโรจน์ภักย์, 2561)

ด้านระบบ (System) เป็นกระบวนการหรือลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางที่ชัดเจน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายตามความต้องการของนักเรียน-นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็น

ขั้นตอนที่ชัดเจน รวมทั้งการพัฒนาระบบ วิธีการดำเนินงาน และการดำเนินงานที่รวดเร็ว สอดคล้องกับอำนาจ วัดจินดา (2558) ที่กล่าวว่านอกจากการจัดโครงสร้างที่เหมาะสมและมีกลยุทธ์ที่ดีแล้วการจัดระบบการทำงาน (Working System) ก็มีความสำคัญเพราะระบบคือการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (วิทยา สุหฤตดำรง, 2553) สอดคล้องกับศิริรัตน์ วัฒนโยบล และลัดดา ปรีชาวิรุณ (2558) ที่ศึกษาพบว่าระบบเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารในการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการและเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน เช่นเดียวกับ ชูติกาญจน์ หุทัย, อีพร สรวิธังกูร และสมจิตต์ วงศ์สุวรรณศิริ (2559) ศึกษาพบว่าระบบสามารถพัฒนาการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้านบุคลากร (Staff) บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน จะช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับนักเรียน-นักศึกษา มีประสิทธิภาพ ดังที่ประชา ตันเสนีย์ (2562) กล่าวว่า บุคลากรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร องค์กรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคลากร ดังนั้นองค์กรควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถเตรียมและจัดการบุคคลเข้าทำงานให้เหมาะสม ตลอดจนควรพัฒนาบุคคลกรอย่างต่อเนื่อง (อำนาจ วัดจินดา, 2558) สอดคล้องกับนวลละออง อุทามนตรี และรชยา อินทนนท์ (2558) ที่ศึกษาพบว่าบุคลากรมีความสำคัญต่อการทำงานขององค์กร หน่วยงานควรพัฒนาทักษะบุคลากรให้ครอบคลุมกับงานที่ต้องปฏิบัติ

เพื่อประสิทธิภาพการทำงานสูงสุด (สุรีย์ เข้มทอง และอโณทัย งามวิชัยกิจ, 2561)

ด้านทักษะ (Skill) ทักษะและความเชี่ยวชาญของบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับนักเรียน-นักศึกษา เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญในการทำงานย่อมทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน (อำนาจ วัดจินดา, 2558) สอดคล้องกับ Alshahe (2013) ที่ศึกษาพบว่าทักษะการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับกฤติน กุลเพ็ง (2552) ที่กล่าวว่า ทักษะ คือความสามารถหรือความชำนาญเฉพาะขององค์กรทำให้องค์กรมีคุณภาพมากขึ้น เช่นเดียวกับปวีณิตย์ มากแก้ว (2557) ที่ศึกษาพบว่าพนักงานที่มีทักษะที่ดีสามารถช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้บริหารและเพิ่มสมรรถนะการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านค่านิยมร่วม (Shared Values) เป็นข้อกำหนดในการปฏิบัติร่วมกันของบุคลากรและนักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางเพื่อกระตุ้นและโน้มน้าวให้เกิดความกระตือรือร้นในการส่งเสริมการออกกำลังกาย โดยการส่งเสริมให้ทุกคนมีความเชื่อร่วมกัน มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวในการดำเนินงานเพื่อให้การส่งเสริมการออกกำลังกายให้นักเรียน-นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับเกศรา รักชาติ (2553) กล่าวไว้ว่าค่านิยมร่วมเป็นสิ่งที่กำหนดร่วมกันระหว่างคนในองค์กร เป็นบรรทัดฐานที่ยึดถือร่วมกัน แสดงให้เห็นถึงความเป็นอันหนึ่ง

อันเดียวกันที่จะดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Alshahe (2013) ที่ศึกษาพบว่าค่านิยมร่วมกันขององค์กรคือสิ่งสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามเป้าหมาย (Shaqrah, 2018)

3. การประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษาครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีการสร้างและพัฒนาารูปแบบร่วมกับแนวคิดปัจจัย 7 ประการของแมคคินซี (McKinsey's 7S Framework) แล้วนำมาสร้างรูปแบบให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของอาชีวศึกษา ผ่านการตรวจสอบและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้มีความสมบูรณ์จึงทำให้รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ดังที่ Keeves (1997) ได้กล่าวไว้ว่าการสร้างและพัฒนาารูปแบบเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ที่ความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) เป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษาก่อนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ และต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่กำลังศึกษานั้นจึงจะสามารถอธิบายปรากฏการณ์ นอกจากนี้การประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์เพื่อให้แน่ใจว่ารูปแบบที่เกิดขึ้นเป็นจริง ช่วยให้การปฏิบัติงาน

ได้ตรงตามต้องการ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน ตลอดจนวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้จริง รวมทั้งวิเคราะห์และเสนอผลการประเมินที่ถูกต้อง (McMillan & Schumacher, 2009) สอดคล้องกับวีณา ประชากุล และประสาธ เมืองเฉลิม (2554) ที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบที่เหมาะสมต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับยศสรวดี กริ่งไกร (2560) ที่ใช้การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสมด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้องในการศึกษาพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดย เช่นเดียวกับ นฤมล เอกธรรมสุทธิ, สายฝน วิบูลรังสรรค์ และอรุณี อ่อนสวัสดิ์ศิริ (2560) ที่ใช้การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการศึกษารูปแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เช่นเดียวกับสุพรรณิ อึ้งปัญญัตตวงศ์, บุญศรี พรหมมาพันธุ์, ศิริศักดิ์ สุนทรไชย และลาวัลย์ รักสัตย์ (2554) ที่ใช้การประเมินความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษารูปแบบประเมินการจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปางไปใช้ควรศึกษาความต้องการของนักเรียน-นักศึกษา ก่อนเพื่อปรับรูปแบบให้มี

ความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

2. จากผลการศึกษาพบว่านักเรียน-นักศึกษา มีความต้องการด้านทักษะของบุคลากร (Skill) อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรจัดบุคลากรที่มีทักษะความเชี่ยวชาญการออกกำลังกาย สามารถถ่ายทอดการออกกำลังกาย ที่ถูกต้องและมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัด

กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับนักเรียน-นักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จการส่งเสริมการออกกำลังกายของนักเรียน – นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์. (2553). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)*. สืบค้นจาก <http://www.aircadetwing.com/index.php?lay=show&ac...ld>
- กรมอนามัย. (2562). *การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ*. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/exercisemoph>
- กรรณิการ์ สิทธิชัย และสันติ ฐิริภักดี. (2561). การจัดการองค์การตามแนวคิด 7s ของ McKinsey ที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรม กรณีศึกษาองค์กรที่ได้รางวัลองค์กรนวัตกรรมยอดเยี่ยม. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(3), 1419-1435.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2561). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551*. สืบค้นจาก http://www.moe.go.th/moe/hipa/ed_law/p.r.g.edu33.pdf
- กฤตินี กุลเพ็ง. (2552). *การวางแผนและวิเคราะห์อัตรากำลังเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอช อาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด.
- เกศรา รักชาติ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานและความยืดหยุ่นของพนักงาน. *วารสารวิทยาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์*, 2, 188-202.
- เกษวลี สังขทิพย์. (2556). *การปรับโครงสร้างองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีขององค์กรอิสระ*. (ปริญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ชุตติกาญจน์ หุทัย, ชีรพร สิริอังกูร และสมจิตต์ วงศ์สุวรรณศิริ. (2559). ที่ศึกษาการพัฒนาระบบบริการพยาบาลสำหรับโรงพยาบาลชุมชนที่ได้รับการยกฐานะ. *วารสารกองการพยาบาล*, 43(1), 113-134.

- ฐานันตร์ ชะนะมา. (2558). การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่การบริหารงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2555 ถึง พ.ศ. 2559. (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ชนกณ ภูมาลา. (2560). รูปแบบการบริหารงานคุณภาพของมหาวิทยาลัยเอกชนไทยโดยการใช้กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์, 10(2), 43–59.
- นฤมล เอกธรรมสุทธิ, สายฝน วิบูลรังสรรค์ และอรุณี อ่อนสวัสดิการ. (2560). การพัฒนารูปแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19(3), 164–179.
- นวลละออง อุทามนตรี และรัชยา อินทนนท์. (2558). การพัฒนาบุคลากร กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 11(1), 25–67.
- นัฐญา พิพัฒน์นารธร และนิษฐวดี จิรโรจน์ภิญโญ. (2561). การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 5(1), 223–240.
- ประชา ต้นเสถียร. (2562). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. สืบค้นจาก www.drpracha.com/index.php?topic=1014.0
- ปวีณิตย์ มากแก้ว. (2557). การศึกษาด้านความสามารถและทักษะในการทำงาน ด้านการบริการที่ดีด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพนักงานระดับปฏิบัติการเขตสาทร กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ปัทมาธิ์ย์ ฟองแพร่. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพการทางานสูง: กรณีศึกษาธนาคารยูโอบี. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- มูลนิธิหัวใจแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). การออกกำลังกาย. สืบค้นจาก <http://www.thaiheartfound.org/category/lists/exercise>
- ยศสรวดี กริ่งไกร. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. (ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- เยาวเรศว์ นุตเดชานันท์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- วรรณลภย์ สุริยะโยธิน และทวีศักดิ์ กฤษเจริญ. (2559). อิทธิพลของโครงสร้างองค์กรต่อผลการปฏิบัติงานตามคุณลักษณะขององค์กรเชิงนวัตกรรม. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

19, 200-217.

- วิฑูรย์ ลิ้มชะโคตี. (2553). พัฒนาการของนโยบายคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. (วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- วิทยา สุทธิพิตร. (2553). การปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้า. *วารสารวิทยาการ
จัดการสมัยใหม่*, 2, 65-78.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง. (2561). รายงานคุณภาพวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง ประจำปี 2561.
ลำปาง: วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง. (2562). ข้อมูลวิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง. สืบค้นจาก http://www.lampangvc.ac.th/?option=List&id_type=1&id_view=113&to=%E0%B8%82%E0%B8%B1%E0%B8%AD%E0%B8%A1%E0%B8%B9%E0%B8%A5%E0%B8%97%E0%B8%B1%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B9%84%E0%B8%9B&
- วีณา ประชากุล และประสาธ เนืองเฉลิม. (2554). รูปแบบการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริรัตน์ วณิชโยบล และลัดดา ปรีชาวีรกุล. (2558). ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการลูกค้าสัมพันธ์
ของหน่วยเครื่องกลกลางคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: ภาควิชา
คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมชาย วรภิเษมสกุล. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*.
อุตรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานการพิมพ์ จำกัด.
- สุพรรณิ อึ้งปัญญตวงค์, บุญศรี พรหมมาพันธุ์, ศิริศักดิ์ สุนทรไชย และลาวัลย์ รักสัตย์. (2554).
รูปแบบประเมินการจัดการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์โดยใช้บาลานซ์สกอ์การ์ด. *วารสาร
วิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 1(1), 58-78.
- สุรีย์ เข้มทอง และอโณทัย งามวิชัยกิจ. (2561). การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริการในธุรกิจ
โรงแรมขนาดเล็ก:กรณีศึกษาโรงแรมในจังหวัดเลย. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคม
สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี*, 7(1), 38-53.
- เสาวนารถ เล็กเลอลินธุ์. (2561). การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลาง.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- อำนาจ วัดจินดา. (2558). *ประเมินองค์การด้วย McKinsey 7S*. สืบค้นจาก http://www.hrcenter.co.th/index.php?module=columns_detail&ColumnID=647

- Alshahe, A. (2013). The McKinsey 7S model framework for e-learning system readiness assessment. *International Journal of Advances in Engineering & Technology*, 6(5), 1948–1966.
- Im2market. (2015). กลยุทธ์การตลาด 7s กรอบแนวคิดของ McKinsey. สืบค้นจาก <https://www.im2market.com/2015/01/21/650>
- Keeves, J. P. (1997). *Educational research methodology and measurement: An international handbook*. Oxford: Pergamon Press.
- Mišanková, M. and Kočíšová, K. (2014). Strategic Implementation as a Part of Strategic Management. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 110, 861 – 870.
- McMillan, J. H. and Schumacher, S. (2009). *Research in education*. (7th ed). New York, USA: Addison–Wesley Educational Publishers Inc.
- Shaqrah, A. A. (2018). Analyzing business intelligence systems based on 7s model of McKinsey. *International Journal of Business Intelligence Research*, 9(1), 34–45.
- Wilson, A., Baker, R., Bankart, J., Banerjee, J., Bhamra, R., Conroy, S.,..., Waring, J. (2015). Establishing and implementing best practice to reduce unplanned admissions in those aged 85 years and over through system change [Establishing System Change for Admissions of People 85+ (ESCAPE 85+)]. *Health Services and Delivery Research*, 3(37).
- Wilson, A., Baker, R., Bankart, J., Banerjee, J., Bhamra, R., Conroy, S.,..., Waring, J. (2019). Understanding variation in unplanned admissions of people aged 85 and over: A systems-based approach. *BMJ Open*, 9(7), 1–11.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper International.

พฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเช่าที่พัก
ในอำเภอเมืองเชียงใหม่
BEHAVIOR OF UNDERGRADUATE STUDENTS TOWARDS RENTING
ACCOMMODATIONS IN MUEANG CHIANG MAI DISTRICT

ณพัชญาฐ์ สุขพัชรารภรณ์^{1*} และ ปิยพรรณ กลั่นกลิ่น²
Napatchaya Sukpatcharaporn^{1*} and Piyaphan Klunklin²

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200^{1,2}
Chiang Mai University, 239 Huaykaew Road, Suthep Sub-district, Muang District,
Chiang Mai Province, 50200^{1,2}

*Corresponding author E-mail: sp.patchaya@gmail.com

(Received: Oct 28, 2019; Revised: Dec 9, 2019; Accepted: Dec 11, 2019)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเช่าที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 430 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควตาตามจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยในอำเภอเมืองเชียงใหม่ แบ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาล 3 แห่ง และเอกชน 2 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม การเช่าที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเช่าที่พักโดยพักอาศัยอยู่เพียงคนเดียว เลือกเช่าหอพักภายนอกมหาวิทยาลัย เหตุผลที่เลือกเช่าที่พักเนื่องจากอยู่ใกล้สถานศึกษา และสะดวกในการเดินทาง ตัดสินใจเช่าที่พักด้วยตนเอง หลังจากเห็นที่พัก 1 สัปดาห์ ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน ค้นหาข้อมูลที่พักโดยการแนะนำจากคนรู้จัก เมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านราคา ด้านกระบวนการ และด้านหลักฐานทางกายภาพแตกต่างกัน นักศึกษาที่เลือกเช่าที่พักที่มีราคาต่ำเช่าแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านผลิตภัณฑ์ และด้านหลักฐานทางกายภาพแตกต่างกัน

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเช่าที่พัก, นักศึกษาระดับปริญญาตรี, อำเภอเมืองเชียงใหม่

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ

ABSTRACT

The objective of this quantitative research was to investigate behavior of undergraduate students towards renting accommodations in Mueang Chiang Mai District, using the questionnaire as a tool for data collection. The quota sampling method was used to select 430 undergraduate students who were studying in 3 public universities and 2 private universities in Mueang Chiang Mai District. Descriptive statistics consisted of frequency, percentage and mean. Inferential statistics which was One-Way ANOVA was employed to analyze the difference of behavior towards renting accommodations of the sample group.

The findings showed that most respondents lived alone at the accommodation. They rented dormitories outside their universities. The reasons for renting their accommodations were that the location was close to their universities and it was convenient to commute. Most respondents made decision to rent their accommodations by themselves after inspecting the places for one week before the start of the semester. They searched information about the accommodations by associates' recommendations. Besides, the respondents who studied at different institutions gave priority to the Service Marketing Mix of accommodations on the elements of Price, Process and Physical Evidence differently. The respondents who rented accommodation at different rental rates gave priority to the elements of Product and Physical Evidence differently.

KEYWORDS: Renting Accommodations Behavior, Undergraduate Students, Mueang Chiang Mai District

บทนำ

จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคเหนือ มีโอกาสที่เศรษฐกิจจะสามารถขยายตัวได้ เนื่องจากมีระบบสาธารณูปโภคที่ดีและเส้นทางการคมนาคมที่สะดวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านธุรกิจที่อยู่อาศัย อัตราการเติบโตของการลงทุนพาณิชยกรรมที่พัก และแพลตฟอร์มภาคเหนือมีการขยายตัวถึงร้อยละ 80.8 ในช่วงครึ่งแรกของปี พ.ศ. 2560 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี พ.ศ. 2559 โดยมีการขยายตัวของธุรกิจที่พักเป็นจำนวนมาก

(ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2560)

การขยายตัวของธุรกิจที่พักในจังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการศึกษาในภาคเหนือตอนบน มีมหาวิทยาลัยที่มีที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองจำนวนมากถึง 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น แต่จำนวนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในจังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนลดลงเป็นอย่างมาก

เนื่องจากอัตราการเกิดลดลง ในปี พ.ศ. 2560 มีนักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 84,202 คน โดยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีจำนวนทั้งสิ้น 57,074 คน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2560) การแข่งขันของธุรกิจที่พุกในภาคเหนือช่วงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2560 พบว่า มีการแข่งขันสูง เนื่องจากมีธุรกิจที่พุกเปิดใหม่เพิ่มขึ้นทำให้เกิดอุปทานส่วนเกินอยู่มาก ธุรกิจที่พุกหลายแห่งปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้เช่าที่พุก เช่น การนิยมเปลี่ยนที่พุกเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ระยะเวลาการเช่าที่พุกสั้นลง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2561) และเนื่องจากจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่พุกให้เช่าประสบปัญหาทางธุรกิจ โดยบางแห่งถูกทิ้งร้าง มีการลดราคาเช่าเพื่อดึงดูดนักศึกษา โดยเฉพาะที่พุกที่ไกลจากที่ตั้งสถานศึกษา (ประชาชาติธุรกิจ, 2562) ผู้ประกอบการธุรกิจที่พุกหลายแห่งจึงมีความจำเป็นต้องเร่งปรับตัวเพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน

การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้สามารถตอบสนองความพึงพอใจของผู้เช่าที่พุกกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้อย่างเหมาะสม ผู้ประกอบการธุรกิจจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเช่าที่พุกของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ซึ่ง Engel, Kollat and Blackwell (1968) กล่าวว่าพฤติกรรมผู้บริโภคเป็นการกระทำและกระบวนการตัดสินใจ

ของบุคคลในการซื้อสินค้าและบริการ ตลอดจนการกำหนดส่วนที่เหลือใช้ของสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง (Solomon, 2009; ชูชัยสมบัติไกร, 2554) ซึ่งการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคจะช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจปรับกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจให้ได้เปรียบคู่แข่งขั้นโดยคำถามที่ใช้ค้นหาลักษณะพฤติกรรมผู้บริโภค คือ 6Ws 1H ได้แก่ ใครคือกลุ่มเป้าหมาย (Who is in the Target Market?) นักศึกษาเช่าที่พุกอะไร (What does the Consumer Buy?) ทำไมจึงเช่า (Why does the Consumer Buy?) ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเช่าที่พุก (Who Participates in the Buying?) นักศึกษาเช่าที่พุกเมื่อใด (When does the Consumer Buy?) นักศึกษาเช่าที่พุกที่ไหน (Where does the Consumer Buy?) นักศึกษาเช่าที่พุกอย่างไร (How does the Consumer Buy?) เพื่อค้นหาคำตอบ 7 ประการ หรือ 7 Os ได้แก่ ลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย (Occupants) สิ่งที่นักศึกษาต้องการเช่า (Objects) วัตถุประสงค์ที่นักศึกษาต้องการเช่า (Objectives) กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเช่า (Organizations) ช่วงเวลาในการเช่า (Occasion) ช่องทางหรือแหล่งที่นักศึกษาทำการเช่า (Outlets) และขั้นตอนในการตัดสินใจเช่า (Operations) ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้เช่าที่พุก รวมทั้งการออกแบบกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องกับคำตอบที่เกี่ยวข้อง (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2550) จากการศึกษาของ พจนารถ อิ่มสอน (2558) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเช่าอพาร์ทเมนต์ของผู้บริโภคในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้เช่าส่วนใหญ่เช่าที่พุกเป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี มีการแนะนำหรือชักชวนบุคคล

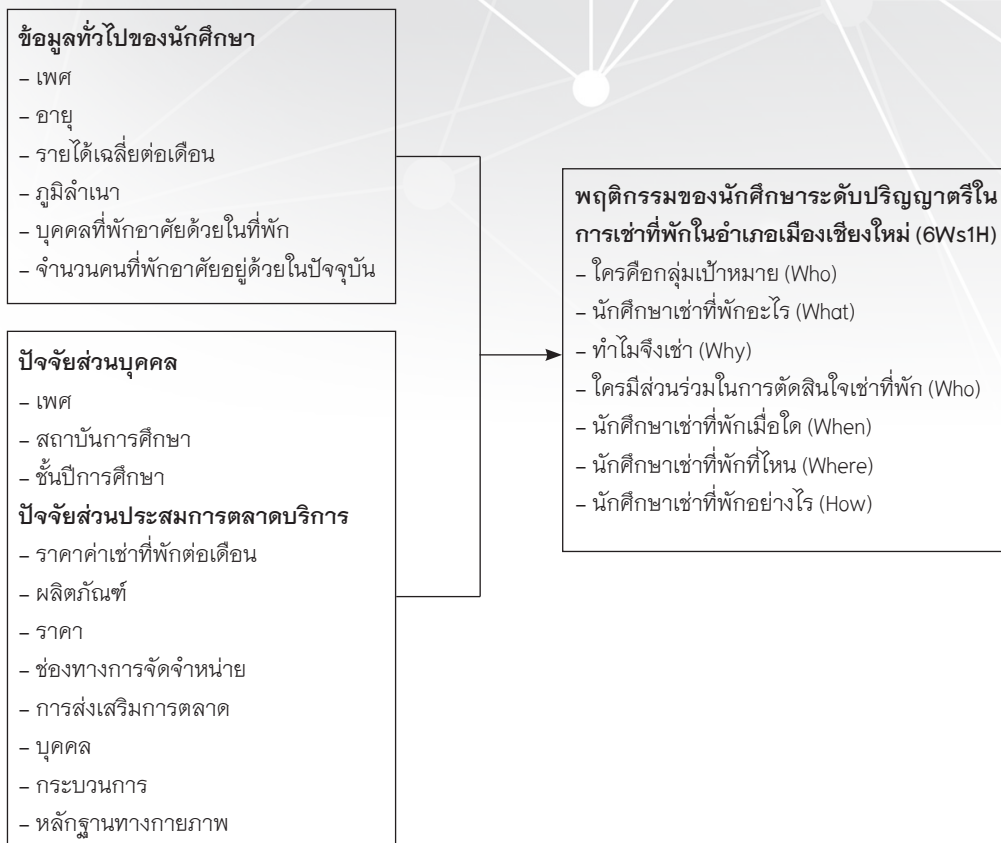
ที่รู้จักให้มาพักในที่พักเดียวกัน และพบว่า ผู้เช่าที่มีอายุ สถานภาพ อาชีพ และการศึกษา แตกต่างกันไป มีพฤติกรรมในการเช่าอพาร์ทเมนต์ ด้านระยะเวลาที่อยู่และความตั้งใจที่จะอยู่ แตกต่างกันไป และภคมน วิทย์ปัญานนท์ (2560) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก เช่าที่พักของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขต อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกที่พัก ได้แก่ ขนาด ของที่พัก การใกล้แหล่งชุมชน สถานที่จอดรถ บุคลิกภาพของพนักงาน ความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก การตกแต่งภายในที่พัก และการโฆษณาทางสื่อออนไลน์ นอกจากนี้ ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ สถานภาพ และความแตกต่างของบุคคล เป็นสิ่งที่บ่งชี้ลักษณะพฤติกรรมในการแสดงออก และการตัดสินใจ สามารถใช้จัดกลุ่มผู้บริโภค และการแบ่งส่วนการตลาดได้อย่างชัดเจน (วชิรวัชร งามละม่อม, 2558)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการศึกษา พฤติกรรมผู้บริโภคจะช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจ เข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของ ผู้บริโภค รวมถึงการปรับกลยุทธ์การตลาด ของธุรกิจให้ได้เปรียบคู่แข่ง ดังนั้นผู้ศึกษาจึง สนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีในการเช่าที่พักในอำเภอเมือง เชียงใหม่ เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การเช่าที่พักของนักศึกษาและเป็นแนวทาง สำหรับผู้ประกอบการที่พักในการกำหนด กลยุทธ์และออกแบบส่วนประสมการตลาดให้ เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิด ความได้เปรียบทางการแข่งขัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเช่าที่พักในอำเภอเมือง เชียงใหม่

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในอำเภอเมืองเชียงใหม่ (มหาวิทยาลัยของรัฐ 3 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน 2 แห่ง) ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น ที่เช่าที่พักอาศัยในอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีจำนวนทั้งสิ้น 57,074 คน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2560) แต่เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลสถิติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เช่า

ที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ทำให้ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แท้จริง ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยการคำนวณหาขนาดตัวอย่างในกรณีที่ไม่มีทราบจำนวนประชากร กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% คำนวณจากสูตรของ Cochran (1953) ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่าง 384.16 เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูลจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 430 ราย โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยภาครัฐ และเอกชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ตามตารางที่ 1 - 2

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและขนาดตัวอย่างโดยใช้การคัดเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling)

มหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	26,574	46.56	200
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	18,169	31.83	137
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	8,357	14.64	63
มหาวิทยาลัยเอกชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	3,974	6.96	30
รวม	57,074	100	430

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างแยกตามชั้นปีของแต่ละมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	รวม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	7,077	6,603	6,518	6,376	26,574
(จำนวนตัวอย่าง)	(53)	(50)	(49)	(48)	(200)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	5,232	4,562	4,473	3,902	18,169
(จำนวนตัวอย่าง)	(40)	(34)	(34)	(29)	(137)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	2,259	1,962	2,077	2,059	8,357
(จำนวนตัวอย่าง)	(17)	(15)	(16)	(15)	(63)
มหาวิทยาลัยเอกชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยพายัพ และมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	1,068	1,086	965	855	3,974
(จำนวนตัวอย่าง)	(8)	(9)	(7)	(6)	(30)
รวมจำนวนประชากร	15,636	14,213	14,033	13,192	57,074
(จำนวนตัวอย่าง)	(118)	(108)	(106)	(98)	(430)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเข้าที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปีการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา
2. พฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเข้าที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่ประยุกต์ตามแนวคิด 6Ws 1H (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2550) ได้แก่ ลักษณะที่พักที่เลือกเช่า เหตุผลในการเข้าที่พัก บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเข้าที่พัก ช่วงเวลาที่เลือก และช่องทางข้อมูลข่าวสารในการเลือกเช่าที่พัก

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค และข้อมูลเกี่ยวกับที่พัก
2. จัดทำร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง แล้วหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าเท่ากับ 0.82 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์

อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.93 เป็นค่าที่ยอมรับได้ (ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, 2553)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบไปใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 5 แห่ง และเป็นผู้ที่เช่าที่พักอาศัย โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples: t-test) ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA: F test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธี Least – Significant Different (LSD)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.79 มีอายุระหว่าง 20 – 22 ปี ร้อยละ 70.23 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 84.42 ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ร้อยละ 64.65 และอยู่เชียงใหม่ ร้อยละ 35.35 เข้าที่พักอาศัยอยู่คนเดียว ร้อยละ 51.86 อยู่กับเพื่อน ร้อยละ 34.88 จำนวนคนที่พักอาศัยอยู่ด้วย คือ คนเดียว ร้อยละ 51.86 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (N=430)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	270	37.21
หญิง	160	62.79
อายุ		
17 – 19 ปี	93	21.63
20 – 22 ปี	302	70.23
23 – 25 ปี	35	8.14
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	180	41.86
5,001 – 10,000 บาท	183	42.56
10,001 – 15,000 บาท	58	13.49
มากกว่า 15,000 บาท	9	2.09
ภูมิลำเนา		
ต่างจังหวัด	278	64.65
เชียงใหม่	152	35.35
บุคคลที่พักอาศัยด้วยในที่พัก		
คนเดียว	223	51.86
เพื่อน	150	34.88
บุคคลในครอบครัว (ญาติพี่น้อง)	36	8.37
คนรัก	21	4.88
จำนวนคนที่พักอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน		
1 คน	223	51.86
2 คน	164	38.14
3 คน	27	6.28
4 คนขึ้นไป	16	3.72

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเช่าที่พัก ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเช่า ที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20-22 ปี รายได้เฉลี่ย 5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เช่าหอพักภายนอกมหาวิทยาลัย ในช่วงราคา 3,001 – 4,000 บาทต่อเดือน ระยะเวลาในการเช่าที่พัก 6 เดือน เหตุผลในการเลือกเช่าที่พัก

คือ อยู่ใกล้สถานศึกษา ตัดสินใจเช่าที่พักด้วยตนเอง ผู้มีอิทธิพลในการเช่าที่พักได้แก่ บุคคลในครอบครัวและเพื่อน เลือกเช่าที่พักหลังจากที่เห็นที่พัก 1 สัปดาห์ ช่วงก่อนเปิดภาคเรียน ทำเลที่ตั้งของที่พักที่เช่าคืออยู่ใกล้สถานศึกษา ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พักโดยการแนะนำจากคนรู้จัก ชำระค่าเช่าด้วยเงินสด โดยจ่ายเป็นรายเดือน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเช่าที่พักของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเช่าที่พักในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ตามแนวคิดพฤติกรรมผู้บริโภค 6Ws 1H

พฤติกรรมผู้บริโภค (6Ws1H)		ผลการศึกษา (7 Os)	ร้อยละ
1. ใครคือกลุ่ม		ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupants)	
เป้าหมาย (Who)	เพศ	หญิง	62.79
	อายุ	20 – 22 ปี	70.23
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	5,001 – 10,000 บาทต่อเดือน	42.56
		ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน	41.86
	ภูมิลำเนา	ต่างจังหวัด	64.65
	บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย ในที่พัก	อยู่คนเดียว	51.86
2. นักศึกษาเช่า		สิ่งที่นักศึกษาต้องการเช่า (Objects)	
ที่พักอะไร (What)	ประเภทที่พักที่เช่า	หอพักภายนอกมหาวิทยาลัย	64.65
		อพาร์ทเมนต์	12.33
		หอพักภายในมหาวิทยาลัย	12.09
	ราคาเช่าที่พักต่อเดือน	3,001 – 4,000 บาท	40.23
		2,001 – 3,000 บาท	28.84
	ระยะเวลาเช่าที่พัก	6 เดือน	36.05
	ในสัญญาเช่า	1 ปี	24.19

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมผู้บริโภค (6Ws1H)		ผลการศึกษา (7 Os)	ร้อยละ
3. ทำไมจึงเข้า (Why)	เหตุผลในการเลือก เข้าที่พัก	วัตถุประสงค์ในการเข้า (Objectives)	
		อยู่ใกล้สถานศึกษา	82.71
		สะดวกในการเดินทาง	51.64
		ค่าเช่าราคาถูก	44.39
		ไม่กำหนดเวลาเปิด-ปิด	41.12
		มีเพื่อนหรือคนรู้จักอยู่ในที่พักเดียวกัน	36.68
4. ใครมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ เข้าที่พัก (Whom)	ผู้มีอิทธิพลในการ เลือกเข้าที่พัก	บทบาทของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลใน การตัดสินใจเข้า (Organizations)	
		ตนเอง	68.30
		บุคคลในครอบครัว	62.70
5. นักศึกษาเข้าที่พัก เมื่อใด (When)	ระยะเวลาในการ เลือกที่พักช่วงเวลา ที่เลือกเข้าที่พัก	โอกาส ช่วงเวลาในการเข้า (Occasion)	
		หลังจากที่เห็นที่พัก 1 สัปดาห์	28.37
		ทันทีที่ทราบข้อมูล	25.12
6. นักศึกษาเข้าที่พัก ที่ไหน (Where)	ทำเลที่ตั้งของที่พัก	ช่องทางหรือแหล่งที่ผู้บริโภคเลือกเข้า ที่พัก (Outlets)	
		ใกล้สถานศึกษา	86.22
		ใกล้ตลาด	12.35
7. นักศึกษาเข้าที่พัก อย่างไร (How)	การค้นหาข้อมูล ที่พัก	ขั้นตอนในการตัดสินใจเข้า (Operations)	
		การแนะนำจากคนรู้จัก	71.79
		อินเทอร์เน็ต	46.85
7. นักศึกษาเข้าที่พัก อย่างไร (How) (ต่อ)	วิธีการชำระค่าเช่า ที่พัก	เว็บไซต์ของที่พัก	30.98
		เงินสด	57.21
		โอนเงินผ่าน Application ทางโทรศัพท์มือถือ	20.00
	รูปแบบการชำระ ค่าเช่าที่พัก	ชำระผ่านบัญชีธนาคาร	18.14
		จ่ายเป็นรายเดือน	85.35
		เหมาะจ่ายเป็นภาคการศึกษา	11.85

ตอนที่ 3 การทดสอบความแตกต่าง ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการในการ เช่าที่พักของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามเพศ สถาบัน การศึกษา ชั้นปี การศึกษา และราคาเช่าที่พักต่อเดือน

การทดสอบความแตกต่างปัจจัยส่วน
ประสมการตลาดบริการในการเช่าที่พักของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อจำแนกตามเพศ
และชั้นปีการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนประสม
การตลาดบริการในการเช่าที่พักทุกด้านไม่มี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาที่มีเพศและชั้นปี
การศึกษาแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัย
ส่วนประสมการตลาดบริการในการเช่าที่พัก
ไม่แตกต่างกัน

เมื่อทดสอบความแตกต่างด้านสถาบัน
การศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านราคา ด้านกระบวนการ
และหลักฐานทางกายภาพ มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า
นักศึกษาที่อยู่สถาบันการศึกษาแตกต่างกันให้
ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคา ด้านกระบวนการ
และหลักฐานทางกายภาพในการเช่าที่พัก
แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกตามราคาเช่าที่พัก
ต่อเดือน พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และ
หลักฐานทางกายภาพ มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า
นักศึกษาที่เช่าที่พักราคาเช่าที่พักต่อเดือน
แตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยด้าน
ผลิตภัณฑ์ และหลักฐานทางกายภาพแตกต่างกัน
ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงความแตกต่างของปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการในการเช่าที่พักของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี จำแนกตามเพศ สถาบันการศึกษา ชั้นปีการศึกษา และราคาเช่าที่พักต่อเดือน

ปัจจัยที่มีผลต่อ การตัดสินใจเช่าที่พัก	ปัจจัยส่วนบุคคล			
	เพศ	สถาบันการศึกษา	ชั้นปีการศึกษา	ราคาเช่าที่พัก ต่อเดือน
	(p-value)			
ด้านผลิตภัณฑ์	0.235	0.143	0.177	0.004*
ด้านราคา	0.838	0.001*	0.559	0.164
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.085	0.064	0.310	0.144
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.994	0.202	0.547	0.117
ด้านบุคคล	0.484	0.093	0.078	0.508
ด้านกระบวนการ	0.780	0.000*	0.680	0.340
ด้านหลักฐานทางกายภาพ	0.550	0.001*	0.521	0.005*

* $p \leq .05$

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพฤติกรรมของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเช่าที่พักใน อำเภอเมืองเชียงใหม่ มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

1. พฤติกรรมของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีในการเช่าที่พักในอำเภอเมือง เชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาที่เช่าที่พักส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด พักอาศัยคนเดียว เลือกเช่าหอพักภายนอกมหาวิทยาลัยที่อยู่ใกล้ สถานศึกษา มีความสะดวกในการเดินทาง ค่าเช่า ราคาถูก มีการตัดสินใจเลือกเช่าที่พักด้วยตนเอง โดยบุคคลในครอบครัวและเพื่อนมีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการเลือกเช่าที่พักของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupants) ด้านภูมิศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ และรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ตลอดจน การค้นหาข้อมูล การประเมินทางเลือก การตัดสินใจเช่าและความรู้สึกหลังการเช่า จากบุคคลรู้จักที่เป็นแหล่งข้อมูลกลุ่มอ้างอิง (Reference Group Sources) มีผลต่อการตัดสินใจของผู้นักศึกษา (Hawkins, Roger, and Kenneth, 1998) สอดคล้องกับลัดดาวัลย์ ประกอบมูล (2556) ที่ศึกษาพบว่าลักษณะการพักอาศัยของ นักศึกษา การแนะนำข้อมูลที่พักจากคนรู้จัก และการตัดสินใจเลือกเช่าที่พักด้วยตนเองเป็นปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเช่าที่พัก (ธนุพงษ์ นักกา รีย์, 2554; วราภรณ์ สีสบ, 2552)

นอกจากนี้พบว่านักศึกษาจะเลือกเช่า ที่พักที่อยู่ใกล้สถานศึกษาและแหล่งชุมชนซึ่ง สถานที่ตั้งเป็นปัจจัยภายนอกที่เป็นสิ่งกระตุ้น ทางการตลาดที่จะส่งผ่านไปยังความรู้สึก

นึกคิด การตัดสินใจของผู้นักศึกษา และเกิดการ ตอบสนองของผู้นักศึกษาเป้าหมายในการเลือก สินค้าและบริการ (Kotler, 1997) สอดคล้องกับ ชัยยุทธ์ จุมตะคุ (2551) ที่ศึกษาพบว่าสถานที่ตั้ง ของที่พักและความสะดวกสบายในการเดินทาง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจ ในการเลือกเช่าที่พักอาศัยของนักศึกษา (ลัดดาวัลย์ ประกอบมูล, 2556)

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนประสม การตลาดบริการในการเช่าที่พักของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาที่อยู่สถาบัน การศึกษาต่างกันและการเลือกเช่าที่พักที่มี ค่าเช่าต่อเดือนแตกต่างกันให้ความสำคัญกับ ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการในการเช่า ที่พักแตกต่างกัน ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถาบัน การศึกษาแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัย ส่วนประสมการตลาดบริการด้านราคา ด้าน กระบวนการ และด้านหลักฐานทางกายภาพ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความเชื่อและ ค่านิยมของนักศึกษาแต่ละสถาบัน การศึกษาให้ ความสำคัญกับราคาของที่พัก กระบวนการของ สถานที่พัก เช่น การมีพนักงานให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ด้านกายภาพ เช่น การออกแบบ และตกแต่งสถานที่ทั้งภายในและภายนอก แตกต่างกัน ซึ่งเป็นปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้นักศึกษา โดยบุคคลที่มี สังคมเดียวกัน พฤติกรรมคล้ายคลึงกันมักจะมี แนวคิดและค่านิยมไปในทางเดียวกัน สำหรับ ผู้นักศึกษาที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน จะมีความ สนใจต่อสิ่งเร้าแตกต่างกัน (Solomon, 2009) นอกจากนี้ Hawkins et al. (1998) กล่าวไว้ว่า

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ เช่น สถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการสร้างแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) และรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ของผู้บริโภคที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับลัดดาวัลย์ ประกอบมูล (2556) ที่ศึกษาพบว่านักศึกษาที่อยู่มหาวิทยาลัยแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเช่าห้องพักด้านราคา กระบวนการ และสภาพแวดล้อมแตกต่างกันทำนองเดียวกับพัชร โชคบำรุงศิลป์ (2554) ที่ศึกษาพบว่านักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะแตกต่างกันมีการตัดสินใจเช่าห้องพักที่ต่างกัน คล้ายกับชัยยุทธ์ จุมตะคุ (2551) ที่ศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน คณะที่ศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมในการเลือกเช่าที่พักแตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่เลือกเช่าที่พักที่มีค่าเช่าต่อเดือนแตกต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการด้านผลิตภัณฑ์และด้านหลักฐานทางกายภาพแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการเช่าที่พักในราคาที่แตกต่างกัน ผู้บริโภคย่อมคาดหวังถึงคุณภาพของที่พักให้คุ้มค่ากับราคาที่สูงขึ้นทั้งในด้านผลิตภัณฑ์ เช่น โครงสร้างอาคารที่แข็งแรง สิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พักที่ครบครัน และด้านกายภาพ เช่น การจัดโซนพักผ่อนให้แก่แขกที่มาพบผู้เช่าพัก บริเวณที่พักมีอากาศถ่ายเทสะดวก บรรยากาศสบาย และที่จอดรถที่เพียงพอต่อจำนวนผู้เช่า ดังที่ชูชัย สมิทธิไกร (2554) กล่าวไว้ว่า ราคาที่มีอิทธิพลต่อการประเมินทางเลือกและการตัดสินใจของผู้บริโภคเพื่อให้

ได้ประโยชน์จากการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการให้คุ้มกับเงินที่จ่ายไป สอดคล้องกับกิตติคุณ บุญมา (2556) ที่ศึกษาพบว่าราคาเช่าที่พักต่อเดือนเป็นปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกเช่าที่พักอาศัย (สงกรานต์ คงเพชร, 2553) ทำนองเดียวกับสุนิศา ตรีธรรพ์วัฒน์ (2557) ที่ศึกษาพบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับส่วนประสมการตลาดด้านราคาห้องพัก ต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพห้องพัก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาพบว่าราคาเช่าต่อเดือนเป็นปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษาส่วนใหญ่ตัดสินใจเช่ามากที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการควรกำหนดค่าเช่าให้เหมาะสมโดยช่วงราคาเช่าที่เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าที่เป็นนักศึกษา คือ ช่วงราคาระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท

2. จากผลการศึกษา พบว่า แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับที่พักที่สามารถเข้าถึงกลุ่มนักศึกษามากที่สุดคือ การแนะนำบอกต่อจากคนรู้จัก ผู้ประกอบการควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดกับกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นผู้เช่าที่พักโดยตรง และกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเช่าที่พัก ได้แก่ บุคคลในครอบครัว และเพื่อน เช่น การประชาสัมพันธ์โฆษณาผ่านอินเทอร์เน็ต ให้การสนับสนุนกิจกรรมทางด้านการช่วยเหลือสังคม และมีการจัดโปรโมชั่นให้กับผู้เช่าเดิม เช่น การให้ส่วนลดลูกค้าเก่าที่เคยมาพักหรือลูกค้าปัจจุบัน หากมีการแนะนำบอกต่อไปยังผู้เช่ารายใหม่

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในการเช่าที่พักใน อำเภอเมืองเชียงใหม่โดยใช้ตัวแปรอื่น ๆ เช่น ช่องทางในการรับสื่อ การเดินทางของลูกค้า (Customer Journey) เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความ

พึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เช่าที่พักในอำเภอเมืองที่มีต่อปัจจัยส่วนประสม การตลาดบริการของที่พักเพื่อนำข้อมูลไป ใช้ในการออกแบบกลยุทธ์ทางการตลาด ในการประกอบธุรกิจที่พักต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติคุณ บุญมา. (2556). พฤติกรรมทางเลือกเช่าที่พักอาศัยที่มีผลต่อส่วนประสมการตลาดบริการ ของประชาชนในจังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 3(1), 23 – 31.
- ชัยยุทธ์ จุมตะคุ. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคในการเลือกเช่าที่พักอาศัยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรังสิต อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. (การค้นคว้าแบบ อิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- ชูชัย สมิติโกกร. (2554). พฤติกรรมผู้บริโภค. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงษ์ นักการีย์. (2554). ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีอิทธิพลต่อลูกค้าในการเลือก หอพักในเทศบาลนครเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ธนัษพร เลิศเดชเดชา. (2557). ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกหอพักเอกชนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2561). สรุปภาวะธุรกิจภาคเหนือไตรมาสที่ 4 ปี 2560 และแนวโน้ม ไตรมาสที่ 1 ปี 2561. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/Northern/DocLib_BLP/2017_Q4_Mo-BLP_NRO.pdf
- ประชาชาติธุรกิจ. (2562). หอพัก-ร้านค้ารอบมหาวิทยาลัยทั่วไทยบูบ นักศึกษาลดกระทบกำลังซื้อ- บ้านเช่าร้างปิดกิจการ. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/local-economy/news-363493>
- พจนารถ อิ่มสอน. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเช่าอพาร์ทเมนต์ของผู้บริโภคใน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ, 6(2), 134-144.

- ภคมน วิทย์ปิยานนท์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเช่าลัษณะที่พักของ
นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระ
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ลัดดาวัลย์ ประกอบมูล. (2556) ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเช่าห้องพักของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ในจังหวัดปทุมธานี. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการตลาด
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วรวิรัช งามละม่อม. (2558). แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์. สืบค้น
จาก http://learningofpublic.blogspot.com/2015/09/blog-post_11.html
- วรารณ สีสวบ. (2552). การตัดสินใจเลือกห้องพักบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัด
เชียงใหม่. (ปัญหาพิเศษบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้).
- วรางคณา กิรติวิบูลย์. (2557). ความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการของห้องพักมหาวิทยาลัย
ทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง. วารสารวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์), 42(4), 856-865.
- ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์. (2553). ความรู้สถิติเบื้องต้นสำหรับการออกแบบสอบถาม. สืบค้นจาก
<https://ruchareka.wordpress.com/2010/05/15/>
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2560). ลงทุนถูกทาง ทำพาร์ตเมนต์รายดั่งใจ. สืบค้นจาก <https://www.kasikornbank.com/th>
- สุนิศา ตรีธินพัฒน์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่าห้องพักเอกชนของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ศิลปกร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(2),
1440-1453.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2560). ข้อมูลสถิติการศึกษา. สืบค้นจาก <http://www.info.mua.go.th>
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling techniques*. New York: John Wiley & Sons. Inc.
- Engel, J. F., Kollat, D. T. and Blackwell, R. D. (1968). *Consumer behavior*. New York: Holt Rinehart
and Winston.
- Hawkins, D. I., Roger, J. B., and Kenneth, A. C. (1998). *Consumer behavior: Building marketing
strategy*. (7th ed). Boston: McGraw Hill.
- Kotler, P. (1997). *Marketing management: Analysis, planning, implementation and control*.
(14th Global ed.) Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Solomon, M. R. (2009). *Consumer behaviour: Buying, having and being*. (8th ed). Upper Saddle
River, NJ: Prentice Hall.

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง
ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
สวรรคประจักษ์ นครสวรรค์

FACTORS RELATED TO THAI NURSING COUNCIL'S EXAMINATION
RESULTS FOR REGISTERING AS FIRST-CLASS NURSING AND
MIDWIFERY PROFESSIONALS OF NURSING GRADUATES OF
BOROMARAJONANI COLLEGE OF NURSING, SAWANPRACHARAK
NAKHONGSAWAN

ชุตินา บูรณานันต์^{1*}, อธิศา สินาคม², นภัสวรรณ บุญประเสริฐ³ และ รাত্রี เทียงจิตต์⁴

Chutima Booranatanit^{1*}, Dherisa Sinakom², Napassawan Boonprasert³ and Ratre Theangjit⁴

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรคประจักษ์ นครสวรรค์ 45 ถ.อรรถกวี ต.ปากน้ำโพ
อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000^{1,2,3,4}

Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhongswan 45 Attakawee Road,
Paknampho Sub – district, Muang District, Nakhongswan^{2,3,4}

*Corresponding author E-mail: chutima.b@bcnspnw.ac.th

(Received: Oct 3, 2019; Revised: Dec 11, 2019; Accepted: Dec 13, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์นี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรคประจักษ์ นครสวรรค์ ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบและการช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Test)

¹⁻⁴ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม การเตรียมตัวสอบ การช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่งอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้, วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

ABSTRACT

The purpose of this correlational study was to examine the factors related to Thai Nursing council's examination results for registering as first-class nursing and midwifery professionals of nursing graduates. The population consisted of 136 nursing graduates of Boromarajonani College of Nursing Sawanpracharak Nakhonsawan, in the 2016 academic year. The research instrument consisted of the questionnaire about the opinions of the participants for their examination preparation, academic facilitation, academic administration and academic environment. The were data analyzed for frequency, percentage, mean, standard deviation and Chi-square test.

The results revealed that grade point average, examination preparation, academic facilitation, academic administration and academic environment were not significantly related to the results of the examination for registering as first-class nursing and midwifery professional.

KEYWORDS: Factors Related to Thai Nursing Council's Examination Results, Nursing and Midwifery Professionals, Boromarajonani College of Nursing

บทนำ

วิชาชีพพยาบาลและผดุงครรภ์เป็น การดูแลและช่วยเหลือโดยตรงต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการ พยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลจึงต้อง เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง มีความรู้ความ ชำนาญในการปฏิบัติภายในขอบเขตของ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาโรค และการฟื้นฟูสภาพโดยมีจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแนวทางในการประพฤติและปฏิบัติ

เพื่อความปลอดภัยของประชาชนที่รับบริการ สุขภาพ เป็นการรักษามาตรฐานการประกอบ วิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา จึงมี การควบคุมคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของผู้ประกอบ วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ดำเนินการ โดยสภาการพยาบาลซึ่งเป็นองค์กรนิติบุคคล ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไข เพิ่มเติม พ.ศ. 2540 โดยผู้สำเร็จการศึกษายพยาบาล

ศาสตรบัณฑิต ทุกคนต้องสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งจากสภาการพยาบาลตามที่กำหนดไว้ โดยสภาการพยาบาลได้จัดให้มีการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนปีละ 3 ครั้ง วิชาที่ต้องสอบผ่าน ได้แก่ การผดุงครรภ์ การพยาบาลมารดาและทารก การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ การพยาบาลอนามัยชุมชน และการรักษาโรคเบื้องต้น และกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (วิภาดา คุณาวิกติกุล, อาริวรรณ กลั่นกลิ่น, รัตนาวิ ขอนตะวันและสุปราณี อัครเสรี, 2555)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาให้เป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติการพยาบาลได้จึงได้จัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถสอบขึ้นทะเบียนได้ตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนด อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมามีผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ จำนวน 274 คน สามารถสอบผ่านทั้ง 8 รายวิชา ในการสอบครั้งแรกได้ร้อยละ 63.14 (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์, 2559ข) อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐานที่สภาการพยาบาลกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาต้องสอบผ่าน 8 วิชาของการสอบฯ รอบแรกไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ซึ่งส่งผลเสียทั้งแก่การรับรองสถาบันการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้รับบริการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนสามารถแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการ และปัจจัยสนับสนุน โดยปัจจัยนำเข้าคือคะแนนเฉลี่ยสะสม ผู้เรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรอยู่ในระดับดีมากเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน และสามารถนำไปใช้ในการคิดวิเคราะห์ เพื่อตอบโจทย์ของข้อสอบจากสภาการพยาบาลได้เป็นอย่างดี (พรทิพา ทักษิณ, ศุภกรใจ เจริญสุข และอุบล สิทธิเนียม, 2554) ปัจจัยกระบวนการประกอบด้วย การเตรียมตัวสอบ การช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ โดยการเตรียมตัวสอบเป็นการวางแผนและปฏิบัติตนของนักศึกษาในการทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตลอดจนการปลูกฝังทัศนคติให้เห็นความสำคัญของการสอบและการเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาวิชา (วิภาดา คุณาวิกติกุล และคนอื่น ๆ, 2555) จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีการเตรียมความพร้อมในการสอบดีมีโอกาสสูงที่จะสอบผ่านขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล (พรทิพา ทักษิณ และคนอื่น ๆ, 2554) สำหรับปัจจัยด้านการช่วยเหลือของอาจารย์ เป็นการช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อการสอบวัดความรู้ เช่น การทบทวนความรู้ การฝึกหัดทำข้อสอบ การให้คำแนะนำ และให้กำลังใจ ดังที่ศศิธร ชิดน่ายิ, อนุญญา คูอาริยะกุล และสุภาเพ็ญ ปาณะวัฒนะพิสุทธิ (2555) กล่าวไว้ว่า การให้คำปรึกษาปัญหาและความช่วยเหลือ

ด้านต่าง ๆ ของอาจารย์จะช่วยให้ นักศึกษาคลายความวิตกกังวล ตั้งใจเรียนและเกิดการ เรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ได้ดีขึ้น มีกำลังใจที่จะ ทำเพื่ออนาคตตัวเอง สอดคล้องกับพวงพะยอม ชิตทอง และปวีณา โพลิต (2560) ที่กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นอกจากด้านการสอน แล้วควรให้คำปรึกษาดูแลและสนับสนุนให้ นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของวรรณิ จันทรสว่าง, พัชร คมจักรพันธ์, ศิริวรรณ พิริยคุณธร และ อาภรณ์ทิพย์ บัวเพชร (2553) ที่ศึกษาพบว่า อาจารย์มีส่วนช่วยเหลือทั้งการจัดทบทวน ความรู้ให้กับนักศึกษาโดยตรง และการให้ คำปรึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาทฤษฎีที่นำมาใช้ในการ ฝึกปฏิบัติ ทำให้นักศึกษาได้ทบทวนความรู้ และเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้นนอกจากนี้ การบริหารวิชาการเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ตลอดจนการจัดแผน การศึกษา การบริหารวิชาการโดยการปรับแผน การศึกษาให้ผู้เรียนได้เรียนทฤษฎีและการปฏิบัติ ต่อเนื่องกันจะช่วยให้ นักศึกษาสามารถเชื่อมโยง ความรู้ทฤษฎีสู่การฝึกภาคปฏิบัติ และทำให้ ความรู้ นั้นยังคงอยู่ซึ่งมีความสำคัญใน การเตรียมความพร้อมผู้เรียน (ศศิธร ชิตนาคี และคนอื่น ๆ, 2555) สอดคล้องกับเพ็ญศิริ คำรงค์ภาคกร และคนอื่น ๆ (2556) ที่ศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนที่ไม่ทิ้งระยะห่าง ระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัตินานเกินไป รวมทั้งจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญคอย ดูแลอย่างใกล้ชิดเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เรียนรู้ ได้ดีและเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จใน

การสอบของนักศึกษา

สำหรับปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ สภาพแวดล้อม เป็นการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียน อาทิเช่น ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการ พยาบาล และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมไปถึง สภาพแวดล้อมของกลุ่มเพื่อนที่มีบรรยากาศ ความเป็นกันเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ เกิดแรงจูงใจ ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ดีขึ้น (สัจ จุฑารักษ์, 2533 อ้างถึงใน ชุตินา บวรณนิต, สุภาเพ็ญ ปาณะวัฒน์พิสุทธิ และสิริกานต์ แรงกลกร, 2555) สอดคล้องกับเพ็ญศิริ คำรงค์ภาคกร และคนอื่น ๆ (2556) ที่พบว่า สิ่งสนับสนุน การเรียนรู้ เช่น ความพร้อมของห้องสมุด ห้องเรียน สภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ของหอพัก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้และมีผลต่อ ความสำเร็จในการสอบของนักศึกษา

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา จึงเห็นควรที่จะมีการศึกษาปัจจัยที่มีความ สัมพันธ์กับผลของการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง จากสภาการพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ ประชาภิรักษ์ นครสวรรค์ เพื่อเป็นแนวทาง ในการบริหารวิชาการ แสวงหากลยุทธ์ กลวิธีการ ที่เหมาะสมเพื่อเตรียมนักศึกษาในการเข้ารับ การทดสอบวัดความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและ รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์

วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การช่วยเหลือของอาจารย์การบริหารวิชาการและสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

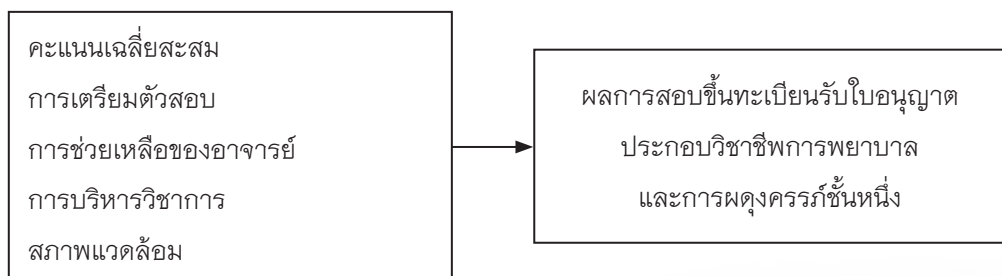
สมมุติฐานการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยสะสม มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเตรียมตัวสอบความรู้ มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวคิดปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม ปัจจัยกระบวนการ ได้แก่ การเตรียมตัวสอบ การช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ สภาพแวดล้อม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายแบบสหสัมพันธ์

ประชากร

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี

สวรรคประชารักษ์ นครสวรรค์ ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 136 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามของชุดีมา บุรณนิต และคนอื่นๆ (2555) จำนวน 2 ฉบับ มีดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อการเตรียมตัวสอบ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำ ประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ยสะสม จำนวนวิชาที่สอบผ่านครั้งแรกในการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับ

ใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการเตรียมตัวสอบ ประกอบด้วยข้อความที่มีความหมายในด้านบวก 17 ข้อ และด้านลบ 3 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการเตรียมตัวสอบ

การเลือกตอบ	การแปลความหมาย	เกณฑ์การให้คะแนน	
		ความหมายทางบวก	ความหมายทางลบ
ปฏิบัติประจำ	ปฏิบัติตรงตามข้อความนั้น	3 คะแนน	1 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	ปฏิบัติตรงตามข้อความนั้นเป็นบางครั้ง	2 คะแนน	2 คะแนน
ไม่ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติตรงตามข้อความนั้น	1 คะแนน	3 คะแนน

ตารางที่ 2 การแปลผลแบบสอบถามการเตรียมตัวสอบ

ช่วงคะแนน	การแปลผล
2.34 – 3.00	มีการเตรียมสอบมาก
1.67 – 2.33	มีการเตรียมตัวสอบปานกลาง
1.00 – 1.66	มีการเตรียมตัวสอบน้อย

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อการช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อมของชุดิมา บุรณนิต และคนอื่นๆ (2555) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ประกอบด้วย การช่วยเหลือของอาจารย์ 15 ข้อ ทุกข้อเป็น

ข้อความทางบวก การบริหารวิชาการ 17 ข้อ ด้านบวก 14 ข้อ และด้านลบ 3 ข้อ การจัดสภาพแวดล้อม 15 ข้อ ทุกข้อเป็นข้อความทางบวก กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลดังตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อม

การเลือกตอบ	การแปลความหมาย	เกณฑ์การให้คะแนน	
		ความหมาย ทางบวก	ความหมาย ทางลบ
เห็นด้วยมาก	มีความคิดเห็นตามข้อความนั้น ๆ มาก	3 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีความคิดเห็นตามข้อความนั้น ๆ ปานกลาง	2 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีความคิดเห็นตามข้อความนั้น ๆ น้อย	1 คะแนน	3 คะแนน

ตารางที่ 4 การแปลผลแบบสอบถามการช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อม

ช่วงคะแนน	การแปลผล
2.34 – 3.00	เห็นด้วยมาก
1.67 – 2.33	เห็นด้วยปานกลาง
1.00 – 1.66	เห็นด้วยน้อย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้สำเร็จการศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) มีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามการเตรียมตัวสอบเท่ากับ 0.88 แบบสอบถามการช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากรทั้งหมด 136 คน ตอบด้วยตนเองในช่วงสัปดาห์การปัจฉิมนิเทศ และบันทึกผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ เพิ่มเติมหลังจากการประกาศผลสอบ ได้แบบสอบถาม

กลับคืนมา 132 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 97.06

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Test) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

ผลการวิจัย

1. ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร อยู่ในช่วงคะแนน 2.51–3.50 คิดเป็นร้อยละ 81.06 ระยะเวลาที่ใช้ทบทวนเพื่อเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนน้อยกว่า 3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 68.18 กระตุ้นการทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 64.39 สอบผ่านครั้งแรกใน

การสอบความรู้ความสามารถทางการพยาบาล
ชั้นร่วบยอคของสถาบันพระบรมราชชนก
มากที่สุด 6 และ 7 วิชา คิดเป็นร้อยละ 23.49
และสอบผ่านครั้งแรกในการสอบความรู้

ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ
วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง
ครบ 8 วิชา คิดเป็นร้อยละ 75.76 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละข้อมูลผู้ของสำเร็จการศึกษาต่อการเตรียมตัวสอบ

ประเด็นการสอบถามข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร		
3.51-4.00	9	6.82
2.51-3.50	107	81.06
2.00-2.50	16	12.12
ระยะเวลาที่ใช้ทบทวนเพื่อเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียน		
มากกว่า 9 เดือน	2	1.52
7 - 9 เดือน	3	2.27
4 - 6 เดือน	37	28.03
น้อยกว่า 3 เดือน	90	68.18
บุคคลที่กระตุ้นการทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบ		
ตนเอง	85	64.39
บุคคลอื่น	13	9.85
ตนเองและบุคคลอื่น	34	25.76
จำนวนวิชาที่สอบผ่านครั้งแรกในการสอบความรู้ ความสามารถทางการพยาบาล ชั้นร่วบยอคของสถาบัน พระบรมราชชนก		
1 วิชา	3	2.27
2 วิชา	3	2.27
3 วิชา	8	6.06
4 วิชา	12	9.09
5 วิชา	21	15.91
6 วิชา	31	23.49
7 วิชา	31	23.49
8 วิชา	23	17.42
ไม่ผ่าน	0	0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเด็นการสอบถามข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จำนวนวิชาที่สอบผ่านครั้งแรกในการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง		
5 วิชา	1	0.76
6 วิชา	3	2.27
7 วิชา	28	21.21
8 วิชา	100	75.76

2. ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็น โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ เกี่ยวกับการช่วยเหลือของอาจารย์ และการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 รองลงมา บริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก การเตรียมตัวสอบ เป็นการช่วยเหลือของอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ และสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง 2.46 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นโดยรวมของผู้สำเร็จการศึกษาต่อการเตรียมตัวสอบการช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อม

ปัจจัย	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
การเตรียมตัวสอบ	2.09	0.19	ปานกลาง
การช่วยเหลือของอาจารย์	2.46	0.15	มาก
การบริหารวิชาการ	2.53	0.26	มาก
สภาพแวดล้อม	2.31	0.43	ปานกลาง

2.1 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็น ตามตารางที่วิทยาลัยจัดให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 เกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ โดยรวมอยู่ในระดับ รองลงมาคืออ่านหนังสือโดยเน้นการทำ ความ ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 86.36 เมื่อพิจารณา เข้าใจในเนื้อหาและเลือก/มีรูปแบบการเรียน รายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เข้าฟัง ที่เหมาะสมสำหรับตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 การทบทวนเรียนเนื้อหาวิชาจากอาจารย์ และ 2.42 ตามลำดับ ดังตารางที่ 7 และ 8

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละการเตรียมตัวสอบของผู้สำเร็จการศึกษา

การเตรียมตัวสอบ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับมาก	16	12.12
ระดับปานกลาง	115	87.12
ระดับน้อย	1	0.76

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเตรียมตัวสอบของผู้สำเร็จการศึกษา

การเตรียมตัวสอบ	μ	σ	การแปลผล
1. วิเคราะห์จุดอ่อนของตนเอง	2.20	0.40	ปานกลาง
2. วางแผนในการเตรียมความพร้อมของตนเอง	2.20	0.40	ปานกลาง
3. จัดตารางเวลาในการอ่านหนังสือเตรียมสอบ	2.10	0.44	ปานกลาง
4. อ่านหนังสือได้ตรงตามตารางเวลาที่จัดไว้	2.00	0.30	ปานกลาง
5. เลือก/มีรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับตนเอง	2.42	0.55	มาก
6. เข้ากลุ่มกับเพื่อนในการทบทวนบทเรียน	2.02	0.52	ปานกลาง
7. หมุนเวียนกันเป็นผู้นำกลุ่มในการทบทวนบทเรียนตามความถนัด	1.82	0.54	ปานกลาง
8. อ่านหนังสือตามลำพัง	1.44	0.54	น้อย
9. อ่านหนังสือเน้นเฉพาะวิชาที่ชอบ	1.82	0.63	ปานกลาง
10. อ่านหนังสือโดยเน้นการทำความเข้าใจในเนื้อหา	2.47	0.52	มาก
11. อ่านหนังสือทบทวนจบก่อนสอบทุกรายวิชา	2.30	0.54	ปานกลาง
12. อ่านตำราที่แต่งโดยอาจารย์จากสถาบันอื่น ๆ	2.14	0.44	ปานกลาง
13. หากอ่านเนื้อหาส่วนไหนไม่เข้าใจ ท่านจะอ่านซ้ำไป	2.31	0.56	ปานกลาง
14. จัดบันทึกสรุปสาระสำคัญไว้ทบทวนก่อนสอบ	2.23	0.59	ปานกลาง
15. สรุปสาระสำคัญเป็นแผนผังความคิดรวบยอด	1.91	0.63	ปานกลาง
16. อ่านเนื้อหาแต่ละวิชาล่วงหน้าก่อนเข้าฟังการทบทวนบทเรียน	1.85	0.45	ปานกลาง
17. เข้าฟังการทบทวนเรียนเนื้อหาวิชาจากอาจารย์	2.66	0.49	มาก
ตามตารางที่วิทยาลัยจัดให้			
18. ฟีกตั้งคำถามและฟีกตอบคำถามด้วยตนเอง	2.07	0.50	ปานกลาง
19. ท่านฟีกทำแบบฟีกหัดและแบบทดสอบ	2.25	0.53	ปานกลาง
20. นัดหมายอาจารย์เพื่อขอรับการทบทวนบทเรียนพิเศษเพิ่มเติม	1.64	0.57	น้อย
โดยรวม	2.09	0.19	ปานกลาง

2.2 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือของอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 75.76 เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ แนะนำวิธีการทำความเข้าใจกับโจทย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 รองลงมาคือให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้สอบ และแนะนำวิธีการเลือกตอบข้อสอบและการตัดตัวเลือก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 ดังตารางที่ 9 และ 10

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละระดับความคิดเห็นด้านการช่วยเหลือของอาจารย์

ความคิดเห็นด้านการช่วยเหลือของอาจารย์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับมาก	100	75.76
ระดับปานกลาง	32	24.24

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการช่วยเหลือของอาจารย์โดยรวมและรายข้อ

การช่วยเหลือของอาจารย์	μ	σ	การแปลผล
1. มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาก่อนรับการทบทวน	2.26	0.64	มาก
2. มีการเตรียมสาระสำคัญเพื่อการทบทวน	2.76	0.43	มาก
3. มีการเตรียมเอกสารประกอบเพื่อการทบทวนบทเรียน	2.67	0.47	มาก
4. แนะนำตำราหลักแก่นักศึกษาเพื่อการค้นคว้า	2.77	0.42	มาก
5. มีการฝึกให้นักศึกษาทำข้อสอบจับเวลา	2.81	0.39	มาก
6. แนะนำวิธีการทำความเข้าใจกับโจทย์	2.92	0.27	มาก
7. แนะนำวิธีการเลือกตอบข้อสอบและการตัดตัวเลือก	2.87	0.36	มาก
8. เปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปรายข้อสอบร่วมกัน	1.27	0.48	น้อย
9. นำข้อสอบให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์	1.15	0.36	น้อย
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาปรึกษาเป็นรายบุคคล	1.41	0.54	น้อย
11. ให้คำแนะนำในการเตรียมตัวอ่านหนังสือ	2.73	0.44	มาก
12. ให้กำลังใจผู้สอบในช่วงการเตรียมตัวสอบอย่างต่อเนื่อง	2.77	0.46	มาก
13. ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้สอบ	2.87	0.34	มาก
14. ทบทวนบทเรียนเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ก่อนสอบได้ครอบคลุม	2.83	0.38	มาก
15. อาจารย์ที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือในการเตรียมสอบ	2.67	0.47	มาก
โดยรวม	2.46	0.15	มาก

2.3 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.55 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การตีพิมพ์

หลังสิ้นสุดการเรียนเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 รองลงมาคือการเฉลยข้อสอบแต่ละวิชาของอาจารย์ในวิทยาลัยฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ดังตารางที่ 11 และ 12

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละระดับความคิดเห็นด้านการบริหารวิชาการ

ความคิดเห็นด้านการช่วยเหลือของอาจารย์	จำนวน	ร้อยละ
ระดับมาก	105	79.55
ระดับปานกลาง	27	20.45

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการบริหารวิชาการโดยรวมและรายข้อ

การบริหารวิชาการ	μ	σ	การแปลผล
1. แผนการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีทั้ง 8 รายวิชา มีช่วงเวลาที่เหมาะสม	2.48	0.53	มาก
2. กิจกรรมการเรียนการสอนมีการเชื่อมโยงสามารถนำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในการศึกษา/ฝึกภาคปฏิบัติ	2.65	0.49	มาก
3. แผนการจัดการเรียนการสอนระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	2.67	0.47	มาก
4. แผนการจัดตารางการทบทวนระหว่างฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสม	2.43	0.61	มาก
5. การจัดสอบวัดความรู้เป็นระยะ (ต้นชั้นปีที่ 4 หลังจบเทอม 1 และหลังจบภาคปฏิบัติ)	2.62	0.49	มาก
6. การตีพิมพ์หลังสิ้นสุดการเรียน	2.78	0.43	มาก
7. แผนการเรียนเอื้อต่อการเตรียมตัวสอบ	2.58	0.54	มาก
8. การจัดทบทวนบทเรียนของวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเข้ารับฟังตามความต้องการ	2.46	0.69	มาก
9. ควรจัดเวลาให้นักศึกษาอ่านหนังสือเองมากกว่าการจัดตารางทบทวนบทเรียน	2.07	0.75	ปานกลาง
10. การจัดตารางทบทวนบทเรียนของวิทยาลัยทำให้นักศึกษาเสียเวลาอ่านหนังสือ	1.73	0.79	ปานกลาง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การบริหารวิชาการ	μ	σ	การแปลผล
11. ความเหมาะสมของกิจกรรมเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยฯ	2.52	0.61	มาก
11.1 กิจกรรมเล่าสู่กันฟังโดยรุ่นพี่			
11.2 กิจกรรมการวางแผนเป้าหมายชีวิต	2.58	0.57	มาก
11.3 การทบทวนความรู้แต่ละวิชาของอาจารย์ในวิทยาลัยฯ	2.74	0.44	มาก
11.4 การทบทวนความรู้แต่ละวิชาของวิทยากรภายนอกฯ	2.67	0.49	มาก
12. กิจกรรมเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยเพื่อการสอบวัดความรู้ของสถาบันพระบรมราชชนก	2.73	0.44	มาก
13. กิจกรรมเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยเพื่อการสอบประมวลความรู้ทางการพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร	2.58	0.55	มาก
14. กิจกรรมเตรียมความพร้อมของวิทยาลัยเพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	2.71	0.47	มาก
โดยรวม	2.53	0.26	มาก

2.4 ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 50.00 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือครบทั้ง 8 รายวิชา ที่ต้องสอบเพียงพอดังความต้องการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 รองลงมาเป็นห้องสมุดมีหนังสือใหม่ ๆ ที่ทันสมัยให้ค้นคว้าก่อนสอบเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 ดังตารางที่ 13 และ 14

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละระดับความคิดเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อม

ความคิดเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับมาก	59	44.70
ระดับปานกลาง	66	50.00
ระดับน้อย	7	5.30

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายข้อ

การจัดสภาพแวดล้อม	μ	σ	การแปลผล
1. ช่วงเวลาเตรียมตัวสอบห้องสมุดมีระยะเวลาเปิดบริการเพียงพอตามความต้องการ	2.35	0.72	มาก
2. ช่วงเวลาเตรียมตัวสอบจำนวนวันในการยืม-คืนหนังสือจากห้องสมุดมีความเหมาะสม	2.17	0.70	ปานกลาง
3. ช่วงเวลาเตรียมตัวสอบจำนวนเล่มในการยืม-คืนหนังสือจากห้องสมุดมีความเหมาะสม	2.20	0.69	ปานกลาง
4. ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือครบทั้ง 8 รายวิชาที่ต้องสอบเพียงพอตามความต้องการ	2.56	0.54	มาก
5. ห้องสมุดมีหนังสือใหม่ ๆ ที่ทันสมัยให้ค้นคว้าก่อนสอบเพียงพอ	2.50	0.60	มาก
6. มีสถานที่อ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบเป็นสัดส่วน	2.33	0.61	ปานกลาง
7. มีสถานที่อ่านหนังสือเป็นกลุ่มเพื่อเตรียมสอบเป็นสัดส่วน	2.30	0.64	ปานกลาง
8. มีสถานที่สำหรับพักหนังสือที่ยังต้องการอ่านต่อ	2.25	0.66	ปานกลาง
9. มีการแยกหนังสือที่ต้องใช้ในการเตรียมตัวสอบเป็นสัดส่วน	2.43	0.61	มาก
10. สถานที่สำหรับอ่านหนังสือมีแสงสว่างเพียงพอ	2.46	0.60	มาก
11. ไม่มีเสียงรบกวนในสถานที่อ่านหนังสือ	2.19	0.71	ปานกลาง
12. มีอุปกรณ์การเรียนให้ฝึกปฏิบัติทักษะทางการพยาบาลด้วยตนเองอย่างเพียงพอ	2.35	0.62	มาก
13. คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ	2.24	0.63	ปานกลาง
14. มีความสะดวกในการใช้บริการคอมพิวเตอร์	2.14	0.66	ปานกลาง
15. ช่วงเวลาเตรียมตัวสอบห้องคอมพิวเตอร์มีระยะเวลาเปิดบริการเพียงพอตามความต้องการ	2.19	0.68	ปานกลาง
โดยรวม	2.31	0.43	ปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม การเตรียมตัวสอบ การช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และการจัดสภาพแวดล้อมกับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม การเตรียมตัวสอบ

การช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และการจัดสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียน อย่างไรก็ตามไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยสะสม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมตัวสอบ การช่วยเหลือของอาจารย์ การบริหารวิชาการ การจัดสภาพแวดล้อม กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ

ปัจจัย	ผลการสอบขึ้นทะเบียน				p-value	
	ผ่าน		ไม่ผ่าน			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เกรดเฉลี่ยสะสม						
3.51-4.00	8	6.06	1	0.76	4.352	0.114
2.51-3.50	83	62.88	24	18.18		
2.00-2.50	9	6.82	7	5.30		
การเตรียมตัวสอบ						
มาก	14	10.60	2	1.52	1.734	0.420
ปานกลาง	85	64.39	30	22.73		
น้อย	1	0.76	0	0		
การช่วยเหลือของอาจารย์						
มาก	76	57.58	24	18.18	0.013	0.909
ปานกลาง	24	18.18	8	6.06		
การบริหารวิชาการ						
มาก	79	59.85	26	19.69	0.075	0.784
ปานกลาง	21	15.91	6	4.55		
การจัดสภาพแวดล้อม						
มาก	46	34.85	13	9.85	4.365	0.113
ปานกลาง	51	38.64	15	11.36		
น้อย	3	2.27	4	3.03		

$p \leq .05$

การอภิปรายผลการวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมามาอาจเป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนได้รับการทบทวนความรู้หลัง

สิ้นสุดการเรียนการสอน มีการวางแผนเป้าหมายร่วมกัน ตลอดจนใช้การดูแลแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้นักศึกษามีความตั้งใจ สนใจ และเอาใจใส่มากขึ้น ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับอ่อนสามารถสอบขึ้นทะเบียนฯ ได้ ซึ่งหากผู้เรียนมีความตระหนักรู้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเอาใจใส่

ปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ (แสงเทียน ธรรมลิขิตกุล และคนอื่น ๆ, 2555)

2. การเตรียมตัวสอบมีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีการเตรียมตัวสอบอยู่ในระดับปานกลาง มีระยะเวลาการเตรียมตัวสอบน้อยกว่า 3 เดือน แม้ได้วางแผนการเตรียมตัวสอบไว้ ตั้งแต่ต้นปี การศึกษา แต่ระหว่างปีการศึกษา มีการเรียนทั้งทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ การเตรียมตัวสอบจึงเป็นการเตรียมตัวเพื่อสอบประเมินผลในรายวิชามากกว่าเตรียมตัวสอบเพื่อขึ้นทะเบียนฯ ดังนั้นช่วงเวลาที่สามารถเตรียมตัวสอบได้เต็มที่คือหลังจากการเรียนการสอนในภาคเรียนที่สองเสร็จสิ้น มีระยะเวลา ก่อนถึงวันสอบขึ้นทะเบียนฯ มิได้ถึง 3 เดือน (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์, 2559ก) ซึ่งการเตรียมตัวสอบเป็นการอ่านหนังสือทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนมาทั้งหมดโดยเน้นการทำความเข้าใจเนื้อหาด้วยตนเองหรือรวมกลุ่มกับเพื่อนการเตรียมตัวสอบที่ดีทำให้มีความพร้อมในการสอบ (ชลธิชา ชลสวัสดิ์ และกรองแก้ว ราษฎร์ดี, 2558) สอดคล้องกับชุดิมา บุรณชนิด และคนอื่น ๆ (2555) ที่ศึกษาพบว่า การเตรียมตัวสอบไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ ที่พบว่า การเตรียมตัวก่อนสอบของบัณฑิตไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนฯ เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขึ้นหนึ่งครั้งแรก เนื่องจากบัณฑิต

มีความกระตือรือร้นหรือรูปแบบในการเตรียมตัวสอบที่แตกต่างกันส่งผลให้การทบทวนหรือฝึกทำแบบฝึกหัดที่แตกต่างกัน ผู้ที่ทำแบบฝึกหัดมากจะมีทักษะการทำข้อสอบมากกว่า ทำให้มีโอกาสสอบผ่านในรอบแรกสูงกว่า (วนิดา หาจักร และคนอื่น ๆ, 2562) สอดคล้องกับศิริญา คงอยู่ (2560) ที่ศึกษาพบว่า การเตรียมตัวสอบของผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการสอบขึ้นทะเบียนฯ รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ (ศศิธร ชิดนาคี และคนอื่น ๆ, 2555)

3. การช่วยเหลือของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนฯ ได้รับการทบทวนความรู้ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนมากกว่าการช่วยเหลือของอาจารย์ ดังที่แสงเทียน ธรรมลิขิตกุล และคนอื่น ๆ (2555) กล่าวไว้ว่าผู้เรียนที่มีความตระหนักรู้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเอาใจใส่ปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ บุคคลที่สามารถกระตุ้นการทบทวนทบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบส่วนใหญ่คือตนเอง การช่วยเหลือของอาจารย์ถึงแม้ว่าจะอยู่ในระดับมากแต่อาจมีปัจจัยอื่นที่มีความสัมพันธ์มากกว่า สอดคล้องกับการศึกษาของวนิดา หาจักร และคนอื่น ๆ (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ในการสอบครั้งแรกของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชธานี พบว่า

ความช่วยเหลือของอาจารย์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งครั้งแรก

4. การบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารวิชาการได้เริ่มต้นตั้งแต่ต้นปีการศึกษา และมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ตลอดเวลา (วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรคตประจักษ์ นครสวรรค์, 2559ก) กิจกรรมการเรียนการสอนมีการเชื่อมโยงสามารถนำความรู้ในภาคทฤษฎีไปใช้ในการฝึกปฏิบัติ โดยมีการปรับลดเวลาการปิดเทอมเพื่อทบทวนความรู้ จัดให้มีการสอบวัดความรู้เป็นระยะและมีการทบทวนหลังสิ้นสุดการเรียน มีการประเมินผลเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมเป็นระยะ เพื่อให้เอื้อต่อการสอบขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการศึกษา แต่การที่สามารถสอบผ่านอาจเป็นผลมาจากปัจจัยอื่นร่วมกันเช่น ผลจากกิจกรรมการเตรียมความพร้อมซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาใกล้สอบมากกว่า สอดคล้องกับศศิธร ชิดนาคี และคนอื่น ๆ (2555) ที่กล่าวไว้ว่าการบริหารวิชาการมีความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเพราะเป็นการปรับแผนการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติต่อเนื่องกัน ทำให้นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ทฤษฎีสู่การฝึกภาคปฏิบัติ และความรู้นั้นยังคงอยู่ซึ่งมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนสอดคล้องกับศิริญา คงอยู่

(2560) ที่ศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนจากวิทยาลัยไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาล อาจเนื่องมาจากการสอบขอขึ้นทะเบียนฯ เป็นการวัดความรู้ของผู้เรียนตลอดระยะเวลา 4 ปี ในการเรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเกิดจากปัจจัยด้านตัวผู้เรียนเองเป็นหลักในการทบทวนรายละเอียดเนื้อหาที่ใช้สอบ การแบ่งเวลาและการวางแผนการเรียน ส่วนสิ่งสนับสนุนที่วิทยาลัยจัดให้นั้นอาจเป็นเพียงแค่ปัจจัยเสริมเท่านั้นไม่ส่งผลโดยตรงกับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนฯ สอดคล้องกับการศึกษาของนันทา คุณรัตนศิริ และกสิณ แก้ว จันทร์หงส์ (2552) ที่ศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการศึกษา โดยการปรับแผนการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวและมุ่งผลสำเร็จเป็นหลัก สามารถพัฒนาผลการสอบได้สอดคล้องกับนางนงนัท รุ่งเนย, ญัฐพร อุทัยธรรม, กฤษณา หงษ์ทอง และสถาพร แก้วจันทิก (2559) ที่ศึกษาพบว่าการพัฒนาตนเองเพื่อสอบขึ้นทะเบียนฯ ต้องกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และมีการจัดการด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ

5. สภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านอกจากการเรียนในห้องเรียนแล้ว ผู้เรียนต้องการสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย แหล่งการเรียนรู้

อื่นๆ ที่มาช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสถานที่สำหรับอ่านหนังสือที่มีแสงสว่างเพียงพอ เงียบสงบ เหมาะกับการอ่านหนังสือ ทบทวน แห่ล้างคันคว่ำทางด้านสารสนเทศเพื่อ การศึกษาต้องมีความเหมาะสมและเพียงพอ กับผู้เรียน สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยเสริมการเรียนรู้ การสอนที่สำคัญนั้น ได้แก่ สภาพห้องเรียน การจัดเวลาเรียน ลักษณะของห้องเรียน แสงสว่างและอากาศถ่ายเท (สัจ จูทรานนท์, 2533) อ้างถึงใน ชูติมา บุรณรัตน์ และคนอื่น ๆ, 2555) เช่นเดียวกับสุพัตรา จันทรสุวรรณ, สุภาวดี นพจรจินดา และอุมากร ใจยังยืน (2559) ที่ศึกษาพบว่าปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ในการเตรียมความพร้อมให้กับบัณฑิต มีความสัมพันธ์กับผลการสอบข้อขึ้นทะเบียนอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิทยาลัยควรวางแผนการเตรียมตัวสอบเป็นระยะตั้งแต่เริ่มต้นปีการศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง เพื่อวางแผนการทบทวนความรู้เป็นรายบุคคล อาจารย์กำกับติดตามการอ่านหนังสือและการทบทวนความรู้ว่าสามารถทำได้ตามแผนที่วางไว้หรือไม่ และปรับกิจกรรมการเตรียมความพร้อมให้เหมาะสม
2. วิทยาลัยควรจัดระบบการช่วยเหลือ

ของอาจารย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ในสาขาวิชาเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปีการศึกษา เช่น การเตรียมสาระสำคัญเพื่อทบทวนความรู้ การแนะนำเทคนิคการทำข้อสอบ การกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกทำข้อสอบอย่างต่อเนื่อง

4. วิทยาลัยควรเพิ่มกระบวนการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มการทบทวนความรู้ระหว่างการศึกษาปฏิบัติในทุกวิชาและมีการติดตามประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

5. วิทยาลัยควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเช่น เพิ่มความสะดวกในการใช้บริการห้องสมุดและคอมพิวเตอร์ โดยขยายเวลาให้บริการในช่วงเตรียมตัวสอบ จัดให้มีสถานที่ที่เงียบสงบเหมาะกับการอ่านหนังสือทบทวนความรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาหารูปแบบการเตรียมความพร้อมในการสอบวัดความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนที่มีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนฯ เช่น ความสามารถในการเรียนรู้ รูปแบบการเตรียมความพร้อม

เอกสารอ้างอิง

- ชลธิชา ชลสวัสดิ์ และกรองแก้ว ราษฎร์ดี. (2558). พฤติกรรมการเตรียมตัวสอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากอาจารย์ในการสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ของผู้สำเร็จการศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. *วารสารพยาบาล*, 64(4), 59-67.
- ชุตินา บูรณธนิต, สุภาเพ็ญ ปาณะวัฒนะพิสุทธิ และสิริกานต์ แร่งกลีกร. (2555). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์นครสวรรค์. ม.ป.ท.: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
- นางนัทธ รุ่งเนย, ธีรพร อุทัยธรรม, กฤษณา หงส์ทอง และสถาพร แฉงจันทิก. (2559). ประสบการณ์การพัฒนาตนเองเพื่อสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของผู้ที่สำเร็จการศึกษายพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. *วารสารกองการพยาบาล*, 43(3), 76-91.
- นันทา คุณรัตนศิริ และกลีบแก้ว จันทรวงษ์. (2552). การพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร. ม.ป.ท.: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร กระทรวงสาธารณสุข.
- พรทิพา ทักณิน, ศุภกรใจ เจริญสุข และอุบล สิทธิเนียม. (2554). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเตรียมความพร้อม และผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์. ม.ป.ท.: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ กรุงเทพมหานคร กระทรวงสาธารณสุข.
- พวงพะยอม ชิดทอง และปวีณา ไชลิโต. (2560). บทบาทของอาจารย์ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับบัณฑิตไทย. *วารสารพิษนศวรรสาร*, 13(1), 1-11.
- เพ็ญศิริ ดำรงภคภากร, รัตติยา ทองอ่อน, นาฏนภา อารยะศิลปาธร, ฌัฏติยา ไชยปัญญา และอรุณรัตน์ อุทัยแสง. (2556). การเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งตามประสบการณ์ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์*, 19(1), 5-18.

- วนิดา หาจักร, กิตติวรา บุญยศ, ขวัญชนก สิริปี, คริสมาส วงคะฮาด, คันทนีรา สิงห์ตง, จิตรา สีหมอก, ..., จุฑาทิพย์ วรสาร. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ในการสอบครั้งแรกของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชธานี. *วารสารมหาวิทยาลัยราชธานี*, 3(1), 51-64.
- วรรณณี จันทร์สว่าง, พัชรี คมจักรพันธ์, ศิริวรรณ พิริยคุณธร และอาภรณ์ทิพย์ บัวเพชร. (2553). กระบวนการทบทวนความรู้ และปัจจัยสู่ความสำเร็จในการสอบประมวลความรู้และสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพ. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 3(1), 55-69.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์. (2559ก). *แผนการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 44 ปีการศึกษา 2559*. ม.ป.ท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์. (2559ข). *รายงานผลการสอบขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ครั้งที่ 2/2559*. ม.ป.ท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
- วิภาดา คุณาวิกิตกุล, อาวีวรรณ กลิ่นกลิ่น, รัตนาวดี ขอนตะวัน และสุปราณี อัทธเสรี. (2555). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์. *วารสารสภาการพยาบาล*, 27(3), 11-28.
- ศศิธร ชิตน่ายี, อนุญญา คูอาริยะกุล และสุภาเพ็ญ ปาณะวัฒนะพิสุทธ์. (2555). *การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของวิทยาลัยเครือข่ายภาคเหนือ ปีการศึกษา 2553*. ม.ป.ท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข.
- ศิริัญญา คงอยู่. (2560). ปัจจัยทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 18(2), 228-237.
- สุพัตรา จันทรสุวรรณ, สุภาวดี นพจุจินดา และอุมากร ใจยังยืน. (2559). ปัจจัยที่มีความสำคัญกับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 9(2), 81-92.
- แสงเทียน ธรรมลิขิตกุล และสิริรัก ลินอุดมผล. (2555). การพัฒนาต้นสู่ก้าวใหม่ของชีวิต: กระบวนการของความสำเร็จการสอบผ่านขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในรอบแรกของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 5(3), 157-172.

จริยธรรมการตีพิมพ์บทความเพื่อเผยแพร่ในวารสารบัณฑิตวิจัย (Publication Ethics for Publication in the Journal of Graduate Studies)

วารสารบัณฑิตวิจัย เป็นวารสารวิชาการที่รับตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research Article) และบทความวิชาการ (Academic Article) ในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจและการจัดการ เพื่อให้การเผยแพร่วารสารเป็นไปอย่างถูกต้อง จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติและจริยธรรมการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานไว้สำหรับการดำเนินงานของวารสารให้สอดคล้องกับมาตรฐานการตีพิมพ์นานาชาติ เพื่อให้ผู้นิพนธ์บทความ บรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ได้ดำเนินการและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของผู้นิพนธ์ (Duties of Authors)

1. ต้องรับรองว่าผู้นิพนธ์ที่มีชื่อปรากฏในบทความทุกคนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยจริง
2. ต้องระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนในการทำวิจัยและระบุผลประโยชน์ทับซ้อนให้ชัดเจน (ถ้ามี)
3. ต้องเขียนบทความให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในวารสาร
4. ไม่คัดลอกผลงานวิชาการของผู้อื่นและต้องรับรองว่าผลงานที่ส่งมานั้นเป็นผลงานใหม่ที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน หรืออยู่ในระหว่างการเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น (ไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ๆ) หากตรวจพบว่ามีการตีพิมพ์ซ้ำซ้อนถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้นิพนธ์แต่เพียงผู้เดียวในการละเมิดลิขสิทธิ์
5. ตรวจสอบว่าการวิจัยทั้งหมดได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและมีจริยธรรม

6. ต้องรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย โดยไม่บิดเบือนข้อมูลหรือให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ เมื่อเกิดข้อผิดพลาดหรือพบการบิดเบือนข้อมูลหลังจากที่ได้ส่งบทความแล้ว ให้รีบแจ้งบรรณาธิการวารสารทันที

7. หากมีการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ในการผลงานของตนเอง ผู้นิพนธ์ต้องอ้างอิงผลงานดังกล่าวรวมทั้งต้องระบุไว้ในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความและต้องอ้างอิงแหล่งข้อมูลให้ถูกต้อง

8. หากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดทางจริยธรรมการวิจัยหรือจริยธรรมการตีพิมพ์ เมื่อกองบรรณาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการละเมิดจริง ผู้นิพนธ์จะต้องถอนบทความ

9. บทความที่เกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์ควรผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน (ถ้ามี) โดยผู้นิพนธ์ต้องแนบหลักฐานการรับรองจากคณะกรรมการฯ มาพร้อมบทความที่ส่งให้กับกองบรรณาธิการ

10. ต้องรับรองว่าข้อมูลทั้งหมดในบทความไม่มีการละเมิดลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญา

11. ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการถือเป็นกรรมสิทธิ์ของวารสาร ห้ามผู้นิพนธ์นำข้อความทั้งหมดหรือบางส่วนไปพิมพ์ซ้ำ ยกเว้นจะได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการวารสาร

บทบาทหน้าที่ของบรรณาธิการ

(Duties of Editors)

1. จัดหากองบรรณาธิการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่กำหนดตามนโยบายของวารสาร รวมทั้งเปิดเผยชื่อและสังกัดที่ถูกต้องของกองบรรณาธิการในเว็บไซต์ของวารสาร

2. ให้ข้อมูลการติดต่อที่ถูกต้องของวารสารในเว็บไซต์ของวารสาร

3. ให้ข้อมูลแก่ผู้นิพนธ์บทความและผู้ประเมินบทความเกี่ยวกับขั้นตอนการส่งบทความ และค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้นิพนธ์บทความอย่างชัดเจน

4. คัดเลือก กลั่นกรอง และพิจารณาคุณภาพของบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร

5. ดำเนินการออกวารสารให้ตรงตามเวลาที่กำหนด

6. ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้นิพนธ์บทความและผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ในทุกระณี

7. ตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่ผ่านกระบวนการประเมินจากผู้ประเมินบทความแล้วเท่านั้น

8. ตรวจสอบและปฏิเสธการตีพิมพ์บทความที่เคยเผยแพร่ที่อื่นมาแล้ว

9. ไม่ปฏิเสธการตีพิมพ์บทความโดยใช้เหตุผลและความรู้สึกส่วนตัว

10. ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์บทความ ผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการ

11. ตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่นในบทความอย่างเคร่งครัด หากพบการคัดลอกผลงานดังกล่าวจะต้องหยุดกระบวนการประเมินบทความ และติดต่อผู้นิพนธ์บทความหลักเพื่อขอคำชี้แจง

12. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร รวมทั้งชี้แจงการแก้ไขและการถอนบทความเมื่อจำเป็น

13. ตรวจสอบบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต้องไม่ละเมิดกฎหมายและทรัพย์สินทางปัญญา

14. ตรวจสอบขั้นตอนการประเมินบทความของวารสารให้เป็นความลับ มีความเป็นธรรม ปราศจากอคติ และตรงตามเวลาที่กำหนด

15. ต้องจัดการและแก้ไขปัญหามิให้เกิดการละเมิดทางจริยธรรมของบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ (Duties of Reviewer)

1. ต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความแก่บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในระหว่างการประเมินบทความ

2. ปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ เมื่อพิจารณาว่าผู้ประเมินอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์บทความ เช่น เป็นผู้ร่วมโครงการ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระภายหลังจากได้รับบทความจากกองบรรณาธิการ

3. ประเมินบทความในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญด้านเนื้อหาในบทความ คุณภาพของการวิเคราะห์ข้อมูลและความเข้มข้นของผลงาน

4. ประเมินบทความบนพื้นฐานความเป็นจริงตามหลักวิชาการ เป็นกลาง ไม่มีอคติ และตรงตามเวลาที่กำหนด

5. หากมีข้อสงสัยว่าข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความมีความเหมือนหรือซ้ำซ้อนกับผลงานอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบทันที

คำแนะนำในการส่งบทความ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตวิจัย

วารสารบัณฑิตวิจัย มีกำหนดออกเผยแพร่เป็นราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ) คือ ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน) และฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม) เป็นวารสารวิชาการที่เผยแพร่บทความวิจัย (Research Article) และบทความวิชาการ (Academic Article) ในสาขาวิชาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา สหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการจัดการ ผลงานที่จะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารต้องไม่เคยถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน เพื่อให้การตีพิมพ์วารสารบัณฑิตวิจัยเป็นไปตามมาตรฐานและมีรูปแบบเดียวกัน กองบรรณาธิการจึงมีคำแนะนำในการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร ดังนี้

การเตรียมต้นฉบับ

1. ต้นฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษของคํประกอบต่าง ๆ ของบทความวิจัยหรือบทความวิชาการให้ทำตามคำแนะนำการเตรียมต้นฉบับนี้ บทความส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษ ควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาก่อน

2. การพิมพ์ให้จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word โดยจัดหน้ากระดาษ ขนาด A4 (8.5 x 11 นิ้ว) ตั้งคําหน้ากระดาษสำหรับการพิมพ์ห่างจากขอบบนกระดาษ 1 นิ้ว (1.25 นิ้ว เฉพาะหน้าแรก) ขอบล่าง 0.8 นิ้ว ขอบซ้าย 1.25 นิ้ว ขอบขวา 0.8 นิ้ว จัดสองคอลัมน์ (ยกเว้นบทความช่อยภาษาไทย บทความช่อยภาษาอังกฤษ และเอกสารอ้างอิงให้จัดหนึ่งคอลัมน์) ความกว้างคอลัมน์ 2.98 นิ้ว ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.25 นิ้ว ใส่หมายเลขหน้ากํากับอยู่ด้านบนขวาทุกหน้า

3. รูปแบบตัวอักษรภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้ตัวอักษรแบบ TH Niramit AS ขนาดตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ใช้ขนาดเดียวกัน ดังนี้ ช่อเรื่องใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวหนา ช่อผู้นิพนธ์บทความใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวปกติ ช่อหน่วยงานที่สังกัดและตำแหน่งทางวิชาการของผู้นิพนธ์บทความ (ถ้ามี) ใช้ตัวอักษรขนาด 12 pt. หัวช่อหลักใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวหนา หัวช่อรองใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวหนา เนื้อหาทุกส่วนใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวปกติ

4. จำนวนหน้า ไม่ควรเกิน 15 หน้า รวมตาราง รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

5. ตาราง รูปภาพ ภาพลายเส้น แผนภูมิ และกราฟ หากมีขนาดเล็กให้แทรกไว้ในเนื้อหาที่จัดเป็น 2 คอลัมน์ หากมีขนาดใหญ่ให้จัดเป็น 1 คอลัมน์ โดยให้ผู้นิพนธ์บทความคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น เรียงลำดับให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ช่อตารางให้อยู่ด้านบนของตาราง ส่วนช่อรูปภาพแผนภูมิ และกราฟให้อยู่ด้านล่าง พร้อมทั้งคำอธิบายสั้น ๆ ที่สื่อความหมายได้สาระครบถ้วน

6. การส่งต้นฉบับ ให้ส่งบทความต้นฉบับ (ในรูปแบบไฟล์ word) ทางระบบจัดการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (ThaiJo) ได้ที่ <https://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/> พร้อมทั้งส่งแบบนำเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์หนังสือรับรองก่อนการตีพิมพ์และหลักฐานการโอนค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ทางอีเมล banditvijai@gmail.com

ประเภทของบทความ

1. บทความวิจัย (Research Article)

เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากงานศึกษาเชิงประจักษ์ (Empirical Study) หรือที่เรียกว่างานวิจัย สารของบทความสะท้อนให้เห็นขั้นตอนการดำเนินการศึกษา การนำเสนอผลการวิจัยอาจเป็นผลงานวิจัยบางส่วนหรือผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว

2. บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานแปลและผลงานจากประสบการณ์ของผู้เขียนหรือถ่ายทอดจากผู้อื่นมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ องค์ความรู้ การเสนอความคิดเห็นที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ทางวิชาการของสาขาต่าง ๆ

ส่วนประกอบของบทความ

1. ชื่อเรื่อง (Title) ควรสั้น กระชับ และตรงกับเนื้อเรื่อง ให้ขึ้นต้นชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ โดยภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ

2. ชื่อผู้นิพนธ์บทความ (Authors and Co-authors) ใช้ชื่อและนามสกุลเต็มทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอังกฤษใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของชื่อตัวและนามสกุล ไม่ระบุตำแหน่งและตำแหน่งทางวิชาการไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษต่อจากชื่อเรื่อง หากเป็นนักศึกษาให้ใส่ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้นิพนธ์ร่วม ถ้ามีผู้นิพนธ์หลายคนให้ใช้หมายเลข ¹ หรือ ² กำกับไว้ท้ายชื่อตามจำนวนผู้นิพนธ์

3. สังกัดผู้ นิพนธ์ บทความ (Affiliation) ใส่ชื่อหน่วยงานที่สังกัดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเรียงลำดับตั้งแต่อนุสาหรณระดับต้นไปจนถึงหน่วยงานหลักต่อจากชื่อผู้นิพนธ์บทความ และใส่สถานะของผู้นิพนธ์โดยระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) ที่เชิงอรรถของหน้าแรก กรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุระดับการศึกษา ชื่อหลักสูตร สาขาวิชา และสถาบันการศึกษา

4. บทคัดย่อ (Abstract) บทคัดย่อภาษาไทย ความยาวไม่เกิน 500 คำ และภาษาอังกฤษ ความยาวไม่เกิน 300 คำ จัดเป็น 1 คอลัมน์ โดยให้ลำดับบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนตามด้วยบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

5. คำสำคัญ (Keywords) ให้เขียนทั้งคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่ละชุดไม่เกิน 5 คำ โดยให้ระบุไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา

6. เนื้อหาในบทความ (Main Texts)

6.1 บทความวิจัย ประกอบด้วย

6.1.1 บทนำ (Introduction)

นำเสนอภูมิหลังความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยรวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเหตุผลของการทำวิจัย

6.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives) นำเสนอจุดมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา ค้นคว้าแสวงหาคำตอบในการวิจัย

6.1.3 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis) (ถ้ามี) เป็นการนำเสนอคำตอบที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าอย่างสมเหตุสมผลต่อปัญหาที่ศึกษา ระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

6.1.4 วิธีดำเนินการวิจัย (Research methodology) นำเสนอแบบแผนการวิจัย เช่น การสำรวจ ศึกษาเอกสาร การทดลอง เป็นต้น

6.1.5 ประชากร (Population) นำเสนอคุณลักษณะและจำนวนให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6.1.6 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) นำเสนอหลักเกณฑ์การกำหนด จำนวนตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง

6.1.7 เครื่องมือการวิจัย (Research Instrument) นำเสนอชนิดของเครื่องมือ วิธีการสร้าง การทดลองใช้ (Try Out) และการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย

6.1.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection) นำเสนอวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล

6.1.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

(Data Analysis) นำเสนอวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1.10 ผลการวิจัย (Results)

นำเสนอรายงานผลการวิจัยจากการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ในการวิจัยอย่างชัดเจนและตรงประเด็น โดยยึดแนวทางตามวัตถุประสงค์การวิจัย ครอบคลุมผลการวิจัยด้วยคำบรรยายเป็นหลัก ถ้ามีตัวแปรที่ศึกษาหรือตัวเลขมากให้นำเสนอเป็นรูปภาพตาราง แผนภูมิ และกราฟแทรกในเนื้อหาพร้อมอธิบายผลการวิจัยให้ได้สาระครบถ้วนอย่างสั้น ๆ กระชับ

6.1.11 สรุปผลการวิจัย

(Conclusion) เป็นการสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญที่เกิดจากการทำวิจัย

6.1.12 การอภิปรายผล

การวิจัย (Discussion) เป็นการนำเสนอความเห็นที่ผลการวิจัยสอดคล้องหรือแตกต่างจากวัตถุประสงค์ สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้อย่างไร เป็นเพราะเหตุผลใด มีหลักฐานทางทฤษฎีหรือผลงานวิจัยอะไรที่มาสสนับสนุน

6.1.13 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผล

การวิจัย ไปใช้ (Suggestion) นำเสนอให้เห็นว่าสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ตลอดจนข้อเสนอแนะให้ผู้ที่จะทำวิจัยครั้งต่อไปในลักษณะเดียวกันทราบว่าควรจะศึกษาในประเด็นปัญหาหรือตัวแปรอะไร จึงจะทำให้ได้ผลการวิจัยหรือข้อสรุปที่สมบูรณ์

6.2 บทความวิชาการ (Academic Article) :

ประกอบด้วย

6.2.1 บทนำ (Introduction)

กล่าวถึงความน่าสนใจของเรื่องที่น่าเสนอก่อนเข้าสู่เนื้อเรื่อง

6.2.2 เนื้อเรื่อง (Body) นำเสนอ
ให้เห็นถึงปรากฏการณ์หรือองค์ความรู้ใหม่
ที่เกิดขึ้นในวงวิชาการ ที่เหมาะสมกับสภาพ
การณ์ปัจจุบัน แสดงให้เห็นความเชื่อมโยง
ของเหตุที่นำไปสู่ผล (Causal Relationship)
การอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ และเหตุผลที่พิสูจน์ได้
ทางวิชาการ ซึ่งได้จากการศึกษาค้นคว้าและ
จากประสบการณ์ของผู้นิพนธ์บทความ เพื่อ
สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่าน

6.2.3 สรุป (Conclusion)
สรุปประเด็นสำคัญ จากเนื้อเรื่องให้สั้น กระชับ
ได้ เนื้อหาสาระครบถ้วนของบทความ
บอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมามีความสำคัญ
อย่างไร สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะ
ทำให้เกิดอะไรต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง (Reference)
ให้ระบุเฉพาะเอกสารที่ผู้นิพนธ์บทความ
ได้นำมาอ้างอิงในบทความอย่างครบถ้วน

การอ้างอิงเอกสาร

ใช้การอ้างอิงระบบ APA 6th (American
Psychological Association Citation Style)
โดยแยกเป็น

1. การอ้างอิงในเนื้อความ (In-text
Citations)

การอ้างอิงในเนื้อความเป็นการ
ระบุแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อความ ให้ใช้
วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี (Author-date
in Text Citation) โดยระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์
ต่อท้ายข้อความที่ต้องการอ้างอิง เช่น (ขจร
ตรีโสภณการ, 2556) แต่ถ้าชื่อผู้แต่งที่อ้างอิงถึง

เป็นส่วนหนึ่งของบทความให้วงเล็บเฉพาะ
ปีที่พิมพ์ต่อจากชื่อผู้เขียน เช่น ขจร ตรีโสภณการ
(2556)

รูปแบบการอ้างอิง มีดังนี้

1.1 การอ้างอิงบุคคล คนไทยให้
ลงชื่อตัวและนามสกุล ส่วนชาวต่างประเทศให้
ลงเฉพาะชื่อสกุล

ตัวอย่างการอ้างอิง

ผู้แต่ง 1 คน

(สมเจตน์ ภูคศรี, 2550) (Smith, 2014)

ผู้แต่ง 2 คน

(สุชา จันทน์อม และสุรางค์ จันทน์อม,
2545)

(Chanaim & Chanaim, 2015)

ผู้แต่ง 3 – 5 คน ให้ระบุชื่อผู้แต่งทุกคน

(ศิริพร พรสิรินทิพย์, ประพันธ์ ธรรมไชย
และหนูม้วน ร่มแก้ว, 2558)

(Peterson, Smith, & Clare, 2015)

หากเป็นการอ้างผลงานเดิมในครั้งที่
สอง ให้ใช้ชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรก และคำว่า
“และคนอื่น ๆ” หรือ “et al.” แล้วตามด้วยปีที่
พิมพ์ (ศิริพร พรสิรินทิพย์ และคนอื่น ๆ, 2558)

(Peterson et al., 2015)

ผู้แต่ง 6 คนหรือมากกว่า

การอ้างอิงในเนื้อความ

(สุจิตต์ เพียรชอบ และคนอื่น ๆ, 2548)

(Pianchoop, et al. 2005)

การอ้างอิงท้ายบทความ

ให้ระบุชื่อผู้แต่ง 6 คนแรก ตามด้วยจุด
ไข่ปลา (...) ตามด้วยผู้แต่งคนสุดท้าย

การอ้างอิงผลงานหลายชิ้น ให้เรียง

ตามตัวอักษรของชื่อสกุลผู้แต่ง คั่นระหว่าง
ด้วยเครื่องหมาย ;

(Johnson, 2015; Ortega, 2014;
Peterson, 2010)

**1.2 การอ้างอิงนิติบุคคล หน่วยงาน
องค์กร** ที่ทำเอกสารให้ระบุชื่อหน่วยงาน
ตามที่ปรากฏ

ตัวอย่างการอ้างอิง

(มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2557)
(Chiang Mai Rajabhat University,
2015)

1. เอกสารอ้างอิง (References)

เป็นการอ้างอิงส่วนท้ายบทความ
โดยรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้พิมพ์
บทความได้ใช้อ้างอิงในเนื้อความ พร้อมจัดเรียง
รายการเอกสารตามลำดับอักษรของผู้แต่ง ดังนี้
หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อหนังสือ*. (ครั้งที่พิมพ์).
สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2557). *ตามรอยพระราชดำริ
สู่ความสำเร็จ*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่.

Mitchell, T. R. & Larson, J.R., Jr. (1987).
*People in organizations: An
introduction to organizational
behavior*. New York: McGraw-Hill.

วารสารและนิตยสาร

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อบทความ*. *ชื่อวารสาร*,
ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้า.

ตัวอย่าง

เบญจพร ธิหลวง. (2558). พฤติกรรมสุขภาพ
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในอำเภอคลองหล่อ จังหวัดเชียงใหม่.
วารสารบัณฑิตวิจัย, 6(1), 1-12.

Akira, A & Yong J, (2016). Determinants of
Word-of-Mouth Influence in Sport
Viewership. *Journal of Sport
Management*, 30(2), 192-206.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต).
ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความ. สืบค้นจาก
<http://www....>

ตัวอย่าง

ธนวรรณ พลวิชัย. (2559, 30 เมษายน).
Aec go on. สืบค้นจาก <http://www.thairath.co.th/content/613039>

Wollman, N. (1999). *Influencing attitudes and
behaviors for social change*.
Retrieved from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>

รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อเรื่อง*. *ชื่อเอกสารรวม
เรื่องรายงานการประชุม*, วัน เดือน ปี
สถานที่จัด. เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์,
ตัวอย่าง

กรมวิชาการ. (2538). *การประชุมปฏิบัติการ
รณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*,
25-29 พฤศจิกายน 2528
ณ วิทยาลัยครูมหาสารคาม จังหวัด
มหาสารคาม. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนา

หนังสือ กรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาธิการ.

ปรีพัตร นิลเพชร. (2554). แนวทางการบริหาร
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน *เอกสาร
ประกอบการสัมมนาทางวิชาการ
ระดับบัณฑิตศึกษา*, 9-14 กุมภาพันธ์
2554 (น. 40-41). เชียงใหม่:
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

Pinsuwan, S., & Keawnopparat, S. (2006).
Experimental and computational
studies of epithelial transport of
mefenamic acid ester prodrugs. In
*The Thailand Research Fund (Ed.),
RGJ-Ph.D. Congress VII*, April
20-22, 2006 Jomtien Palm Beach
Resort Pattaya Chon Buri (p. 88).
Thailand: The Thailand Research

Fund.

วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ชื่อผู้นิพนธ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อวิทยานิพนธ์*.
(ระดับปริญญาของวิทยานิพนธ์,
สาขาวิชา สถาบันการศึกษา).

ตัวอย่าง

ยุทธศักดิ์ ยารังสี. (2557). *เครือข่ายการค้า
ปศุสัตว์ไทย-ลาว*. (วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาภูมิภาค
ผู้นำและสาละวินศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่).

Gjoligaj, V. (2014). *Developing a sports club
management competency model for
Albania: A Delphi study*. (Doctoral
dissertation, School of Business and
Technology Capella University USA.).

ตัวอย่างการพิมพ์ตาราง แผนภาพ และภาพ

1. ตัวอย่างการพิมพ์ตาราง (Table)

1.1 ตัวอย่างตารางภาษาไทย

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

คนที่	คะแนน (ก่อนเรียน)	คะแนน (หลังเรียน)	คะแนน (ความก้าวหน้า)	ร้อยละของ ความก้าวหน้า
1	7	10	3	30
2	6	9	3	30
3	4	8	4	40
4	6	9	3	30
5	7	10	3	30
รวม	30	46	16	160
เฉลี่ย	6.00	9.20	3.20	32.00

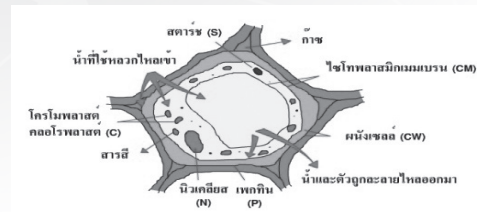
1.2 ตัวอย่างตารางภาษาอังกฤษ

Table 1 Chang in the Employment Rates of Young Black Men, by Age and Educational Status, 1992 – 2000

Age and educational status	Employment rate		Absolute change
	1992	2000	
Enrolled in school			
Ages 16 – 24	22.5	29.4	6.9
Ages 16 – 19	17.4	22.8	5.4
Ages 20 – 24	35.8	46.7	10.9
Not enrolled in School, age 20 – 24			
All levels of education	62.2	66.2	40.0
Less than high school diploma	41.6	48.4	6.8
High school diploma only	64.2	66.7	2.5
Some college, no bachelor's degree	73.8	79.6	5.8
College graduate	85.7	88.1	2.4

2. ตัวอย่างภาพ (Picture, Figure and Graph)

2.1 ตัวอย่างภาพภาษาไทย (Picture)

ภาพที่ 1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเซลล์พืชระหว่างการลวก

2.2 ตัวอย่างภาพภาษาอังกฤษ (Picture)

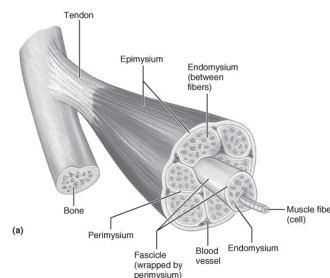
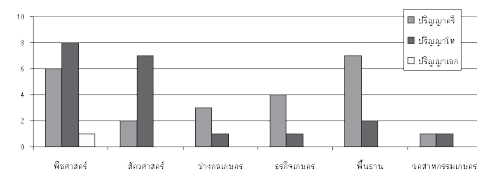

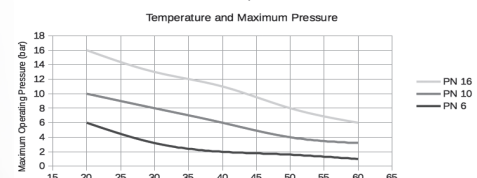
Figure Muscle Coverings

2.3 ตัวอย่างภาพภาษาไทย (Graph)

แผนภูมิที่ 1 การเปรียบเทียบร้อยละของจำนวนข้าราชการครูจำแนกตามคณะวิชาต่าง ๆ

2.4 ตัวอย่างภาพภาษาอังกฤษ (Graph)

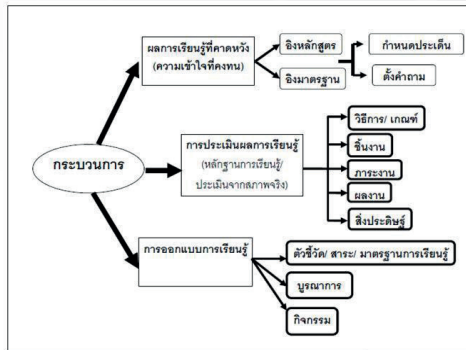

Graph 1 Pe pipe temperature operating pressure

3. ตัวอย่างแผนภาพและแผนภูมิ (Diagram)

3.1 แผนภาพและแผนภูมิภาษาไทย

(Diagram)

แผนภาพที่ 1 การจัดการเรียนรู้สู่สู่ศึกษาแบบ
ย้อนกลับ

ที่มา: เอมอัชณา วัฒนบุรานนท์, 2554

3.2 แผนภาพและแผนภูมิภาษาอังกฤษ

(Diagram)

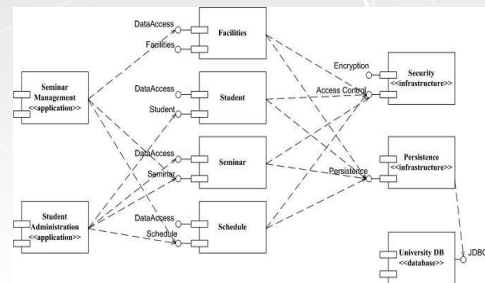

Figure 1 UML 2.x component diagram

1.25 นิ้ว

ตัวอย่างการจัดรูปแบบบทความวิจัย

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH Niramit AS ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (TH Niramit AS ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เมธาวดี ศรีคช¹ ยูพิน อินทะยะ² และ ชาตรี มณีโกศล³Methawadee Srikoch¹, Yupin Intayda² and Chatree Maneekosol³มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2,3}Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province 50300^{1,2,3}

บทคัดย่อ (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

xxxxxxxxxxไม่ควรเกิน 500 คำ.....

1.25 นิ้ว

0.8 นิ้ว

.....(TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

คำสำคัญ : ไม่เกิน 5 คำ (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

(TH Niramit AS ขนาด 12 pt. ตัวเอน)

0.8 นิ้ว

1 นิ้ว

ABSTRACT (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

xxxxxxxxxxไม่ควรเกิน 300 คำ.....

1.25 นิ้ว

0.8 นิ้ว

...(TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

KEYWORDS: Not more than five words (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

0.8 นิ้ว

ข้อเสนอแนะ (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ (TH
Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา)

xxxxx.....

.....

.....

..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป (TH

Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา)

xxxxx.....

.....

.....

..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

เอกสารอ้างอิง (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร. ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า.

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความ. สืบค้นจาก <http://www>

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม, วัน เดือน ปี สถานที่จัด. เมืองที่พิมพ์:
สำนักพิมพ์

ชื่อผู้พิมพ์. (ปีที่พิมพ์). ชื่อวิทยานิพนธ์. (ระดับปริญญา(ระดับปริญญาของวิทยานิพนธ์, สาขาวิชา สถาบันการศึกษา).

(TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

แบบนำส่ง ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความวิจัย

เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วันที่ส่งบทความ.....

ชื่อ-สกุล ผู้สนับสนุนบทความ (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ)

ตำแหน่งทางวิชาการ ☐ ศ. ☐ รศ. ☐ ผศ. สถานะผู้สนับสนุนบทความ ☐ อาจารย์ ☐ นักวิจัย ☐ นักศึกษา (ป.เอก/ป.โท)

สถานที่ติดต่อได้สะดวก.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรสาร.....โทรศัพท์มือถือ.....E-mail.....

ชื่อเรื่องภาษาไทย

.....

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

.....

ชื่อผู้สนับสนุนร่วม (ถ้ามี) 1.ภาษาไทย.....ภาษาอังกฤษ.....

ตำแหน่งทางวิชาการ.....สังกัด.....

ชื่อผู้สนับสนุนร่วม (ถ้ามี) 2.ภาษาไทย.....ภาษาอังกฤษ.....

ตำแหน่งทางวิชาการ.....สังกัด.....

ชื่อผู้สนับสนุนร่วม (ถ้ามี) 3.ภาษาไทย.....ภาษาอังกฤษ.....

ตำแหน่งทางวิชาการ.....สังกัด.....

คำรับรองของผู้สนับสนุน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้ ปฏิบัติตามจริยธรรมการตีพิมพ์บทความเพื่อเผยแพร่ในวารสารบัณฑิตวิจัย

ลงชื่อ.....ผู้สนับสนุนบทความ
(.....)

คำรับรองของอาจารย์ที่ปรึกษา (กรณีผู้สนับสนุนบทความเป็นนักศึกษา)

ข้าพเจ้าได้พิจารณาถ้อยแถลงและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาบทความ และนักศึกษาได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความของนักศึกษามีคุณภาพและสามารถนำไปเผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการได้

ลงชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(.....)

สำหรับเจ้าหน้าที่

ลำดับบทความ.....วันที่รับบทความ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้รับค่าลงทะเบียนบทความ “วารสารบัณฑิตวิจัย” ประจำปีที่ เล่มที่

จาก.....สังกัด.....ชำระวันที่.....

เป็นจำนวนเงิน บาท (.....) ไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงลงนามรับทราบ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)

...../...../.....

หนังสือรับรอง
ก่อนการตีพิมพ์บทความในวารสารบัณฑิตวิจัย
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เรียน บรรณธิการวารสารบัณฑิตวิจัย

ตามที่ข้าพเจ้า.....
ได้ส่งบทความเรื่อง.....
.....

เพื่อตีพิมพ์ในวารสารบัณฑิตวิจัยและกองบรรณาธิการได้รับพิจารณาบทความของข้าพเจ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้นิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมานี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น และปฏิบัติตามจริยธรรมการตีพิมพ์บทความเพื่อเผยแพร่ในวารสารบัณฑิตวิจัย

ข้าพเจ้าและผู้นิพนธ์ร่วม ยอมรับนโยบายการพิจารณาตีพิมพ์ผลงานของวารสารบัณฑิตวิจัย ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมทั้งขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่วารสารบัณฑิตวิจัย หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ แผนภูมิ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และ/หรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้นิพนธ์ร่วม ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตวิจัยตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าวไม่เป็นความจริง รวมทั้งหากข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามนโยบายการพิจารณาตีพิมพ์ผลงานของวารสารบัณฑิตวิจัย กองบรรณาธิการ มีสิทธิ์ยกเลิกบทความของข้าพเจ้าออกจากวารสารบัณฑิตวิจัยได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า และข้าพเจ้าขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้นิพนธ์หลัก (คนที่ 1)

ลงนามผู้นิพนธ์ร่วม (คนที่ 2)

.....
(.....)
...../...../.....

.....
(.....)
...../...../.....

หมายเหตุ: ให้ผู้นิพนธ์หลักและผู้นิพนธ์ร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้นิพนธ์มากกว่า 2 ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนามข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้นิพนธ์บทความทั้งหมด

ลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วารสารบัณฑิตวิจัย ฉบับออนไลน์

<https://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai>

ออกแบบ/พิมพ์ที่

เจริญปรีนท์เอ็กซ์เพรส

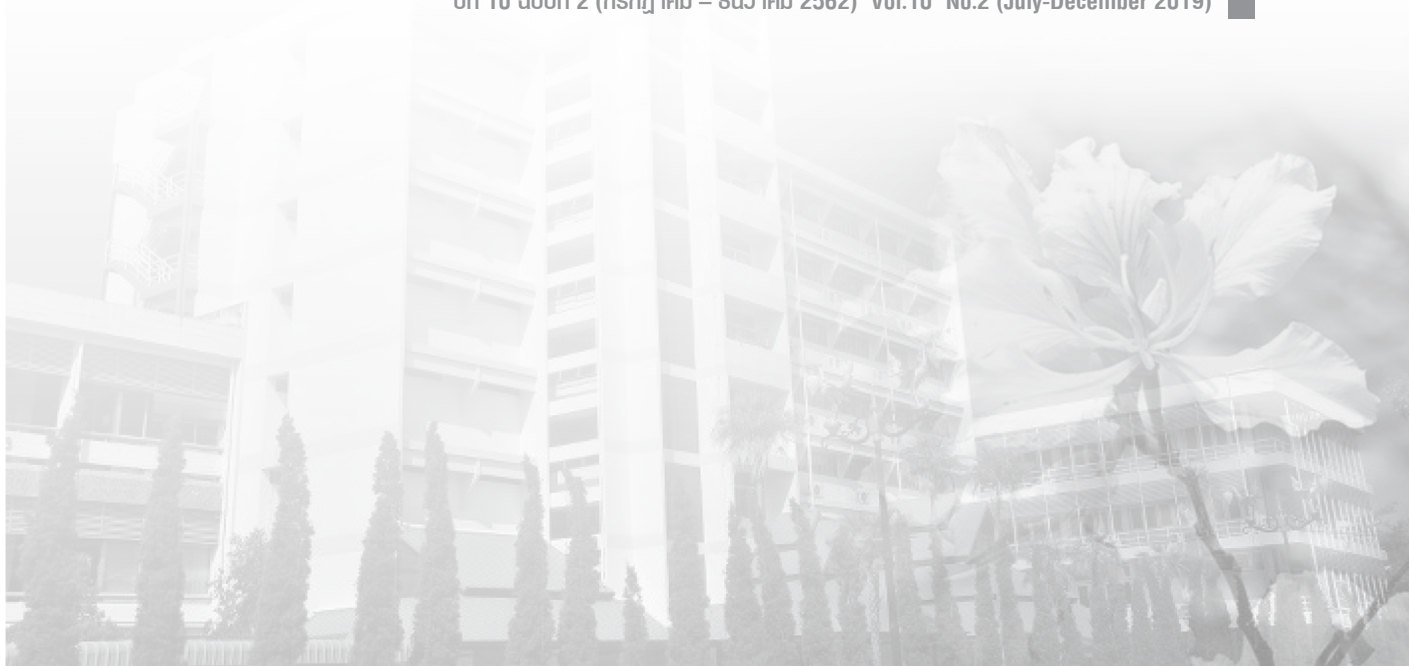
83/1 หมู่ 14 ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

โทรศัพท์ 088 291 1758

วารสารบัณฑิตวิจัย

JOURNAL OF GRADUATE RESEARCH

ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2562) Vol.10 No.2 (July-December 2019)

JOURNAL OF GRADUATE RESEARCH

Vol. 10 No. 2 July - December 2019

- 1 The Public Mind Enhancement Model for Student Teacher
Supawan Lekvilai and Riam Sritong
- 17 The Development of Learning and Integrated Mathematical Thinking Skills by Using the 7E Learning Cycle Activities with Community Resources for Mathayomsuksa 2 Students
Sudchaleaw Thaikhan, Phichsinee Chomphucome and Puangpayorm Chidthong
- 39 Development of Learning Activity Package Combined with Augmented Reality in Mathematics to Promote Analytical Thinking Ability Among Grade Six Students
Chat Khonyutrakul, Jaemjan Sriarunrasmee and Khwanying Sriprasertpap
- 55 A Development of Reading Comprehension and QAR Questioning Ability Using Collaborative Strategic Reading for 1st Year Students in Lower Secondary Level
Sangnapa Jaiyen, Yupin Intaya and Sasithorn Intun
- 73 A Development of Reading Aloud Skills on Thai Words with the Standard Final Consonant Rules by Using Games for Prathomsuksa 1 Students Under Mae Chan Saisawan Educational Development Network, Mae Chan District, Chiang Rai Province
Yanawan Pinkham, Yupin Chanroung and Anchalee Tengtragul
- 93 The Development of Instructional Package of Basic Words with Images of Daily Routine Activity to Develop Reading and Writing Skills of Primary School Children with Special Needs
Anchayakorn Pattanaprsit
- 109 A Curriculum Development of Muay Praya Pichaidabhak for Elementary School Students
Wachira Visukan, Chanchai Yomadit and Somporn Sangchai
- 131 Results of Integrating Academic Services with Instruction and Research in the CI 3508 Course: A Case of "Moderate Class, More Knowledge" Activity Development Based on Local Wisdom and Learning Resources
Yupin Intaya
- 153 Guideline for the Administration Learning Management Banmaekonnai School Chiangdao District Chiangmai Province
Suwannee Kantaping and Saiphon Sanjaiprom
- 175 The Professional Administrator Characteristics Affecting Private School Effectiveness Under Nong Khai Provincial Education Office
Wassana Chaiyasart, Panayuth Choeybal and Phongnimit Phongphinyo
- 195 The Exercise Promotion Model for Students of Lampang Vocational College
Netthapat Chaichak, Khajorn Treesopanakorn and Pontheap Leethong-in
- 213 Behavior of Undergraduate Students Towards Renting Accommodations in Mueang Chiang Mai District
Napatchaya Sukpatcharaporn and Piyaphan Klunklin
- 229 Factors Related to Thai Nursing Council's Examination Results for Registering as First Class Nursing and Midwifery Professionals of Nursing Graduates of Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhonsawan
Chutima Booranatanit, Dherisa Sinakom, Napassawan Bppnprasert and Ratree Theangjit

ISSN 2229-2756 (Print) ISSN 2651-1401 (Online)

GRADUATE SCHOOL CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub-district, Muang District, Chiang Mai, 50300 Thailand

Tel. /Fax. 053 885 990 - 99 Website: <http://www.graduate.cmru.ac.th>